

ସ୍ଵଭାବ ଅପା କରୁଥିଲୁ ଯେ ଜଗତବାସୀ
 ଅନେକ ଲୋକ ଏ ସତ୍ତାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
 ସେମାନଙ୍କ ମନୋନିତ କମିଶନମାନେ ଶିକ୍ଷା-
 ବିଷୟରେ ବିପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲୁ ଏବଂ
 ତହିଁର ଫଳ ବିଷୟ ଦୋଇଅଛି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ
 କରୁଥିବେ । ମାତ୍ର ଅଗ୍ଢେମାନେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଦୁଃଖର
 ସହିତ କହୁଅଛନ୍ତି ଯେ ତ୍ୟାଭିମାନ ଜଗତବାସୀ
 ଦେଶୀୟ ଓ ବିଦେଶୀୟ ଅନେକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ-
 କରୁ ଅମଙ୍ଗଳ କରିଥିଲେହେଁ ଅତି ଅଲୋକ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ଇଂରାଜୀ ମଧ୍ୟରେ
 ଏକମାତ୍ର କମିଶନ ସାହେବ ଏବଂ ଦୁଇଜଣ
 ବିଦେଶୀ ଏ ସତ୍ତାରେ ଦେଖିଲୁ ଏବଂ ଦେଶୀୟ-
 ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକଜଣ ଜମିଦାର
 ମଲିକୀ ସୁଲତ ନମଦସ୍ତଦ ଶୁଭକ୍ଷଣ ଡେପୁଟି
 ଓ ସର୍ବତ୍ରେୟୁଟୀ ୩୨ ଜଣ ଶିକ୍ଷାବିଭା-
 ଗାୟକର୍ମଶୁଣ ଏବଂ ୩୫ ଜଣ ଅମଲ
 ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଅନ୍ୟ କଥା ଭେଟିକ ଆଉ
 ମିଉନିସିପାଲ କମିଶନର କ ୧୮ ଶଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
 ଚତୁର୍ଥାଂଶ ସୁଦ୍ଧା ଉପସ୍ଥିତ ନ ଥିଲେ । ବାସ୍ତବ-
 ରେ ସରକାରୀ କମିଶନ ଦେଖି ମନେ ହେଉଥିଲା
 ଯେମନ୍ତ ସରକାରୀ ଦାବିମ ଓ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗୀୟ
 କର୍ମଶୁଣା ତୁଡ଼ା ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷାବିଷୟରେ
 କାରାର ମନୋଯୋଗ ନାହିଁ । ସରକାରୀ ବିଦ୍ୟା-
 ଲୟର ପୁରସ୍କାରଦଣ୍ଡ ସମୟରେ ଅଗ୍ଢେମାନେ
 ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାର ଦେଖି
 ଅଛୁ ମାତ୍ର ମିଉନିସିପାଲ କମିଶନର ମଧ୍ୟ
 ଅଧିକାରୀମାନେ କମେ ଲୋକଙ୍କର ବିଶେଷ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତହିଁରେ ଏପରି
 ଉଦାସିନତା ଦେଖି ଉଚ୍ଚ ଦରାସ ହେଲୁ ।
 ଦେହୁ ଅବା ଏମନ୍ତ ମନେ କରପାରିଲୁ
 ଯେ ଯୋଗ୍ୟଲୋକଙ୍କୁ ମିଉନିସିପାଲ କମିଶନର
 ପଦରେ ନିର୍ବାଚନ କରି ଦେଲ ଉତ୍ତରୁ ସେ-
 ମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିବାର ଅତି ପ୍ରୟୋଜନ
 ନାହିଁ ମାତ୍ର ଏପରି କରୁଛନ୍ତି ଯେ ନୂତନ
 କମିଶନମାନଙ୍କ ଉତ୍ସାହବର୍ଦ୍ଧନ ନିମିତ୍ତ ସେ-
 ମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିବା ଉଚିତ ତାହା ନ
 ହେଲେ କିଛିକାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିବାରେ
 ସେମାନଙ୍କର ଛାଡ଼ୁଣ ସୁଖଲତ ଦେବ ନାହିଁ ।
 ଭରସା କରୁ ଉତ୍ସାହପୂର୍ଣ୍ଣ ଏ ବିଷୟରେ ଲୋ-
 କଙ୍କର ଅନୁରୋଧ ଦେଖି ଅନନ୍ତ ଦେହୁ ।
 ଯଦ୍ୟପି ବି ଦର୍ଶକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଉଣା ଦେବାରୁ
 ଏକପାଖସଭାର ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଅସକ ଖାଲ
 ପଡ଼ିଥିଲା ମାତ୍ର ଅନ୍ୟପାଖ ଶୁଣି ଓ ଶୁଣିକହୁଅ

ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଶୁଭକ୍ଷଣରେ
 କେବଳ ବାଳକାମାନଙ୍କୁ ବସାଇ ଦିଆ ଯା-
 ଥିବାରୁ ବଡ଼ ସୁଖର ଦିଶୁଥିଲା । ସଭାପତି
 କମିଶନର ସାହେବ କର୍ମାଧାରକୁ କଲରୁ ମିଉ-
 ନିସିପାଲ କମିଶନର ବାବୁ ରାମଦାସ ଉପସ୍ଥିତ
 ବିଭାଗୀୟ ବିଭାଗୀୟମାନଙ୍କୁ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟ-
 ମାନ ଅଛି ବାସିକିଶିକ୍ଷାପତ୍ର ପାଠକଲେ ଏବଂ
 ତାହା ସେସ ଦେଲରୁ ପୁରସ୍କାର ବ୍ୟୟ
 ଦେଲ । ପ୍ରଥମେ ବାଳକାମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ୍ୟତା-
 ନୁସାରେ ରୂପାର ଫୁଲ ପ୍ରକାଶନ ଇତ୍ୟାଦି
 ଅଲଙ୍କାର ପୁସ୍ତକ ପିଉନିଗିଲସ ଏବଂ ଲୁଗାମାନ
 ଦିଆ ଗଲା । ପୁସ୍ତକମଧ୍ୟରେ କ୍ଷେତ୍ରଭୂର
 ଉଚ୍ଚ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅଧିକ ଥିବା ଏବଂ ଶିଶୁପାଳନ-
 ପ୍ରକଳି ଶିମାନଙ୍କର ଅଧିକ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ପୁସ୍ତକ
 ଅର୍ଥୋ ନ ଥିବାରୁ କେତେଲୋକଙ୍କ ମନକୁ
 ଭଲ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ପାଠଶାଳା
 ଓ ମକରଦର ଶ୍ରମମାନଙ୍କୁ ଯଥାକ୍ରମେ ଓଡ଼ିଆ
 ଓ ପାରସୀ ପୁସ୍ତକମାନ ଯୋଗ୍ୟତା ନୁସାରେ
 ବ୍ୟୟ ଗଲା । ସରକାରରେ ଯୋଗ୍ୟତା ନୁସାରେ
 ପୁରସ୍କାର ପାଇ ନ ଥିବା ବାଳକାଙ୍କୁ ନାନା-
 ପ୍ରକାର କର୍ତ୍ତୃତ୍ଵ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖେଳନା ବ୍ୟା-
 ଗଲା । ପୁରସ୍କାର ବ୍ୟୟ ପ୍ରାୟତଃ ସମସ୍ତ
 ପ୍ରକାର ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଅଟଇ । ସରକାର-
 ଶରେ କେତେ ଜଣ ବାଳକା ଅଭ୍ୟାସ କରି-
 ଥିବା ଶ୍ରମମାନ ପାଠ କଲେ ଏବଂ ତହିଁରେ
 ଦର୍ଶକମାନଙ୍କର ବଡ଼ ସୁଖ ହୋଇଥିଲା । ମତ-
 ତର ପିଲାମାନେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ପ୍ରାଠ ଶୁଣା-
 ଇଲେ ମାତ୍ର ତାହା ଅର୍ଥୋ ଭଲ ହୋଇ ନ
 ଥିଲା । ଏଥି ଉତ୍ତରୁ ସଭା ଭଙ୍ଗ ହେଲା ଏବଂ
 ବାଳକ ବାଳକାମାନେ ତହିଁ ମିଶ୍ଵାନ ପାଇ
 ମହାଅନନ୍ଦରେ ଯାଇ ଶୁଭିଗଲେ ।
 ମିଉନିସିପାଲ କମିଶନର ଅଧିକରେ ଏକଜଣରେ
 ଶୁଭେଷି ବାଳକାବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଞ୍ଚଟି ପାଠଶାଳା
 ଏବଂ ଶୁଭେଷି ମନ୍ତ୍ରଣ ଅଛି । ଏଥିରେ ୧୫୯
 ବାଳକା ୧୫୨ ବାଳକ ଏବଂ ମନ୍ତ୍ରଣରେ ୭୮ ମୁସ୍ତ-
 ଲମାନପିଲା ପଢ଼ୁଅଛନ୍ତି । ବାଳକାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା
 ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତ ପ୍ରାୟ ରହିଥିଲା ମାତ୍ର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତ ପାଠ-
 ଶାଳାରେ ୨୭୦ ବାଳକ ଓ ମନ୍ତ୍ରଣରେ ୮୧
 ବାଳକ ଥିଲେ । ମୁସ୍ତଲମାନପିଲା ଉଣା ପଡ଼ି
 ବାର ତହିଁ କାରଣ ଜଣାଗଲା ନାହିଁ । ପାଠ-
 ଶାଳା ପିଲା ଉଣା ଦେବାର କାରଣ ଏହିକ
 ଗରବର୍ତ୍ତ ୧୦ ଗୋଟି ପାଠଶାଳା ଥିଲା କିନ୍ତୁ
 ସେସରୁ ପରସ୍ପର ଲାଗାଲଗି ଥିବାରୁ ମିଉନିସି-

ପାଳକୀ ପାଞ୍ଚଟି ପାଠଶାଳା ଦେଲେ । ସାହି ଲୋ-
 କଙ୍କର ମନକୁ ଏକଥା ନ ଅଧିକାରୁ ସେମାନେ
 ଅଧିକାଂ ପିଲାଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇବା କାରଣ ଅନ୍ୟ
 ଶୁଭକାରୀ ରଖିଅଛନ୍ତି । ସୁଭାଷ ମିଉନିସିପାଲ-
 ପାଠଶାଳାର ପ୍ରବିଷ୍ଟା ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି । ପତ୍ତା-
 ନୁରେ ଶିକ୍ଷାର ଜଳ ପ୍ରାଣକର ହୋଇଅଛି ।
 ଯଥା କ * ଶ ଦାଳକା ଅପର ପ୍ରାଣମେଣ ଓ
 ୯ ଜଣ ବାଳକା ଲେଖର ପ୍ରାଣମେଣ ପାଶ
 କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପାଠଶାଳାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟକୁ
 କେବଳ ସାନ୍ତସାହିପାଠଶାଳାରୁ ଏକଜଣ
 ଲେଖର ପ୍ରାଣମେଣ ପାଶ କରୁଅଛି ।
 ଏଥିପୁର୍ବେ ମିଉନିସିପାଲ କମିଶନର କୌଣସି ଶ୍ରମ
 କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ କର ନ ଥିଲା ।

ବାଳକାବିଦ୍ୟାଳୟର ଶ୍ରମିମାନେ କଳା
 ଖର୍ଚ୍ଚରେ ପଢ଼ୁ ଅଛନ୍ତି ଏମାନେ ତହିଁ ଦେଖି
 ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ ବମା ପୁସ୍ତକସୁଦ୍ଧା ଦାବରୁ ବିଶିଷ୍ଟ
 ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷାର ବିଶେଷ ଉତ୍ସାହ ବାରିଏ
 ମିଉନିସିପାଲକୀ ଏହି ନିୟମ କରିଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର
 ପାଠଶାଳାର ପିଲାମାନେ ଦାବରୁ ପୁସ୍ତକ
 ଦେଖନ୍ତି ଏବଂ ଅବଧାନକୁ ତହିଁ ଦେଖନପୁରୁଷ
 ଦିଅନ୍ତି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

କେ ଗୋମଦାର ଏମଗର ବକ୍ଷିଗଜାଲର ଗଣେଶମିତ
 ଶର ବନ ଥିବ । ମାତ୍ର ଏ ବର୍ଷ ଏ ମିନନଟ ଅପସାମାନଙ୍କରେ
 ନିବାହ ହୋଇବ । ବାବୁ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦାନକର ଗଣେଶ
 ସମାବେଶ ସହ ବାହାରିଥିବ ଏବଂ ଦେଖିବାରୁ ବଡ଼ ଖୋଲା
 ହୋଇଥିବ । ବୁଝି ହେବୁ ଯାହା ଅନେକଜଣ ରହୁପାରିବ
 ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ସପ୍ତାହରେ ଏଠାରେ ପ୍ରକୃତ ବୁଝି ହୋଇଅଛି
 ବୁଝି ହେବୁ ଗଣେଶମାନଙ୍କର ବସର୍ଜନ ଦୁଇ ତନବର
 ଦଳମ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ଅନେକ ପ୍ରକାଶ ଏବଂ ତେଜସକୁ
 ଦିବାର ସୁଖ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ସୁଲରେ ଏବର୍ଷର ଗଣେଶ-
 ଯାତ୍ରା ସାମାନ୍ୟରେ ନିବାହ ହୋଇଅଛି ।

ବାଲକାବିଦ୍ୟାଳୟର କଲସେସନ ବଦଳର ପଦ ଇତି ନିୟତ
 କର ସପ୍ତାହରେ ଏ ମଗରରୁ ଗସ୍ତ କରବାରୁ ଅଧି ମହାନତ୍ୟ
 ପଥରକର ଇତ୍ୟାଦି ଦେଖି ଗାରିଅଛନ୍ତି । ବଳ ରାଜିବାରୁ
 ପାଣି ଯୋଗାଇବାର ସୁବିଧା ଏବର୍ଷ ହେ ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ
 ପ୍ରକାଶ ପ୍ରତ ତହିଁ ସୁବିଧାର ବଦଳ କ ?

ପୁସ୍ତକ ସଲେକ୍ସର ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି କରଣାଦେବ କୁଟି ନେଉଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ସେଠାର ପୁସ୍ତକ ବକ୍ଷି ଉଲ୍ଲେଖର ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ସାଲେକ୍ସ
 ସାହେବ ଯେତ ଅନୁଚିନ ହେଲା ଏଠାରୁ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ
 ହୋଇ ଅଧିକରେ ଦୁଇ ତନ ବନରେ ସେଠାରୁ ଦିବେ
 ସାରେକ ସାହେବ ବଡ଼ ଭଲ ଚାମମ ଅଛନ୍ତି ।

ମିଶାଦିଅର ବାରବାର ଦମନ ଓ ପ୍ରକଳୟ କରିବା ଅଭି-
 ପ୍ରାୟରେ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବଦଳା ବାରବ ବାଲେସୁଦର

ଜାତୀୟମାନଙ୍କୁ କଳାପ୍ରଦେଶର ଲେଖନୀଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ଶୁଣିବ ଅନେକପ୍ରକାର ପଠାଇଅଛନ୍ତି ।

ମାଲଗିରିକଣ୍ଠା କଳାକରମାନଙ୍କୁ ଚେକାର ନିଶା ଯାଏ ଶୁଣା ଯାଉଅଛି ଯେ ଏଠା କଳାକର ପାଖଲଗାଇଲ ଇଙ୍ଗ-କାର ସମ୍ବନ୍ଧେପୁଣି ବାବୁ ଦୁର୍ଗାଦାସମୁଖ୍ୟଙ୍କ ବନ୍ଦୋବସ୍ତକାର୍ଯ୍ୟରେ ପକ୍ଷ ହେବାକୁ ସେଠାର ମ୍ୟାନେଜର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟାହେବ ଉତ୍ତରାଳୁ ଲେଖାଯାଇ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ ହେଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତାଗଳ୍ପେଷ ।

ଘୋରଧାର ସ୍ୱକ୍ଷୟଶକ୍ତି ଚଳୁଥିବାବେଳେ ମିତ୍ର ଇ, ଇ, ବାଲସାହେବ ପଦ୍ମା ପାଇଁ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କୁ ଶୁଣି ପ୍ରାପ୍ତହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ବେଢ଼ାପଠା ମିତ୍ରମଣିପାଲଙ୍କରେ କମ୍ପୁଲ୍ସରୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ନିଷ୍ପତ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି, ଯଥା—

- ବାବୁ ହେମନ୍ତକୃପାଳମୁଖ୍ୟ
- ମୁନସି ବ୍ୟାଞ୍ଜନ
- ମଦନ୍ତ ଉଦ୍‌ଦମାନୁଜପାତ୍ର

ବାଲେଶ୍ୱର ମିତ୍ରମଣିପାଲଙ୍କରେ ମିତ୍ରମଣିପାଲଙ୍କଦ୍ୱାରା କଳମ ଅଂଶର ଧାରମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହେବାର ସମ୍ଭବମେଧ୍ୟ ମହତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଅଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶାର ବାଲେଶ୍ୱର ଯାତ୍ରୀଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଓ ପୁସ୍ତକ-ପ୍ରାମାଣକରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାଲର ଶିକାଦେବୀଙ୍କ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରଚାରଣ କରାଯାଇ ଶେଷସାହେବ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରାଅଛନ୍ତି । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ପ୍ରକାଶନ କଳମପାତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନାରେ ଉକ୍ତ ଅନଳ ପ୍ରଚାରଣ କଳମରେ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କୁ କ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଏହି ଅନଳର ଧାରମାନ ଉକ୍ତ ପ୍ରାମାଣିକ-ପ୍ରକାଶକାରୀ ହେବ ।

ହୋମେନାବାଦର ଶିକାକୁ ଦୂର ମୌଲିକ ଅଲଗା ମୂଲ୍ୟ-ଉପକ୍ରମର ସେବୁପ୍ରଣୟ ସ୍ୱଳ୍ପର ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ୧୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ବରଦେଖି ଓ ସ୍ୱଳ୍ପ ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ନିପୋଷାଗା-ଗୁଡ଼ ପାଇଁ ପ୍ରସଙ୍ଗ ବରଦେଖି । ଶେଷସାହେବଙ୍କ ମୌଲ୍ୟ-ପଦ ଶିକା ପଦ୍ମରେ ବ୍ୟାପାରୀ ପାଇଁ ଧର୍ମକାର ପ୍ରଦାନ-କରାଅଛନ୍ତି । ଏହିପଦ୍ମକାରୀ ଶିକାଦେବୀଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନୁମୋଦନର ଦିନା ବା ଜମିଦାରମାନଙ୍କ କ ଏପଦ ବ୍ୟାପାରୀ-ପାରି ଉତ୍କଳରେ ବରଦେଖି ?

ଉତ୍କଳମାନଙ୍କ ପାଠକରେ ଶ୍ରୀମତୀ ସରୋଜିନୀଙ୍କ ଦୁର୍ଲଭ ପୁସ୍ତକ ଉପର ଅତି ଦୁର୍ଲଭ ଅପରାଧୀ-ସମ୍ବନ୍ଧନାପାରେ ସରୋଜିନୀଙ୍କୁ ଯାତ୍ରା କରୁ ଅଧିକାର ସମ୍ଭାବ ନିରା ।

ଅନେକକାର ଉତ୍କଳମାନଙ୍କେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପୁସ୍ତକାର ଉତ୍କଳମାନଙ୍କୁ ହୋଇଅଛି ଯାହା ଅତିଅତି । ଏଥର ଉତ୍କଳମାନଙ୍କରେ ଦେଖୁ ଚାହିଁ ହୋଇଅଛି ।—କ ଅର୍ଥ ।

କଳମ ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ବାର୍ଯ୍ୟ ସହଜକ୍ରମରେ ଚଳୁ ନ ହେବାର ସମ୍ଭାବ ନିରା । ପ୍ରତିପଦରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉପ-ଗୋଷ୍ଠ ହେଉଅଛି ଏକ ଅର୍ଥକ୍ରମକୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅନୁପାଦେବୀ-ମତାକରଣୀ ସମ୍ଭାମାନେ ସେଥିର ପ୍ରକାଶ କାରଣ । କାଲେ ଅର୍ଥକ୍ରମ ସେଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯେ କେଉଁଠାରେ ସମସ୍ତ ହେବ ତାହା କଳମା କରଣା କଠିନ ହୋଇ ପଡ଼ିଅଛି ଏକ ସ୍ୱତ ପଠାପଠ ହେବ ନିଶ୍ଚିତକରି ସତ୍ୟତା ଉପରେ ନିର୍ଭର ହେବ ।

କୋଷାଳକ୍ରମର ପାରମ୍ପରିକାପଣ ମଧ୍ୟରେ ବଳାହ-ଠୁଣିକର ଶତପୁରଣ-ସମ୍ବନ୍ଧୀ ଅନେକ କଳ୍ପ ମୋକଦମା ପ୍ରାୟ ଅପତ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ । ଅଧୁନ ଉକ୍ତ ଦେଶରୁ ହୁଇବୋଲେ ଏକ ନୂତନ ପାଲକାକାରକର

ନାମରେ ଏହିପ୍ରକାର ଏକ ମୋକଦମା ଅପତ ହୋଇଅଛି । ଯାହା ହେଲେ କୋଟ ହେବାର କଥା ହେଉଅଛି ତାହାର ନାମ ସେହି ନାମ । ସେ ଦକ୍ଷିଣକୁ ଉତ୍କଳ ଶତପୁରଣ ୧୨୦୦୦ କା ଓ ସମସ୍ତା ଦେ ପ୍ରକାଶ କରାଅଛି କିମ୍ତ ଶିକା ଉପାଦ ସମସ୍ତେ ସାହାଯ୍ୟ କରାଅଛି କାର୍ଯ୍ୟ ୧୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ସୁଧହତ ପାଇବାର ଦାନ କରାଅଛି ।

ଏହି କଳମ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ମଧ୍ୟ ଶ୍ରେଣିକି କଳିକତା ହୋଇ ଉତ୍କଳୀ ବସ୍ତୁ ଧାରମାନଙ୍କୁ କଳା-କ୍ରମ । ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନଙ୍କୁ ଅନୁପଦ ହେଉଁ ଯେ ସେ ଏଠାରେ ଅଧିକ ପ୍ରାଣ ହେଉଅଛି ଏକ ଉପସ୍ତୁ ଗୋଷ୍ଠୀ ଏକ ବୌଦ୍ଧ୍ୟମାନ ମନୁଷ୍ୟ ଅନୁପଦ ହେବାକୁ ଏ ନିମନ୍ତେ ଉପାଦ କରା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରା ଉତ୍କଳୀଙ୍କୁ ଶିକା ବାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅନେକ କରାଅଛି ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିକାକର ପ୍ରକାଶକୁ ଅନୁପଦ ମା-ସ୍ୱଳ୍ପ ସୁଧା ପ୍ରାପ୍ତ କରଣ ବାରଣ ମାତ୍ରରେ ବଳିକରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ମାତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ ସେ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହେବାରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏପଦ କଳ ମନୁଷ୍ୟ ହେବ କି ଶିକା ପଦ୍ମ ଅନୁମୋଦନ-ନିମନ୍ତେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ହେବ । ଅନେକକେ ହେଉଁ ଏ ସମୟରେ ଉକ୍ତ ମାତ୍ରରେ ବ୍ୟକ୍ତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମତ ହେବ ନାହିଁ ଏକ ଦେଶପାଳ ମିତ୍ର ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅନେକ କରେ ଅନେକ ପଦ ହୋଇପାରେ ।

ସମ୍ଭାବ ଏପଦ ସେ ଶିକାକରୀ ଅନୁପା ବାଲ ଯୋଗୀ ଅନେକକାରୁ ଅନୁପା ଅନୁକରଣର ଦାଃ ସମୟରେ ବାହାର କରା ହୋଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ଅନୁମତ କରାଯିବ କୋଇ ପଦ ପଠାଇଅଛି ।

କଳମରେ ଏକ ପ୍ରକାର ନୂତନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ଅନୁପଦ ହୋଇଅଛି । ଏପଦରୁ ଅନୁପ ଅତି ଉତ୍କଳ କୁ ଅତି ଏନିତ୍ର କ ଲାଭ ଅନୁପ ସେଇ ତାହା ସମ ଲାଭ ହୋଇପାରେ ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅନୁପଦ ହୋଇ ନାହିଁ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ତାହାରେ ତାହାସମ୍ପାଦକ ଦେବୀ ଯେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ସମୟରେ ଅନୁମୋଦନ କରଣା କାରଣ ବାମାନ ସାହେବ ପାଇଁ ସେହିପ୍ରକାର କରାଅଛି ମାତ୍ର କ ୧୧୧ ଶ୍ରେଣୀର ମତ ଉକ୍ତ କଳମରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶକାରୀଙ୍କୁ ଅନୁପଦ ହେବ ।—ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ଅନୁମୋଦନ କରାଯିବ କି ?

ସ୍ୱଳ୍ପ ମତାହା କୃତ୍ୟାସପାଳକର ନାମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ହେଉଅଛି ଅନୁମୋଦନ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କାର୍ଯ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ୧୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀ ଦେଖାଯିବ ।

ଉତ୍କଳ ପଠକମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସର ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ତାହା ନିମନ୍ତେ-ପ୍ରକାଶୀ ମୁକ୍ତରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା କାରଣ ଅନୁମୋଦନରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସର କର ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କରୁ ଅନେକ ପଠାଇ-ମାନୁଷ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ ଧର୍ମ କରାଅଛି ।

ରାଜ୍ୟସ୍ୱଳ୍ପକ୍ରମ ।

କଳ ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଅନୁମତ ସାହେବ କାମର ପ୍ରାମତ ଏକ ସ୍ୱଳ୍ପକ୍ରମରେ ଅନୁପଦ ଏକ କଳି ମତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମାତ୍ରରେ ପଦେ ଉକ୍ତ କଳକୁ ସେହି ପ୍ରାମତ୍ୟରେ-ଦେଖି ପାଇଁ ସେଇ ଏପଦ ଦେବୀ ସେ ଏହାକୁ ମାନନା ସମାପେ ତାହା-କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ଏକ ପଦା ସଜା ଯାଉ ଦେବୀ ଅତି ସରଳ ପଦ୍ମରେ କରା

ଯିବ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ବସ୍ତୁ କର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ୱଳ୍ପ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅତି କ ଏ ଦେବ କେଉଁଠାରେ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏ ଦେବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ ଯାହା ହେବ ପରେ ନିଶା-ସିଦ୍ଧ ।

ଏ ଅପଦରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ଅନୁପା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ଅନୁପା କର ଅତି ଅନୁପା ମାତ୍ର ଏହିପଦେ ବୃଦ୍ଧି ହେଲେ ପ୍ରକାଶ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଶିବ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଧିକାରୀ ସତକରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଓ ଘୋର କ-ଦାବତ୍ର ହୋଇ-କେଉଁ ଅତି ବହୁତ ପ୍ରକାଶକାରୀଙ୍କୁ ସତକରେ ବର୍ଣ୍ଣ ଅନେକ ହୋଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ପ୍ରକାଶକରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହେବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବାଲେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଅତି ସମାପେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ କଳ୍ପ-କଳ-ମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଅଛି ବୃଦ୍ଧି କ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶକ ଏହି କଳରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଶିବ ଏହି ବାର୍ଯ୍ୟମତ ଦେଖିବାକୁ କଳ ସର ଓ ପ୍ରକାଶକର ହୋଇଅଛି ।

ଅତି କଳ ଏ ଅପଦରେ ଘୋରମାନେ ପାଠ୍ୟସମ୍ବେଦରେ ଅନୁପ ହୋଇ ପାଠ୍ୟସ୍ତୁ ହୋଇଅଛି ।

ଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ବାବୁ ଶାମସୁନ୍ଦରୀଙ୍କ ମାତ୍ର-ସମାପେ ଶୁଣି ନେଉଁଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣନା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବାବୁ ଶାମସୁନ୍ଦରୀଙ୍କ ଅଧିକ ବର୍ଣ୍ଣନା ବାର୍ଯ୍ୟ କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ମୁକ୍ତକ୍ରମ ସମ୍ଭାବ ।

ଅନୁମୋଦନ ମାନସ୍ୟ ଶ୍ରୀମତୀ ସରୋଜିନୀଙ୍କ ସାହେବ ମତାହା ଅନୁପା ବାଲିକମାନେ ତାଙ୍କ ନିମନ୍ତେ କରଣ ବାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁପ କରଣ ପାଇଁ ଅନେକ ହେଉଅଛି । ପ୍ରାମତ ମତରୁ ଏକ ନିମନ୍ତେ ହେବ । ଅନେକ ପଦ ହେଉ ସରୋଜିନୀ ବାବୁ ପ୍ରକାଶକର ଅନୁପ ଏକ ଦୁର୍ଲଭ ସରୋଜିନୀଙ୍କ ଅଧିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ଘୋ ୧୦ ଟଙ୍କା ମାନେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରାଅଛି ।

କଳମରେ କଳମରେ କଳ ମେଘାଳରେ ଶାମ-କଳମରେ କଳମ ମା ୧ ଲକ ଦୁର୍ଲଭ ଶ୍ରେଣୀର କଳମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶକରେ ସେହିପ୍ରକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ଭାବିତ ହୋଇଅଛି, କଳମରେ ଦେଖି—ସମ୍ଭବରେ ଦେଖିବ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ (Dispensary) ଅଛି । ଏ ଶାମଟି ଅନୁପ ପ୍ରାଣକର ।

ଏଠାରେ ଘୋଷଣା ଅନୁପ ସ୍ୱଳ୍ପ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ମତରେ, ସ୍ୱଳ୍ପ ସେଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ, ମାତ୍ର ସେଇ ଦୁର୍ଲଭ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶ୍ରେଣୀ ଏକ ମୁକ୍ତୀ ଏକ ଦୁର୍ଲଭ-ସାରେ ପାଠ୍ୟ ମିଳେ ।

ମୁକ୍ତକ୍ରମରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବାବୁ ଦୁର୍ଲଭକ୍ରମରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ଏହି ସରୋଜିନୀଙ୍କ ମାନେ କରଣ ସରୋଜିନୀଙ୍କ ବାବୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ କଳମରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ମାନେ କରଣ କରଣ ପାଇଁ ଶ୍ରେଣୀରୁ ବାବୁ ମତାହାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ କରଣକ୍ରମରେ ପ୍ରକାଶ କରାଅଛି । କଳ ମତ୍ର ଅଧିକା ପ୍ରକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ଏଠାରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ଅନୁପଦ କରାଅଛି । ବାବୁ ମତାହାଙ୍କୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅତି ସ୍ୱଳ୍ପ ଏକ ଦେବୀଙ୍କ ଓ ଶ୍ରେଣୀରେ ସରୋଜିନୀଙ୍କୁ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ଏଠାରେ ମାନେ କରଣ ହେଲେ ଶ୍ରେଣୀରୁ ବାବୁ ବାଲିକା ମନ କରାଅଛି ।

ଏ ଦେଶରେ ପ୍ରାୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ଦେଖି ଦେଖି, ସାମାଜିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏକ ଦୁର୍ଲଭ । ଦେଖି ଶ୍ରେଣୀ ଦେଖି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେବ । ପ୍ରାୟ ଏକ କଳରେ ସରୋଜିନୀଙ୍କୁ । ଦୁର୍ଲଭ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ପ୍ରେସ୍‌ଚମ୍ପଣ ।

ପ୍ରେସ୍‌ଚମ୍ପଣର ମହାମତ ଜମନ୍ଦେ ଅମ୍ବେ-
ମାନେ ଦାୟୀ କୋର୍ଟ ।

ଶ୍ରୀମତ୍ତ ଉତ୍କଳଦର୍ଶିନୀ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ସମୀପେଷୁ—
ମହାଶୟ ।

ଅପଣଙ୍କର ଅଗଣ୍ଡମାସ ତା ୨୧ ଇଶ୍ଵ ପତ୍ତି-
କାରେ ତାଳଚେରଦୁର୍ଗନିବାସୀ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ-
କୃଷ୍ଣନାଥପଣ୍ଡାନନ ମହାଶୟ ପ୍ରଣ କରୁଅଛନ୍ତି
ଏ ପ୍ରଥମରୁ ଯେ ଯାମଳ ଜନ୍ମ ହୋଇଅଛନ୍ତି;
ତହିଁରେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ବାବାକୁ ବୋଲନ୍ତି ଏବଂ
କନିଷ୍ଠ ବାବାକୁ ବୋଲନ୍ତି—ତାହାର ଉତ୍ତ-
ରରେ ଏହି ଲେଖା ଜାଣୁଅଛନ୍ତି—ଯେଉଁଠି
ଅଗ୍ରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଅଛି ସେ କନିଷ୍ଠ ଏବଂ
ପଶ୍ଚାତ୍ତ ଜାତ ସନ୍ତାନଟି ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଏହିପରି ନିୟମ
କରାଯିବ—ଯେହେତୁ ଯାହାର ପ୍ରଥମ ଅଧାନ
ହୋଇଥିଲା ତାହାର ଜନ୍ମ ସେପରେ ହୋଇ-
ଅଛି—୨ୟରେ ଯାହାର ଅଧାନ ହେଲା—
ସେ ପ୍ରଥମେ ଜନ୍ମ ହୋଇଅଛି ଏହି ଯୁକ୍ତିଦ୍ଵାରା
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ କନିଷ୍ଠ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଉ ଦେବ ଏହି
କ୍ଷୟ ଶ୍ରୀମତାଗବତରେ ହିରଣ୍ୟାକ୍ଷ୍ୟ ଓ
ହରଣ୍ୟାକ୍ଷିଣ୍ଡ ଯାମଳ ଜନ୍ମ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ୩୫-
ରୂପେ ପ୍ରକାଶ କରାଅଛି ଏବଂ ଦାୟିତ୍ଵରେ
ଯାମଳସନ୍ତାନର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ କନିଷ୍ଠ ବର୍ଣ୍ଣନା ମଧ୍ୟ
ଏହିପରି ହୋଇଅଛି । ବହୁକାଳ ।

୧୮୮୭ } ବସନ୍ତ
ଶର ଚନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦସ୍ଵର } ଶ୍ରୀଯୋଗୀନ୍ଦ୍ରବାବୁବୋଇଚମ୍ପଣୀ

ବିଜ୍ଞାପନ ।
ଦୁର୍ଗା ପୁଜା ।

ଏହି ମହାପବ୍ କୁପଲକ୍ଷରେ ବାବୁ ଅରବିନ୍ଦ
କର ବଞ୍ଚାନ ନାନା ପ୍ରକାର ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରୟୋଗମୟ ଓ ଭଲାସ ଦ୍ରବ୍ୟ କଲକତାରୁ
ନୂତନ ଅମଦାନା ତର ଅପଣାପ୍ରାଦକପଣ୍ଡା
ଏବଂ ଅପରବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ସେ ସବୁ ଦେଖିବା-
ନିମିତ୍ତ ଗୌରୀପୁରଜାର ବାବୁ ଗୌରୀପୁର-
ସମ୍ପର୍କ ବସା ନିକଟ ବୋକାଳକୁ ସହଜୟ
ଅହାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ସମସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ
ଅବ୍ୟକ୍ତ ସ୍ଵରୂପ ପ୍ରମାଣେ ଯାଣି ହୋଇଅଛି ।

କେତାମାନେ ଥରେ ପଶନ୍ତା କଲେ ବୁଝି
ପାରିବେ ।

ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷୋତ୍ତମକ୍ଷେତ୍ର କୁଣ୍ଡଳକେତା ସାହି
ମହନ୍ତ କରଦସମାନଙ୍କ ଦାସକ ମଠ ସଲଗ୍ନ
ମା ୧୯୯୮ ଲକ୍ଷ୍ମକ ବାହାଲକମି ଓ ତହିଁଉପ-
ରେ ଥିବା ଦୁଇବଖର ରୁଣ୍ଡାଟଲଗା ଓ ଗୁର-
ବଖର ସାଧାରଣ ବାହିରର ପଥରଖୁଣ୍ଡି ପିଣ୍ଡା
ଓ ଘୋଡା ଓ ଉତ୍ତ ଅନେକ ପଥରସହ
ବନ୍ଧୁ ଦେବାର ଅଛି । ଏହି ଜମି ଓ ଘର
ଅଠରନା ଘାଟର ସିରପ୍ରାଦାର ମୁର ମାଣିକ-
ସମ ମିଳକର ବସା ବୋଲି ପରଚର ଓ
ଭାଇଗମଦାନ୍ତି ନାମରେ ଜଣେ ରଇଚର
ଜମାରେ ଅଛି । ଏକସାଦରେ କୁଅ ଯାଇଖାନା
ସଦର ଓ ଶିତବ ଦ୍ଵାର ଇତ୍ୟାଦିଅଛି ଯେମନ୍ତ
କି ଜଣେ ହଦଲେକ ଅକ୍ରେଶରେ ନିବାହ
ହୋଇପାରେ ଏବଂ ଯାଣି ରଖିଲେ ଉତ୍ତମ
ଅୟ ହୁଅଇ । ଯାହାଙ୍କର ଖରଦ କରବାକୁ
ଇଚ୍ଛା ଦେବ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂପ୍ରେସ୍‌ହାଉସ ସମ୍ପାଦକ
ବାବୁ ଶ୍ରୀ ଗୌରୀପୁରର ସମ୍ପର୍କ ନିକଟରୁ ପବ
ଲେଖିଲେ ସକ୍ଷେପ ହୁଗୁନ୍ତ ଜାଣିପାରିବେ ।
ଇଲ ତା ୧୪ ଇଶ୍ଵ ଅଗସ୍ତ ସତ ୧୮୮୭ ।

NOTICE.

Is hereby given to all Piece
Workers, Petty Contractors, contrac-
tor, and others who may have lodged
any security deposit in the late By-
turni Division or Brahmini Byturni
Division for tools issued to them for,
or unfinished works on, the High
Level Canal Ranges II and III and
other works in connection therewith
that unless such deposits are with-
drawn and the tools returned within
three months from this date, the
amounts standing unadjusted in the
books of this division over three years
will be credited to Govt.

Acquapada } A. S. THOMSON
28 8 1886 } Executive Engineer,
Acquapada Jajpnr Dn.

FOR SALE.

The two Puckah houses with all
their out offices, wells, and enclosure
walls, situated in Stoney Road Chand-
ni Chouk Cuttack; belonging to the
Estate of the late John De Costa.

The one, upper-roomed, lets for 22
Rs. per month but is now vacant; the
other, lower-roomed, has been, and is
now occupied, on a lease terminable
at will, on a rent of 10 Rs, the ten-
ant doing the repairs.

The land pertaining to both the
above, measures about 1 man 16 goonta
1 biswa, and pays an annual Khas
Mehal rent to Government of Rs. 13
as. 12 p. 8 and Rs. 2 to a *Bawajee*.

Offers (not less than 2000 Rs.) for
the above may be made to the
undersigned, who is legally autho-
rized to sell and to give legal posses-
sion.

9-9-86 F. BOND
Executor

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କଟକ ଗୁରୁତୋକ ପଦାସତ୍ତକ କଳା-
ଗୁରେ ଥିବା ମୁର ଯନ୍ ଉକ୍ତାକ ଦୁଇଗୋଟା
ପକାକୋଠା ଓ ଉତ୍ତଲଗ୍ନ କରୁଦର ଓ କୁପ
ଓ ଗୌରୀପୁର ପ୍ରାଚୀରମାନ ବନ୍ଧୁ ଦେବ ।
ଉପରକୁଳୁ ଗୁରୁମାନଙ୍କମଧ୍ୟରୁ ଏକ ଦୋକାଳ
କୋଠା ମାସିକ ୪୨୯୩ ଖଜଣାରେ ଦେରେୟା
କରୁ ଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ଖାଲି
ଅଛି ଓ ଏକ ଏକକାଳକୋଠା ମାସିକ ୪୧୦୩
ଖଜଣାରେ ରହୁଥିବୁ ଏହିସର୍ତ୍ତରେ ଦେରେୟା
କରୁ ଯାଇଅଛି କି ସେ ଅପେ ତାହା ମରୁମଲ
କରିବେ, ମାଲିକର ଇଚ୍ଛାମତେ ଶୁଣିବେ ।

ଉପରକୁଳୁ ଘର ଓ ତହିଁର ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ଵ
ପ୍ରାଚୀରକଳକମି ମୋଟ ମା ୧୧୨୯୭ ମଗ୍ଠା
ଅଟେ ଓ ତହିଁର ସରକାରୀ ଶାସନାହାର
ଅଦାୟି ଜମା ବାସିକ ୪୧୯୯୮ ପାହ ଓ
ଏକକଣ ବାବାଲର ମା ୦୧୮୮ ଜମି ଯାହା
ଉକ୍ତ ଶାସନାହାର ଜମା ସଲଗ୍ନ ଅଛି ତହିଁ
ଜମନ୍ଦେ ୪୨୯୩ ଖଜଣା ଦିଆଯାଏ ।

ଯେ କେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଉକ୍ତ ଘରମାନଙ୍କୁ
ଲେବାର ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେ ନିମ୍ନସ୍ଵାକ୍ଷରକାରୀ
ଯେ କି ଉକ୍ତ ଘରମାନ ବନ୍ଧୁ କରବା ଓ
ତହିଁରେ ଦଗଲ ଦେବାକୁ ଅଇନାନୁଯାୟୀ
ଅଦେଶିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କଠାକୁ ଲେଖିଲେ
ପାଇ ପାରିବେ ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇହଜାର ଟଙ୍କାର କମ
କୋହେ ।

F. BOND
Executor.

ଜମିଦାର ବିକ୍ରୟ

ଜମିଦାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ କୃଷ୍ଣମୋହନ ଚୋପ-
 ଚର । ଜା । ବାଲେଶ୍ଵର । ଅନ୍ତର୍ଗତ । ପ୍ର ।
 ନାବମା ନ ୧୭୨୩ ଉତ୍କଳା । ଭା । ଚନ୍ଦନପୁର
 ଓଗେର ଜମିଦାରୀ ବିକ୍ରୟ ହେବ, ଏହା ଓଡ଼ି-
 ଶ୍ୟାଳ ପ୍ରଧାନ ବନର ଗୁନବାଲିଫେଲିଗୁ
 ବୁଏ ଯେଉଁଠାକୁ କଲିକତା କାହାଜସବୁ ଯାହା-
 ଯୁଗ ନରର ଏହାର ସଦରଜମା ୫ ୧୩୮ ।
 ଅଣା ଏବଂ ମଫସଲ ଜମା ୫ ୩୦୦୦ ବା ।
 ପ୍ରତିଶେଷ୍ଟକ ଚେକାମାନେ ଅମ୍ ନିକଟରେ
 ଉତ୍କଳପୁସ୍ତକ କଲେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଜାଣିପାର-
 ବେ ।

By order
 Peary Mohan Bose

ଓଲଟ୍ଟା ରେଗର ଉତ୍କଳପ୍ରଶାସିତ ମହୋତ୍ସବ ।

ଏହି ଉତ୍କଳପ୍ରଶାସିତ ସମାଜ ଗୁଣାବଳୀ, ଅନ୍ୟ
 ବୌଦ୍ଧ ଉତ୍କଳପ୍ରଶାସିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୁଏ ନାହିଁ ।
 ଏପରି ଓଲଟ୍ଟାରେଗର ପ୍ରଧାନରମ ଉତ୍କଳ
 ହୋଇ ନାହିଁ; ଏହି ଉତ୍କଳପ୍ରଶାସିତ ଫଳପ୍ରଦ
 “କ୍ଲୋସେଡାଲନ” ଯେଉଁଠାରେ ଫଳପ୍ରଦ
 ହେଉ ଅନେକ ପ୍ରଶଂସା ଲାଭ କଥେଇ ।
 କ୍ଲୋସେଡାଲନ ପ୍ରକାରରେ ନ ୧ ମୂଲ୍ୟ
 ଶଳ ବା ବଣିକା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉ ହୁଏ ।
 କ୍ଲୋସେଡାଲନ ଯେଉଁ ସୁଲେ ଫଳପ୍ରଦ ନ
 ହୁଏ ସେମାନେ ନ ୨ ମୂଲ୍ୟ ଯିବ ବା ବଣିକା
 ବ୍ୟବହାର କଲେ ନିକ୍ଷେ ରେଗୀ ରେଗରୁ
 ମୁକ୍ତି ପାଏ ।

ରେଗର ମରଣାପନ ଅବସ୍ଥାରେ ନ୩ ମୂଲ୍ୟ
 ଯିଲବା ବଣିକା ବ୍ୟବହାର କଲେ ରେଗୀ ଜାଗର
 ଥାଉ ପୁଣି ସଂସାର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହକର ।
 ସନ୍ଦ୍ୟାପି ବାଳି ବନ ନ ହୁଏ ତେବେ ନ୪
 ଯିଲବା ବଣିକା ବ୍ୟବହାରରେ ନିଷ୍ପତ୍ତ ବନକୁଏ ।
 ଅସନ୍ଦ୍ୟାପି ବାଳି ନିକାରଣ ସକାଶେ ନ୪ ମୂଲ୍ୟ
 ଯିଲ ବା ବଣିକା ବ୍ୟବହାର ମାଧ୍ୟମେ
 ନିକାରଣ ହୁଏ ।

ପଦ ପେଟରେ ସଂଗଣା ହୁଏ ବା ପେଟ
 ଫୁଲୁଏ ବା ରେଗର ପ୍ରଶା ନ ହୁଏ ତେ-
 ବେ ନ ୨ ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କଳ ବ୍ୟବହାରରେ ସମସ୍ତ
 ଶାନ୍ତା ଉପସମ ହୁଏ ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରଭୋକନପର ଉତ୍କଳପ୍ରଶାସିତ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧
 ଓ ସମୁଦାୟ ଏକତ୍ରରେ କିମ୍ବ କଲେ ଉତ୍କଳ
 ବାକ୍ସରେ ବନ ବସ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ସଦ ୫ ୨ ।
 ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

ଅଧିକ ବା ଅଳ୍ପକର କୃଷ୍ଣପାଠ କୁର ଓ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରେଗର ବହୁ ପ୍ରକାର ଓ ଅଗ୍ର-
 ଫଳପ୍ରଦ ଉତ୍କଳ ।

ବୌଦ୍ଧ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବସାୟ	୨୭୭୨୦୦୦୦ ୫ ୦ ୧
କୃଷକାସନା ୫ ୧ ।	ବୃତ୍ତବେଦନ ୫ ୦ ୧
ବାୟୁବେଦନ ଅଠ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ	ବୃତ୍ତବେଦନ (ଉପକ୍ରମ୍ୟ- ସଦ) ୫ ୦ ୧
ଉତ୍କଳ ୫ ୧ ୧	ଗଣିକାର ଉତ୍କଳ ୫ ୦ ୧
କାଠାକାଣି ବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ- ରେଗର ଉତ୍କଳ ୫ ୧	ଉତ୍କଳ ୫ ୦ ୧
ଶିବପୁର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କ- ଳ ୫ ୦ ୧	କମରବେଦନ ବଣି ୫ ୦ ୧
ଗାହର ମଲମ (କାମା ବ- ରର ମାଣି) ୫ ୦ ୧	ମହାପୁତ୍ର ପ୍ରଭୋକନା ୫ ୧ ୧
ବ୍ୟବହାର ବଣି ୫ ୦ ୧	ବହୁକାର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ୫ ୧ ୧

ପ୍ରସଂସାପତ୍ର ।

ଅପଣଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓଲଟ୍ଟା ରେଗର ବଣି-
 କାର ଗୁଣ ଯଥେଷ୍ଟଭାବେ ପ୍ରଶଂସା କରାଯାଇ
 ନ ପାରେ । ୭୦ ବର୍ଷର ଅଧିକ ଓ ୭୦ ବର୍ଷର
 ଅନୁଧ୍ୟ ବ୍ୟୟ ଅମୂଳ ଜଣେ ପ୍ରତିକାରୀ
 ଓଲଟ୍ଟା ରେଗରେ ଏପରି ଶାନ୍ତି ଥିଲେ କି
 ତାଙ୍କର ଜୀବନର ଅଣା ସମସ୍ତେ ଭାଗ କରି
 ଥିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଅପଣଙ୍କ ଦତ୍ତ
 (ନ ୩ ମୂଲ୍ୟ) ବଣିକା ଚାହାନ୍ତି ଉତ୍କଳ ।
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନୁଭବପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଣାଅଛନ୍ତି ଓ ଉତ୍କଳ
 ବଣିକା ଦେବାମାଧ୍ୟମେ ରେଗୀ ଉପସମକର
 କଲେ ଓ ଅବଶେଷରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣସମ୍ବେଗ ଲାଭ
 କଲେ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା } Munsif Warish Alli
 ୩୩୩୫୭ } Head Master.

ମଦ୍ୟାସୟ, ଅପଣ ଯେଉଁ ଉତ୍କଳ ପ୍ରୋକଣ
 କରୁଥିଲେ ତାହା ବହୁବିଧସମାୟା କୁରର
 ମାନ୍ଦିବାୟୁକ ଉତ୍କଳ ଅଟେ । ତୁମ୍ଭ ଅବଶ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ
 ଏହା ଅସମ୍ଭବକର ଫଳ ପ୍ରଦହୁତାରୁ ଏହାର
 ପ୍ରଶଂସା ଅମ୍ଭେ କରୁ ଅଛୁ ।

ଅପଣଙ୍କର ବସନ୍ତ
 ଶ୍ରୀଗବତ ପ୍ରସାଦ ଦାସ
 ରେକର୍ଡ଼ିଂ କର୍ମଚାରୀ

ଅନ୍ୟ ସାହିତ୍ୟିକମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ୨୩୩୮, ୨୩୩୯, ୨୩୩୯, ଓ

ସମ୍ପାଦକର ୩୩୩୮ ରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ
 ଅଛି ଦେଖ ଓ କଳ୍ପକଳାରେ ବିଭି ଭଲେ
 ଅନେକ ସାହିତ୍ୟିକ ଯାଠ କର ପାରିବ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାସ୍ଥ ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଗୁପ୍ତ
 କଳ୍ପକଳାରେ ଉପସମକ ଉତ୍କଳମାନ ପ୍ରାପ୍ତ
 ହେବ ।

Apply to
 LAKSHMINARAIN GUPTA
 Kibiraj, Kendrapara.

ମେହରୋଗ ।

ଏହି ରୋଗରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ଵାଳା ଯନ୍ତ୍ରଣା ନିରୁଦ୍ଧ
 ହେବ । ତୁମ୍ଭ ପ୍ରମେଦ୍ୟାଧି ପେଡ଼ିମାନଙ୍କୁ
 ଅନୁମତ କରୁଅଛୁ ସେମାନଙ୍କର ଉପାଦି ବୌ-
 ଶଦରବାର ଉତ୍କଳ ନୁହେଁ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ
 ସଦାପେ ଜୀବନର ମାୟା ପରିଭାଗ କରୁ ନୁହେଁ ।
 ଏହି ଉତ୍କଳ ଯଥାସ୍ତରରେ ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତ ବେ-
 ଢା କଲେ ନିରାକରଣ ଏବଂ ତୁମ୍ଭ ଗୁଣ ସମା-
 ଗରେ ପ୍ରକାରରେ ଅବଶ୍ୟକ ଅବଶ୍ୟକ ହେ-
 ବ । ଯେଉଁମାନେ ଅବଶ୍ୟକ ନ ହେବେ ନିଷ୍ପ-
 ଶ୍ଟ ବହୁଅଛୁ ଏ କଥାଧି ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧେ ସଙ୍ଗା
 ହୋଇ ଜୀବନର ଶେଷସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
 ଶରୀର ଉତ୍କଳରେ ପ୍ରକାର ନ ହେଲେ ଅତି
 ଯିବ ନାହିଁ ଅନେକ ରୋଗୀ ଅବଶ୍ୟକ ଲାଭ
 କରି ପ୍ରଶଂସାପତ୍ରମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
 ଅବନୟରେ ପୁସ୍ତକାଳରେ ପ୍ରକାର ହେବ
 କଲିକତା ଅବଶେଷରେ ନୂମ୍ଭର ଉପକରଣ
 ସି, କେ, ଗୁଣ୍ଡ କମ୍ପାନୀରେ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ
 ଦରଦାବଦାର ପ୍ରକାରମାନଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳରେ
 ଏହି ଉତ୍କଳ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକପି-
 ସି ୫୫୫୫ ବା । ପୁରୁଣା ଓ ତାକମ୍ପାନୀ ପୁସ୍ତକ ।

ଉତ୍କଳପ୍ରଶାସିତରେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରକାରର ବଣି ୦୦୦୦
 ଓ ଉତ୍କଳ ପ୍ରକାରର ବଣି ୦୦୦୦

ପ୍ରଥମ ଉତ୍କଳ ପ୍ରକାର	
କ୍ରମ ୧୦	୫ ୦ ୧
କ୍ରମ ୨୦	୫ ୦ ୧
କ୍ରମ ୩୦	୫ ୦ ୧
କ୍ରମ ୪୦	୫ ୦ ୧
କ୍ରମ ୫୦	୫ ୦ ୧

କ୍ରମ ୬୦ ରୁ ୧୦୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ରମେ କ୍ରମେ
 ବୃଦ୍ଧି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୫ ୦ ୧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେବ ।
 କ୍ରମ ୧୦୦ ଓ ତତ୍ପର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ରମେ କ୍ରମେ
 ବୃଦ୍ଧି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୫ ୦ ୧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେବ ।
 ଅଧିକ କ୍ରମେ କ୍ରମେ କ୍ରମେ କ୍ରମେ କ୍ରମେ
 ହେବ ।
 ଉତ୍କଳପ୍ରଶାସିତ ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କଳ ପ୍ରକାରର ବଣି ୦୦୦୦

କ୍ରମ ୧୦୦ ରୁ ୧୦୦୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ରମେ କ୍ରମେ
 ବୃଦ୍ଧି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୫ ୦ ୧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେବ

ଅଗ୍ନିଚିନ୍ତା

ଉତ୍କଳପାଠିକା ଭା ୧୮ ରାଶ ମାତ୍ର ସେପ୍ଟେମ୍ବର ସକ ୧୮୮୭ ମସିହା ।

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳପାଠିକାସମ୍ପାଦକ-
ମହାଶୟ ସମୀପେଷୁ
ମହାଶୟ !

ବାମଶାସ୍ତ୍ରପଦ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୁଭଲଦେବ ମହୋ-
ଦୟ ଅମୃତ୍ କାଳ କୃତ ଖଣ୍ଡିଏ "ଅଲଙ୍କାର-
ବୋଧୋଦୟ" ଉପହାର ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି
ସେଥିପାଇଁ ଅମ୍ଭେ କୃତଜ୍ଞତା ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛୁ
ଏବଂ ପୁସ୍ତକ ଖଣ୍ଡିଏ ଉଲ୍ଲିଖ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଅଳ-
ଅଳ୍ପସ୍ଥାନରେ ଯେଉଁଠି ଟିକେ ଶୁଣାଇ କାଠିଣ୍ୟ
ଦେଖାଯାଏ, ଅନ୍ୟ ସମ୍ବରଣବେଳେ ତାହା
ସଂଶୋଧିତ ହୋଇ ଯିବ ।

ଯାହା ଦେଉ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜା ସୁଭଲଦେବ
ବାହାଦୁରଙ୍କର ଯେଉଁପରି ବିଦେ୍ୟାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ପର-
ଚୟ ଯେଖାଯାଏ ଅଳ୍ପକାଳ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଜଣେ
କୃତବ୍ୟ ରାଜା ବୋଲି ସତ୍ୟଜଗତରେ ପରି-
ଚିତ ହେବେ ଏବଂ ତାଙ୍କକର୍ତ୍ତୃକ ଓଡ଼ିଶାଗଣାର
ଓଡ଼ିଶାସାହସ୍ୟର ଅନେକ ଅଭାବ ବିଦୂରତ
ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଦଶୁଅଛି ଯାହା ଦେଉ
ବାମଶାସ୍ତ୍ରପଦ ଦରଦ୍ୱାର ଉତ୍କଳ ଦେଶର ମୁଖେ-
ତୁଳ କରନ୍ତୁ ଏହା ଶିଖରକାଠରେ ପ୍ରାର୍ଥନା
କରି ।

୧୮/୧୮୮୭ } କମ୍ପନ
କଟକ } ଶ୍ରୀ ଅନଳାଥ ବନେ୍ୟାପାଆୟ ।

କୋଠଦେଶ ସୁବସ୍ତକ ।

କୋଠଦେଶ ପୂର୍ଣ୍ଣସୁଧାକର ଶକ୍ତିବର ।
ଅଭାସନ ସଚ୍ଚିତ୍ତ ପ୍ରଜ୍ଞାନନୋଦର । ୧ ।
ବେତେବନ ଦେଲ ଧର୍ମକୁମର ବାମନା ।
କର ପୂର୍ଣ୍ଣମନୋରଥ ଦେବାକୁ ଭାବନା । ୨ ।
ସେଣି ବାରଂବାର ତର ଚିନ୍ତା ଚକ୍ରଧର ।
ସାଲବାଳୁ ଅନୁରୂପ ନନନ ସୁନ୍ଦର । ୩ ।
ଶେଷକୁ ସମ୍ବଳପୁତ୍ର ଶେଷୁ ସକଳୁଳେ ।
ମନୋମାତ୍ର ଦେବ ନୁହଁ ଦୁଇ ଜଣାଇଲେ । ୪ ।
ଅଗ୍ନିବାକୁ ପୁତ୍ର ଚକ୍ତୁ ଲଗିଲ ଉଦ୍‌ଯୋଗ ।
ସୁଶୋଭିତ ଗଜଦନ୍ତ ଶିବକା ଭୁବିକ । ୫ ।
ଶକ୍ତିକା ଅର୍ଦ୍ଧଶତ ଜନକ ସହସେ ।
ଯାହା କଲେ ପ୍ରସେହିତ ଅଦ ବିଧମତେ । ୬ ।
ବହୁକାଳ ଗରବେଲ ଚଥାପି ବାରତା ।
ନଅସି ବେଳକୁବେଳ ବତାଇଲ ଚିନ୍ତା । ୭ ।
କୋଠଦେଶ ପ୍ରଜାହୁତବୁଣ ସେ ଦମ୍ଭକ ।

ରୁଷାର୍ତ୍ତ ଶୁଭକପର ଶୁଣୁଥିଲେ ନିତ । ୮ ।
ଯାହାକୁ ସଦାୟ ମାତ୍ର ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ।
ସେପୁଣି କପର ଦେବେ ବ୍ୟର୍ଥମନୋରଥ । ୯ ।
ସମାପ ଅପିଲ ଏବେ ସବେ ନବପଦେ ।
ଅସୁରନ୍ତି ଘେନ ସୁବସ୍ତକ ଅନନ୍ଦେ । ୧୦ ।
ମିଥୁନର ପଞ୍ଚବସ ଦବସେ କୁମର ।
ଦେଖିବେ ଶ୍ରୀମକୁ ଆସି ହୋଇଅଛି ପୁର । ୧୧ ।
ଶୁଣି ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀକାବେଳେ ସୁଖସିନ୍ଧୁ ।
ପ୍ରସନ୍ନ ଅନଳ ଯେତେ ଘନମକୁ ଇନ୍ଦୁ । ୧୨ ।
ପଞ୍ଚ ଗଲ ସନ୍ତୋରେ ଶେଷକେ ଚକ୍ର ।
ଦସି ଉଠେ କୋଠଦେଶ ଶୁଣି ସୁମଙ୍ଗଳ । ୧୩ ।
ଚକ୍ରରସଯାଏ ମାହି ପୁର ନାହିଁ ଚିତ୍ତ ।
ବହୁତ ବେଳକୁବେଳ ଉତ୍କଳା ବହୁତ । ୧୪ ।
ଏହପର ମଧ୍ୟଗତ ଦଳମାନ ଗତ ।
ଦେଲ କୋଠଦେଶଦୁଃଖ-ରଜନୀ ପ୍ରଭାତ । ୧୫ ।
ଅକାଶରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲୁ ଉତ୍ସୁର ।
ଗଡ଼ରେ କାହାକୁ ନାହିଁ ଶେଷ ଅବସର । ୧୬ ।
କେ ସଜାଜେ ବାସସକୁ ବିକ୍ରମ ପ୍ରକାର ।
କେ ଧାଉଁଇ ଅଗିବାକୁ ନାନା ନୃତ୍ୟକର । ୧୭ ।
କେ ଅବା ଭୋରଣାମାନ ମଣ୍ଡୁଅଛି ବସି ।
କେ ବାହାର କାର୍ଯ୍ୟଦେଖି କହୁଛୁ ପ୍ରଶଂସି । ୧୮ ।
ଅମୃତଜନାଥ ନିଜେ ଏସବୁ ବାସ୍ୟର ।
ନେଉଛନ୍ତି ଭକ୍ତ ଏଥୁ ମଧ୍ୟେ ବାରଂବାର । ୧୯ ।
ଅନନ୍ଦରେ ବୁଝୁଛନ୍ତି ସବେ ଏହପର ।
କମେ ଦଳନାଥ ପ୍ରାପ୍ତ ଅସୁଖିର । ୨୦ ।
ଦୋଷଲ ପୟୋଦ ନହେ କରଣ ଅହାର ।
କଷ୍ଟ ନ ଦେଖି ଲୋକେ ହୋଇଲେ ଆତୁର ॥
ବିଦ୍‌ମାନ ହୋଇ ନାହିଁ ବୁଲେ ପତ୍ତର । ୨୧ ।
ପିଠାପାକନ କୁପା କରୁର ବିଦର । ୨୨ ।
ବଳଲଗି ବିଭାବ୍ୟ ଆସି ଯେ ଅର୍ଦ୍ଧରୁ ।
ଅସିଲେଣି ସୁବସ୍ତକ ଶୁଭଲ ଦୁରରୁ । ୨୩ ।
ଦେଖିବାକୁ ଏ ଉତ୍ସବ ଅନନ୍ଦେ ଧାଇଲି ।
ଦେଖିଲି ଦାଣ୍ଡରେ ଲଗିଅଛି ଠେଲଠେଲ ॥
ଧାଇଛନ୍ତି ବହୁଦୁର ଲୋକେ ନାନାପଥେ ।
ମିଳିବାକୁ ନିସାମେତେ ଜଳଧି ସହସେ । ୨୪ ।
ପହୁଣ୍ଡଲ ସିଂହଦ୍ୱାରେ ଶୁଭଲ କାଦାଳ ।
ବିଜେକଲେ ଦେଖିବାକୁ ନୟନସଂଶାଳ । ୨୫ ।
ଅତେଣି ଶୁମର ଶେଷପ୍ରସଙ୍ଗେ ଘେନି ।
ତୁଳତୁଳ ଦେଲେ ଶରୀ ସୀମନ୍ତମା । ୨୬ ।
ଭୁବ ଶେଷ ଶଙ୍ଖ ନାନା ବାଦ୍ୟର ନିଳାଦ ।
ବଧୁର ଜସବ ଶୁଭ ବତ୍ତାଏ ଅନଳ । ୨୭ ।
ବିଭୂଷିତ ସୁଜପ ଅର୍ଦ୍ଧକୋଶ ଦୁରୁ ।
ଦୁରପାର୍ଶ୍ୱେ ଶୋଭେ ଦୁରଶେଣୀ ନମ୍ବାବରୁ ।

ମଧ୍ୟେ ନାନାରଙ୍ଗେ ସୁଲେ ପଦାକା ସୁନ୍ଦର ।
ତା ପାର୍ଶ୍ୱେ ପ୍ରଦାସରୁକ ଦେଶେ ମନୋହର । ୩୦ ।
କରୁ ଦୁର ଅନ୍ତେ ଭୋରଣା ରଚିତ ।
ଅଟେ ଅଳ କମମାୟୁ ଭୋଷେ ଜନଚିତ୍ତ । ୩୧ ।
କୁମରଶିବର ସହୁ ହୋଇଲ ଚକଟ ।
ଲୋକ ଗହଳରେ ଅତ୍ତ ନମିଲଲ ବାଟ । ୩୨ ।
ଓଢ଼ାଇ ଯାନକୁ ଯାଇ ଅମୃତଜନାଥ ।
ବିଧମତେ ବଳକୁ ସେ ବରଲେ ସାକାତ । ୩୩ ।
କୁମରକୁ କୋଳେ ଆଣି ବସାଇବା ବେଳେ ।
ସେକାଳ ସୁସମା ସତ୍ତ ଉପମାକୁ ବଳେ । ୩୪ ।
ସୁଲକ୍ଷଣ ଦେଖିବାକୁ ଅତି ମନୋହର ।
ନବଦର୍ଶୁ ଅଧିକର ନୁହଇ ଉମର । ୩୫ ।
ଅହାରରୁ ଶାନ୍ତରାବ ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି ।
ମିଳିଲେ ମନକୁ ଶୁଣି କେ ଏହା କହୁଁଚି । ୩୬ ।
ଲକ୍ଷ କର କରବାରେ ବହୁତ ପୟୁର ।
ଶୁଣିବାରେ ଅଟେ ବଡ଼ ଅସକ୍ତି ତାଙ୍କର । ୩୭ ।
ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାୟ ଶେଷ ହୋଇ ଅଛି ।
ନୁହଁ ଦେଖି ଭାବ ଆଶା ବହୁତ ଦେଉଛି । ୩୮ ।
ଅନନ୍ତର ଶିବରୁ ହୋଇଣ ବାହାର ।
ଏକପାଳେ ପିତାପୁତ୍ର ଅତି ମନୋହର । ୩୯ ।
ଫୁଲକ୍ଷାତ୍ର ଭୋପବାଳ ଦୟାଶୀ ହାବଳ ।
ନାନାବଧ ତତ ଶୋଭା ତାକୁ ବଳ । ୪୦ ।
ଲୋକଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ପାଶେ ନାହିଁ ଅଭିପ୍ଳାକ ।
ତୁଳତୁଳ ଜୟନାଦେ ସଦଳ ଗମନ । ୪୧ ।
ଗବାକ୍ଷେ ଅନାଇଛନ୍ତି ସୁରବଧୁଗଣ ।
ଦେଖିବାକୁ କୁମରଙ୍କ ଶୁଭ ଅଗମନ । ୪୨ ।
ଏପର ଉତ୍ସବେ ଗଡ଼େ କରଲେ ପ୍ରବେଶ ।
କମଳମାଦକ ଅବା ପାଇଲ ବଳେଶ । ୪୩ ।
ଶୁଭବେଳେ ସଲସଦେ ଥାଇ ଉପସ୍ଥିତ ।
ଦୁରଦନ ଜୁଲାଇରେ ଦେଲେ ପ୍ରତୀକୃତ । ୪୪ ।
ଅତି ନବଦର୍ଶକରେ ସବେ ବିଭୂଷିତ ।
ଦ୍ୱିଜ, କର୍ମଗୁଣ୍ୟ ପରିବାର ଅଭ୍ୟାଗତ । ୪୫ ।
ମିଶ୍ରାନ ସାମଗ୍ରୀ ଅଳ ଦେଉଅଛି ଲୁହ ।
କେ କାହାକୁ କେତେଅବା ଦେଉଅଛି ବାଣି ॥
ଅଜଠାରୁ ବୋଠଦେଶ ଦୁଃଖ ଦେଲ ଦୁର ।
ସବମୁଖି ଏହକଥା ଦେଉଛି ବାହାର । ୪୬ ।
ଏକକ ପ୍ରାର୍ଥନା ମାତ୍ର ପ୍ରଭୁକୁ ସେ ଅଜ୍ଞ ।
ଦାର୍ଦ୍ଦୀୟ ହୁଅନ୍ତୁ ଜଗତକୁ ସୁବସ୍ତକ । ୪୭ ।
ଜଗତରେ ବ୍ୟାୟ ତାଙ୍କ ସୁନର୍ମଳ ଯଶ ।
ବହାନ୍ତୁ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ହୃଦୟେ ସନ୍ତୋଷ । ୪୮ ।

ନିମାପତ୍ତା ।
୨୩/୧୮୮୭

324

୨୦୨୫

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

୧୨୧

ତା ୨୪ ରବି ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୩୭ ମସିହା । ମୂଲ୍ୟ ପତ୍ରିକା ୧୧ ୨ ପତ୍ର ୧୨୧୨ ଯାକ ପତ୍ରକାର

୧୯୧୧

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ଉତ୍କଳ
ଉପକ୍ରମ	୪ ୫ ୯	୪ ୨୯
ଉପକ୍ରମ	୪ ୦ ୩	୪ ୧୯

ବାମଣୀ

ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଯେଉଁ ଗଜ-
ଜୀବ ଭୃମଣକର ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମର ଉପଦେଶ
ଦେଉଥିଲେ ତାଙ୍କର ସହର ଅମ୍ବର ଶାନ୍ତ
ଦୋଳଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କ ସହିତ ସାମାନ୍ୟରେ
କିଛି ବେଳେ କରୁଥିଲେ ପରମେଶ୍ୱରରେ ଅମ୍ବେ
ତାଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁ ଅଧିକାର କର୍ମମାନେ
କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗକୁ ନ ଦେଖିଲେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେ-
ତ୍ରରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁ ନାହାନ୍ତି
ଏହିପ୍ରକାରେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ପ୍ରଭାବ ଯେଉଁ
ସମ୍ପର୍କବଦଳାଦ ଦ୍ୱି-ବ ରହିଲେ କେଉଁ ପ୍ରୟୋ-
ଗକୁ ଅଛି ? ଉକ୍ତ ମହାଶୟ ଉତ୍ତର କଲେ
“ତତ୍ତ୍ୱର ପଦସତା ଲବ୍ଧହସ୍ତା ଉତ୍ତରରେ
ପ୍ରତି ମତ ଲାଭପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଦେଶ୍ୟ” ।

ଏହି ପ୍ରୟୋଗକରଣ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଲୁ
ଯେ ଏହା କେତେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପର୍କର ଭାବ
କରୁ କରବେ ଅମ୍ବୁ ବୋଧହୁଏ ଏହି
ପ୍ରୟୋଗକରଣ କର୍ମମାନଙ୍କର ମାନଙ୍କର ମନ
ମାନେ କି ନା ସନ୍ଦେହ ।

ଏ ମହାଶୟ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ଯେଉଁଠାରେ
ଯାହା ଶୁଣିଥିଲେ ତାହା ଉପଦେଶ ଦେଉଥି-
ଲେ ତାହାର ଅନୁଷ୍ଠାନ କର ଏବଂ ଦେଶ-
କାଳ ପାଦ କିପରିକା କର ଉପଦେଶ
ଦେଲେ ସେ ବୋଧ ଦେଉ ନାହିଁ ମହାଶୟଙ୍କୁ
ଉପର ସେ ନାନର ପରବର୍ତ୍ତନ ଅନୁଷ୍ଠାନେ

ଧର୍ମର ମଧ୍ୟ ବହୁ ପରବର୍ତ୍ତନ କର ଉପଦେଶ
ଦେବା ନିତ୍ୟ ଅବଶ୍ୟକ ଭାବ ନ ହେଲେ
“ଉପଦେଶେ ପ୍ରଲୟେ” ପର ବର୍ତ୍ତନ
ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ଯେ ଦେଉ ଦୁଃଖର ବସୟ
ଏହିପରି ଏ ମହାଶୟଙ୍କୁ କିଛି କିଛି ଅନୁଷ୍ଠାନ
କରୁଥିବା ଦେଖୁ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମକ୍ଷେତ୍ର କିପରି
କଥା ପରାମର୍ଶକୁ ନାହିଁ ଶାନ୍ତ ଲବ୍ଧହସ୍ତାକୁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଗଲେ ।

ଗଜଜୀବ ଭୃମଣକରଙ୍କ ଅମ୍ବୁଠାରେ କହବା-
ସମୟରେ ସମ୍ପାଦନା ଅଂମଳକର ଶୁକାଙ୍କୁ
ପ୍ରଶଂସା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଶୁକାଙ୍କର
କବିତା ଓ ଧାର୍ମିକତା ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟମାତ୍ରକୁ
ପ୍ରଶଂସାର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥି-
ବାର ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ।

ଗଜଜୀବ ଭୃମଣକରଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରୀବାଚ
ଶୌରାଶଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଟକଠାରୁ କିପରି
ଉତ୍ସାହ ପାଇ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଲେ ଉତ୍କଳରେ
ଶ୍ରୀବାଚ ଶୌରାଶଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୃଦୟ ଏବଂ
ମିଶ୍ରାଲୀୟ ଓ ଦେଶହରିଣିତା ଦେଖି ଅନ-
ନ୍ଦ ହୋଇଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀବାଚ ଶୁକା ସ୍ମରଣଦେବ
। କ । ବାମଣୀ ।

ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦ ତା ୨୪ ରବି ସେପ୍ଟେମ୍ବର
୧୯୩୭ ମସିହା ।

ପ୍ରକାଶକଙ୍କର ସମ୍ପାଦକ ସ୍ୱପ୍ନାୟ ଅଟେ ।

ଉଦାହରଣମାନଙ୍କର ଉପାଦାନ ଶାନ୍ତ ହୋଇ
ନାହିଁ । ଏକ ସମୟରେ ଏକ ପ୍ରାନ୍ତରେ
ଲଂସକସେନାଙ୍କ ସହିତ ରେଡ଼ ଦେଉଥିଲେ ଓ
ତଦାଲତମାନେ ଅଧିକ ମତ୍ର ପଦୁଥିଲେ ଦୈ
ଲଂସକଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବୁଲୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଅଧିକ
ଦେଉଥିଲେ । କେତେକାଳ ଏପରି ଲାଗି
ରହିଥିବ ବହୁ ବୁଝା ଯାଉ ନାହିଁ ।

ଅଲକର ଯଥାର୍ଥ ମର୍ମ ଏବଂ କଲିକତା
ହାଇକୋର୍ଟର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦୃଷ୍ଟିରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗବ-
ଣିମେଷ ଅଜ୍ଞା ଦେଇଥିଲେ କି ଗଜଜୀବର
କୌଣସି ମୋକଦ୍ଦମାମାନ ଗଜଜୀବମଧ୍ୟରେ
କରୁଥିଲେ ଦେବ ! ମୋକଦ୍ଦମାରେ ପୂର୍ବେ ଯେମନ୍ତ
କରୁଥିଲେ ଦେଉଥିଲେ ସେପରି ଦେବ ନାହିଁ । ଏହି-
ପରି ମୋକଦ୍ଦମାର କରୁଥିଲେ କିମିତି ଗଜଜୀବ-
ମଧ୍ୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୋଡ଼ିବ ଦେବୁ ହିତ୍ତ
ହୋଇଥିଲେ ଯଥା ନାଲଗିର ଓ ରେକାଳ ଏବଂ
ବାଲେଶ୍ୱରର କଲେକ୍ଟର ଓ ଅଗିରୁଣ ସ୍ୱପ୍ନ-
ଶ୍ରୀଙ୍କୁ ଗଜଜୀବ ଲଲକା ମୋକଦ୍ଦମା ବୁଝିବା
କାରଣ ସେକାଳକଳଙ୍କ ଶମତା ହସ୍ତ
ଯାଇଥିଲେ ।

ଏଠାରେ ବା ସମ୍ପର୍କା ଗୁପ୍ତତା ଦେବାର
ମଞ୍ଜୁର କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ
ହୋଇଥିବାର ଏଥିପୂର୍ବେ ଘୋଷଣାରେ ଯାହା
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ତାହା ଭ୍ରମ ଥିଲା ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ଏକା ଏଠା ପ୍ରତିଷ୍ଠାପକ ଯତ୍ନରୁ ଏ ଫଳ ସାଧ୍ୟ ହୋଇଅଛି । କୁମ୍ଭର ସାହେବ କଳକଟକୁ ଉପୋକ୍ତ ଯାଉଥିଲା ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ପତ୍ନୀ ଗର୍ଭିଣୀମେଣ୍ଟକୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଏ ଶୁଭ ସମ୍ବାଦ ଅସିଗଲା ଏଥିରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏକର ସାହେବ ଓ କୁମ୍ଭର ସାହେବମାନେ ବି ଏଲ ଓ ବଡ଼ ଓକାଲଜ ପଦ୍ମାଣୀ ଏଠାରେ ଗୁପ୍ତତା ଦେବାର ମଞ୍ଜୁରୀ ଶୀଘ୍ର ଦେଲେ ଓକାବାସିନୀଙ୍କର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅବଧାନାମାନ ଦେଖି ଯିବ ।

କୁଳଙ୍ଗର ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଏକପ୍ରକାର ନିବାସ ହେବାର ଉଦ୍ଦାୟ ହୋଇଅଛି । ଗର୍ଭିଣୀମେଣ୍ଟଙ୍କ ଅବେଶମତେ ପଞ୍ଚକଦାସୀ ବାସିନୀଙ୍କୁ ୧୯୩୫ ଖ୍ରୀ ଅନୁଷ୍ଠାରେ ଏଠା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ମୋକଦ୍ଦମା ଦାଏର କରାଯାଇଥିଲା ଏକ ଅଗାମୀ ମାସ ତା ୧୯-ରଖ ଚାହିଁବ କିମ୍ପା ନିମିତ୍ତ ପୁର ଦୋଇଅଛି । ଉଦ୍ଦାୟପତ୍ରରୁ ପ୍ରମାଣ ନେଇ ଉକ୍ତ କଳାରେ ଯେଉଁ ପକ୍ଷ ଦଖଲକାର ଥିବାର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରନ୍ତେ ତାହା ଦିଶିଲେ କଳା ଉତ୍ତର ଏବଂ ଅପରପକ୍ଷରୁ ଅପମାନ ଦେଲେ ଅପଣା କୁଳାୟତ୍ତ ଦେବାପା ଅଦାଲତରେ ପୁର କରଇ ନେବେ । ଶୁଣି ଯାଉଅଛି ଏ ମୋକଦ୍ଦମାର କିମ୍ପା ସମୟରେ ବୋର୍ଡ ଅବ ବାଜିଷ୍ଟ୍ ପକ୍ଷରୁ ଅଡ଼ାଲେକେଟ କେନରଲ ସାହେବ ଓକାଲ ହୋଇ ଅସିବେ ଏବଂ ମହାରାଜିକ ପକ୍ଷରୁ କେହି କିଣ୍ଟାବ ବାରିଷ୍ଟର ଏଠାକୁ ଅସିବାର ସମ୍ଭାବନା । ତାହା ଦେଲେ ଦନାବେତେ ଏଠା ପଞ୍ଚକଦାସୀକଦେଶରେ ରାଣ୍ଡ ଭକ୍ତ ହେବ । ଦୁଇପକ୍ଷରୁ କଡ଼ା ବାରିଷ୍ଟର ଅସି ପଞ୍ଚକଦାସୀ ଅଦାଲତରେ ମାମଲ ଚଳାଇବାର ଏ କଳାରେ ତେବେ ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଶିବପତି ସାହେବ କାମରେ ଏକ ଗୁଡ଼ାବ-ଗିରୁର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏକଜଣ କୁଳନାମରେ କାଲ ଦସ୍ତାବଜ କରୁଥିବା ଅପରପକ୍ଷେ ଦାଲବୋର୍ଡର କିମ୍ପାରେ ଏକକର୍ତ୍ତା କାସିବାସ ଓ ତ ୨୦୦୦ ବା ଅର୍ଥବଣ୍ଡ ଲଭୁଥିବାର ପାଠକ-ମାନେ ଜାଣନ୍ତି । ଦାଲବୋର୍ଡର କିମ୍ପାର ସମାଲୋଚନା ସଦାଶେ ଅସାମିପକ୍ଷରୁ ଦର-ଖାସ୍ତ ଦେବାରୁ ପ୍ରଧାନକିମ୍ପାପକ ଏକପୂର୍ଣ୍ଣ-ପ୍ରସର ବଦାଲିଲେ । ଏହି ପିସଲରେ ଦାଲ-ବୋର୍ଡର ସାକଳ କିମ୍ପାପକ ବସି ଉଦ୍ଦାୟ-

ପକ୍ଷର ବାଦାନୁବାଦ ଶ୍ରବଣ କଲୁଥିଲୁ ଏକ ବାକ୍ୟରେ ଧାର୍ଯ୍ୟକଲେ ଯେ ଦାଲବୋର୍ଡର ଏକ ମିସଲରେ ଯେଉଁ ପଞ୍ଚକଦାସୀ ମୋକ-ଦମା କିମ୍ପା ହୋଇଅଛି ତହିଁର ସକଳ ଭକ୍ତକଳ ଦାଲବୋର୍ଡରେ ଦୋଇ ନ ପାରେ । ଅବଶ୍ୟ ଏ କିମ୍ପାରେ ଇଂରାଜମାନଙ୍କର ମଳ ମାଳ ନାହିଁ ମାତ୍ର କିମ୍ପାରେ ଯେ ଠିକ ଦୋଇଅଛି ଏଥିରେ କିଛି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଅଲଗାରେ ଦାଲବୋର୍ଡର ସାକଳକଳ କରବାର ଅଧ-ଦାର ବଦ୍ଦାୟାନ ନାହିଁ । ଅର୍ଥ ସାମାନ୍ୟ ଫୌଜଦାସୀ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଦାଲବୋର୍ଡର ଦୁଇଜଣ ଜଜ ବସି ଯାହା କିମ୍ପା କରବେ ତାହା ଯେବେ ସୁନବାର କିମ୍ପା କରବାର ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ତେବେ ଦାଲବୋର୍ଡର ଗୌରବ କେଉଁଠାରେ ରହିବ ? ଇଂରାଜ-ମାନଙ୍କର ଉଚିତ ଯେ ଦାଲବୋର୍ଡର କିମ୍ପା-ରେ ଦୋଷ ଦେଖାଇବାର ତେଣୁ ନ କର ସୁଖର କିମ୍ପାରେ ଯେପରି ସକଳରେ ପ୍ରବଳ ହେବ ସେଥିର ବ୍ୟସ୍ତାପକରେ ଅନୋଚନ କରନ୍ତୁ ତାହା ଦେଲେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଉପକାର ହେବ ।

ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞାପନ ଅନୁ-ସାରେ ତଳତଳ ମାସ ତା ୧୫ ରଖରେ ବାବୁ ଗୋଲକଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷଙ୍କ କମିସନାମାନ ଚଳମ-ରେ ଅସିଲ । ଚଳମ ଅରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବେ ବାବୁଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ମହଲତର ପ୍ରାର୍ଥନା ହୋଇଥିଲା ଓ ମହଲତର ଚାହିଁରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ଥିଲେଦେଁ ଅଦାଲତ ମହଲତକ ଦେଇ ଚଳମ ଜାକବାର ଅବେଶ ଦେଲେ । ତଳତଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚଳମ ଜାକ ହୋଇ ଗୁରୁଶ୍ରୀ ସାଳ କମିସନ ପ୍ରାୟ ପଞ୍ଚାଶବଜାର ଟଙ୍କାରେ ବନ୍ଦୁ ହେଲା ଏବଂ ଦରସପୂରର ମଧ୍ୟ ଜାକ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ ବାବୁଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ସୁନବାର ମହଲତର ପ୍ରାର୍ଥନା ହେବାରୁ ଦୁଇମାସ ମହଲତ ବଦା ଯାଇଅଛି । ଯେବେ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଦେଶ ପରଶୋଧର ବନୋବସ୍ତ ନ କରବେ ତେବେ ଅପର ମାହାଲମାନ ଚଳମ ହୋଇଯିବ । ବାବୁଙ୍କ ସଦାଶେ ଏ କରବାର ସମସ୍ତେ ଦୁଃଖିତ ମାତ୍ର ସେ ଯେବେ ଅପଣାବସ୍ତୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତି ଅପେ କେତେକ ନ ଦେବେ ତେବେ ଚାହିଁରେ ଅପୂର୍ବ ବାଦାର ଅଛି । ପୂର୍ବେ ଅନେକପକ୍ଷ ତାହାକ କମିସନାମାନ ଲଠିକନାରେ ଅସିଥିଲ

ମାତ୍ର ଚାହିଁରେ ତାଙ୍କର ଚେତନା ନ ହେବାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସବଜଜ ଯଥାର୍ଥ କିମ୍ପା ପୂର୍ବକ ଦେଲେପୁଣ୍ୟ କମିସନ ଚଳମ କରବେ ଦେଇ ପୁଣି ଅନୁକ୍ରମିତକ ତାହାକୁ ଅବଦାଶ ଦେଲେ । ସବଜଜଙ୍କ ଏହି କିମ୍ପାରେ ସଦାଶୋରଣ ଅନୁକ୍ରମ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏଥିରୁ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅପା କରୁଁ କି ବାବୁ ଏହି ଅବଦାଶ ମଧ୍ୟରେ ଦେଶ ଅଦାପୁର ସମସ୍ତ ବନୋବସ୍ତକରନେବେ ଯେମନ୍ତ କି ତାହାକ ସଦାଶେ ଅଦଲତକୁ ଅଧ କଷ୍ଟ ଲୋକ କରବାରୁ ଦେବ ନାହିଁ ।

ରାଣ୍ଡପୁରର ଗରବର୍ଷର ବାସିନୀବିଜ୍ଞାପନା ଅମ୍ଭେମାନେ ପାଠ କରି ଅଧ୍ୟକ୍ତ ପ୍ରୀତ ହୋଇ-ଅଛି । ସେଠାର ସୁଯୋଗ୍ୟ ଦେବାନ ବାବୁ ଗୌରଚନ୍ଦ୍ର ସେକଦଦାସ ସକଳ ମହଲମାର ବାସିନୀ ସୁବୁରୁରୁପେ ବିଦାଏ ଏବଂ ଗୁଣ୍ଡାଅଡ଼େ ଉପର ଦେଉଥିବାର ଯଥେଷ୍ଟ ସରକାର ଏହି-କଳାପକାରୁ ପାସୁଆଇଅଛି । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏହି ବିଜ୍ଞାପନ ଅନୁର ସମେପରେ ଲେଖା ହୋଇଥିଲେ ବଳ ଦେଇଥାନ୍ତା । ମୁକ-ବସ୍ତୁସମ୍ପର୍କରେ ବଳବ୍ୟ ଏତତ ଯେ ଇଂ-ରାଜଶାସକପ୍ରମାଣୀ ଏତେ ଅଧକଷମାଣରେ ଏଠାରେ ପ୍ରବେଶ ହେଉଅଛି ଯେ ଦେଶାୟ-କ୍ଷର କିଛି ମାତ୍ର ଚିତ୍ତ ରହିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଶକ୍ତା ଦେଉଅଛି । ଅର୍ଥ ଦେଶାୟ ଗଞ୍ଜାଲ ଏକାବେଳେ ଉଠାଇଦେଇ ଗଜସାହୁରୁ ଗଞ୍ଜାଲ ଅଣି ବିକ୍ରୟ କରବାର ଯେଉଁ ପ୍ରସାବ ହୋଇଅଛି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କମନକୁ ତାହା ରୁଚି ନାହିଁ । ଅପଣାର ବ୍ୟବସାୟ ଲେପକର ପର-ହାତକୁ ଗୁଣ୍ଡାବସିବା ବଳ ଦୁହର । ଦେଶାୟ ଲଠେଇଗୁଣ ଓ ଅମଲସମ୍ପର୍କରେ ଯେସବୁ ଦୋଷ ଅଛି ତହିଁର ପ୍ରକୃତ୍ୟାକ କରବା ଉଚିତ କିନ୍ତୁ ଏକାବେଳେ ଲେପ କର ଗୋଟିଏ ଉଦାୟରୁ ଲେକନ୍ତୁ ଦୃଢ଼ କରବା ସାଧାରଣତଃ ଉକ୍ତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କିଛି ବୋଲିବାଇ ନ ପାରେ ।

ସଦାଶୋରଣକ ଜାଣିବା ନିମିତ୍ତ ଏହି ବା-ସିନୀ ବିଜ୍ଞାପନା ଏ ପ୍ରକାର ଅବଦାଶ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ।

ସ୍ଵାସ୍ଵାଧ୍ୟକ୍ଷର ସମାଲୋଚନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗରସପ୍ରାବର ବ୍ୟାଞ୍ଜକରେ ଦୁଇଜଣ ହିନ୍ଦୁ-ଉପସ୍ତବକ ମତ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ଏବଂ

ସମ୍ଭାରକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ତାହାଙ୍କର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଉଲ୍ଲ ମଜମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ବନ୍ଧୁଙ୍କର ନାମ ଲେଖିବାକୁ ଲେଖକଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ଦେଲେ ନାହିଁ କାରଣ ଉଲ୍ଲଙ୍କର ସେ ସ୍ୱପ୍ନ ଗ୍ରନ୍ଥକାର ଏହା କହିଦେଲେ ସମାଲୋଚନାର ମୂଲ୍ୟ ରହିବ ନାହିଁ । ଚତୁର୍ଦ୍ଧା କବିଙ୍କର ଚତୁର୍ଦ୍ଧାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁଆଡ଼େ ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି । ସମ୍ଭାରକ ଶବ୍ଦରେଣ୍ଡାରେ ତାହା ଲୁଗୁରପାରିବେ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଦୁଇହନୁଡ଼ିକପ୍ରକାଶର ମତ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ବାବୁ ଶ୍ୟାମାଚରଣ ଘୋଷଙ୍କର ମତ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମବିଷୟରେ କେତେ ମୂଲ୍ୟବାନ ସର୍ବସାଧାରଣ ବିଚାରକର ପାରିବେ । ଇଂରାଜିଜାଲିସା ଚିକିତ୍ସା ଯାହାଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ । ଅନ୍ୟଜଣ କବିଙ୍କର ପଞ୍ଚରସିପାଠିକ ମତ ସମ୍ପର୍କରେ ତାହାଙ୍କର ଶ୍ରେଣୀ ଏ ପ୍ରେରଣପତ୍ର ସ୍ଥାନାନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲେ ତହିଁରୁ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ ଯେ ଚତୁର୍ଦ୍ଧା କବି ତାହାଙ୍କୁ ଉପରେ ପଦାଇ ଉକ୍ତପଣ ତାହାଙ୍କଠାରୁ ଲେଖାଇ ନେଇଅଛନ୍ତି । ଚତୁର୍ଦ୍ଧା କବିଙ୍କୁ ଯେଉଁମାନେ ଚିତ୍ତ ଅଛନ୍ତି ତାହାଙ୍କର ଏହିପରି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅସ୍ପର୍ଶ୍ୟ ଦେବେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏକିକ ଅସ୍ପର୍ଶ୍ୟର ବିଷୟ ଯେ ଏତେକଥା ପ୍ରକାଶଦେଲେ ଉତ୍ତରୁ ସୁଦ୍ଧା ସେ ମନେ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ସମ୍ଭାରକରେ ଯାହା ତାହା ପ୍ରକାଶକର ଅନାୟାସରେ ଲେଖକଙ୍କୁ ଠକପାରିବେ ଏବଂ ଏତେକଥା ଉତ୍ତରୁ ବିଦ୍ୱାନ ଓ ବିବେଚକ ଲେଖକମାନେ ଯେ ସମ୍ଭାରକର ସାହାଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଏହା ଆଦୁର ଅସ୍ପର୍ଶ୍ୟ ଓ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ଏଠା ମିତ୍ତଳସିପଲସୁଲର ପୂର୍ବସାର ବଦଳ ସମୟରେ ଅଧିକାଂଶ ବାଳକମାନଙ୍କ ନାମରେ ଦାସୀ ଉପାଧି ଯୋଗ ଦେବାର ଶୁଣି ଅମୂମାନଙ୍କୁ ବହୁ ଚମତ୍କାର ବୋଧ ହେଲା । ବାଳକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକାଂଶ ଶତ୍ରୁ ଥିଲେ ତହିଁରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ବଙ୍ଗଦେଶରେ କାଣ୍ଡପ୍ରକାଶକ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ନାମରେ ଦାସୀ ଉପାଧି ଯୋଗ ଦେବାର ସାଧାରଣ ବିଧି ଅଛି । ମାତ୍ର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶୁଦ୍ରାଣୀଙ୍କ ନାମରେ ସେହି ଉପାଧିଯୋଗ ହୁଅଇ କି ନାହିଁ କହି ନ ପାରୁ । ଉତ୍କଳରେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀଙ୍କ ନାମରେ ଦେବୀ ପଦ ଏବଂ କରଣ ଖଣ୍ଡାଏତ ପ୍ରଭୃତି ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କଠାରେ ଦେଇ ପଦ ବ୍ୟବହାର ଦେବୀର ସାଧାରଣଣ ବିଧି

ବୋଲି ସରକାରୀ କାଗଜପତ୍ର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲେଖା ପତ୍ରିରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି । ମାତ୍ର ଦାସୀପଦ ବାହାର ନାମରେ ଯୋଗ ଦେବାର ଆମ୍ଭେମାନେ ଅବଧି ଦେଖି ନାହିଁ । କେବଳ ଏକକି ବୁଝିଅଛୁ ଯେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣା ସମୟରେ ବାହୁଣ ଛଡ଼ା ପ୍ରାୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଜାଗାୟ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ନାମରେ ଦାସୀ ପଦ ପ୍ରୟୋଗ ହୁଅଇ । ଯେଉଁ କାରଣରୁ ମୁତା ଶ୍ରୀ ନାମରେ ଦାସୀ ପଦ ବ୍ୟବହାର ହୁଅଇ ସେହି କାରଣରୁ ଜାଣିବା ଶୀଘ୍ର ପ୍ରତି ସେତୁପ ବ୍ୟବହାର ହୋଇ ପାରେ କି ନା ପଣ୍ଡିତମାନେ ତହିଁର ବିଚାର କରିବେ ମାତ୍ର ବ୍ୟବହାର ଦେବାର ଆମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣି ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଦାସୀ ପଦ ଟା ବଡ଼ ନ୍ୟୁନ କଥା ଏବଂ ସେବାକାରୀ ଜାତି ତହିଁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଶୁଦ୍ର ଭାଦ୍ରା ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ପ୍ରୀୟସନ୍ନ ହେବେ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳର କରଣ ଖଣ୍ଡାଏତ ପ୍ରଭୃତି ଆଦୌ ଶତ୍ରୁ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନେ ଅପଣାକୁ ଶ୍ରଦ୍ଧିୟ ବୋଲି ପରଚୟ କଥାନ୍ତି ଓ ସେହିକାରଣରୁ ସେମାନଙ୍କ ଶ୍ରୀମାନେ ଦେଇପଦ ଯାହା କି ବେଶପଦର ଅପଭ୍ରଂଶ ବୋଲି ଅନୁମାନ ଦେଉଅଛୁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ଏ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଉପାଧି ସାନ୍ତାଣୀ ସ୍ୱରାଂ ଦାସୀ ପଦ ଏମାନେ କଦାପି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ସମ୍ମତା ଦେବେ ନାହିଁ । ଏପରି ସ୍ତଳେ ମିତ୍ତସିପଲ ବିଦ୍ୟାଳୟର ବାଳକଙ୍କ ନାମରେ ଦାସୀ ପଦ ଏତେ ସାଧାରଣ ରୂପେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଲା ତହିଁର କାରଣ ବହୁ ବୁଝା ଯାଉ ନାହିଁ । ପାଠକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଏଥିର ସତ୍ତାର ପ୍ରଦାନ କଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବାସ୍ତବ ଦେବୁ ।

ସନ ୧୮୮୩-୮୭ ସାଲର ସରକାରୀ ମତକମାର ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ଉଲ୍ଲ ବର୍ଷ ୧୦୦୮ ମ୍ବର ସରକାରୀ ମୋକଦମା ଫଏସଲ ହୋଇଥିଲା ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ୫୨୭ ନମ୍ବର ସରକାରଙ୍କପକ୍ଷରେ ଏବଂ ୧୨ ନମ୍ବର କିଷ୍ଟି ବିଦେଶରେ ହୋଇଥିଲା ଅବଶିଷ୍ଟ ୩୫୦ ନମ୍ବର ରଫା ଦପ୍ତରଦାସ ଓ ସାକ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀପେ କିଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ଏଫଲ ନିତାନ୍ତମନ ବୋଲି ପାଇ ନ ପାରେ ମାତ୍ର ଉଚ୍ଚାନ୍ତାସର ଅବସ୍ଥା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଶୋଚନୀୟ ଅଟଇ । କିନ୍ତୁ ସରକାରୀ ମୋକଦମାରେ ସରକାରଙ୍କ ପାର୍ତ୍ତଣୀ ୨୯୯-

ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ଥିବାପ୍ରକାରେ କେବଳ ୧୨୮ଟାର ଟଙ୍କା ଉତ୍ତର ଏବଂ କୋଟି ଅବ ବାଡ଼ିଏ ଏଲବାମୋକଦମାରେ ୧୯୯୫ ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ପାର୍ତ୍ତଣୀ ଥିବାପ୍ରକାରେ କେବଳ ଦେଉଳିକ ଟଙ୍କା ଉତ୍ତର ହୋଇଥିଲା । ଏଫଲ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅସନ୍ତୋଷକର ଅଟଇ ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବିବେଚନାରେ ଏପରି ଅସ୍ତ୍ରା ଦେଶଦାରକୁ କବଦନୀୟରୁ ମୁକ୍ତ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବପକ୍ଷରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ବୋଧ ହେଉଅଛି । ରେବନ୍ୟୁକୋର୍ଡି ଏସମ୍ବରରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଉପାୟ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେ ସମସ୍ତ ଦାଇକୋଟିକ ବିବେଚନା ନିମିତ୍ତ ପଠା ଯାଇଅଛି । ଲେଫ୍ଟନଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର କହିଅଛନ୍ତି ଯେ ସାଟିଫିକଟ ମୋକଦମାର କଲେକ୍ଟରମାନେ ଡିକା ଅଦାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଭଲରୂପେ କରୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଦେବାନା ଅଦାଲତରେ ସେପରି ଦେଉ ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ଜଣା ଯାଉଅଛି ଯେ କଲେକ୍ଟରମାନେ ଅଧିକ ଭେଜ୍ଜରରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଦେବାନା ଅଦାଲତର ବିଚାରକୃତ୍ତିମାନେ ଡିକା ଉତ୍ତରୁ ଆଉ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଭେତେ ପ୍ରଧାନ ବୋଲି ଜ୍ଞାନ କରନ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ଉଚ୍ଚାନ୍ତାସକର୍ମ ଯାହାକି ହାତରେ ଅଛି ସେମାନଙ୍କ ସଖ୍ୟା ଉତ୍ତା ଥିବାରୁ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଉଚ୍ଚାନ୍ତାସକାରୀ ଥିବାୟ କରିବା ବଡ଼ କଷ୍ଟ ଓ ବ୍ୟୟସାଧ୍ୟ ବ୍ୟାପାର । ଲେକେ ମର ପତି ଅପଣାକାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ବୋଲି କୌଣସିମତେ କିଛି ଅଦାୟ କରନ୍ତି । ସରକାର ଯେପରି ବ୍ୟୟ କରିବେ ନାହିଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗାହାକ ପାଇଁ ଏବଂ ଭେତେ କଷ୍ଟ ସ୍ୱୀକାର କରିବ ? ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅପଣାକଥାରୁ ବୁଝି ଯେବେ ଉଚ୍ଚାନ୍ତାସର ବିଶେଷ ସୁବିଧା କରପାରିବେ କେବେ ସମସ୍ତଙ୍କପକ୍ଷରେ ବିତ୍ତଭଲ ହେବ ।

ସନ ୧୮୮୫ ସାଲରେ ବଙ୍ଗଦେଶର ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ବ୍ୟୟରେ ଯେଉଁ ଯାହାରେ ଛିତକର କାର୍ଯ୍ୟମାନ ହୋଇଅଛି ତହିଁର ଶ୍ରେଣୀ ତାଲିକା କଲିକତାଗଜେଟରେ ବାହାରଅଛି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେଉଁ ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରାଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଲେଖାଅଛି କି ସନ ୧୮୮୩ ସାଲରେ ଟ ୨୧୭୧୪୮୯ ଟଙ୍କା ସନ ୧୮୮୪ ସାଲରେ ଟ ୫୧୮୫୫୮୯ ଟଙ୍କା ଓ ସନ ୧୮୮୫ ସାଲରେ

ଟ ୨୭୮୫୦୦ ଙ୍କା ଏପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ବଜାଲର ଲୋକମାନେ ବ୍ୟସ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଶେଷଲକ୍ଷିତ ବର୍ଷରେ କିମ୍ପା ଉଲ୍ଲରେ ସମ୍ପା-
 ପେଷା ଅଧିକ ଅର୍ଥରୁ ଟ ୫୮୭୫୦୦ ଙ୍କାର କର୍ତ୍ତା କାର୍ଯ୍ୟମାନ ହୋଇଅଛି । ଛୁଇଲେ ଗୁଜପାହିରେ ୩୫ ହିସାର ପାଟନାରେ ୩୩୫ ହଜାର ମୁଦ୍ରେରେ ୨୫୫ ହଜାର ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ପ୍ରାୟ ୨୨ ହଜାର ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟମଧ୍ୟରେ ପୁସ୍ତକଖଣ୍ଡ ଓ କୁସ୍ତ ଖୋଳାଇବାରେ ଅଧିକ ଅର୍ଥରୁ ପ୍ରାୟ ୫ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଉଅଛି ଯେ ଜଳଦାନକୁ ଏକଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ ଅଧିକ ପ୍ରଶଂସାକାରୀ ବୋଲି ଜ୍ଞାନ କରନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାରେ କଟକଜିଲ୍ଲାବାସୀ କେହି କହୁ ବଡ଼ କାର୍ଯ୍ୟ କରିନାହିଁ । କେବଳ ଟ ୨୫୫୦୦ ମୂଲ୍ୟର ଶୁଦ୍ଧକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବାର ଲକ୍ଷିତ ଅଛି । ପୁସ୍ତକ ଖୋଲିଥାଆନା ଏଲବାର ରାଜନୀତିକୁ ଟ ୨୦୦ ଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଗୋଟିଏ ପୁସ୍ତକଖଣ୍ଡ ଖୋଳାଇ ଦେଇଅଛି ଅର୍ଥ ଟ ୨୫୫୦୦ ମୂଲ୍ୟର ଶୁଦ୍ଧକାର୍ଯ୍ୟ କେହି କରୁଅଛନ୍ତି । ବେ-
 ବଳ ବାଲେଶ୍ଵର ଏକପର୍ତ୍ତ ଭାଲକାରେ ଓଡ଼ିଶାର ମହତ୍ତ୍ଵ ରଖିଅଛି । ସେଠାରେ ଭଲଲକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ତାହାକିମ୍ପା ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷିତ ବ୍ୟୟରେ ଏକ ପୁସ୍ତକଖଣ୍ଡ ଖୋଳାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସତ୍ୟା; ଦୈତାର ସେନା ବାଲିଭୁଞ୍ଜ । ପ୍ର । କମର୍ସା-
 ଶ୍ଵେର ଟ ୨୮୫ ଙ୍କା ବାବନ ମାହାନ୍ତି କାଲିନୁ । ପ୍ର । କମର୍ସାଶ୍ଵେର ଟ ୨୦୭ ମଦନପାତ୍ର ବାଲିପୁତ୍ର । ପ୍ର । ଲୁଣଗଣ୍ଡ ଟ ୨୫୦ ଗୁଆ-
 କବାଟ ବଳଗମନଗର ଟ ୨୦୦ ରଘୁନାଥ-
 ଦାସ ରଙ୍ଗପଟ୍ଟୀ । ପ୍ର । ବାଘାସ ଟ ୫୫୦ ପଦ୍ମ-
 ଲୋଚନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଚନ୍ଦନନଗର । ପ୍ର । ଅଗରୁକେୟା ଟ ୩୦୦ ଭାଗମିଶ୍ର ପରିସାହି
 । ପ୍ର । ହେଡ଼ା ଟ ୨୦୦ ଭରତଚନ୍ଦ୍ର ଲଦା
 ଶଙ୍କରପୁରୁ । ପ୍ର । ଗଣ୍ଡିୟା ଓରଗଡ଼ା ଟ ୫୦୦
 ଏପରି ମଦନପାତ୍ରପୁସ୍ତକ ମିଶି ଟ ୨୭୫୦୦ ଙ୍କା
 ବ୍ୟୟରେ ଉଦ୍‌ବାଲରେ ଗୋଟିଏ କୁସ୍ତ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟଲୋକମାନେ ଟ ୧୦୦୦୦ ଙ୍କା
 ବ୍ୟୟରେ ସାମାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟମାନ କରି
 ଛାଡ଼ନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ପର୍କରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଗତ ବାର୍ଷିକ
 ଉତ୍କଳରେ ଲୋକାଧିକ କମ୍ପାଗୁଣା ମଦନାବ
 ଚନ୍ଦ ଅପଣା ଲୋକପଣାରେ ଅପଣା ସ୍ତ୍ରୀ ମହାରଣୀ

ନାମରେ କେତେକ୍ଷଣ ମାହାଲ ବଣିଥିଲେ । ଶେଷ ମହାରାଜା ଅପଣାବଚନକ ମୂଳ ଉତ୍କଳ
 ଉତ୍କଳ ସ୍ତ୍ରୀ ମହାରଣୀ ସେ ସର୍ବ ମହାଲକୁ ଅପଣାର
 ସ୍ଵାଧୀନ ସମ୍ପତ୍ତି ବୋଲି ଦାବୀ କରି ଦଖଲ
 ନେବାର ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ଯେତେବେଳେ ମହାରଣୀ
 ବୌଦ୍ଧସିଦ୍ଧାଲେ ଏଥିରେ ପ୍ରକୃତ ଦଖଲଦାର
 ନ ଥିଲେ ଏଥିର ଲଘୁ ଭୋଗ କରୁ ନ ଥିଲେ
 ଏବଂ ଉତ୍କଳ ମହାଲ ସର୍ବ ତାହାକୁ ହସ୍ତା ଯା-
 ଥିବାର ବୌଦ୍ଧସି ପ୍ରକାରର ଦସ୍ତାବିଜ ଦେଖାଇ
 ପାରିଲେ ନାହିଁ ଅଥଚ ଦୋର୍ତ୍ତଅବସ୍ଥାସ୍ତ
 ତାହାକି ତାହାର ପ୍ରଭାବକ ହେ ତାହାକି
 ନାମରେ ବେଳାମି ଶରଦ ହୋଇଥିବାର ଜ୍ଞାନ
 କରୁଅଛନ୍ତି । ଏବଂ ଏପରି ବେଳାମି ଶରଦର
 ଅନେକ ଉଦାହରଣ ଉକ୍ତ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରପର ଉଦାହର-
 ଣରେ ବଦ୍ୟମାନ ରହିଅଛି । ଏହି ସର୍ବ ମାହାଲର
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସନ୍ତୋଷକର
 ଅଟଇ ଏବଂ ଦୋର୍ତ୍ତ ଓ ମଦନପାତ୍ର ବୌଦ୍ଧସି
 ଶେଷ ନିଷ୍ପତ୍ତି କ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହିପରି
 ରହିଥିବ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନର କମିଶ୍ନର ଲୋକସ ସାଦେବକ
 ଉପରଲକ୍ଷିତ ମନ୍ତବ୍ୟ ପାଠ କରି ମାନବର
 ଲେଖନୀ ଗବର୍ଣ୍ଣର କହୁଅଛନ୍ତି କି ସେ ଅ-
 ନେକଦନ ହେଲ ଏହି ବିବାଦ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବାକୁ
 ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ବିବାଦର ମୂଳ-
 କାରଣ ବେଳାମି ଅଟଇ କି ଯାହା ପ୍ରକୃତ ସ୍ଵତ୍-
 ବକ୍ତ ଲୋକକୁ ଲୁଚାଇ ରଖି ମାମଲ ଜାଳ
 କରଇ ବୋଲି ପ୍ରକଟ ନିଜର ହୋଇଅଛି ।
 ଏହି ବିବାଦ ଅପଣାମଧ୍ୟରେ ଗୁଣିଦେବାର
 କିମ୍ପାସଂଗ୍ରହ ପ୍ରସ୍ତାବ କେହି ଉପସ୍ଥିତ କଲେ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ମନୋଯୋଗ ପୂର୍ବକ ତାହା
 ଶ୍ରବଣ କରନ୍ତେ ଏବଂ ଯେବେ ମହାରଣୀ
 ଦେବୀମା ଅଦାଲତର ନିଷ୍ପତ୍ତି ମାନବାକୁ ସମ୍ମତ
 ହେବେ ତେବେ ଯେ କିଛି ମୋକଦ୍ଦମା କର-
 ବାର ତାହାକି ଲଜା ଦେବ ରହିର ଖର୍ଚ୍ଚା
 ନବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଦେବୀକୁ ସମ୍ମତ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି
 ତାହାକୁ ଜଣାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ସେତେବେଳେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଉପରଲକ୍ଷିତ
 ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ କେତେବେଳେ
 କୁଜଙ୍ଗ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସେହିପରି ମହାଲର
 ବିବାଦ ଅପଣା ମଧ୍ୟରେ ଗୁଣିଦେବାର କଥା
 ହେଉଥିଲା । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଣା ଯାଇଅଛି ଯେ
 ମହାରଣୀ ତହିଁରେ ସମ୍ମତା ଦେଲେ ନାହିଁ ।
 ମହାରଣୀ ବିବାଦର ଦଖଲଦାର ଥିବାର ବ୍ୟାସ

କରନ୍ତି ଏବଂ ଯେବେ ଦୋର୍ତ୍ତ ଅବ ବାର୍ତ୍ତସ୍ତ
 ଜାଣିବାରେ ସେ ଅନ୍ୟାୟପୂର୍ବକ ଦଖଲ
 କରୁଅଛନ୍ତି ତେବେ ଉକ୍ତ ଦୋର୍ତ୍ତ ଅଦାଲତକୁ
 ନ ଯାଇ ମହାରଣୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଘ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ତାହାକି ଖର୍ଚ୍ଚା ଦଅଲଦେ
 ଏ କଥା ଅନୁମୋଦନ କୁହେ ପାରିଲୁ ନାହିଁ
 ଅନୁମାନକ ବିବେଚନାରେ ଦୋର୍ତ୍ତ ଅବ ବାର୍ତ୍ତ-
 ସକ୍ଷ ଉପରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର
 ଥିବାରୁ ଯେହି ଦୋର୍ତ୍ତକୁ ନାଲିସ କରଦା-
 ଦାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କର ପରମର୍ଥ ଦେବା
 ଉଚିତ ହେଉଅଛି ଏବଂ ପ୍ରଥମରୁ ସେହି ପରି
 ହୋଇଥିଲେ ଏକେସରକ କଥା ବଦନ୍ତା
 ନାହିଁ ।

ମିଶ୍ର ଦିଅର ବ୍ୟବସ୍ଥା ।

ମିଶ୍ରାପିଅର ବାବୁଙ୍କର ବନବନ୍ଦନା ବାରଣ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଯେଉଁ ଅଇଲର ପାଣ୍ଡୁଲକ୍ଷି
 ବାହାରରେ ଅଛନ୍ତି ତାହାର ବସେଷ ଉପ-
 ବାର ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ଦମ୍ଭ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ
 ପାଣ୍ଡୁଲକ୍ଷି ବଙ୍ଗୀୟ ସନ ୧୮୭୭ ସାଲର ୫ଅ-
 ଲନକୁ ସଂଗୋଧନ କରାବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
 ବାହାର ଅଛି । ଏଥିରୁ ଉକ୍ତ ୫ ଅଇଲ କଲି-
 କତା ମିଶ୍ରାପିଅରଙ୍କର ଅଇଲ ଅଟଇ କଲି-
 ବତାନଗର ରୁଜା ଅନ୍ୟ ବୌଦ୍ଧସିଠାରେ
 ତାହା ପ୍ରଚଳିତ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ଉକ୍ତ ଅଇଲ
 ସଂଗୋଧିତ ହେଲେ କେବଳ କଲିକତାବାସି-
 ମାନେ ତହିଁର ଫଳଭୋଗ କରିବେ । ମୋଟ-
 ସଲବାସିମାନଙ୍କର ତହିଁରେ କିଛି ଉପଦାର-
 ଦେବ ନାହିଁ । ମଧ୍ୟ ମିଶ୍ରାପିଅରଙ୍କର ଗୁଦାର
 ସମସ୍ତ ଲାଭଭବର୍ଷରୁ ଦେଉଅଛି । କେବଳ
 କଲିକତାରେ ତାହା ବନଦେଲେ କି ଦେବ ।
 ଅନୁମାନକ ବିବେଚନାରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁରବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଘରୁ ଏଥିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ
 ଏବଂ ଯେପ୍ରକାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକବର୍ଣ୍ଣଗର ବ୍ୟୁତ୍ପା-
 ନୁସାରେ ନୁତନଅଇଲ ଗୋଟିଏ ଦେବା
 ସମସ୍ତସାମେସ ସେପ୍ରକାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କର
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯେ ହିନ୍ଦୁସେଷ ଅଟକ ପ୍ରସ୍ତାବମତେ
 ଅପାତତ୍ୟ ଗୋଟିଏ ନିପେତାଙ୍କ ପ୍ରଭୃତ
 କରନ୍ତୁ । ଏପରି ଅଇଲ ଜାଣିଦେଲେ ତାହା
 ରହିବ ଦେବ ଏବଂ ଅଇଲ ଜାଣିଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଲୋକେ ବୌଦ୍ଧସି ବଖୁ ଶ୍ରେଣକରବେ
 ନାହିଁ ।
 ଉପରଲକ୍ଷିତଗବର୍ଣ୍ଣ ଲେଖିବା ଉପରୁ

ଦର୍ଶାଦୃଶ୍ୟକପ୍ରାପକସଭାର ଗଭୀରପ୍ରାୟ ଶୁକ୍ରବାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ମିଶାଦିଅ ସମ୍ପର୍କରେ ସେହି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ହୋଇଥିଲା ତହିଁର ବିକରଣ ପାଠ କଲୁ । ଉକ୍ତ ସଭାର ଦେଶୀୟ ସଭ୍ୟମାନେ ଏକକାଳରେ କହିଲେ ଯେ କେବଳ କଲିକତା ସଭାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ ବିଶେଷ ଫଳ ହେବ ନାହିଁ । ମୋଫସଲ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବାର ଉଚିତ ଏବଂ ମାନ୍ୟବର ବାବୁ ଅନନ୍ତମୋହନ ବୋଷ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ଯେ ସିଲେକ୍ଟକମିଟିରେ ଏହି ଆଇନର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ବିତ୍ତର ହେବା ସମୟରେ ଉକ୍ତ କମିଟି ଏ ଆଇନକୁ ମୋଫସଲରେ ଜାଣି କରବା କଥା ବିବେଚନା କଲେ ଭଲ ହେବ । ଏଥିକୁ ମାନ୍ୟବର ଦ୍ୱାରାସନ ସାହେବ ଉକ୍ତର ଦେଲେ ଯେ କଲିକତାରେ ପ୍ରଥମେ ମିଶାଦିଅ-କଥା ପ୍ରକାଶ ହେଲା ଏବଂ ସେଠା ମିଶାଦିଅର ଆଇନରେ ଏହିପ୍ରକାର ଅପରାଧର ଦଣ୍ଡବିଧାନ କରବାର କୌଣସି ଉପାୟ ନ ଥିବାରୁ ସର୍ବପ୍ରଥମେ କଲିକତାମିଶାଦିଅର ଆଇନକୁ ସଂଗ୍ରାହନ କରବାର ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି । ସିଲେକ୍ଟକମିଟି ମାନ୍ୟବର ବସୁଜୀଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବମତେ ଏହି ଆଇନକୁ ମୋଫସଲରେ ଜାଣି କରବା ବସନ୍ଦ ବିବେଚନା କରାଯାଉ ମାତ୍ର ତୁରାଣ୍ଡା ବନ ପୂର୍ବରେ ଭେଡ଼େ ବିପ୍ରା-ରୁକର ଆଇନ ଜାଣି କରବାକୁ ସମୟ ନାହିଁ । ପୂଜା ଉତ୍ସବ ଉତ୍ସବ ଚେଷ୍ଟା କରାଯିବ । ସେ ଆଦୁର ଗୂଝାଲଦେଲେ ଯେ ଏପ୍ରକାର ଗୁରୁ-ରର ବିଶୟରେ ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ର ଆଇନଟି ପ୍ରକାର କରି ଶାନ୍ତ ରହିବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଭିପ୍ରାୟ ନୁହେଁ । ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ ଗୁଣ୍ଡେବେ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମିଶାଦିଅ ପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆଦି-ଦ୍ରବ୍ୟରେ ଗୋପନଭାବରେ ଅପରାଧକ୍ତ୍ୟ ମିଶାଇ ଲେକ୍ଟର ଠକାଇବା ଅପରାଧକୁ ଦମନ କରିବା-ସଭାରେ ଯଥୋଚିତଜାଗରଣ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ମାନ୍ୟବର ସର ଟାମସନ ସାହେବ ପ୍ରଶଂସାର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଆଦୁର ପୁଣି ଉପସ୍ଥାପନା ଯେ ଏହି ସଭାରେ ଅଜଣା-କେଟି ଲେକ୍ଟରଲ ସାହେବ ଶୁଖି ଶ୍ରୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ତର୍କମିଶାଦିଅ ବଜାଲର ଲେକ୍ଟର ପ୍ରାୟମଧ୍ୟରେ ଦାନକର ଅଟଇ ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ଦାନକର ନ ଥିବାର କହୁଅଛନ୍ତି ସେମାନେ କଲିକତା ବା ପଶ୍ଚିମା କଲିକତା ଲେକ୍ଟର ଧାରୁ ଲକ୍ଷ କରୁଅଛନ୍ତି । ନିର୍ଦ୍ଦାଳି-

ମାନେ ତର୍କି ଜାଣି କରାଯାଉକେ ନାହିଁ ସ୍ୱରାସ୍ତ ଅଜାଣିରୁ ଯେ ସମସ୍ତ ଗୋର ଦୁଅର ତର୍କମିଶା-ଦିଅ ବ୍ୟବହାରରେ ଭାସା ହେବ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଅନୁ କେତେକ ଶେଷଭାଗରୁ ଦଶହର ପଦ ଉପଲକ୍ଷରେ ଅପାରାଧକତେରୁ ବନ୍ଦହେବ ଏବଂ ଅପରା ଅନୋକର ମାସ ତା ୩୦ ରୁଣ ଶନକାର ବନ ପିଟିକ । ଏବର୍ଷ ଏଠା-ହାକମମାନେ ହେଉ ବୁଝି ନେଇ ନାହାନ୍ତି । ଓକଲନ ମଧ୍ୟରୁ ଏକପଂଥା ସଦମନକକାର ଗାହାର ଗଲେଣି ଅର କେହି ଏ ସମ୍ପ୍ରାଦରେ ଯିବେ ।

କଲେକ୍ଟର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେମାନ ଅପରା ଶନକାର-ଠାରୁ ଉକ୍ତ ବନ ସହୁତ କି ୧୨ ନ ବନ୍ଦହେବ ଓ ଅନୁକର ମାସ ତା ୧୫ ରଖରେ ପିଟିକ ।

ଗତ ସୋମବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଠାରେ ପ୍ରତରୁକ୍ତି ହେଲ ଉକ୍ତରୁ କେତେକକନ ଶରପାଳ ହୋଇଅଛି ।

ଅନୁମାନକ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ଗତ ଶନକାର ଦିବସ ଦେବୀନାଳକୁ ଘନନ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେଠାରେ ଗତନାତରା ଦରଶନୋକକମା ବୁଝିବା ଲାଲର ଏ ଯାତ୍ରା ରଦେସ୍ୟ ।

ଏବର୍ଷ ଦଶହରରେ ଘୋଡ଼ାଦୋକ୍ତ ହେବାର ଅନେକ ଉଦ୍ୟମ ମସିଅଛି ।

ଗତ ସମ୍ପ୍ରାଦର ବୁଝିରେ ମହାନତ୍ୟ ଓ ତହିଁର ଶାଖାମାନ ସାମାନ୍ୟପ୍ରକାର ବଢ଼ିଅଛି । କୁଆଖାଇରେ ଜଳ ଶିବାରୁ କେତେକଗ୍ର ବାଠ ବାଠିଏ ଲୋକା ବାହାର ଯାଇଅଛି । ଏହିବର୍ଷ ଓକଲର ରୁକର ଓ ପୁଅଅଞ୍ଚଳରେ ଅଧିକ ହୋ-ଇଅବାକୁ ଗ୍ରାହଣୀ ଓ ବେତରଣୀ ନଦୀମାନ ବିଶେଷ ବୁଝି ହୋଇଅଛି ଓ ସେହିକାରଣରୁ କଲିକତାର ଡାକ ବଳୟରେ ଅସିଧା ।

ଏକସାର ସୁଦ୍ଧାକାଳବାସି ସଦମନକରୁ ଅଲ ନାମରେ ଏକବ୍ୟକ୍ତି ଏଠା ମୁନସପିର ନାଜର କର୍ମ ଗ୍ରାସ୍ତ ବ୍ୟବର୍ଷ ହେବ ଅନୁଦେଶ ହୋଇଅଛି । ଏସମୟରେ ସେ ବଜାଲା ଓ ପର୍ଯ୍ୟମରେ ଅନେକସାନ ପ୍ରମଣ ଓ ହୁକମି ତକସା ଲୋକାବହାର ନାମ କର ସମ୍ପ୍ରଦ ଏକକରୁ ଫେରିଅସି ହୁ-କମ ତକସା ଅରୁ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ପାରଶରେ ବଡ଼ ବଦାଏ ଏବଂ ବହୁକା ବୋଲିବରେ ବଡ଼ ପଞ୍ଚ । ଏସମୟରେ ହାକମ କୁକୁମ ଓ ଉପଦେବକ ସଙ୍ଗେ ଅଳାପ ପରତପ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହାକ ତକସାର ଫଳ ବିଶେଷରୂପେ ଜଣା-ପଡ଼ି ନାହିଁ । ହୁକମିତତା ଅଡ଼ର ଅନେକ ହୁକମର ଜାଣି-ବାର ବ୍ୟକ୍ତି କରନ୍ତି । ସାହା ହେଉ ଓକଲର ଏବର୍ଷକି ବଜ-ଲାରେ ତରୁକବର୍ଷ ରୁ ଉପଦେବକଠାରୁ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ଅଧିକା ସୁଖରବସ୍ତୁ ଅଟଇ ।

କଲକତାଗେଜେଟ ।

କନାକସ ଓ କଟକ ସ୍ତବ ବେଲ ଓସ୍ତେ ସରରେଇ ଏକକବ୍ୟକ୍ତିର ଇଞ୍ଚି ନପୁର ଏ ଫସଲ ତିକଲ ସାହେବ ଏକ-ମସର ବୁଝା ଗ୍ରାସ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ମହାନଦୀକରୁବର ଅବିଷ୍ଣେଷ ଇଞ୍ଚି ନପୁର ମିଃ ଏକ କୁକସ୍ତ ସାହେବ ତନମାସର ବୁଝା ଗ୍ରାସ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କାଲେସର ତଥା ଶିଖାବକରର ତେସ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରପେଦର ବାବୁ ପ୍ୟାସମୋହନ ସେହି ତା ୧୦ ରଖ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରୁ ଅବା ସେହିଦିବସରୁ ଗ୍ରହଣ କରବେ ସେହି ଦିବସରୁ ତନମାସରୁବୁଝା ଗ୍ରାସ୍ତ ହୋଇଅଛି ଓ ଦାନକାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପୁଷ-

ଶିଖାବକର ସର୍ବ ଇନ୍ଦ୍ରପେଦର ଦାରକାମାଥ ବୋଷ ନପୁର ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ରୂପାଲର କେତେକ ଶାଫିତ ବୁଝି ପ୍ରଦାନପାଇଁ ସେହି କମିଟି ନପୁର ହୋଇଅଛି ସେମାନେ ନକସର ସାସରେ ଏକକକ ବୁଝି ପ୍ରଦାନ କରବେ । ତରୁଣସୁବାଦମାନେ ଶିଖାବକର ଲେକ୍ଟରର ନିକଟରୁ ନକସର ମାସ ତା ୧-ରୁଣ ପୂର୍ବରୁ ତରୁଣସୁ ପ୍ରୋଭଣ କରବେ । ତରୁଣସୁବାଦ-ମାନେ ମୁସଲମାନ ଓ କଲିକତାବସ୍ତୁକାଳସର ଗ୍ରାସ୍ତବୁଝ ହୋଇଅଛି ଓ କସ୍ତୁର ୧୨୦୦ ଶର୍ତ୍ତରୁ ଉପା ହୋଇଅଛି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ବୁଝି ପାଇବ ସେ ବସତରୁ ସାଇ ପାଠ ପଢ଼ିବ ।

ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଗତ ବକରୁପର୍ବଦିନ ଅସୀମ ଓ ଲୁଧିଆନାରେ ହୁଉ ଓ ମୁସଲମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉପାନ୍ତକ ବକାଦ ଘଟିଅଛି । ଅସୀମରେ ଗୋଲମ ଲର ବାରଣ ଏହି ଯେ ଗୋମାଂସର ଗାଠି ନଗର ରୁତରୁ ଅଥା ହୋଇ-ଅବାକୁ ହୁଦମାନେ ତନକବସପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଦୋକାନ ବନ୍ଦ କରଦେଇଅଛି । କର୍ତ୍ତୃପଣମାନେ ଉକ୍ତ ଶ୍ରୀମକୁ ଆଇ ଶାଠିଏକଶଙ୍କୁ ଗ୍ରେସ୍ତଦାର କରୁଅଛି । ଲୁଧିଆ-ନାରେ ଏତଦପେଶା ବେଶି ରାସୁଲର ହୋଇଅଛି । ଏବଂ ଗୋରୁକୁ ସାଧାରଣକ ସମ୍ପ୍ରଣେରେ ହତ୍ୟାକର ହୋଇଅଛି । ତରୁଣଶାନ୍ତ ବକାଦ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲ ଅନେକ ହୁଦ ହୁଦା ହୋଇଅଛି ଦୋକାନସହୁ ଲୁଟ ହୋଇଅଛି ଓ ଦୋକାନ-ଦାରମାନଙ୍କ ଗାଠାବହମାନଙ୍କୁ କୁମ୍ଭମଧ୍ୟରେ ନିଷ୍ପ୍ର ବିଶ୍ୱାସର ଥର-ଉକ୍ତସଂଖାନର ବର୍ତ୍ତୁପଣମାନେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି କୁକୁମ ଦେବାକୁ ସମ୍ମତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଅକଳୀକାନ୍ତ ଯୋଗୀ ଅଗତ ଅନୁକର ମାସରେ ଅନେକକା ଦାନକରବେ ଓ ନକେସର ମାସ ଶେଷଭାଗରେ ଏଠାରେ ପଡ଼ୁଛବାର ଅଗା କରାଯାଏ ।

ପ୍ରଭୁଦେଶରେ ସରଦା ଅକଶୀପୁ ବିପ୍ରାସତ ହେବାର ଅର ବଳୟ ନାହିଁ ପ୍ରତିସ୍ତବିକାଦକୁ ହେବା ସଙ୍ଗେ ପାଳାଦ୍-ପ୍ରବ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା ଏ ଦେଶରେ ବୁଝି ହେବାର ବୁଝି ହୁଏ । ସନ ୧୮୮୩ ମସିହାରେ ୫୫୦୦୦ ନୀର ମତ ବିକ୍ରୟ ହୋଇଥିଲା ସନ ୧୮୮୩ ମସିହାରେ ୫୧୨୮୫୫ ନୀର ହୋଇଅଛି । ପ୍ରତିସଂଖାସନ ସଙ୍ଗେ ବାଇବଲ ଓ ଗ୍ରାଣ୍ଡି ସମୟରେ ପ୍ରକାର ହେଉଅଛି ।

ଏକ ରଦ୍ଧିକରୁ ଶାନ୍ତରୁତ ହେବାପାଇଁ ଗୁରତଗର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଟ ଅନେକକ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ତରୁଣସୁ ଡାକ ଗଜ୍ୟ ପୁନଃ ପ୍ରାସ୍ତ ହେବାପାଇଁ ସୁଧା ପ୍ରାର୍ଥନା କରବାକୁ ଇଚ୍ଛି ନାହାନ୍ତି ।

ସୋମସୁର ପଲଗେଟ ମସଦାନରେ ପ୍ରାସ୍ତ ନ ୧୫୦ ଏ ବିଶ୍ୱାସୀ ଅବଶାନ କରବାର ନଅତ ହୁଏ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଗୁରପାଗରେ ଅଦ୍ୱିତର୍କି ଚାହାର ରଗ୍ରପ ସହ୍ୟ କର ସୁଧା ରସର ଅସଧନା କରୁଅଛନ୍ତି କେତେକ ବୁଝୁ ମସ୍ତକକୁ ନିମ୍ନସନ କର ଓ କେତେକ ଏକପାଦରେ ତଗ୍ରାସ୍-ମାନ ହୋଇ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅଡ଼କୁ ବୁଝି କର ଅସଧନା କରୁଅଛନ୍ତି । ସେଠାଲ ନକେ ଓକଲ ଯୋଦା ପିଟ ସେମାନଙ୍କ ପଦସଂଖା-ମଧ୍ୟବିକାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଲୋକା କହୁଣା ପ୍ରସ୍ତୋଦକର ବାର କସ୍ତ ହୁଅଇ । ଏପରି ସଞ୍ଚକାରେ ଅର୍ଦ୍ଧ୍ୟ କହୁ ଶାହି ।

କୋସାଇ ବସ୍ତୁଦ୍ୟାଳୟରେ ସେପର ବର୍ଷକରେ ହୁ-ଅର ପ୍ରବେଶିକା ପଦସା ହେବ ତହିଁରତେଜ୍ ହେଉଅଛି ।

ଶୁଣା ସାଧାରଣ ଯେ ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ଘୋଷ ଶ୍ରୀମୁଖ
ବନ୍ଧୁରୁ ଉତ୍କଳକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କରୁଅଛନ୍ତି । ସଦାପି ସେ
ଏଥର ପାଇଁ ସୁମେଶ୍ଵରରେ ସରଳ ହୋଇପାରୁଲେ ନାହିଁ
ତଥାପି ସଦା କରୁଅଛନ୍ତି ସେ ସେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚିନ୍ତାପଦ
ହୋଇ ପାରିବେ ।

ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ସାହେବ ନରସିଂହପୁରୀରୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ
କରି ଲକ୍ଷ୍ମଣରେ ପାହେଲ ବଲସମ୍ଭବ ଚର୍ଚ୍ଚିତକରେ ଘୋଷ
ପ୍ରକାଶ କରବେ ଏହିପରି ଅଭିପ୍ରାୟ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ବହୁତମ ପୁର ବଳେକର ରସାଳମଣି ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କଦ୍ଵାରା
ବାଳାଦେବ ପଲର ତୁଳାର ଛାଣ ଓ ମହାବଳୀ ପ୍ରସିଦ୍ଧୀ ମଧ୍ୟ
ପ୍ରଭୃତ ଅର୍ଥସାଧାରଣ ଦାନ କରବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି
ଏମାନଙ୍କ କଦାନିଦା ଅନୁକରଣୀୟ ।

ଏହି ସାହେବ ଆନୁଷ୍ଠାନ ବାବୁଙ୍କୁ ଅଦାଲତର ସମ୍ମୁଖରେ
ପ୍ରଦାନ କରବାକୁ ଆନୁଷ୍ଠାନ ସାହେବଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟମ ପ୍ରଦାନ
କରି ତାଙ୍କନାମରେ ମାନ୍ୟ ମଧ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ବହୁତରେ
ସାହେବଙ୍କର ଏକ ଶତ ଛାଣ ଅର୍ଥସଂଗ୍ରହ ହୋଇଅଛି ଆନୁଷ୍ଠାନ
ସାଧାରଣସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ।

ସାଜପୁର ସମାଦ ।

ଗତ ଦିଗ୍ରୀରୁ ପ୍ରତ୍ୟୁତ ପରମାଶରେ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଥିବାରୁ
ସମ୍ଭବ ଅବଶ୍ୟା ଏକପ୍ରକାର ରାଜ୍ୟ ଅଧିକାରୀ ଏକ ବର୍ଷ ଶେଷ-
ରେ ଅବଧି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦେଶ ନ କରବାକୁ ବନ୍ଧୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ
ହେବାର ସମ୍ଭବ । ଗତ ଦିଗ୍ରୀରୁ ପ୍ରତ୍ୟୁତ ବର୍ଷରେ ବର୍ଷେ
ପରମାଶରେ କଳକୃତି ହେଉଅଛି ବୈତରଣୀ ନଦୀ ମଧ୍ୟ ଦୂର
ହେଉଅଛି । ବର୍ଷମାନ ପୂର୍ବଦେଶେ ଧାନ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନ
ହେଉଅଛି । ବର୍ଷମାନ ଏନାମରେ କୁରୁ ସେନର ବର୍ଷେ
ପ୍ରାୟଶାନ୍ତି ହୋଇଅଛି ।

ଏ ବର୍ଷ ଏ ନଗରରେ ଅନୁଧାନ କୋଠିସ୍ଵେ ମୁଖୀ ରାଜ୍ୟେ-
ପ୍ରକାଶ ପୂଜା ଗ୍ରାହ୍ୟ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଅନୁଧାନ ବର୍ଷ ପର
ରୁ ପୂଜାର ରାଜ୍ୟେକ ନୁହେଁ ଓ ମନୋରାଜ୍ୟ ରାଜ୍ୟେ-
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯେକମାନଙ୍କର ବର୍ଷେ ମୁଦ୍ରା ଓ ରାଜ୍ୟ ହେଖା
ଗଲା ନାହିଁ । ଏ ବର୍ଷ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଓ ଯେକମାନଙ୍କର
ଦୁରବଶ୍ୟା ଏଥିରୁ ଜାଣି ରାଜ୍ୟେକ ନୁହେଁ ।

ଗତ ସୁମୁଖୁ ବନ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ପର ଯୋଗାଣ ହେବାର
ଅଗଣା ବନ ଯେକମାନଙ୍କର ଯା ହୋଇଅଛି ଓ ସେ
ସମୟରେ ବଦାପର ରାଜ୍ୟେକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ହେଉଅଛି
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀବନ୍ଧୁ ବଦାପର ହେଉ ମାତ୍ର ଦୂରସମାହୋଇ ନାହିଁ ।

ଅସମାଜକ ସର୍ବଦେଶେ ଏକ ପ୍ରକାର ମତସର ଗ୍ରହଣ
ସଦାଶ ଚରମ ମାସ ତା ୧୧ ଦିନରେ ସୁଦା ଅସମକୁ
ସାଧ୍ୟହେଲେ ତା ୧୫ ଦିନରେ ଏ ସାଧ୍ୟ ହେଉ ଅସମକୁ ।

ଏଠା ଦାଇ ସୁଲର ମାନ୍ୟମାନେ ଅନୁଧାନ ରାଜ୍ୟେକ
ବେଦେକ ଜଣ ପ୍ରକାଶ ରାଜ୍ୟେକ ସୁଲସୁଦେଇ ଯେକମାନଙ୍କର
କ୍ଲବ (Literary club) ନାମଧେୟ ଏକ ସକ୍ଷମାପନ
କରୁଅଛନ୍ତି ଗତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମିତ୍ରରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଦାୟା ଓ
ମନସମ ବାବୁ ପ୍ରଭୃତ ଅନୁଧାନ ହୋଇ ରାଜ୍ୟେକ ସକ୍ଷମ
ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ବାବୁ ଦୁରଦାସ ଦେ ହେଉ ମାନ୍ୟ ଏକଦେଶେ
Education ସମ୍ଭବେ ଏକ ନୂତନ ପ୍ରକାର essay
ରାଜ୍ୟେକରେ ପାଠ ବଦାପର ଗ୍ରୋଦାକର୍ମସମାପନ କର
ବଲେ ଏ କ୍ଲବ ରାଜ୍ୟେକ ହେଲେ ତଦ୍ଵାରା ଅବଶ୍ୟ ମନୋ-
ସାଧନ ହୋଇପାରେ ।

ପ୍ରେମକପଟ ।

ପ୍ରେମକପଟର ମତାମତ ଜନନ୍ତେ ଅନୁ-
ମାତେ ଦାୟା କୋଠି ।

ମାନବର ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କୁ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ-
ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ।

ସମୀପେଶୁ

ମହାଶୟ ?

ବିଦ୍ୟାଧରପୁରକବିତ୍ରପୁ କଳାପୁର
ଗ୍ରାମ ଅଧିକାରୀ ଅପରାଧର ଥିବା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଲେ-
କମାନଙ୍କର ଗମନାଗମନର କଷ୍ଟ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।
ଏବଂ ଅଳେକଲେକ ପାଠକୋପସ୍ଥାରେ ପଢ଼ିବ
ହେଉଅଛନ୍ତି । ଅତି ମଧ୍ୟ ଗ୍ରାମବାସିମାନେ
ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଏହି ଗ୍ରାମ ପରାଧର
କରବାକୁ ଅସମ ।

ଅତଏବ ଅନୁମାନେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଁ ଯେ
ମାଳିଖୋଟି ସାଦେବ ସେଥିପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ନିଶେଷ
କଲେ ଅନୁମାନେ ଚିନ୍ତେପକ୍ଷେ ହେବୁଁ । ଇତି
୨୦୧୮-୧୯) ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣମୋହନ ପଣ୍ଡା କଟକ ନ-
କଟକ) ମୂଳକଦ୍ୟାଳୟ ମୁକର୍ଷୀସ୍ଵରୂପ

ଏକସମ୍ପର୍କେ ଗ୍ରାମବାସିମାନଙ୍କର ବଳେକରସାହେବଙ୍କ
ନକଟରେ ଚରଣାଶ୍ରୟ କରବାକୁ ହେଉ ତାହା ହେଲେ
ନେତୃତ୍ଵେଷମହତ୍ଵମାତ୍ର ରାଜ୍ୟେକ ବାଟ ପ୍ରଭୃତ ହୋଇ-
ପାରେ । ଗ୍ରାମପରାଧର କରବେ ମାତ୍ରମୁକ୍ତିକ ହାତରେ
କୌଣସି ପାଠକୋପର ଅସମାପନ କରା ନାହିଁ । ସମାପକ

ମହାଶୟ ?

ଅନୁ ଏହି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଅର୍ଥାତ୍ ଚଳିତ ଅନୁ-
ନମସ ତା ୧ ରାଜ୍ୟ ସମ୍ପାଦକରେ ଅନୁର
ସ୍ଵାକ୍ଷରଲେଖିତ ଖଣ୍ଡିଏ ପଞ୍ଚ ପ୍ରକାଶିତ ହୋ-
ଇଥିବା ଦେଖି କେତେକ ଭବ ମନରେ ଉଦୟ
ହେବାରୁ ପ୍ରକାଶ ଏ ପତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରୁଁ ଏଥିପ୍ର-
କାଶ କରୁଛୁ ବାବୁ ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀରାଜ୍ୟ
ଚିନ୍ତା କରବା ବର୍ଷପୁରେ ଅନୁରୁ ତଦାଲ-
ଥିଲେ । ତାଙ୍କ କୃତ ସାମୁଦାୟକର ଚିନ୍ତା-
ପୁଷ୍ପା ଶ୍ରୀ ବାକ୍ୟମହାଶୟ ପତ୍ରି ଅନୁରୁ ପ୍ରଶ୍ନ
କଲେ ତ ସେଗପ୍ରସ୍ତୁ ପ୍ରକରେ ଚିନ୍ତା ଅବଳ-
ମନ କଲେ ହୁଅନ୍ତୁ ପ୍ରତି ତ ବାଧା ସତେ ?
ଅନୁ କହୁଛୁ ସେଗପ୍ରସ୍ତୁ ସମୟରେ ଚିନ୍ତା
ଅନୁରୁ କରବା କୌଣସି ଧର୍ମ ପ୍ରତି ବାଧା
ନାହିଁ । ସେ କହିଲେ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ପଞ୍ଚ ପତ୍ର
ସେଠାରୁ ଅନୁ ଲେଖିଦେବୁଁ ମଧ୍ୟ ସେକ-
କୃଷ୍ଣି ଚିନ୍ତାକର ଏକ ଶ୍ରେଣୀ ଲେଖିଦେବୁଁ
ସେହି ଶ୍ରେଣୀ ଅନେକାଂଶରେ ଅନୁରୁ ହୋଇ
ସମ୍ପାଦକରେ ବାଦର ଅଛି । ଶ୍ରେଣୀ ସମା-
ସର୍ବେଷା ମେକ ସେଗାଣା ଚିନ୍ତାକୁ କୃଷି-
ତା ମନା । ଉତ୍ତପ୍ରକାଶସକ୍ଷମ ପ୍ରୋତ୍ଵ ବକ୍ୟ-
ହୁଇସେବନ । ବାରିଣିକ ସେଷ ।

ଏ ବର୍ଷପୁରେ ଅନୁଲେଖିତର କାରଣ
ଏହି ସେ ସେଗପ୍ରସ୍ତୁ ସମୟରେ ଦେବକର୍ତ୍ତା-
ବକୁ ବୁଝାବ ବୋଲିବା ଏମନ୍ତ ଅନୁର
ଅଭିପ୍ରାୟ ନୁହେଁ । ଦେବକର୍ତ୍ତା ଓ ଚିନ୍ତା
ଉଦୟ ଅବଳମନ କରବା ବର୍ଷପୁ । ଅନୁ
ଉଦୟମତ ସ୍ଵୀକାର କରୁଅଛୁ । କେହି ଭାବରେ
ଚିନ୍ତା ଅବଳମନ କର ଦେବକର୍ତ୍ତାବକୁ ନିଦା
କରବା ଏମନ୍ତ ଅନୁର ମତ ନୁହେଁ । ସେଗ-
ଉଚ୍ଚତ ସମୟରେ ଦେବକର୍ତ୍ତାବ ଓ ଗ୍ରହପ୍ରକା
ଓ ଚିନ୍ତା ଏମାନ ଅନୁରୁ କର ଦେବ ମୁକ୍ତି
ଲକ୍ଷ କରନ୍ତି କେହି ଜାନକବଳରେ ପଢ଼ିବ
ଦୁଅଛି । ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଶ୍ରୀ ବାରିଣ ପୁନଃ
ପ୍ରକାଶ କରୁଁ ଇତି ।

ଶ୍ରୀ ପଙ୍କଜ ବିପା
କବସକ

ମହାଶୟ !

“ସମ୍ପାଦକ”ଙ୍କ ସମ୍ପାଦକସମୟରେ ଅଗଣ
ସର୍ବଦା ଜାଗରୁ ଥିବା ପ୍ରାୟଶେ ଅତି ଅନୁ-
ମାନେ ମଧ୍ୟ ସେହିକାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଗ୍ରସର ଦେଲୁଁ ।

“ସମ୍ପାଦକ” ଦେଶସମ୍ପାଦ କରବାକୁ
ବାଦାର, ଅଗଣାମୁଣ୍ଡରେ ଏତେ ‘ଅଳଅ’
ଲଗାଉଅଛନ୍ତି ଯେ କାହା ସମ୍ପାଦ କରଇବା-
ନିମନ୍ତ ସାଧାରଣଙ୍କ ଚରୁ ଅକୃଷ୍ଣ ହେଉଅଛି ।
ଏହି ସମ୍ପାଦକ ଦେଶ ସମ୍ପାଦ କରବା ଦୂର-
ଥାଉ—ବରଂ ଅଧିକ ପରମାଶରେ ଲେକମା-
ନକୁ ଉତ୍ସାହରେ ପକାଇ ଦରବର କରୁ-
ଅଛନ୍ତି । ଏହି ଅବଳରାଜିତର ଗୋଟିଏ
ଘଟଣା ଅତି ଅନୁମାନେ ପାଠକବର୍ତ୍ତକ
ସମ୍ପର୍କରେ ଉପସ୍ଥିତ କରୁଅଛୁ ।

ଉଦ୍ଵେଗ ସୂଚକ “ସମ୍ପାଦକ” ରେ, ଚିନ୍ତା-
ରାଜ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ସମ୍ପର୍କରେ ‘ଗଜେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଭାତ
ନଅକଣ ପ୍ରକା’ ଯେ ସ୍ଵାକ୍ଷର ଖଣ୍ଡିଏ ପଞ୍ଚ
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ; ମାତ୍ର ଗଜେନ୍ଦ୍ରପ୍ରଭାତ,
ସେହି ପଞ୍ଚ ପ୍ରକାଶଲେଖକ ତ ସ୍ଵକାର
ବ୍ୟକ୍ତିକର “ସମ୍ପାଦକ” ନାମରେ ଜାଲିସ
କରବାନିମନ୍ତ ଏ ନଗରକୁ ଅସିଅଛନ୍ତି ।
“ସମ୍ପାଦକ” ସମୟେ ଅନୁମାନଙ୍କୁ ଯେପରି
ଅବଶ ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି, ତହିଁରେ ଗଜେନ୍ଦ୍ର-
ପ୍ରଭାତଙ୍କ ଅପରାଧ ସମାର୍ଥ ବାରିଣ ସ୍ଵକା-
ପକରେ ଅନୁମାନଙ୍କ ବସ୍ତୁର ଉଦ୍ଵେଗ ହେଉ-
ତାହିଁ । ଶୁଣାଯାଏ, ସକା ମହୋଦୟ ଏ
ବର୍ଷପୁରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ବାବୁ ଜନକଶୋର ଦାସ

ଏବଂ ସମ୍ଭାରକର "ଗୋରୁମର ସମ୍ପାଦକ" ଚତୁରୁ କ ପଞ୍ଚନାୟକଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଞ୍ଚ ଲେଖି-ଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପଦ ନକବଣୋର ବାବୁ ଓ ଚତୁ-ରୁ କ ବାବୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏ ବିଷୟରେ ବିରୁପ କଥୋପକଥନ ଚଳୁଅଛି—ତାହା ପଞ୍ଚାବ ପ୍ରକାଶ ପାଇପାରେ ; କିନ୍ତୁ ଆମେମାନେ ଅବଗତହେଲୁଁ ଯେ ଅପରିଚାରମାନଙ୍କ ଦାବା ସମ୍ପାର୍ଥ ଥିବାର ଓ ଚତୁରୁ କ ବାବୁ ଚଞ୍ଚଳ-ଭାର ସହିତ ଏରୂପ ଭ୍ରମାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥି-ବାର ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଏକପ୍ରକାର ପ୍ରକାଶ ପାଇ-ଗଲଣ, ଏବଂ ସମ୍ଭାରକ ଯେଉଁ ପଦ ପାଇଅଛନ୍ତି ସେ ତାହା ସଜାଜ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବେ । ଅପରିଚାରକଙ୍କର ପଞ୍ଚ ପ୍ରକାଶ-କରିବା ପ୍ରଥମତଃ ଗୋଟିଏ ମଦହୁଦୋଷ, ପୁନଶ୍ଚ ସେହିପଦ ସଜାଜ ନିକଟକୁ ପଠାଇବା ଯେ ସଜାଜ ଲେକମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ କରୁପ ଶୁଦ୍ଧାୟକ, ତାହା ପାଠକବର୍ଗଙ୍କର ସଦକ ବିବେଚନାସିକ । ଏହିରୂପ କାର୍ଯ୍ୟ କି ସମାଦ-ପତ୍ରର ସକଳତା ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟପରାମର୍ଶଦ୍ୱାରା ଚିତ୍ତ ଅଟେ ? ଏମନ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନରକ ପଞ୍ଚିକା ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ବିଦୁରର ଦୁଃ, ରହିବ ତେଣୁ-କରିବା ନିତାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ । ଭଲ ।

୨୩୧୮୭ } କଣେ ଭ୍ରମ-ସମ୍ଭାରକ
କଟକ }

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି	
ବାବୁ ଦ୍ୱାରଦାମାଧ୍ୟମିକ	କଟକ ୪୦
କରକରପ୍ରଭାବୋଷ	୪୨
ପରମୋଦନସମ୍ପ	୪୨
ଶିକରପ୍ରଦାନାୟକ	୪୧
କରକରମଦାତ୍ର	୪୦
ସଦ୍‌ହୃଦୟକର ଅପିସର ସାକସର	ଅଗ୍ରମ ୪୫୩
ଗୋରୁକାମନ ଚୌଧୁର	କଟକ ୪୨
ସେ, ର, ସରସାଦେବ	୪୮
ବାବୁ ଦ୍ୱାରଦାମାଧ୍ୟମିକ	କଟକ ୪୦

ବି କ୍ଷ ପ ନ ।

ଦୁ ଗା ପୁ ଜା ।

ଏହି ମହାପଦ ଉପଲକ୍ଷରେ ବାବୁ ଅରବିନ୍ଦର କର ବଞ୍ଚାନ ନାନା ପ୍ରକାର ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଓ ବିଳାସ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିଲିକିତାରୁ ନୁହେଁ ଅମଦାନ କର ଅପରାଧୀବଳମଣ୍ଡଳୀ

ଏବଂ ଅପରିଚାରମାନଙ୍କୁ ସେ ସବୁ ଦେଖିବା-ନିମନ୍ତ ଚୌଧୁରୀବଜାର ବାବୁ ଚୌଧୁରୀଙ୍କର-ସମ୍ପଦ ବସା ନିକଟ ଦୋକାନକୁ ସବନୟ ଅହାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ସମସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ସୁଲଭ ପ୍ରମାଣେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଦେବାମାନେ ଥରେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷା କଲେ ବୁଝି ପାରିବେ ।

ଚଳଚମାସ ତା ୨୭ ରଖ ସୋମବାର ଦିନ ଅପରାଧ ଦ୍ର ୫୩ ସମୟରେ ଟାଉନ ସୁଲ ଗୃହ-ରେ ମହାତ୍ମା ସଜା କରମୋଦନସମ୍ପଦ ସମ୍ପ-ପୁରକ ମୂଲ୍ୟ ଦିବସ ସୁରକ୍ଷାର୍ଥ ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ ସଭାର ଅଧିବେଶନ ହେବ, ଅତଏବ ନିବେ-ଦନ ସମସ୍ତେ ନିୟମିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ବାଧ୍ୟତା କରିବେ ।

୨୩୧୮୭ } ନିବେଦନ
କଟକ } ଶ୍ରୀ ସାଧୁଚରଣ ରାୟ ।

ଏହିଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜ୍ଞାତ କରାଯାଉ-ଅଛି ଯେ ମଧ୍ୟନିସିଧାଳିଟା ବାଳକାବଦ୍ୟାଳୟ-ମାନଙ୍କରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ସେ କାର୍ଯ୍ୟମଧ୍ୟରୁ ଯାହା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଅଛି ଅବଶ୍ୟକ ସେମାନେ ଲୁଗା ଓ ସୂତା ଓ ଯେଉଁକାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଉଛି ତାହାର ମାତ୍ର ବାଳକାବଦ୍ୟାଳୟର ଦେଉ-ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ଜମା ଦେଲେ ନିୟମିତ ମିଥ୍ୟାଦେ ଭୟାର ସଦାର୍ଥ ବିନାମୂଲ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ ସିଲଭର ମୂଲ୍ୟ ନ ଦେଇ ପାରିବେ । ଭଲ ।

ପିଲକର ଜମା, କୁରୁତା, ବୋଟ, ପାଇଜାମା ।
ଚଦର ଦେଉପଟ ଦୁଇପଟି ମଞ୍ଚରେ ସଜାପଦଥା ।
ମସହର ସାଦା ଓ ଝାଲରଲିଗା ।
ମୋଜା ସାଦା ଓ ଫୁଲୁବାଲ ।
ଦସ୍ତାନା " "
କାର୍ପେଷର ଯୋତା ।
ବଞ୍ଚେଟର ।

ଶାନ୍ତିଚୌପି ଭଲ ଓ ସୁଭାର । ଭଲ ।
ତା ୨୭ ରଖ ସୋମବାର ସନ ୧୮୮୭ ମସିହା ।
Harekrishna Saha,
Inspecting Pandit
Municipal schools.

FOR SALE.

The two Puckah houses with all their out offices, wells, and enclosure walls, situated in Stoney Road Chandni Chouk Cuttack; belonging to the Estate of the late John De Costa.

The one, upper-roomed, lets for 22 Rs. per month but is now vacant; the other, lower-roomed, has been, and is now occupied, on a lease terminable at will, on a rent of 10 Rs, the tenant doing the repairs.

The land pertaining to both the above, measures about 1 man 16 coonts 1 biswa, and pays an annual Khass Mehal rent to Government of Rs. 13 as. 12 p. 8 and Rs. 2 to a *Bawajee*.

Offers (not less than 2000 Rs.) for the above may be made to the undersigned, who is legally authorized to sell and to give legal possession.

9-9-86 F. BOND
Executor

ବିକ୍ରୟନ ।

କଟକ ଗୃହନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପଦାସତ୍ତକ କଳା-ସ୍ତରେ ଥିବା ମୃତ ଯତ୍ନ ଚିକିତ୍ସାକୁ ଦୁଇଗୋଟା ପକାବୋଠା ଓ ଚନ୍ଦ୍ରଲଗ୍ନ କରୁଥିବାର ଓ କୃଷ ଓ ଚୌପାଖର ପ୍ରାଚୀରମାନ ବିକ୍ରୟ ହେବ ।

ଉପରଭକ୍ତ ଗୃହମାନଙ୍କମଧ୍ୟରୁ ଏକ ଦୋକାନ ବୋଠା ମାସିକ ୪୨୦୦ ଖଜଣାରେ କେରେଣ୍ଡା ଦୟା ପାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ଖାଲ ଅଛି ଓ ଏକ ଏକଦୋକାନବୋଠା ମାସିକ ୪୧୦୦ ଖଜଣାରେ ରପୂତକୁ ଏହିସଭାରେ କେରେଣ୍ଡା ଦିଆ ଯାଇଅଛି କି ସେ ଆପେ ତାହା ମରାମତ କରିବେ, ମାଲିକର ଉଚ୍ଚାମତେ ଶୁଭସିଦ୍ଧି ।

ଉପରଭକ୍ତ ଘର ଓ ଘର ଚତୁଃପାଖୀ ପ୍ରାଚୀରଭଲଜମି ମୋଟ ମା ୧୮୧୫୩୭ ମଗ୍ରା ଅଟେ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରର ସରକାରୀ ଶାସନଦ୍ୱାରା ଆଦାୟି ଜମା ବାର୍ଷିକ ୪୧୦୫୮ ପାହ ଓ ଏକଜଣ ବାବାଜୀର ମା ୧୮୩୮ ଜମି ଯାହା ଉକ୍ତ ଶାସନଦ୍ୱାରା ଜମା ସଲଗ୍ନ ଅଛି ଚନ୍ଦ୍ର ନିମନ୍ତେ ୪୨୦୦ ଖଜଣା ଦିଆଯାଏ ।

ସେ କେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଉକ୍ତ ଘରମାନଙ୍କୁ ନେବାର ଲଜା କରନ୍ତି ସେ ନିମ୍ନସ୍ୱାକ୍ଷରକାରୀ ଯେ କି ଉକ୍ତ ଘରମାନ ବିକ୍ରୟ କରିବା ଓ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଦଖଲ ଦେବାକୁ ଅଭିନାନୁସାହୀ ଅଦେଶିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କଠାକୁ ଲେଖିଲେ ପାଇ ପାରିବେ ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇହଜାର ଟଙ୍କାର କମ ନୋହେ ।

F. BOND
Executor

ଜମିଦାରୀ ବିକ୍ରୟ

ଜମିଦାରୀ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ବାବୁ କୃଷ୍ଣମୋହନ ବୋଷ-
ଙ୍କର । ଜ । ବାଲେଶ୍ଵର ଅନ୍ତର୍ଗତ । ପ୍ର ।
ଜାଏମା ନ ୧୨୭୩ ଇତ୍ୟାଦି । ଭା । ଚନ୍ଦ୍ରପୁର
ଓଗେର ଜମିଦାରୀ ବିକ୍ରୟ ଦେବ, ଏହା ଓଡ଼ି-
ଶ୍ୟାର ପ୍ରଧାନ ବନ୍ଦର ଗୁଜରାଟରୁ ମାଲଗୁ
ରୁଏ ସେହିଠାକୁ କଲିକତା ଜାହାଜସବୁ ଯାଆ-
ୟାର କରଇ ଏହାର ସଦରଜମା ଟ ୧୦୮ ।
ଅଣା ଏବଂ ମଫସଲ ଜମା ଟ ୩୦୦୦ କା ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ୍ତେ କେତାମାନେ ଅମ୍ଭ ନିକଟରେ
ଇଚ୍ଛାକୃଷ୍ଣକାଳ କଲେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଜାଣିପାରି-
ବେ ।

By order
Peary Mohun Bose

ଓଲଟ୍ଟା ରେଗର ଉତ୍ତମସ୍ଵାକ୍ଷିତ
ମହୋଷଧି ।

ଏହି ଉଷଧିର ସମାଜ ଗୁଣାବଳିମ୍ଭି ଅନ୍ୟ
କୌଣସି ଉଷଧି କୁହାଯି ଲାଗିବ ନୁଏ ନାହିଁ ।
ଏପରି ଓଲଟ୍ଟାରେଗର ପ୍ରଧାନତମ ଉଷଧି
ଦୋଇ ନାହିଁ; ଏହି ଉଷଧି ସେଠାରେ ଫଳପ୍ରଦ
“କ୍ଲୋସେଡାଇଲ” ସେହିଠାରେ ଫଳପ୍ରଦ
ଦୋଇ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଲାଭ କରିଅଛି ।
କ୍ଲୋସେଡାଇଲ ପରବର୍ତ୍ତରେ ନ ୧ ମୂଲ
ପଲ ବା ବଢ଼ିବା ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ହୁଏ ।

କ୍ଲୋସେଡାଇଲ ସେହି ସୁଦେ ଫଳପ୍ରଦ ନ
ହୁଏ ସେପ୍ରକେ ନ ୨ ମୂଲ ପିଲ ବା ବଢ଼ିବା
ବ୍ୟବହାର କଲେ ନିଷ୍ଠେ ସେଗା ରୋଗରୁ
ମୁକ୍ତ ପାଏ ।

ସେଗିର ମରଣାଶୟ ଅବସ୍ଥାରେ ନ ୩ ମୂଲ
ପିଲବା ବଢ଼ିବା ବ୍ୟବହାର କଲେ ସେଗା ଜୀବତ
ଆଇ ପୁଣି ସଂସାର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିଇ ।

ସଦ୍ୟପି ବାନ୍ତି ବନ୍ଦ ନ ହୁଏ ତେବେ ନ ୪
ପିଲବା ବଢ଼ିବା ବ୍ୟବହାରରେ ନିଶ୍ଚୟ ବନ୍ଦହୁଏ ।
ଅସଦ୍ୟ ଚୁଣ୍ଡା ନିକାରଣ ସକାଶେ ନ ୫ ମୂଲ
ପିଲ ବା ବଢ଼ିବା ବ୍ୟବହାର ମାଧ୍ୟମେ
ନିକାରଣ ହୁଏ ।

ପଦ ପେଟରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ହୁଏ ବା ପେଟ
ଫୁଲୁଏ ବା ରୋଗର ପରମ୍ପା ନ ହୁଏ ତେ-
ବେ ନ ୬ ମୂଲ ଉଷଧି ବ୍ୟବହାରରେ ସମସ୍ତ
ପୀଡ଼ା ଉପଶମ ହୁଏ ।

ଉକ୍ତ ପ୍ରକାରକମ୍ପର ଉଷଧିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩
ଓ ସମୁଦାୟ ଏକତ୍ରରେ କିମ୍ପା କଲେ ଉତ୍ତମ
ବାକ୍ସରେ ବନ୍ଦ କରି ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଦ ଟ ୨ ।
ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

ଅଧିକ ବା ଅଳ୍ପଦିନର କିଣ୍ଟସାଧ୍ୟ କୁର ଓ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରୋଗର ବହୁ ପସ୍ତାକ୍ଷିତ ଓ ଅଗ୍ନି-
ଫଳପ୍ରଦ ଉଷଧି ।

କୌଣସି ପ୍ରକାର ବହୁସାଧ୍ୟ	ଠଗ୍ଗେର ଚୂର୍ଣ୍ଣ ଟ ୦.୮
କୃଷ୍ଣବସାପତ୍ର ଟ ୧.୮	କର୍ପୂରବଦ (କୃଷ୍ଣବସାପତ୍ର- ଶର) ଟ ୦.୮
କାୟୁପୁର ଅଠ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ	କର୍ପୂରାକର ଉଷଧି ଟ ୦.୩
ଉଷଧି ଟ ୧.୧	କରୁଣାପ ଟ ୦.୩
କାଦାକର୍ଣ୍ଣ ବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ- ସେକର ଉଷଧି ଟ ୧	କମଳସେନର ଚୂର୍ଣ୍ଣ ଟ ୦.୩
ପିତ୍ତହର ରତନ ଉଷ- ଧି ଟ ୦.୩	ମକରଧୂଳ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଟ ୧.୧
ସାହର ମଲମ (କାଳା ବ- ରୁ ନାହିଁ) ଟ ୦.୮	ବହୁକାଳର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଟ ୧.୧
ବସନ୍ତେର ଚୂର୍ଣ୍ଣ ଟ ୦.୮	

ପ୍ରସଂଗାପତ୍ର ।

ଅପଣଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓଲଟ୍ଟା ରେଗର ବଢ଼ି-
କାର ଗୁଣ ଯଥେଷ୍ଟରୂପେ ପ୍ରଶଂସା କରାଯାଇ
ନ ପାରେ । ୧୦ ବର୍ଷର ଅଧିକ ଓ ୨୦ ବର୍ଷର
ଅନଧିକ ବୟସ୍କ ଅମ୍ଭର ଜଣେ ପ୍ରଭବାସୀ
ଓଲଟ୍ଟା ରେଗରେ ଏପରି ପୀଡ଼ିତ ଥିଲେ ଚ
ଭାବର ଜୀବନର ଅଣା ସମସ୍ତେ ତ୍ୟାଗ କରି
ଥିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଅପଣଙ୍କ ଦତ୍ତ
(ନ ୩ ମୂଲ) ବଢ଼ିକାଟି ଭାବାକୁ ଖୁଅଇଲୁଁ ।
ଅନ୍ୟନ୍ତୁ ଅନ୍ଧାଦରସହୃଦ ଜଣାଉଅଛି ଚ ଉକ୍ତ
ବଢ଼ିକା ଦେବାନାଶରେ ସେଗା ଉପସମ୍ପାଦ
କଲେ ଓ ଅବଶେଷରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅରୋଗ୍ୟ ଲାଭ
କଲେ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା } Munsai Warish Alli
୩୦୩୮୭ } Head Master.

ମହାଶୟ, ଅପଣ ସେହି ଉଷଧି ପ୍ରେରଣ
କରିଥିଲେ ଭାବା ବିହୃତବସସ୍ତାସୀ ବୁରର
ଗାନ୍ଧିବାସୁକ ଉଷଧି ଅଟେ । ଦୁଇଦିନ ମଧ୍ୟରେ
ଏହା ଅସ୍ଵର୍ଣ୍ଣକଳର ଫଳ ଫଳିଥିବାରୁ ଏହାର
ପ୍ରଶଂସା ଅମ୍ଭେ କରୁ ଅଛୁ ।

ଅପଣଙ୍କର ବସନ୍ତ
ଶ୍ରୀରବର ପ୍ରସାଦ ଦାସ
ଭୈକ୍ଷଣ୍ୟ ବରୁଣୀ

ଅନ୍ୟ ସାକ୍ଷିପତ୍ରକମଳ ପାଠିକାର ୨୩୩୮୭,
୨୩୩୮୭, ୧୦୩୮୭ ଓ ୨୩୩୮୭, ଓ

ସମ୍ଭାରକର ୩୩୮୮ ରେ ପ୍ରକାଶ ଦୋଇ
ଅଛି ଦେଖ ଓ କବିରାଜକଠାରେ ଉକ୍ତ କଲେ
ଅନେକ ସାକ୍ଷିପତ୍ର ଯାଠ କର ପାରିବ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଗୁପ୍ତ
କବିରାଜକଠାରେ ଉପସ୍ଥଳ ଉଷଧିମାନ ପ୍ରାପ୍ତ
ହେବ ।

Apply to
LAKSHMINARAIN GUPTA
K. Raj, Kendrapara.

ମେହରୋଗ ।

ଘା୨୫ଆମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ଵାଳା ଯନ୍ତ୍ରଣା ନିବୃତ୍ତି
ହେବ । ଦୁଇନ୍ତୁ ପ୍ରମେହଦ୍ୟାଧି ପେହିମାନଙ୍କୁ
ଅନମନ କରିଅଛି ସେମାନଙ୍କର ଉନ୍ନାଦି ଗୋ-
ଶକରଦାର ଉପିତ ନୁହେଁ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ
ସକାଶେ ଜୀବନର ମାୟା ପରିତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ହେ ।

ଏହି ଉଷଧି ଯଥାସ୍ଵାଦରେ ଏକସପ୍ତାଦି ସେ-
ବା କଲେ ନିକଟରେ ଏକ ଭିନ ଗୁଣ ସମ୍ପା-
ଦରେ ପୁରୁଷକରେଗ ଅବଶ୍ୟ ଅରୋଗ୍ୟ ହେ-
ବ । ସେହିମାନେ ଅରୋଗ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିଶ୍ଚ-
ୟ କହୁଅଛୁ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗା
ହୋଇ ଜୀବନର ଶେଷସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚିତ୍ତ
ଶଫଳ ଭୃସ୍ଵସିରେ ପରିଣତ ନ ଦେଲେ ଅନ୍ତ
ଯିବ ନାହିଁ ଅନେକ ସେଗା ଅରୋଗ୍ୟ ଲାଭ
କରି ପ୍ରଶଂସାପତ୍ରମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
ଅବିନୟରେ ପୁସ୍ତକାକାରେ ପ୍ରଶଂସିତ ଦେବ
କଲିକତା ଅହେଇଶୋଲ ନମ୍ବର ଭବନରେ
ସି, କେ, ସମ୍ପାଦକାଳକଠାରେ ଏକ କଟକ
ଦରଦାକସାର ପ୍ରତିବିକ୍ରୀକ ସ୍ଵପ୍ନକାଳୟରେ
ଏହି ଉଷଧି ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକପି-
ସିଲୁଟ୍ୟ କା । ପୁଲିକା ଓ ଜାକଶର୍ମା ପୁଅକ୍ ।

ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷପତ୍ରକାରେ ଚିତ୍ରପତ୍ର ପ୍ରକାଶକାର ପର୍ତ୍ତୀ ଚନ୍ଦ୍ର
ଓଡ଼ ଦୁବେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇଅଛି ଇତ୍ୟା ।

ପ୍ରଥମପତ୍ର ପ୍ରକାଶକ	
ଆକ୍ତ ପତ୍ର	ଟ ୦.୫
ଅଧିକ ପତ୍ର	ଟ ୨.୧
ପର୍ତ୍ତୀ ଏକ ପ୍ରସନ୍ନା	ଟ ୦
ମାତ୍ର କୌଣସି ଚିତ୍ରପତ୍ର ରେଡେ ଛତ୍ର ଦେଲେ	
ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପର୍ତ୍ତୀ ଟ ୩.୧ ରୁ ଜଣା ଦେବ ନାହିଁ ।	
ଠାଗୁ ଓ ଠାଗୁର ପ୍ରକାଶକ ପର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଥମ ପତ୍ର	
ଦୋଇ ଓ ଠାଗୁର ପ୍ରକାଶକ ଦେବ ।	
ଅଧିକ ଚିତ୍ର ପ୍ରକାଶକ ଟ ୩.୧ ଦୋକାସ ଦୋଇ	
ଫଳକ ।	
ଚିତ୍ରପତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ଚିତ୍ରପତ୍ର ସେକେ ପଠାଇବାକୁ ହେବ	

ଫଳକ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷପତ୍ରକାରେ ପ୍ରକାଶକର ଚିତ୍ରପତ୍ର
ଟିକାସକାଳର ସଂସାରକରେ ମଧ୍ୟ ଓ ପ୍ରକାଶକ ଦେବ

ଅତିରିକ୍ତ ।

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ଓ ଧର୍ମ ଉପରେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ସନ ୧୮୮୭ ମସିହା ।

ରାଜପୁର ବିଧାନ ସଭା ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସାହେବ—

ସମୀପେଷୁ ।

ମହାଶୟ !

ଏହି ରାଜପୁର ବିଧାନ ସଭା ସନ ୧୮୮୩-୮୭ ଯାଇଁ ସାଧାରଣ-
ଶାସନସମ୍ପର୍କୀୟ ଉପୋକ୍ତ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମୁରେ ଅଗତ କରି ଯଥା;—

୧ । ଗଭର୍ଣ୍ଣ ଅରମ୍ଭରୁ ଜନମାସ ତା ୭ ରାଜସୂତା ଅମ୍ଭେ ଏ
ବିଧାନ ଦେଖିବା କର୍ମରେ ନିୟୁକ୍ତ ଥିଲୁ । ଉକ୍ତ ଭାରତୀୟ ଅଗ୍ର-
ମାସ ତା ୧୦ ରାଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅମ୍ଭେ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ଶ୍ରୀ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପ-
ଲକ୍ଷରେ ଅନୁଗୁଣ କର୍ମକୁ ହେଉଛି ହୋଇଥିବାରୁ ଉକ୍ତ କର୍ମରେ
କାରୁ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି । ଏ । ଦେଖିବା ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରି-
ଥିଲେ; ଉକ୍ତରୁ ଅମ୍ଭେ ପ୍ରତ୍ୟାଗତ ହୋଇ ବର୍ଷଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ୱକାର୍ଯ୍ୟରେ
ନିୟୁକ୍ତ ଥିଲୁ ।

୨ । ଗଭର ବିବରଣ ।—ଗଭର୍ଣ୍ଣ ଅମ୍ଭେ ନିୟୁକ୍ତ ଶାନ୍ତିକାଳୀନ
ଭ୍ରମଣ ଅରମ୍ଭ କରି ମୋଟରେ ଦ ୨୯ ନ ଗସ୍ତ ଉପଲକ୍ଷରେ ମୋଫସ-
ଲରେ ଅତିବାହିତ କରିଥିଲୁ । ଏହି ସମୟରେ ଅମ୍ଭେ ଏ ବିଧାନ ସମୁ-
ଦାୟୁତ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରି ଶାସନ, ପ୍ରକାମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତ ଏବଂ ସୁସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦତା
ସମ୍ପର୍କୀୟ ବିଷୟମାନ ଉପରେ ପଦକ୍ଷେପ କରିଥିଲୁ ଏବଂ ରାଜ୍ୟର ଜଙ୍ଗଲ
ମଧ୍ୟରେ ଭ୍ରମଣ କରି ସେଥିର ଅବସ୍ଥା ପରଖ ଏବଂ ଅପରାଧର ବିବରଣମାନ
ଉତ୍ତମରୂପେ ଅବଗତ ହୋଇଥିଲୁ । ଉପରେ ଶାନ୍ତିକାଳୀନ ଗସ୍ତକାଳରେ
ଅମ୍ଭେ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ସମୟ ମୋଫସଲରେ ଅତିବାହିତ କରି
ଉନ୍ନତସାଧନ, ଜଳସେଚନ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ରକ୍ଷାସମ୍ପର୍କୀୟ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ମଧ୍ୟ
କରୁ କରୁଥିଲୁ ।

୩ । ବର୍ଷା, ରୁକ୍ତ ଓ ଫସଲର ବିବରଣ ।—ଗଭର୍ଣ୍ଣ କେବଳ
୧୮୮୬-୮୭ ରାଜ ବୃଷ୍ଟିପତନ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହା ସାଧାରଣ ବୃଷ୍ଟିପତନଠାରୁ
ଅଳ୍ପ ହୋଇଥିଲା, ପୂର୍ବବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ବୃଷ୍ଟିପତନ ମାତ୍ର କରିବାର କୌଣସି
ଉପାୟ ନ ଥିଲା । ଗଭର୍ଣ୍ଣ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ରରେ ରକ୍ଷା ଯାଇଥିବାରୁ
ଦୈନିକ ବୃଷ୍ଟିପତନ ମାତ୍ର କରା ଯାଉଥିଲା । ଗଭର୍ଣ୍ଣ ମର ମାସର ଅର-
ମ୍ଭରେ ଯେଉଁ ପ୍ରଭୁ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ତଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତମରୂପେ ଗୃହକାର୍ଯ୍ୟ
ନିର୍ବାହ ହେବାରୁ ପ୍ରକାମାନେ ଜଳମାସମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଧାନ ବୃକ୍ଷାବୃତ୍ତି
କର୍ମ ଶେଷ କରିଦେଲେ । ଉକ୍ତ ମାସଠାରୁ ଅଳ୍ପ କିଛି ମାସ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଅତି ସାମାନ୍ୟ ବୃଷ୍ଟିପତନ ହୋଇଥିବାରୁ ବେହେରା ଏବଂ ରୁଆଗେଇ
କର୍ମ ଅଦୌ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ଏହି ସତ୍ୟରେ ଉପର ଜମିମାନଙ୍କର
ଫସଲମାନ କଷ୍ଟ ହେଲା ଏବଂ ଖାଲଜମିର ଫସଲମାନ କଷ୍ଟ ହେବାର
ଉପକ୍ରମ ହୋଇଥିଲା, ମାତ୍ର ଦେଶ ଓ ଅତିଅମାନ କମିଶନ କରାଯାଇ ଏବଂ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ଜଳସେଚନମାନ ବନ୍ଦ କରି ଯାଇ ଶେଷମାନଙ୍କୁ ଯାଣି ବନ୍ଦନ
କରା ଯିବାର କେତେକ ପରିମାଣରେ ଫସଲ ରକ୍ଷା ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର
ଅଳ୍ପ କିଛି ମାସ ଶେଷରେ ଯେଉଁ ବୃଷ୍ଟି ବୃଷ୍ଟିପତନ ହେଲା ତଦ୍ୱାରା ମୁତ
ପ୍ରାୟ ଫସଲମାନ ଜୀବନ୍ତ ଏବଂ ସବଳ ହୋଇ ଫଳୋତ୍ପାଦ ହେଲେ ।
ଫସଲ ପତନ ହେବା ସମୟରେ ଯେଉଁ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ତଦ୍ୱାରା
କୌଣସି ହାନି ହୋଇ ନାହିଁ । ଗଭର୍ଣ୍ଣ ମୋଟରେ ହାରାହାରି ୮ ପଗ

ଫସଲ ଅମଦାନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତଦ୍ୱାସନେ ପ୍ରକାମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ
କୌଣସି ଧାନପାତ୍ରରୁ କେତେକ ପରିମାଣରେ ଶୁଦ୍ଧ ଦଥ ଯାଇଥିଲା ।
ଗଭର୍ଣ୍ଣ ରକ୍ଷାସଲ ଅତି ପ୍ରଭୁରୂପେ ଅମଦାନ ହୋଇଥିବାରୁ ଧାନର
ଅଗିଂକ କଷ୍ଟ ବିଷୟ ପ୍ରକାମାନେ ଭୁଲି ଯାଇଥିବାରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଥିଲା;
ଏହି ରକ୍ଷା ଫସଲ ପ୍ରଭୁତ କରିବା ସକ୍ଷେପ ପ୍ରକାମାନଙ୍କୁ କେତେକ ବିଶେଷ
ଉପାଦାନ ମଧ୍ୟ ଦଥ ଯାଇଥିଲା । ଉପରେଠାରୁ ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ
ବୃଷ୍ଟିପତନ ହୋଇଥିଲା ତଦ୍ୱାରା ଏହି ରକ୍ଷାସଲର ବୃକ୍ଷାବୃତ୍ତି ଓ ଅମଦାନ-
ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଉପକାର ହୋଇଥିଲା । ଯେଉଁ ପ୍ରାମାଣ୍ୟରେ ପ୍ରକା-
ମାନେ ଅନାଗୁରେ କଷ୍ଟ ଭୋଗକରୁଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତିସୋପଣ
ନିମନ୍ତେ କେତେକ ଉନ୍ନତସାଧନ କାର୍ଯ୍ୟ ଅରମ୍ଭ କରା ଯାଇଥିଲା ଏବଂ
ସେମାନଙ୍କୁ ନଗଦ ଟଙ୍କା ଓ ଧାନ ବନ୍ଦନ କରାଯାଇ କର୍ମରେ ନିୟୁକ୍ତ କରା
ଯାଇଥିଲା । ଗଭର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକାମାନେ ଧାନଫସଲର ଲୋଭସାଧନ ହେଉଛି ତେଣୁ
ଫସଲ କରବାକୁ ବିଶେଷ ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ଫସଲ-
ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ କେତେକ ପରିମାଣରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ପାଇଥିବାର ମଧ୍ୟ
ଦେଖାଯାଏ ।

୪ । ସାଧାରଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ।—ଗଭର୍ଣ୍ଣ ସାଧାରଣସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉତ୍ତମ ଥିଲା ।
ଉଚ୍ଚତା ଏବଂ ଛୋଟବନ୍ତ ରୋଗ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଯାହାଥିବାରୁ କିମ୍ପା
ହଇକାରେ ଏବଂ କିମ୍ପା ଛୋଟବନ୍ତରେ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଥିଲା ।

୫ । ଗଭର୍ଣ୍ଣ ଗଭର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ।—ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ବର୍ଷିତ କରା-
ଯାଇଥିଲା, ସହର ସମାଜ ଏବଂ ସମସ୍ତା ଉତ୍ତର ପ୍ରଭୃତି ନାମାପ୍ରକାର ଉନ୍ନତ
କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ଉନ୍ନତ ସାଧନ ହୋଇଥିଲା; ସୁଦ୍ଧା ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟମାନ
ଗଭରୁ ଅବୃତ୍ତ କରି ରଖିଥିଲା ସେମାନେ ବହୁପରିମାଣରେ ପରଖ ର
ହୋଇଥିବାରୁ ପବନର ଗତି ମଧ୍ୟ ପରବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଥିଲା । ମୋଫସଲର
ପ୍ରାମାଣ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ମଇଳା ନ ପଡ଼ିଲା ଓ ଘରଦ୍ୱାର ପରଖର
ରଖିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କେତେକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷାର ଉପାୟମାନ ଜାଣି କରା-
ଯାଇଥିଲା ।

୬ । ଟିକା ।—ଗଭର୍ଣ୍ଣ ଗୋଟିକିଟିଏ ଅରମ୍ଭ କରାଯାଇ ୮୮୭
କାଳକଳ୍ପ ଟିକା ଦଥ ଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ଟିକା ବିପକ୍ଷରେ ଲୋକମାନଙ୍କର
କୌଣସି ଆପତ୍ତି ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ, ଏବଂ ଉକ୍ତ ଟିକା ବିପ୍ରାଣ୍ଟିରୂପେ
ଚଳଚର୍ଚ୍ଚା ଦଥ ଯିବାର ବନୋବସ୍ତ କରା ଯିବ । ଅମ୍ଭେ କଟକମୁକାମର
ସିଭିଲ ସରକାରୀ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅର୍ଚ୍ଚ ସାହେବଙ୍କ ସଦ୍‌ବ୍ୟବହାରରେ ଅତି
ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇଥିଲୁ ଏବଂ ତାହାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଥିଲୁ । ସେ ମହା-
ଶୟ ଅନୁଗ୍ରହପୂର୍ବକ ଟିକାକାର ଅନୁକଟକୁ ଦେଖିପାରିଥିଲେ ।

୭ । ଜାକ୍ୱରଖାନା ।—ମୋଟରେ କି ୩୨୨୭ ଟା ବାହାର ରେଖା
ଓ କି ୧୮୩ ଭିତର ରେଖା ଚିହ୍ନିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ କି ୧୮୩ ରେଖି-
କାରେ ଅସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ହୋଇଥିଲା । ଗଭର୍ଣ୍ଣ ସାଧାରଣତଃ କୁର, ଅମ-
ଲହୁ ଖାଜା, ମେହ, ବାତ ପ୍ରଭୃତି ରୋଗମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ଅମଦାନ
ହୋଇଥିଲା । ଜାକ୍ୱରଖାନାରେ ଏକଜଣ ଲେଖିକ ଡାକ୍ତର ଓ ଏକଜଣ
ଗୁରୁ ନିୟୁକ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ଗଭର୍ଣ୍ଣ ମୋଟରେ ଟ ୩୦୭୨୭ କି ଖର୍ଚ୍ଚ
ହୋଇଥିଲା । ରାଜପୁର ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାନରେ

ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଧର୍ମ ବା କାର୍ଯ୍ୟ ଯିବାର ବ୍ୟୟ ବାହାର ମନେ ନାହିଁ । ନୂଆଗଡ଼ ଓ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲେକମାନେ ମଧ୍ୟ ଔଷଧୀଲତାକୁ ଅଧିକ ଭାଗ୍ୟରେ ଔଷଧ ସେବନ କରନ୍ତି ।

୯ । ଲେକମାନଙ୍କର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବସ୍ଥା, ବିଦେଶଗମନ ଉପକ୍ରମେ ଶୁଣି ପ୍ରାୟ ଏକ ଆଦ୍ୟଦିନର ମଲ୍ୟାଦର ବ୍ୟୟ ।—ଗତବର୍ଷ କେତେକ ପରିମାଣରେ ଧାନ ପସଲ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବାରୁ ଲେକମାନେ ବର୍ଷକେଶକୁ କଷ୍ଟ ଭୋଗ କରୁଥିଲେ । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଫସଲ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଲେକସାନ ହୋଇଥିଲେ ସେମାନେ ମାଟ୍ଟକର୍ମଦ୍ୱାରା ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲେ । ମାଟ୍ଟ ସାଧାରଣ ଲେକେ ଉତ୍ତୋଳନାଦ୍ୱାରା ରକ୍ଷାପସଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ କେତେକ ପରିମାଣରେ ମୋଚନ ହୋଇଥିଲା । ଏ ବର୍ଷର ବନୋଦପ୍ରଦାନ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ବହୁପରିମାଣରେ ଉନ୍ନତ ହୋଇଅଛି । ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଶୁଦ୍ଧ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ ଅଧ୍ୟାୟରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ନାନାପ୍ରକାର ଉପାୟଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଅପଣା ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନରେ ରତ ଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପତ୍ତି ସେମାନେ ଅପହରଣ ଓ ନୃଶ୍ଚଳ ହେବାରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇ ବ୍ୟବସାୟ ସ୍ୱାଧୀନତାରେ ଚଳୁଅଛନ୍ତି । ଏହିପରି ପରିବର୍ତ୍ତନଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣ ଲେକଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଉନ୍ନତ ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ଏବଂ ସେମାନେ ନିଃଶକ୍ତିତ୍ୱରେ ସ୍ୱାଧୀନତାରେ ଚଳିବିଚଳ ହେଉଥିବାର ପରିଚୟମାନ ମଧ୍ୟ ପାଆଯାଏ ।

୧୦ । ଏ ବର୍ଷର ଅଧିକାଂଶ ଲେକେ ସ୍ୱସ୍ତୁତ ପରିଚାଳନା କରି ଦୁର୍ଲ୍ଲଭକୁ ଯିବା ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟୟ କରି ନୁହନ୍ତି । ସେମାନେ ଅପଣା ପୁରୁଷଙ୍କ ଅବସ୍ଥାରେ ପରାପ୍ତ ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ଖୋର୍ଦ୍ଧା ବର୍ଷର ଲେକମାନେ ସମୟ ସମୟରେ ଏ ବର୍ଷରେ ଭୈଳା ଚର୍ଚିବା ଓ ସତ୍ତକର କାମ କରିବା ସକାଶ ଅସନ୍ତି ଓ ଧାନବଣ୍ଡ ଓ କଟା ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ବିପ୍ଳବ ପରିମାଣରେ ମୂଲ୍ୟ ଲାଗିବାକୁ ଅସନ୍ତି । ଏ ବର୍ଷର ଲେକମାନେ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ବର୍ଷରୁ ସେହିପରି ସେକଗାର ନିମନ୍ତେ ସମୟ ସମୟରେ ଯାଆନ୍ତି ।

୧୧ । ସନ ୧୯୩୩ ମସିହାରେ ଚାନ୍ଦିନୀର ଉତ୍ତମ ପ୍ରତିପଦକୁ ୫୧୯୩୮ ଥିଲା । ଗତ ବର୍ଷରେ ୫୩୮ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଫସଲମାନଙ୍କ ଗତ ପ୍ରାୟ ସମାନ ଥିଲା । ଗତ, ବର୍ଷ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଫସଲମାନଙ୍କର ଉତ୍ତମ କେତେକ ପରିମାଣରେ ଉତ୍ତମ ଥିଲା । ସମୟ ଦାନ ଦେଇ ଚାନ୍ଦିନୀର ଉତ୍ତମ ବହୁମାତ୍ର ହୋଇଥିଲେବେଁ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କ ପରି ବର୍ଷକ୍ରମେ ପ୍ରଦେଶକୁ ରପ୍ତାନ ହୋଇ ନାହିଁ । ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ସମୟରେ ବର୍ଷକ ଦେବା-ସକାଶ ଶ୍ରାୟକୁ ପାଟିକେମ ଦେଇ ମଣିମାଗୋଷ୍ଠୀଘର ଏବଂ ଅପରପରି କେତେକ ଲେକକଠାରେ ବହୁତ ଧାନ ମଜୁରୁ ଅଛି । ଧାନ, ଗହମ, ଅଣ୍ଡ, ମାଣ୍ଡିଅ, ବ୍ରାହ୍ମ, ମୁଗ, ବୋଲଅ, ଦରଡ଼, ଚଣା, ବପା, ଗହ, ଶୋରୁଣ ଓ ଗୁଣି ବସ୍ୟମାନ ଏ ବର୍ଷର ପ୍ରଧାନ ଅଟେ । ମାଣ୍ଡିଅ, ଦରଡ଼, ବପା, ଗହ ଓ ଗୁଣି ପ୍ରଭୃତି ସାଧାରଣ ଶୈଳମାନଙ୍କରେ ଉତ୍ତମ ହୁଏ; ମାଣ୍ଡି ବଡ଼ମାନ ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ପ୍ରଭୃତ ପରିମାଣରେ ଉତ୍ତମ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ । ଉକ୍ତ ବଡ଼ମାନରେ ଧାନ ଶେଷ ଅଧିକ ନାହିଁ । ମାକୃତ ପ୍ରଜାମାନେ ସର୍ବାଧିକ ଭୈଳାଗୁଣରେ ନିୟୁକ୍ତ ଥାନ୍ତି ।

୧୨ । ଏ ବର୍ଷର ମଜୁରୁଦାରମାନେ ନିମ୍ନ ଲେଖନୀସାରେ ମଜୁରୁ ପାଉଥିବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅଛି ଯଥା;—

ବଡ଼େଇ	୨୧	୧	୫୦	୩
କମାରି	୨୧	୧	୫୦	୩

ବଣିୟା	୨୧	୧	୫୦	୧
ଦରଜ	୨୧	୧	୫୦	୧
ପଥୁରାୟା	୨୧	୧	୫୦	୩
କରା	୨୧	୧	୫୦	୧
କୂଳ	୨୧	୧	୫୦	୧୭
ଶ୍ରୀ ଓ ବାଲକ	୨୧	୧	୫୦	୧

ନଗର ବନ୍ଦୀ ଧାନ ନେଇ ବୁଲିମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ଧାନ ନେଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସାଧାରଣ ଲେକେ ବଳ ପାନ୍ତି ।

୧୩ । ବିଲ୍ଲ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଖଣିର ଦବରଣ ।—ଅଧିକ ଏ ବର୍ଷରେ କୌଣସି ଖଣିର ଅବସ୍ଥାର ହେଇ ନାହିଁ । ଦେଶୀୟ ଲୁଗା କଂସକର୍ମ ଓ ଲୁହାକର୍ମମାନ ପ୍ରଧାନ ବିଲ୍ଲବ୍ୟବସାୟ ଅଟେ । ପୂର୍ବପରି କସା ଓ ଲୁହା କର୍ମ ହେଉଅଛି । ଏମାନଙ୍କ ରପ୍ତାନ ବର୍ଷକରେ କୌଣସି ଉନ୍ନତ ହେବାର ଚିତ୍ତ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ବିଲ୍ଲକାର ଅମରୀନ ଦେଇ ଦେଶୀୟ ଲୁଗାର ମାନ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଦ୍ରାସ ହେଉଅଛି ଓ ସେହି ଲୁଗା ସୁଲଭମାତ୍ରରେ ପାୟା ଯିବାକୁ ଲେକମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଅଭ୍ୟସ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ହେଉଅଛି । ସୁନାଖଳା ଓ ନିଜଗଡ଼ରେ ହେଉଥିବା ଦେଶୀୟ ଲୁଗାମାନ କୌଣସିପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସରସ ଥିବା ଦେହରୁ ବଦଳେକମାନେ ଅଧିକସହଜ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ଏହି ଲୁଗାମାନ ସାଧାରଣତଃ ବିବାହକାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ହୁଏ । ସେ ସମୟରେ ବିଲ୍ଲକାରୁ ଲେକମାନେ ଅଧିକ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

୧୪ । ବେପାର ଓ ବାଣିଜ୍ୟବିବରଣ ।—ଏ ବର୍ଷରେ ସାଧାରଣତଃ ଗାଡ଼ିଦ୍ୱାରା ସବୁପ୍ରକାର ବ୍ୟବସାୟ ଚଳେ । ବୁଲପୁରସଡ଼କ ନିର୍ମାଣ ଦେବାଦ୍ୱାରା ଗଢ଼ାମ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଓ ରାଜପୁର ସହର ବାଣିଜ୍ୟପଥ ଖୋଲିଅଛି । ସୁନାଖଳା ଓ ବାଉଁଶଗଡ଼ି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସଡ଼ିକ ସମାପ୍ତ ହେଲେ ବାକି, ଖଣ୍ଡପଡ଼ା, ନୟାଗଡ଼, ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରପୁର ସହର ଗମନାଗମନ ଓ ବାଣିଜ୍ୟପଥ ଖୋଲିବ । ଗତବର୍ଷ ଦେଶପ୍ରଦେଶକୁ ବିଶେଷ ଧାନ ଚାନ୍ଦିନୀ ରପ୍ତାନ ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ଓ ଲେକମାନେ ଚୋପାକ ଧାନ ବିକ୍ରୟ ନ କରିବାରୁ ଧାନ କରବାର ଉତ୍ତମ ଥିଲା । ଲେକମାନେ କେବଳ ରବ ଏବଂ ଭଲକା ଫସଲମାନ ସୁଖ ଓ କଟକଜଳରେ ବିକ୍ରୟ କରି କରି ଅଦାୟ କରୁଥିଲେ । ଏ ବର୍ଷକୁ ବିଶେଷ ପରିମାଣରେ ଲୁଗା, ମସଲା, ଲୁଗା ଏବଂ ଶୁକ୍ତ ଅମରୀନ ହେଉଥିଲା ଏବଂ ସେମାନ ପ୍ରଭୃତ ପରିମାଣରେ ଦାଃ ଏବଂ ବନାରମାନଙ୍କରେ ବିକ୍ରୟ ହୋଇଥିଲା ।

୧୫ । ଦାଃ, ଯାହା ଓ ମୋମନଙ୍କର ଦବରଣ ।—ଏ ବର୍ଷରେ ପ୍ରାୟ କୌଣସି ମୋମନ ଥିଲା । ବର୍ଷକରେ ଅଗୋବାସୁନୀ ହଳ ବିଲ୍ଲଅଠାରେ ଗୋଟିଏ ମୋମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର ଯାଇଅଛି । ଏହା ଗୋଟିଏ ନାନାଜାଗରୁ ଏକତା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି । ଏହି ମୋମାଦ୍ୱାରା ଅସହ୍ୟ ଲେକଙ୍କ ହୃଦୟରେ ସର୍ବାଧିକ ପ୍ରଦେଶ ଦେବାର ଅନୁମତ ହେଉଅଛି । ଏହି ମୋମା ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏକଥର ଦସିବ ଏବଂ ଏହା ଉତ୍ତମ ଦେଶୀୟ ଲେକମାନଙ୍କ ମନ ଅବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ବରଷା ହେଉଅଛି ।

୧୬ । ଗଡ଼ର ବୋଲ ଓ ରଥଯାତ୍ରା ଓ ଚାନ୍ଦିନୀର ଶାନ୍ତିପଣ୍ଡା । ଏ ବର୍ଷର ପ୍ରଧାନ ଯାତ୍ରା ଅଟେ । ଏହି ଯାତ୍ରାମାନଙ୍କରେ ବହୁତ ଲେକେ ଏକଟିକ ହୋଇ ଏବଂ ଉତ୍ତମ ପ୍ରକାର ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ଓ ଭାମସା-ପ୍ରଭୃତିରେ ଲିପ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । ଗତବର୍ଷ ଏ ବର୍ଷ ଓ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ବର୍ଷ ଲେକମାନଙ୍କ ଯତ୍ନ ଓ ପରିଶ୍ରମଦ୍ୱାରା ସୁନାଖଳାଠାରେ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ଫୁଲ ବୋଲ-

ଯାହା ଅରମ୍ଭ ହେଇଅଛି । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନେକ ଲୋକ ଏକତ୍ର ହୋଇ ଉନ୍ନତ ପ୍ରକାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ କାରବର ଚଳାଇଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରାଥମିକ କ୍ରମରେ କୃଷି ପାଇବାର ଆଶା ହେଉଅଛି ଏବଂ ଏମାନଙ୍କ ମନରେ ଶସ୍ତ୍ରକୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଓ ଲୋକ ପରାଗ୍ରାହ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ସୁଯୋଗ ଏବଂ ଉଦ୍ୟମ ଥିବାରୁ ଏମାନଙ୍କ ଶୀଘ୍ର ଉନ୍ନତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିବାରୁ ଯାଉଅଛି ।

୧୭ । ଏକଜା ମଧ୍ୟରେ ଭଲଗୋଟି ହାଟ ଓ ଗୋଟି ବଜାର ସ୍ଥାପିତ ହେଇ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସୁନାଖଲହାଟ ସମପ୍ରାନ୍ତ ଅଟେ, ଏହା ଏକ ଲୋକସ୍ଥାନରୁ ଗରବର୍ଷ ଗୋଟିଏ ଅମବର୍ଷକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ କରାଯାଇଥିବାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜାଳାପ୍ରକାର ଉନ୍ନତାବସ୍ଥା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଏକତେ-ପୁର ସାହାଯ୍ୟରେ ଏହି ହାଟଠାରେ ଉତ୍କଳୀକ ଦୋକାନମଧ୍ୟ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ଅଛି । ଏହା ଉତ୍କଳରୁ ରାଜପୁରଗଡ଼ର ହାଟ ପ୍ରଧାନ ଅଟେ, ଏହି ହାଟ ସାଧାରଣ ଅବସ୍ଥାରେ ଚଳୁଅଛି; ଗୋପାଳପୁର ହାଟ ଓ ବଜାର ଯାହା ଉତ୍କଳରୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହୋଇ ଅଛି କ୍ରମେ ଉନ୍ନତ ହେଉଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ଏଠାରେ ପ୍ରବାସୀମାନଙ୍କର ଆବାସ ଏବଂ ଦୋକାନମାନଙ୍କ କାରବାର-ସଂକଳଣ ଚଢ଼ିତର ଓ ଦୋକାନମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଇ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

୧୮ । କୃଷି ।—ଉତ୍କଳରେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର କ୍ରମରେ କୌଶିଣି ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଯୋଗକ୍ରମେ ପ୍ରତି କୌଶିଣି ଆସୁ ରଖି ଚାଲିଥିଲେ ଏକଜା ରାଜସ୍ୱବନ୍ଦୋବସ୍ଥା ଠାରୁ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ରକ୍ଷାକରି ଦିଅ-
 ଯାଇ ଏବଂ ଉତ୍କଳରୁ ସନ ୧୮୮୪ ମସିହାରେ ଉକ୍ତ ରାଜସ୍ୱକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇ ମଧ୍ୟ ଅଧିକାର ଦିଆଗଲା । ଏହି ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇ ସଫଳ ହେବାପରେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଧିକାର ଲୋକଙ୍କର ହୋଇ ଅଛି । ସମ୍ପ୍ରତି ସାଧାରଣ କ୍ରମ-
 କାର୍ଯ୍ୟ ଲୋକେ କରାଏ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏବଂ କୃଷି ଉତ୍ପାଦନା ସେମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକ ଉତ୍ପାଦନ କରାଯାଏ ଅଧିକ ଚେଷ୍ଟାକୁ ଦୋଇ ଅଛି-
 ଯୁ । ଜାଳା ପ୍ରାନ୍ତରେ ବଜାର, ପାଣିମୁହାଣ କରାଯାଏ ଯାଉଥିବାରୁ ଏବଂ ଉତ୍କଳରୁ ଅନେକ ଏକତ୍ରାସନକ୍ରମେ ବୋଧହୁଏ ହେଉଥିବାରୁ ପ୍ରଜାମାନେ କୃଷିପଣରେ ଅଧିକ ଉଦ୍ୟମ ଉତ୍ସାହ ହେଉଅଛନ୍ତି । ରାଜସ୍ୱରକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସାଧାରଣ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇ ସେମାନେ ଏକମମାନ କରାଏ କରୁଅଛନ୍ତି । ଗର ଦୁର୍ଭବ୍ୟଠାରୁ ଆମ୍ଭେ ଏହିକର୍ମମାନଙ୍କ ସହାୟ ଦୃଢ଼ପୂର୍ବେ ଚିନ୍ତା କରୁଅଛୁ ଏବଂ ଏକମମାନଙ୍କରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟହୋଇଥିବାରୁ ଉଦ୍ୟମ ଆନନ୍ଦର ସହଜ ଭାବ ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଅଛୁ ।

୧୯ । ଏକଜା ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଉତ୍କଳ ଦିଆଯିବାରେ ସେମାନେ ଜାଳାପ୍ରାନ୍ତର ନୂତନ ଫସଲ ଓ ଶାକ ସମୃଦ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ଶିକ୍ଷା କରୁଅଛନ୍ତି । କେହି ଜଳର ସୁବିଧା ହୋଇଥିବାରୁ ଆଖି ଏବଂ ଗହମଗୁଣ ଏକଜାରେ ଆଲ୍ୟ ଲଭ କରୁଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ।

୨୦ । ଏକଜା ବନ୍ଦୋବସ୍ଥାପନପୂର୍ବରୁ ପାଏବମାନେ ଆଗଣାର ସୁବିଧାଦିଆ ଉଦ୍ୟମ କରି କୃଷିବଦ୍ୟା ଅବଲମ୍ବନ କରୁଅଛନ୍ତି, ଏବଂ ଏହି ନୂତନ ଉଦ୍ୟମକୁ ସେମାନେ ଉନ୍ନତ କରାଯାଏ ସହାୟ ଚେଷ୍ଟିତ ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ।

୨୧ । ନୂତନ କର୍ମ ଆଦାନ । ଦୁର୍ଭବ୍ୟ ଅଭାବକୁ ଦେଇ ବସ୍ତୁ-
 ରମଣରେ ପଠା ଓ ଜଙ୍ଗଲ କ୍ରମେ ଆଦାନ ହେଉଅଛି ବର୍ଷର ବର୍ଷର ସମସ୍ତ ସମା ମା ୩୫ ୩୨ ଶ କ୍ରମେ ୧୦ ୫୫ ଜା ବର ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ପ୍ରଜା-
 ନେ କରୁଅଛନ୍ତି । ରାଜକ୍ରମର ସମ୍ପର୍କ ଏବଂ ଉକ୍ତ ସମ୍ପର୍କ ସମ୍ପା-

ନୁର କରାଯାଇ ଅଧିକାର ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ କ୍ରମେ ମଧ୍ୟ କୃଷି ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଦେସେର୍ଗ ପ୍ରଜାମାନେ ନୂତନ ଦେଉଳ ପୁରୁଷନ ଦେଉ କୌଶିଣିପ୍ରକାର କ୍ରମେ ହସ୍ତଗତ କରାଯାଇ ଉତ୍କଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ରାଜସ୍ୱମାନଙ୍କର କଳେଷୁରୁତାମାନେ ସେହିମାନେ ବ ରାଜକ୍ରମର ବିଭାଗ ପାଇ କାହାନ୍ତି ଏବଂ ଶୁନକାରପୂର୍ଣ୍ଣମାନେ ସେହିମାନଙ୍କର ଶୁଷ-
 କ୍ରମେ ଆଦାନ ନାହିଁ ସେହିମାନେ ନୂତନ କ୍ରମେ ଆଦାନ କରାଇ ଉତ୍କଳ ଦୁସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତଗତ କରାଯାଏ ସହାୟ ବିଶେଷ ଉନ୍ନତ ଅଟନ୍ତି । ଗରବର୍ଷ ଭଲ ଅଇନ ଜାଣି କରୁ ଯାଇଥିବାରୁ ବହୁକାଳର ବେଶ କ୍ରମମାନଙ୍କୁ ଗାଠକମାନେ କେତେକ ସ୍ଥଳରେ ମହାଜନମାନଙ୍କ ହସ୍ତରେ ଅର୍ପଣ କରି ନୂତନ କ୍ରମେ ଆଦାନ କରାଯାଉ ଲାଭକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରାଯାଇ ଦେଖିତ ଥିବାର ମଧ୍ୟ ଦେଖା ଯାଉଅଛି, ଗର ସନ ୧୮୮୩ ମସିହାଠାରୁ ବର୍ଷିତ-
 ବର୍ଷ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୮ ଖଣ୍ଡ ନୂତନ ଗ୍ରାମ ବସତି ହୋଇଅଛି । ଏହି ଗ୍ରାମ-
 ମାନଙ୍କର ନିର୍ବାସନରେ ଅଧିକାଂଶ ସୁସଜ୍ଜାକୁ ଉପକରଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏବଂ ସେମାନେ ରାଜପୁର ପ୍ରଜାଙ୍କ ସମାସ୍ୟରେ ଜଙ୍ଗଲ କ୍ରମେ ପରିଷ୍କାର କରା ଥିବାର କରୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମରେ ଏହି ନୂତନ ଗ୍ରାମମାନ ବନ୍ଦୋବସ୍ଥା କରା ଯିବାର ବିଧି ନାହିଁ ଉପକରଣ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅନୁମତ୍ୟପାରେ ଅନ୍ତରାତ ବ ୩ ଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ କ୍ରମେ ଆଦାନ କରାଇ ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକ ଅଳ୍ପ କ୍ରମରେ ସେମାନଙ୍କ ଆବାସ କ୍ରମେ ବନ୍ଦୋବସ୍ଥା କରା ଯାଇ କରା ଥାଏ କରାଯାଏ । ଏହି ନୂତନ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ଏକଶତଠାରୁ ଅଧିକ ଗୃହ ନିର୍ମିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ୪୦୦ ଶତଠାରୁ ଅଧିକ ଲୋକେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାସ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ କ୍ରମେ ଲୋକେ ଉପକରଣ କରା ଥିବାରୁ ପ୍ରାୟରେ ଆଗର ହେଉଅଛନ୍ତି ।

୨୨ । ଭଲଗୋଟି ।—ଏ କ୍ରମରେ ଲୋକମାନେ ସାଧାରଣତଃ ବ ୫ ଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭଲଗୋଟି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରନ୍ତି । ଚଳତ ବନ୍ଦୋ-
 ବସ୍ଥା ପୂର୍ବରୁ ଏବଂ ଉତ୍କଳରେ ଯେଉଁ ଭଲଗୋଟି ଆଦାନ ହୋଇଥିଲା ସେମାନେ ବନ୍ଦୋବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ଅଣା ନ ଯାଇ ବାଦ ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । ଏହି ଭଲଗୋଟି ପ୍ରତିବର୍ଷ ସେ ପରିମାଣରେ ଆଦାନ ହୁଏ, ଭାବ ମାତ୍ର କରା ଯାଇ କରା ଥାଏ କରାଯାଏ ଏହିପରି ନିୟମଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବର୍ଷ ଜାଳା-
 ପ୍ରକାର ଅପେକ୍ଷା ଘଟିବାରୁ ଏବଂ ଲୋକେ ସୁଲଭରେ ସୁବିଧା ଭଲଗୋ-
 ମାନ ଶୁଣ କରାଯାଏ ଜଙ୍ଗଲ ନଷ୍ଟ କରାଏ ଏବଂ ଏପରିକାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକ ଜଙ୍ଗଲଅଭାବରୁ ଦେଖା ଯିବାରୁ ଉକ୍ତ ବିଧିକୁ ବର୍ଷିତ ବର୍ଷ ପ୍ରକାର କରା ଯାଇଅଛି ଏବଂ ଭାବଗାୟ ପୁରୁଷନ ଭଲଗୋଟି ଚଳତବନ୍ଦୋବସ୍ଥାର ମିଥ୍ୟା ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ଦୋବସ୍ଥା କରା ଯାଇ ସରକାରମାନଙ୍କ କ୍ରମେ ଦିଆ ଯାଇ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ମୋଟରେ କରା ଥାଏ କରାଯାଏ କିମ୍ପା କରା ଯାଇଅଛି । ଏହି ଭଲଗୋଟି ବନ୍ଦୋବସ୍ଥା କ୍ରମେ ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ଶେଷ ହୋଇ ଯିବ । ଅଧିକା କୌଶିଣି ବ୍ୟକ୍ତିଠାରୁ ସାନ ବନ୍ଦୋବସ୍ଥା-
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମିଥ୍ୟାରେ କରୁଥିବାରୁ ନିଆ ନ ଯାଇ ନୂତନ ଭଲଗୋଟି ଦିଆ-
 ଯାଉ ନାହିଁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଆଦାନ ଭଲଗୋଟି କରାଏ ବନ୍ଦୋବସ୍ଥା କରା ଯାଉ-
 ଥିବାରୁ ଉତ୍କଳ ଶୁଷିତ କୌଶିଣି ସବୁ ସ୍ଥିର ହେଉ ନ ଥିଲା ଏବଂ କୌଶିଣି ବ୍ୟକ୍ତି ଉକ୍ତ ଭଲଗୋଟି କୌଶିଣି ଅଂଶ ଧାନ କ୍ରମେ କରାଯାଉ ସାହାଯ୍ୟ ହେଉ ନ ଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ନିୟମ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରା ଯାଉଅଛି ଉତ୍କଳ ସାଧନ ବନ୍ଦୋବସ୍ଥା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭଲଗୋଟି ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ କ୍ରମେ ଧାନ-

ଜମି ଦୋଇ ପାଇବ ଏବଂ ଏକଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତମ ଗଛା ଏବଂ ପ୍ରଜାବର ବସ୍ତୁର ଲାଭ ଦେବାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଣା ବରା ଯାଏ ।

୨୩ । ସାଧାରଣ ଲେକକ ମନର ଗ୍ରାହ ।—ସେପରି ଅପର ଗଡ଼ା-ଜାତମାନଙ୍କରେ ଦେଖାଯାଏ ସେପରି ଏହି ଗଡ଼ାଜାତରେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକାଂଶ ଲେକକ ସେମାନଙ୍କର ଅଦମ ଅବସ୍ଥା ପରିଚାଳନା କରି ପାର ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସାମାନ୍ୟ ଲାଭାଣୁ କଲେ ସେମାନେ ଏକ-ମେଳ ଦୋଇ ପଡ଼ନ୍ତି । ଗୁଜୁରାଟୀରେ ଉପଲବ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ତ ଦେବା ସେମାନଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଗୌରବ ଏବଂ ସମୁଦର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ । ଏହି ଗୁଜୁରାଟୀଠାରେ ଅର୍ଜମାଳ ସମାଜ ଏବଂ ଶାସନସମାଜୀୟ ଭାବଣୀୟ ବସ୍ତୁମାନ ମାମା-ସିତ ହୁଏ ଏବଂ ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଉକ୍ତ ବସ୍ତୁମାନ ମାମା-ସା କରବା ସକାଶ ସାଧାରଣ ସମ୍ମେଳ ବା ପଞ୍ଚାବଳୀ ପ୍ରଭୃତି ନ ଥିବାରୁ ଏହି ଗୁଜୁରାଟୀ ଏବଂ ଗୁଜୁରାଟ ଶାସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ବାବଦମାନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ଅଲଂପ୍ୟ ଅଟେ । ଏହି ବାବଦରେ ଯଦି କୌଣସି ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟକ୍ତି ଅସନ୍ତୋଷ ଲଭ କରେ କିମ୍ବା ଅପମାନିତ ହୁଏ ତାହା ଦେଲେ ତହିଁର ପ୍ରତିକାର ସକାଶ ସାଧାରଣ ଲେକକ ଏକମେଳ କରାଇବାକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରେ । ଏହି ସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର କୌଣସିପ୍ରକାର ସାଧାରଣ ମତ ନାହିଁ କିମ୍ବା ସେମାନେ ଅନ୍ତତଃ-କିମ୍ବା କଦାପି କୌଣସି ବସ୍ତୁର ତର୍କା କରବାକୁ ସମ୍ମତ ନୁହନ୍ତି । ଅଧୁନା ଯେଉଁ ଶାସନପ୍ରଣାଳୀ ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଇ ଅଛି ତଦ୍ୱାରା ଗୁଜୁରାଟ, ଉତ୍ତରା ଅନୁସରଣ ଏବଂ ବଳଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାର୍ଥସାଧନ କରାଯାଇ ଉପାୟମାନ ବଳ ଦୋଇ ଅଛି । ଏହି ଦେଶ ଉପରେ ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥଲଭର ପତ୍ତୀ ଲଭୁକ ଦୋଇଥିବାରୁ ସେମାନେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦୋଇ ଗତବର୍ଷ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଷ ଅର୍ଥରେ କେତେକ ପାଇବକୁ ଏକସିତ କରାଇ ଗୁଜୁରାଟର ଦୃଷ୍ଟରେ ନାନାପ୍ରକାର କ୍ରମଭଙ୍ଗୀ ମାନ ଅର୍ଥମ୍ କରାଥିଲେ ମାତ୍ର ଅତ୍ୟନ୍ତ-ଶେଷରେ ପସସ୍ତ ଦୋଇ ଗଲେ । ଏହି ବରୁକାଣ୍ଡର ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ-ରେ ଚୌପଣି ଧାନର ଦର ବୃଦ୍ଧି । ମୂଲ୍ୟବାନ ଜଙ୍ଗଲମାନ ଯେଉଁମାନେ କି ସେମାନେ ପୁଣ୍ୟ ରୂପରେ ମଞ୍ଜୁ କରାଯାଇଥିଲେ ଉକ୍ତ ଜଙ୍ଗଲ-ମାନଙ୍କର ଭଙ୍ଗା ଦୋଇଥିବା ବସ୍ତୁମାନ ବସେଷରୂପେ ଅଲୋଚନା ଦୋଇଥିଲେ; ଅବଶେଷରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଚୌପଣି ଧାନ ଅତ୍ୟାୟ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ଲଲହା ନିୟମାବଳୀ ଜାଣି କରାଯିବାରେ ଉପରେ ଉଲ୍ଲେ-ଚନାମାନ ବଳ ଦୋଇଗଲା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲେକକ ଜଙ୍ଗଲରଞ୍ଜର ଉପ-କାରଣ ଉତ୍ତମରୂପେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିବାର ଅନୁମେୟ ଦେଖାଅଛି ।

୨୪ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଷ ଅଗସ୍ତ୍ୟମାସରେ ନିଜର ଅଧିକ ଦୋଇଥିବାରୁ ମନାବନା ଓ ଅପସ୍ତର ଲକ୍ଷମାନଙ୍କରେ ବଡ଼ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ଜଳ-ସେଚନଦ୍ୱାରା ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ଫସଲ ରକ୍ଷା କରାଯାଇଥିବାରୁ ସେହି ବସ୍ତୁ-ଭାବଣୀୟ ଲେକକ କଥୋପକଥନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଏହିପରି ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରାଯିବା ସକାଶ ଭାବଣୀୟ ଲେକକ ଏ ବଚେଷ୍ଟ ପ୍ରତି ଉଚ୍ଚକ୍ରମା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ପୂର୍ବରେ ଏପରି ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ ଦୋଇ ନ ଥିଲା । ସାଧାରଣଲେକକ ସଜସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତି ହିନ୍ଦି ରାଣି ଶାନ୍ତିଭାବରେ କାଳଯାପନ କରିଥିଲେ ।

୨୫ । ଉପରୋକ୍ତ ବର୍ଷ ।—ଏହି ବାର୍ଷିକମାନଙ୍କ ସକାଶ ଗତ-ବର୍ଷ ୫ ୩୮୮୩ ବା ୫୯୯ କରାଯାଇ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଷରେ ୫ ୩୯୯୭୯୩ ୫୯୯ ଦୋଇଅଛି ଗଡ଼ାଠାରୁ ଗୁଜୁରାଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମା ୧୦ ଲକ ବ୍ୟବଧାନ-ରେ ଯେଉଁ ସଜସ ପଡ଼ିଥିଲ ସେଥିରେ ମାତ୍ର ୫୯୯୯୯୯ ଦୋଇଅଛି ।

ପ୍ରାକ୍ତେ ପଥର ଏବଂ ବାଠ, ଶମ୍ପାନା ଏବଂ ଗାଈ ଓ ଉଚ୍ଚସ୍ତମାନଙ୍କରୁ ପଥର ବନ୍ଧନ ବର୍ମମାନ ତଳୁଅଛି, ଅଗାମୀ ଶାନ୍ତିକଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ବର୍ମ-ମାନ ଶେଷ ଦୋଇପାରିବ । ଗଡ଼ାଠାରୁ ସୁନାଖଳା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଜସବର୍ମ ଅର୍ଥମ୍ କରାଯାଇଅଛି, ଅଗାମୀ ଶାନ୍ତିକଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ବର୍ମ ମଧ୍ୟ ଶେଷ ଦେବାକୁ ଅଗା କରାଯାଏ, ଏହି ଗଡ଼ର ଗୁପ୍ତାମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଇଅଛି । ଅର୍ଥକଳ ଦେଲେ ପତ୍ତା କରାଯାଇ ପାରିବ । ସୁନାଖଳାସଜସ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଲେ କର୍ତ୍ତୃଲୋଠାରୁ ଟାଣି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଣିକ୍ୟର ଓ ଗମନ-ଗମନର ବସେଷ ସୁବିଧା ଦେବ । ଘୋଡ଼ା ଏବଂ ରାଣସ୍ତର ମଧ୍ୟରେ ଏହି ସଜସର ଦୁଇପା-ର୍ଷରେ ସରକାରୀ ଜଙ୍ଗଲମାନ ଅଛି ମାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଲେଖିଗୋପୀ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ବସ୍ତୁରେ ଏବଂ ବର୍ମରୂପମାନଙ୍କ ଅବଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ଅଣ୍ଡମ୍ ନ ଥିବାରୁ ଗଡ଼ାଠାରେ ଗୋଟିଏ ବଙ୍ଗଳା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଅଛି ।

୨୬ । ଜଳସେଚନ ସକାଶ ଚୈତ୍ୟବର୍ଷରେ ଗୋ ୧୮ ୫ ବଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ଅଛି, ଗଜସରକାରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ପ୍ରଜାମାନେ ଏବର୍ମମାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନରୁ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ଦୋଇଥିବା ସମୟରେ ଏ ବର୍ମମାନଙ୍କ ଦେହରୁ ବସେଷ ଉପକାର ଦୋଇଅଛି । ମନାବନା ନଦୀ ଉପରେ ଯେଉଁବଡ଼ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଇଅଛି, ତଦ୍ୱାରା ଏହି ସଜସର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଅନାଳ ୨୦ ବର୍ଗମାଇଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁଜୁରାଟମାନଙ୍କରେ ଜଳସେଚନ କରାଯାଇଅଛି । ଏହି ବଡ଼ ଦେହରୁ ବୃଦ୍ଧିର ଉତ୍ତରାସାଧନ ସମ୍ଭବରେ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ମହାନ୍ ଉପକାର ଉପଲବ୍ଧି ଦୋଇଅଛି । ଉପ-ରେକ୍ତ ବର୍ମରୂପା ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଗୋ ୩ ୫ ପୁଷ୍କରିଣୀ ମରୁମ୍ ଏବଂ ଅଗସ୍ତ୍ୟ-ପର କେତେକ ପ୍ରକାର ବାକେ ବର୍ମମାନ ମଧ୍ୟ ଦୋଇଅଛି ।

୨୭ । ଗୁଜୁରାଟରେ ସାଧାରଣ ଗୁପ୍ତାମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଦେବାକୁ ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇଅଛି । ଉପରେକ୍ତ ଗୁଜୁରାଟଠାରୁ ସୁନାଖଳା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଜସ ବ୍ୟତୀତ ଅଧିକ ଗୋ ୩ ୫ ପ୍ରଧାନ ସଜସ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବାକୁ ଅବଶ୍ୟକ ଦୋଇଅଛି, ଏହି ଗୁପ୍ତାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ପଦ୍ମବଗଳ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଲଲହା ସିକୋ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଦୁଇପାଖି ପଶ୍ଚିମରୁ ବାଉଁଶଗଡ଼ ଦେଇ ନୟାଗଡ଼ ମଧ୍ୟରୁ ଏବଂ ଅପର ଗୋଟିଏ ଦକ୍ଷିଣ ପଶ୍ଚିମଦିଗରେ କରଡ଼ାପଣା ଦେଇ ବଡ଼ମାନ ମଧ୍ୟରୁ ଶାନ୍ତିକର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ । ଏହି ଗୁପ୍ତାମାନଙ୍କର ନିର୍ମୂଳ ସକାଶ ବସେଷ ଅର୍ଥର ଅବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଏହେ ଅର୍ଥ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ସଜସକାଶରେ ଅପ୍ରାପ୍ୟ ଏବଂ ସଜସରୁ ଦିଅ-ଯାଇ ନ ପାରେ । ଏହିପରି ଅଭାବମାନଙ୍କ ଦେହରୁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଭର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରା ତଦ୍ୱାରା ଉପରେକ୍ତ ବର୍ମମାନ ନଦୀବ କରାଯିବାର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଦେଖାଅଛି, ଏବଂ ବଞ୍ଚାକାର ଉପସ୍ଥିତ ସୁପ୍ତଶ୍ରେଣୀ ସାହେବ ବାବାଦ୍ୱାରା ସହାୟତାରେ ଏ ବଞ୍ଚାର ସଜସ ବନୋବସ୍ତୁ ଦୋଇଥିବାରୁ ଭାବର ପରମର୍ଶାନୁରେ ଏପରି ଭର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବାର ବ୍ୟବଚଳା ଦେଖାଅଛି ମାତ୍ର କୌଣସି ବସ୍ତୁ ଅଧିକ ଥିବ ଦୋଇ ନାହିଁ ।

୨୮ । ସିଷା ।—ସନ ୧୮୮୪ ମସିହା ପୂର୍ବରେ ଗଡ଼ାଠାରେ ଦେବନୀମାନ ଗୋଟିଏ ଲଂସକା ସୁଲ ପ୍ରାପ୍ତିର ଥିଲା ସେହି ବର୍ଷରୁ ଲମ୍ବ ୧୦ ପ୍ରାକରେ ଗୋ ୩ ୫ ଅଭେପ୍ରାଚିନେସ ସୁଲ ପ୍ରାପ୍ତିର ଦୋଇଅଛି । ଲଂସକା ସୁଲର ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତର ଦୋଇ କ ଥିବାରୁ ଗଜମାନେ ଗୁପ୍ତଶ୍ରେଣୀ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଗତ ପସ୍ତକାର ଫଳାନ୍ତରେ ଏହି ସୁଲର ପ୍ରକାର୍ଗଠନ କରାଯିବା ସକାଶ ନଷ୍ଟ ଦୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ଫଳ ପ୍ରକାଶ ଦୋଇ ନ ଥିବାରୁ ତାହା ଦୋଇ ନାହିଁ । ଏ ସୁଲର ବ୍ୟୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସଜସକାରୀରୁ

ଅଥବା ଏବ ବର୍ଷରେ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ପୂର୍ବରୁ କିଛି ବେଳେ ମଧୁର ମାସିକ ଟଙ୍କା ଏକକର ଉତ୍ପାଦ ପତ୍ରିତ ମାସିକ ଟଙ୍କା ଏକକର ଉତ୍ପାଦ ପତ୍ରିତ ମାସିକ ଟଙ୍କା ଏବ ଏକକର ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବା ମାସିକ ଟଙ୍କା ବେଳରେ ନିୟନ୍ତ୍ର ଅଛନ୍ତି । ମୁଁ ବର୍ଷ ଏ ପୂର୍ବରୁ କି ୨୦ ଶ ଶହ ବିଦ୍ୟାଧିକ କରୁଥିଲେ ଗରବର୍ଷ ଉତ୍ପାଦନା କି ୨୦ ଶ ଅଟେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରେଣୀର ଉତ୍ପାଦନେ କରୁଥିବା ଉତ୍ପାଦ ପତ୍ରିତା ସମାପ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛନ୍ତି ।

୨୫ । ଉପରୋକ୍ତ ଅପରପ୍ରାମେୟ ସୁଲୁମାନଙ୍କର ଶୁଦ୍ଧ ସଂଖ୍ୟା ପୂର୍ବବର୍ଷ କି ୧୦୦ ଶ ଏବ ବର୍ଷରେ ବର୍ଷ କି ୧୦୨ ଶ ଅଟେ ଅଥବା କି ୩୨ ଶ ଶହ ଗର ବର୍ଷ ଅଧିକା ହୋଇଅଛନ୍ତି । ମମସ୍ତ ସୁଲୁରୁ ଶୁଦ୍ଧ-ମାନେ ଅପରପ୍ରାମେୟ ପତ୍ରିତା ଦେଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଫଳ ପ୍ରକାଶ ପଲ ଚାହିଁ । ଏହି ସୁଲୁମାନ ଆଂଶିକ ରୁନାହାର ଏବ ଅଂଶିକ ସୂକ୍ଷ୍ମକାରକ ସାହାଯ୍ୟଦ୍ୱାରା କରୁଅଛନ୍ତି । ରକ୍ଷକାୟ ମାସିକ ସହାୟ ଟଙ୍କା ଅଟେ । ପ୍ରକାଶ ସୁଲୁରେ କି ୫ ଶ ଲେଖାଏ ପତ୍ରିତ ନିୟନ୍ତ୍ର ଅଛନ୍ତି । ଗରବର୍ଷ ମୋଟରେ ଉତ୍ପାଦନ ଅନୁସାରେ ଟଙ୍କା ୨୧୫୯୯୯୯୯ ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା ଯଥା,

ରକ୍ଷକାୟ ସାହାଯ୍ୟ	ଟ ୨୨୯୯୯୯
ରୁନା ଆୟ	ଟ ୨୧୫୯୯୯୯୯

ମୋଟ ଟ ୨୧୮୨୯୯୯୯

୩୦ । ପାଠଶାଳା ।—ବର୍ଷରେ ଗୋଟିଏ ଶିକ୍ଷାଳୟରେ ୨୨୩୩୩୩ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ କରୁଥିଲେ । ଏଥି ପୂର୍ବବର୍ଷରେ ଗୋଟିଏ ଶିକ୍ଷାଳୟରେ ଗୋଟିଏ ଶିକ୍ଷା ଥିଲେ । ସନ ୧୯୨୫୨୫ ସାଲରେ ପରାମ୍ପରେ ଫଳାନ୍ତରେ ଅବଧାନ ଓ ଉତ୍ତମାନଙ୍କୁ ସୁବିଧାର ଦେବାର ପ୍ରଥା ପ୍ରଚଳନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବ ଲେକମେନ୍ତୁ ଟଙ୍କା ୧୯୨୫୨୫ ବ୍ୟୟ ହେଇଥିଲା । ବର୍ଷରେ ଟଙ୍କା ୨୧୫୯୯୯୯୯ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ପୂର୍ବବର୍ଷରୁ ପ୍ରଥମାଦି ସାଧାରଣନେତେ ସେମାନଙ୍କର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ବେଳେ କଳାପାଏ ମାତ୍ର ଏକକର ଲ: ଶେକିଙ୍ଗ ପତ୍ରିତ ଓ କେତେକ କଣ ଶିକ୍ଷିତ ଗୁରୁ ନିୟନ୍ତ୍ର କରାଯିବାର ଚକ୍ର ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି । ଅବଶେଷରେ ତଳରବର୍ଷ ଏବ ଲ: ଶେକିଙ୍ଗ ପତ୍ରିତ ନିୟନ୍ତ୍ର କରାଯାଇଅଛି ମାତ୍ର ଶିକ୍ଷିତ ଗୁରୁମାନଙ୍କୁ ନିୟନ୍ତ୍ର କରାଯିବାର ବନୋବସ୍ତୁ କରାଯିବ ।

୩୧ । ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଅବର୍ଷ ପାଠଶାଳା ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଅଛି ଏମାନଙ୍କ ବ୍ୟୟମଧ୍ୟରୁ ରକ୍ଷକାୟ ସାହାଯ୍ୟ ଟଙ୍କା ଏବ ବାକୀ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ରୁନା ଆୟର କରାଯାଇଅଛି । ଏହି ପାଠଶାଳାମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନା ଏବ ନିଜ ଉତ୍ତର ସମର୍ଥନ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏମାନଙ୍କ ଫଳ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅଗା କରାଯାଇ ନ ପାରେ । ଅଗିଣିତ ଓ ସାଧାରଣ ଲେକମେନ୍ତୁ ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷାର ଉପକାରଣା ବିଷୟ ଅନୋଲନ ହେଉଅଛି ଏବ ବର୍ଷମାନ ଯେପରି ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଅଛି ତଦୁପ୍ରେ ଅତି ଚିତ୍ର ଦଳ କରାଗଲେ ଅତି ଶୀଘ୍ର ସେମାନେ ଶିକ୍ଷାର ଫଳ ଭୋଗ କରାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ଏପରି ଅଗା ମଧ୍ୟ କରାଯିବ ହେଉଅଛି ।

୩୨ । ସୂକ୍ଷ୍ମ ।—ଏ ବର୍ଷର ମୋଟ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଟଙ୍କା ୨୧୫୯୯୯୯୯୯ ଆୟର ହୋଇଅଛି ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ଶୁଦ୍ଧ ସାହାଯ୍ୟ ଏବ ସୂକ୍ଷ୍ମକାରକଙ୍କର ଶୋଭକ ପୋଷାକ ସମାପ୍ତ ଶୁଣା ଟଙ୍କା ୧୯୫୯୯୯୯୯୯ ଏବ ସୂକ୍ଷ୍ମକାରକମାନ-

ଙ୍କର ମାଲିକାନା ଗରକିତା ଟଙ୍କା ୧୯୯୯୯୯୯୯ ହିସାବରେ ମୋଟ ଟ ୧୯୫୯୯୯୯୯ ବାବ ମାଇ ବାକୀ ନିଜ ସୂକ୍ଷ୍ମ ୨୨୫୯୯୯୯୯ ଅଟେ । ତଳର ବନୋ-ବସ୍ତୁର ନିୟମାନୁସାରେ ସମସ୍ତାୟ ସୂକ୍ଷ୍ମର ଉପାଦାନ ନଗର ଟଙ୍କା ଏବ ଏକଅଂଶ ଧାନ ପ୍ରକାଶର ବଜାରରୁ ଅନୁସାରେ ଆଦାୟ ହୁଏ । ଗର-ବର୍ଷ ମୋଟରେ ୨୨୨୨୨୨୨୨୨୨୨୨୨୨ ହିସାବ ହୋଇଥିଲା ।

୩୩ । ଅବକାଶ ।—ଗରବର୍ଷ ମୋଟରେ ତଳରବର୍ଷ ଅନୁସାରେ ଟ ୨୧୫୯୯୯୯୯୯ କମରେ ଗୋଟିଏ ଅର୍ଥମ ଓ ଗୋଟିଏ ସର୍ବପତ୍ରିତ ନିୟମ କରାଯାଇଅଛି, ଯଥା;

ଗୋଟିଏ ଅର୍ଥମ ବୋହାଳ	ଟ ୨୦୯୯୯୯୯୯
ଗୋଟିଏ ଖୋଲ ଭାଟ	ଟ ୨୧୫୯୯୯୯୯
ମୋଟ	ଟ ୨୧୬୯୯୯୯୯

ପୂର୍ବେ ଗୋଟିଏ ଖୋଲ ଭାଟ ଜାଣୁଥିଲା ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କର ପରାମ୍ପରେ ନୈକଟ୍ୟ ଏବ ଲେକମାନଙ୍କର ଦେଖିପୁସ୍ତକର ଆବଶ୍ୟକତା ଦୃଷ୍ଟିରେ ବର୍ଷରେ ଗୋଟିଏ ଦୋକାନ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଅଛି । ଲେକେ ରାଜ, ଖଲୁସ, ସନପରୁସରୁ ଭାଗ ଦିଆ ରସ କାନ୍ତି କାହିଁ । ଅର୍ଥମ ଦୋକାନମାନ ପ୍ରକାଶର ଏହି କିଟେଗରେ ବନୋବସ୍ତୁ ହୁଏ ଏବ ଶୁକ୍ଷ୍ମ ସ୍ୱପର୍ଣ୍ଣଚେଷ୍ଟେୟ ସାହାଯ୍ୟ ବାହାରୁକ କିଟେଗରୁ ପଞ୍ଜୀ ଦିଆ ଯାଏ । ପଞ୍ଜୀକାରମାନେ ଖୋଜି ଖଜଣାଖାନାରୁ ଅର୍ଥମ ଅର୍ଥ ବିକା କରନ୍ତି । ଏଠାରେ ଲେକେ ମଦଳ, ମାଜୁନ ଏବ ତରସ ସେବନ କରୁ ନ ଥିବାରୁ ଉକ୍ତ ମାଦକଦ୍ରବ୍ୟ ଦୋକାନମାନ ଜାଣି ହୋଇ ନାହିଁ ।

୩୪ । ଗଞ୍ଜା ।—ଏ ବର୍ଷର ଲେକେ ବିନା ପାଖରେ ଗଞ୍ଜାଗୁଣ ଏବ ବିବଦାର କରନ୍ତି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏହି ଗୁଣ ବିନ କରାଯାଇ ରକ୍ଷାହୀ-ଗଞ୍ଜା ବିକା କରାଯିବାର ବନୋବସ୍ତୁ କରା ଯାଉଅଛି ଏବ ତଳମନ୍ତେ ଏବ ନିୟମାବଳି ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରା ଯାଉଅଛି ମାତ୍ର ରକ୍ଷକାୟ ଶୁଣା ଅମକାମ ଦେବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ୱପର୍ଣ୍ଣଚେଷ୍ଟେୟ ସାହାଯ୍ୟ ବାହାରୁକ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଚକ୍ରସୂଚୀରୁ ଅବଧି ଉକ୍ତ ନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରାମ୍ପ ହୋଇ ନାହିଁ ।

୩୫ ।—ତଳରବର୍ଷରୁ ହିସାବରୁ ବର୍ଷର କମା ଖର୍ଚ୍ଚ ତଳ ରିବ ଯଥା;

		କମା
ସନ ୧୯୨୫୨୫ ସାଲ ଶେଷକୁ	}	ଟ ୨୨୨୨୨୨୨୨୨୨
ଉତ୍ତର ବାକୀ		
ସନ ୧୯୨୫୨୫ ସାଲ ମଧ୍ୟରେ କମା	}	ଟ ୨୨୨୨୨୨୨୨୨୨
ମୋଟ		
ସର୍ବପତ୍ରିତ ଖର୍ଚ୍ଚ		
ସନ ୧୯୨୫୨୫ ସାଲ ଶେଷକୁ	}	ଟ ୨୨୨୨୨୨୨୨୨୨
ଉତ୍ତର ବାକୀ		

୩୬ ।—ସନ ୧୯୨୫ ସାଲର ରକ୍ଷକାୟ ଶୁଣା ଶେଷରେ ଏବର୍ଷର କମା ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବ କମା ଓ ଦିଲବାଗ ପ୍ରକାର ହିସାବମାନ ବିସ୍ତା-ରେ ଶୁଣା କରାଯାଇଅଛି ଅଥବା ସେମାନ ଏଠାରେ ସୁନସୂଚି କରାଯିବାର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।

୩୭ । ବନୋବସ୍ତୁ ।—ଏକସାର ଚଳଚ୍ଚବନୋବସ୍ତୁ ମିଥ୍ୟା ବ ୧୦ ଶ ମାନ୍ ଅଟେ । ଏକ ସନ ୧୮୧୭ ସାଲରେ ଶେଷ ଦେବ । ବନୋବସ୍ତୁସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେଉଁ ସଂଗଠନମାନ କରାଯାଇଅଛି ଅବଶ୍ୟକ ଥିଲ ସେମାନ ବର୍ଷ ଓ ଉତ୍ପତ୍ତ୍ୟ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ଶେଷକରାଯାଇ ଅଛି । କର୍ମାଦା ଓ ଚଳଚ୍ଚା ବନୋବସ୍ତୁସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏଥିପ୍ରକାର ଯେପରି ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି ସେହିପରି ବର୍ଣ୍ଣ ଚଳଚ୍ଚବର୍ଷ ଶେଷକରାଯିବୁ ଚଳବ । ଥାନା ଏକ ସିଦ୍ଧି ଉତ୍ପତ୍ତମାନଙ୍କର ହୁଏ ଦେବତାର ଏକ ସଦାବର୍ତ୍ତମାନୀୟ ବନୋବସ୍ତୁ ଏକ ଅପସର ଦେବେଇ ବିଷୟ ବନୋବସ୍ତୁସମ୍ବନ୍ଧରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ନ ଥିବାରୁ ସେମାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚଳଚ୍ଚା କରାଯାଇଅଛି । ଚଳଚ୍ଚ ବନୋବସ୍ତୁର ଦୋଷମାନଙ୍କ ଦେବତାରୁ ଅନାବର୍ଣ୍ଣ ଓ ଅନାବର୍ଣ୍ଣକ ମୋକଦମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଅଛି । ସାନବନୋବସ୍ତୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହିପରି ଗୋଳମାଳମାନ ସୁଦେଇ ଦେବାର ଅଗା ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ ।

୩୮ । ରେକର୍ଡ଼ଖଣ୍ଡିତ ।—ଗତ ସନ ୧୮୮୪ ମସିହାରେ ଥାନା ପ୍ରକାମାନଙ୍କୁ ରମ୍ଭାଜନମାନ ସ୍ୱଳ୍ପ ଦସ୍ତାବିଜ କରାଯାଇ ଅଧିକାର ତଥା ସିଦ୍ଧି ରେକର୍ଡ଼ଖଣ୍ଡିତ ମଧ୍ୟ ଜାଣି କରାଯାଇଥିଲା । ବର୍ଷରେ ଏ ରଜନର ବସ୍ତୁର ଉଦ୍ଧାର ଦେଖାଯାଇଅଛି ଏକ ଟ ୧୭୨୮୮୯ ଟା ଲାଭାକ ସହର ଟ ୩୦୦ ଟ ଦସ୍ତାବିଜ ରେକର୍ଡ଼ଖଣ୍ଡିତ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରକୃତରେ ଦେବତା ଟ ୧୮୧୦୯ ଟା ଲାଭାକର ଟ ୩୩ ଟ ଦସ୍ତାବିଜ ରେକର୍ଡ଼ଖଣ୍ଡିତ ହୋଇଥିଲା । ଦସ୍ତାବିଜମାନଙ୍କର ଲାଭାକ ଉଦ୍ଧାର ଲେଖାଗଲା ଯଥା;—

୩୯ । ସରକାର ଚଳଚ୍ଚର ମୋକଦମା ।—ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଖାସମହାଲ ସହର ଗୋ ୩ ଟ ଓ ନଅଗଡ଼ ସହର ଗୋ ୧ ଟ ସରକାର ଚଳଚ୍ଚର ଉତ୍ପତ୍ତ ଦୋକ୍ତର ଅଣ୍ଟା ସମସ୍ତ ସ୍ତାନ ପଦାନ୍ତା କରାଯିବ । ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଖାସମହାଲ ସହର ଚଳଚ୍ଚରମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦେବେଇ ଦାଗଦ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ବନୋବସ୍ତୁମହାଲରୁ ଅଧିକ ଥିବାରୁ ଖାସମହାଲ ସହରରେ ବାଦେବ ବାଦାହରଙ୍କ ଦଳରୁ ସେପରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇ ନାହିଁ । କର୍ମାଦା ଗଡ଼ ସହର ମନାବସା ଚଳଚ୍ଚା ଦୋକ ନାହିଁ । ଉତ୍ପତ୍ତ ସମ ସରକାରରେ ଥାନ ଚଳଚ୍ଚର ମାମାସା ଦେବାର ପ୍ରିୟ ଦୋକଅଛି । ଚଳଚ୍ଚବର୍ଷ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଉଦ୍ଧାର ମାମାସା ଦେଇଯିବ । ଏହାର ବାଦାହ ସାମାଜିକ ଉତ୍ପତ୍ତରେ ମାତ୍ର କରାଯିବ ଏବଂ ଏଥିପ୍ରକାର ଅଧିକ ରାଜିତ ଜମାଲର ସାମାଜିକରେ କରାଯିବ । ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଖାସମହାଲ ସହରରେ ଖାସମହାଲ ବାଦାହରଙ୍କ ସହର ପରମର୍ଶ କରାଯା ସଦାସେ ମନସ୍ତ କରାଯିବ ।

୪୦ । ଦେବତାମା ।—ଚଳଚ୍ଚିତ ନରାବୁ ଦେବତାମା ଲାଭାକ ମୋକଦମାନଙ୍କର ବାବଦ ଫଏସଲ ଓ ବାଗା ବିଷୟମାନ ଜଣାଯିବ ଯଥା;

ମୋକଦମା ବର୍ଷନା	ଦେବତାମା ବର୍ଷରେ ବର୍ଷରେ	ବର୍ଷରେ ବର୍ଷରେ	ବର୍ଷରେ ବର୍ଷରେ		ମିଥ୍ୟା
	କାଳ ରହିବ	ଦାବରଦେବ	ମୋଟ	ମୋକଦମା ଫଏସଲ ଦେବ	
ସର ଓ ଦେବତା ମୋକଦମା	୮୪	୨୫	୧୦୯	୧୨୭	୩୨
ଉଦା ବସା ଚଳଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ମୋକଦମା	୪୨୦୦	୧୦୨	୪୩୦୨	୨୨୫	୩୫୫୭
ମୋଟ	୪୨୮୪	୨୨୭	୪୫୧୧	୩୫୨	୩୫୮୯

୪୧ । ଉତ୍ପତ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଚଳଚ୍ଚିତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦେବତା ନୂତନ ମୋକଦମା ବାବଦ ଦୋକଅଛି । ସନ ୧୮୮୩୮୪ ସାଲରେ ଦୋକା ଅଲଗା ଜାଣି ଦୋକଅଛି ପ୍ରକୃତ ସୁଦେଇ ଦେଖା ଯାଉଣା ମୋକଦମାମାନ ବାବଦ ଦୋକଅଛି ବାଗା ମୋକଦମାର ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଅଧିକ ଦୋକଅଛି ଏହି ମୋକଦମାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ନ ୩୩୮୨ ମୂଲ ମୋକଦମା ଅବଧି ବାଗାଅଛି ଏବଂ ବର୍ଷରେ ଦେବେଇ ମୋକଦମା ଫଏସଲ ଦୋକଅଛି ଉତ୍ପତ୍ତରେ ଏକକ୍ରମ ବର୍ଣ୍ଣରୁଦ୍ଧାସ ଉତ୍ତ ମୋକଦମାମାନ ଫଏସଲ ଦେବା ସଦାସେ ଚର୍ଚ୍ଚ ଲାଭିବ । ମାନଚଳଚ୍ଚାମାନଙ୍କ ସୁଦେଇ ଏକ ବାସନ୍ତର ସରକାରୀ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏହି ମୋକଦମାମାନଙ୍କ ଫଏସଲ ନମନ୍ତେ ଠିକା ବର୍ଣ୍ଣରୁ ଉତ୍ତ କରାଯା ସଦାସେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଯାଇ ମାନକ କରାଯିବ ଏବଂ ଏପରି ଦେବେଇ ଏକବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମୋକଦମା ଜଣା ଦୋକଅଛି ।

୪୨ । ବର୍ଷରେ ମଧ୍ୟରେ ମିଥ୍ୟା ଏକ ଦୋକାସି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏକ ଉତ୍ପତ୍ତମାନଙ୍କ ଜାଣି କରା ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ପତ୍ତ ଟ ୩୦୯୮୮ ଟା ଅନାବର୍ଣ୍ଣ ଦୋକଅଛି ଉତ୍ପତ୍ତ ଅଲଗା ଜାଣିବା ଉଦ୍ଧାର ସୁଦେଇ ଏକ ଅଧିକ ଦାଗମାନ ପାଖରେ ଦୋକ ଯାଇଅଛି ସହର ଦେଇ ମୋକଦମାମାନ ବାବଦ ଦେଇଅଛି ସେମାନ ଅଧିକ ବିବାସ୍ୟ ଏକ ଅବଶ୍ୟକ

ଦସ୍ତାବିଜମାନଙ୍କ ବବରଣ	ସଂଖ୍ୟା ।	ଦାବାରର ପରିମାଣ ।	ମିଥ୍ୟା ।
କଳା କରା ।	୨୪୮	୧୨୪୨୪୯ ଟା	
ବନ୍ଧବ ନାମା ।	୧୭	୫ ୧୨୩୪୯ ଟା	
ମୁଦ୍ରାର ନାମା ।	୩୪	୦	
ପଞ୍ଜା ବରୁଣପୁତ୍ର ।	୨	୦	
ମୋଟ ।	୩୦୦	୫ ୧୦୬୮୮୯ ଟା	

୪୩ । ବର୍ଷରେ ମୋକଦମାରେ ରେକର୍ଡ଼ଖଣ୍ଡିତ ବିଭାଗରୁ ଟ ୨୪୦୦ ଟା ମିଥ୍ୟା ଅନାବର୍ଣ୍ଣ ଦୋକଅଛି । ଚଳଚ୍ଚ ବର୍ଷ ଦେବତା ଟ ୧୧୮୭ ଟା ଅଦାସ ଦୋକଅଛି । ସନ ୧୮୭୭ ସାଲ ଅ ଲାଭର ମର୍ମିନଗାରେ ଏହି ବିଭାଗରେ ଅଣ୍ଟା ସରକାରର ସ୍ୱରୂପ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ ଏକ ମହାମାନଙ୍କ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ମଞ୍ଜୁର ଅନୁସାରେ ଶୁଭକ୍ରମ ଟ ୨୫ ଟା ବନିସକ ପାଉଅଛି । ଏ ବିଭାଗ ସଦାସେ ସୁଦେଇ ଅମଳ ନିୟୁତ ନାହିଁ କାର୍ଯ୍ୟର ବୃଦ୍ଧି ଏକ ଅଧିକ ଲେଖନୀ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅଗାମୀ ଖର୍ଚ୍ଚର ବଳେଟି ପ୍ରକୃତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏ ବିଷୟ ବିବେଚନା କରାଯିବ ।

ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା ଟ ୨୧୧୯। ଅଧିକ ପ୍ରଭୁତ୍ତ କାରଣମାନଙ୍କରେ ମାତ୍ର ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବର୍ଷ ଶେଷକୁ ଟ ୧୩୨୩/୭ ଅଦାୟଦେବାକୁ ବାକୀଥିଲା ।

*୦ । ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଖୁଣ ମୋକଦମା ଦଣ୍ଡଥିଲା ଏହି ମୋକଦମାରେ ଏକଜଣ ବଂସଲ ବର୍ଷାୟ ଯୁବକ ଗୋଟିଏ ପଞ୍ଚଦଶ-ବର୍ଷୀୟାବାଳିକା ସହିତ ବଳାହାର ଦରଣରେ ମତ୍ତ ହୋଇ ତାକୁ ବଳଦ୍ୱାରା ବଧ କରିଥିଲା । ଏହି ମୋକଦମା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସ୍ୱପ୍ନଶେଷ୍ଟେଷ୍ଟ ସାହେବଙ୍କ ହଜୁରକୁ ପ୍ରେରଣ ହେବାରୁ ତାକୁ ବନ୍ଦୀରେ ପ୍ରାଣଚଣ୍ଡ ହୋଇଅଛି ।

*୧ । ଅପର ଗୋଟିଏ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଜଗନ୍ନାଥ ଏବଂ ଯନ୍ତ୍ରାଦାୟକ ମୋକଦମା ମଧ୍ୟ ଦଣ୍ଡଥିଲା । ବଜ୍ରମାଳ ଇଲକାରେ ଜାଣି ମାଳୁଅ କରବକରଣ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ବଳକ୍ରମେ ବନ୍ଦୀ ଗୋଳ ଘିଅଇଥିଲେ । ଏହି ବ୍ୟକ୍ତି ବ କ୍ରମେ ଶୁଣିଆଇ ସେମାନଙ୍କମଧ୍ୟରୁ ଏକଜଣବ୍ୟକ୍ତିକୁ ପାଣି-ଦ୍ୱାରା ମାରି ପକାଇଥିବା ଏବଂ ଅପର ଏକବ୍ୟକ୍ତିକୁ ପାତ୍ରର ବସୁଧାଧିକାର ସେମାନେ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଏପରି କୁମ୍ଭସ୍ୱାର ମାନ ଦେବଳ ମାଳୁଅ ଲେ-କଙ୍କମଧ୍ୟରେ ଦେଖା ନ ଯାଇ ସାଧାରଣ ଦେଶୁଆଲେକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ । ଏକଜଣମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁଠାରେ ବୃହତ୍ ଜଙ୍ଗଲ ଅଛି ଏବଂ ଅଦମଜାତମାନେ ବାସ କରନ୍ତି ତାକୁ ମାଳ ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ହୁନ୍ଦୁମାନେ ବାସକରନ୍ତି ତାକୁ ଦେଶ ବୋଲିଯାଏ ଉପରେକ୍ତ ମୋକଦ-ମାରେ ଅସାମାଜକୁ ଯଥୋଚିତ ଦଣ୍ଡ ଦିଆ ଯାଇଅଛି ।

*୨ । ଅଧିକ ଗୋ ୨ ଟ ଦେଉଳୀମା ଏବଂ ଏକଗୋଟି ଫୌଜଦାର ଏପରି ମୋକଦମାରେ ଗୋ ୨ ଟ ଅଧିକ ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ଦାଏର ହୋଇଥିଲା । ଗୋ ୫ ଟ ଦେଉଳୀମା ଅଧିକ ଫଏସଲ ହୋଇ ବର୍ଷଶେଷକୁ ଏକ ଗୋଟି ବାକୀ ଥିଲା । ଗୋ ୪ ଟ ଅଧିକରେ ନମ୍ମୁ ଅଦାଲତଙ୍କ ରାୟ ବାଦାଲ ହୋଇଥିଲା । ଫରଜଦାର ଅଧିକରେ ଅସାମାପ୍ରତ ହୋଇଥିବା ଦଣ୍ଡ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥିଲା ।

*୩ । ମୋକଦମାମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସାଧାରଣ ମନୁବ୍ୟା— ମୋକଦମାରେ ନ ୨୦୨ ମୂର ଦେଉଳୀମା ନ ୫୫୫ ମୂର ରେହେନ୍ଦ୍ୟ ଏବଂ ନ ୩୦୨ ମୂର ଫରଜଦାର ଏବଂ ମୋକଦମାରେ ନ ୧୦୫୮ ମୂର ମୋକଦମା ଦାଏର ହୋଇ ଜମରେ ନ ୧୦୨, ୫୨୦ ଏବଂ ୩୮୮ ମୂର ଏବଂ ମୋ-କଦମାରେ ନ ୧୨୮୦ ମୂର ମୋକଦମା ଫଏସଲ କର ଯାଇଥିଲା । ପୁଣ୍ୟବର୍ଷ ଉପାଦ୍ୟା ମକଦମା ଶୁଣି ନ ୩୮୮ ମୂର ଦେଉଳୀମା ନ ୩୨୫ ମୂର ରେହେନ୍ଦ୍ୟ ଏବଂ ନ ୨୪୧ ମୂର ଫରଜଦାର ଏବଂ ମୋକଦମାରେ ନ ୨୪୪ ମୂର ମୋକଦମା ଦାଏର ହୋଇ ଜମରେ ନ ୧୧୦, ୨୦୩, ୨୩୨ ମୂର ଏବଂ ମୋକଦମାରେ ନ ୧୫୦ ମୂର ମୋକଦମା ଫଏସଲ ହୋଇଥିଲା । ଏହିରୂପେ ଉପର ଲେଖା ହୁଅନ୍ତୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ପୁଣ୍ୟବର୍ଷଠାରୁ ବର୍ଷିତ-ବର୍ଷରେ ମୋକଦମା ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଅଟେ । ବନ୍ଦୀ ଅଦାଲତରେ ନିୟମିତପ୍ରଣାଳୀ ଏବଂ ନ୍ୟାୟ ବନ୍ଦୀ କ୍ରମେ ନାକାପ୍ରକାର ମନ ଅନ୍ୟାସମାନଙ୍କର ଦ୍ୱାର ଦେବୁରୁ ଏବଂ ଲେକମାନେ ଜମସଂ ମୋକଦମା ପ୍ରିୟ ହେଉଥିବାରୁ ଏପରି ମୋକଦମାର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିବାର ଜଣାଯାଏ ।

*୪ । ବନ୍ଦୀ ଅଦାଲତ—ଏକଜଣ ମଧ୍ୟରେ ଦେଉଳୀମାଙ୍କ ଅଦାଲତ ନମ୍ମୁ ଅଦାଲତ ଅଟେ । ଗୁଜାବ ଅଦାଲତ ଉଚ୍ଚ ଏବଂ ଅଧିକ ଅଦାଲତ ଅଟେ । ନ ୫ ଟ ଚୌକଦାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବର୍ମ ଚୁହରେ ଦଣ୍ଡ ପାଇଥିଲେ ।

ଦେଉଳୀମାଙ୍କ ଦୁଇମ ନାଗରରେ ଅଧିକ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସମସ୍ତ ଅଭିଶଳ ମୋକଦମାମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବନ୍ଦୀ ଅଦାଲତରେ ନମ୍ମୁ ଅଦାଲତରେ ନମ୍ମୁ ଅଦାଲତ, ବଙ୍ଗଦେଶର ମହାମାନ୍ୟ ମତ୍ତମୋକଦମାଙ୍କ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାହୋଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ନେତେ ବନ୍ଦୀ ଅଦାଲତମାନଙ୍କ ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥିବାରୁ ଏ ଲେକ ବନ୍ଦୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଅତି ସୁସ୍ଥରେ ଏବଂ ସଦଳରେ ନିର୍ବାହ ହେଉଅଛି ଏବଂ ଲେକମାନେ ଏଥିରୁ ଉପକାରଣା ଉତ୍ତମରୂପେ ବୁଝିପାରୁଅଛନ୍ତି । ମୋକଦମା ଏବଂ ବଜ୍ରମାଳ କର୍ମମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି-ହେତୁ ବନ୍ଦୀ ଅଦାଲତମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟାମଧ୍ୟ ଏକଜଣ ବଜ୍ରମ କବେରୀରେ ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବାର ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଅଛି । ଏ ବସ୍ତୁକୁ ବଞ୍ଚାଇବାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସ୍ୱପ୍ନଶେଷ୍ଟେଷ୍ଟ ସାହେବ ବାଦାୟରକ ଯନ୍ତ୍ରମଣିମୁଖରେ ଶ୍ରେୟ କରାଯିବ । ଦେଉଳୀମାଙ୍କ ସମସ୍ତା ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବାର ମଧ୍ୟ ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇ-ଅଛି । ଏ ବସ୍ତୁ ମଧ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱ ସହର ସନ୍ଧିଦେଖିବ ହେବ ।

*୫ । ପୁଲିସ—ଏ କୋର ପୁଲିସଦାର ସଂପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଥର ହୋଇଅଛି । ପୁଲିସକର୍ମରୂପରେ ସେମାନଙ୍କ ନିୟମିତ ବର୍ମ ବ୍ୟତି-ରେକେ ଜଙ୍ଗଲ ଦେଉଳୀମାଙ୍କର ଉଚ୍ଚାକାଶ ଏବଂ ଅପରପର ଦେହେର ବାଳେ ବର୍ମ ମଧ୍ୟ କରନ୍ତି । ପୁଲିସ ଇଲକାରେ ଏବଂ ଜଣ ଦାସ୍ତେଗା ଓ କ ୫ ଟ ଜମାଦାର ଏବଂ କ ୨୦ ଟ ବନଖୋରନ ନିୟନ୍ତ୍ର ଅଛନ୍ତି ।

*୬ । ଦାସ୍ତେଗାର ମସିଦ ବେରନ ଟି ୧୫୯ ଟା ଏବଂ ଜମା-ଦାରମାନଙ୍କର ଟ ୨୧ ଜାଠାରୁ ଟ ୮୯ ଟା ଓ ବନଖୋରନମାନଙ୍କର ଟ ୫୯ ଜାଠାରୁ ଟ ୪୫ ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିଆଯାଏ । ପୂର୍ବରେ ଏ ବେରନର ପରମାଣ ଉଣା ଥିଲା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ବେରନର ପରମାଣରେ ବୃଦ୍ଧି କର-ଯାଇଅଛି ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ଲେକଙ୍କୁ ରଖାଯିବା ସକାଶ ଉଚ୍ଚ ବର୍ଷ ଅଧୁର ବେରନ ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବାର ମଧ୍ୟ ମନସ୍ତ କରାଯାଇଅଛି । ଏକଜଣ ଇଲକାରେ ଏବଂ ଗୋଟି ଆନା ଓ ଗୋ ୩ ଟି ଫାଣ୍ଡି ଏବଂ ଗୋ ୫ ଟ ବୃଦ୍ଧର ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଅଛି । ଆନାର ଗୁରୁ ଦାସ୍ତେଗା ପ୍ରତି ଏବଂ ଫାଣ୍ଡିମାନ-ଙ୍କର ଗୁରୁ ଜମାଦାରମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । ବୃଦ୍ଧମାନଙ୍କରେ ବନଖୋରନମାନେ ନିୟୁତ୍ତ ଆଉ ସାଧାରଣତଃ ଜଙ୍ଗଲରକା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲିପ୍ତ ଥାନ୍ତି । ଜଙ୍ଗଲ ରକା ସକାଶ ଉଚ୍ଚ କର୍ମରୂପେ ନିୟନ୍ତ୍ର ନାହିଁ । କୋ-ର୍ଟରେ ଏକଜଣ ଜମାଦାର ନିୟୁତ୍ତ ଅଛି ସେ ପୁଲିସର ସଦର ସିରପ୍ରାର ତାବଗାୟ ବର୍ମ ଓ କୋର୍ଟର କର୍ମମାନ ନିର୍ବାହ କରେ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ଇଲକାର ପାଶ ଓ ପ୍ରଜନାଳ ଜାଣି କରେ ।

*୭ । ପୁଲିସ କର୍ମରୂପରେ ସେମାନଙ୍କର ପୋଷାକ, ପରଦନା ପାଇଅଛନ୍ତି । ଇଂରେଜୀ ବନୁ ଅଣାଯିବା ସକାଶ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ ସ୍ୱପ୍ନ-ଶେଷ୍ଟେଷ୍ଟ ସାହେବ ବାଦାୟରକ ଦଳୁରୁ ଲେଖା ଯାଇଅଛି । ଉକ୍ତ ବନୁମାନ ଅଧିକେ ନିୟମିତ ଭୂଲି କର୍ମର ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯିବ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନଖୋରନମାନେ ବେରନ ପଦ ରୁକ୍ତ ଶିକା କରୁଅଛନ୍ତି ।

*୮ । ପୁଲିସ କର୍ମରୂପରେ ଅଧିକରେ ଶ ୩୨୧ ଟ ଗ୍ରାମରେ ନ ୧୫୨ ଟ ଚୌକଦାର ନିୟୁତ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ଏହି ଚୌକଦାରମାନେ ଜାଗିର ଜମି ଗୁଣ କରନ୍ତି ଓ ଗ୍ରାମଦାସୀମାନଙ୍କଠାରୁ ଦନାଦିତା ନିଅନ୍ତି । ଏମାନେ ଜଙ୍ଗଲ ରକା ବସ୍ତୁରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ସଦାୟୁ ଅଟନ୍ତି । ବର୍ଷିତ ବର୍ଷ-ମଧ୍ୟରେ କ ୨ ଟ ଚୌକଦାର ଫରଜଦାରମୋକଦମାରେ ଏବଂ

୧୧ । ବର୍ଷରେ ପୁଲିସ ଇଲକାରେ ବେତନ ଏବଂ ଅପରପର ଖର୍ଚ୍ଚ ସକାଶ ମୋଟରେ ଟ ୧୮୭୪ ବ୍ୟୟରେ ହୋଇଥିଲା ।

୨୦ । ବର୍ଷରେ କ ୨୨୪ ମୂଲ ମୋକଦମା ପୁଲିସରେ ଏଭଳ ହୋଇଥିଲା । ଇନ୍ଦଧରୁ ନ ୨ ମୂଲ ଖାରଜ ବନ୍ଦୀର ନ ୨୧୦ ମୂଲ ଚକାରଣ ହୋଇଥିଲା ଓ ନ ୮ ମୂଲ ବର୍ଷ ଶେଷକୁ ବାକୀ ଥିଲା । ଚକାରଣୀ ମୋକଦମା ମଧ୍ୟରୁ ନ ୧୩୮ ମୂଲ ମୋକଦମା ବନ୍ଦୀର ସକାଶ ପ୍ରେରଣ ହୋଇଥିଲା । ନ ୫୯ ମୂଲ ମୋକଦମା ସତ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ହୋଇଥିଲେହେଁ ଅସୀମୀ ସାୟାପାଲ ନ ଥିଲେ ଏବଂ ନ ୧୩ ମୂଲ ମୋକଦମା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମିଥ୍ୟା ବୋଲି ପ୍ରମାଣ ହୋଇଥିଲା ଉପରେକୁ ପୁଲିସ-ସୋଗ୍ୟ ମୋକଦମା ବ୍ୟତୀତ ନ ୧୩ ମୂଲ ମୋକଦମା ମଧ୍ୟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ହୁକୁମାନୁସାରେ ପୁଲିସକର୍ମଚାରୀମାନେ ଚକାରଣ କରିଥିଲେ ।

୨୧ । ମୋଟରେ କ ୨୯୯ ଶ ଅସୀମୀ ବନ୍ଦୀର ସକାଶ ପ୍ରେରଣ ହୋଇଥିଲେ ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କ ୨ ଶ ଅପର ଅଦାଲତକୁ ଖାରଜ ହୋଇଥିଲେ କ ୧୯୩ ଖଲସ ଓ ଖାରଜ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ କ ୨୦୩ ଶ ଦଣ୍ଡପାଇଥିଲେ ବର୍ଷରେ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କ ୧୮୭ ଶ ନିମ୍ନ ଏବଂ କ ୧୨ ଶ ଉଚ୍ଚ ଅଦାଲତକୁ ଦାୟ ଦଣ୍ଡ ପାଇଥିଲେ । ଗୋ ୨୫ ମୋକଦମାରେ କ ୩ ଶ ଅସୀମୀ ବର୍ଷ ଶେଷକୁ ବନ୍ଦୀରୂପରେ ବାକୀ ଥିଲେ । ମୋଟରେ ଗୋ ୧୨୭ ଟ ମୋକଦମାରେ ୫୮୦୦୪୯/୩ କାର ମାଲ ଗୈର ମାଇଥିଲା ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ୧୩ ମୋକଦମାରେ ୫୮୧୭୩/୯ କାର ମାଲ ସାୟାପାଲଥିଲା । ଏହି ମାଲ ମଧ୍ୟରୁ ଟ ୫୮୪/୯ କା କରକ ଟକା ଏବଂ ଅଲକାର ଓ ବାକୀ ଅପରପର ପଦାର୍ଥମାନ ଅଟେ । ଉପରେକୁ ଦେଲମଲ ମଧ୍ୟରୁ ବେବଲମାସ ଟ ୧୦୮୪/୨ କାର ମାଲ ସାୟାପାଲ ନାହିଁ । ପଦ୍ୟ ବର୍ଷମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ବର୍ଷରେ ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଅତି ଦକ୍ଷତା ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବାର ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି ।

୨୨ । ପଦ୍ୟ ବର୍ଷମାନଙ୍କ ପର ବର୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକାଂଶ ସାମାନ୍ୟ ଗୈର ଅପରାଧ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲକରୁକ ଅପରାଧମାନ ଦୃଶ୍ୟମାନ ।

୨୩ । ବର୍ଷରେ ଗୋ ୨୨ ଟ ଅପମୂଲ ମୋକଦମା ପୁଲିସରେ ଏଭଳ ହୋଇଥିଲା । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଗୋ ୧୦ ଟ ଜଳଜୁକ ଗୋ ୫ ଟ ଫାସି ଗୋ ୨ ଟ ସାପକାହି ଏବଂ ଗୋ ୧ ଟ ବଜ୍ରାଘାତ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଟେ । ପୁଲିସ ଉକ୍ତ ମୂଲ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋ ୨ ଟ ସୁଇଚା ଏବଂ ଗୋ ୧୫ ଟ ଅବସ୍ଥାପୁରୁ ଅଟେ । ଗୋ ୨ ଟ ମୋକଦମାରେ ଲସମାନଙ୍କୁ ଜାଲିର ପଦ୍ମସା ସକାଶ ପଠାଯାଇଥିଲା । ମାତ୍ର ମୂଲ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲ ନାହିଁ । ମୁକଦମାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କ ୨ ଶ ପୁଲିସ କ ୧୫ ଶ ଶ୍ଚି ଅଟନ୍ତି ।

୨୪ । କ ୩ ଶ ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବରୁକରେ ଅଭ୍ୟାଗୁର ଏବଂ ବର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମର ସ୍ତୁତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମୋକଦମା ଦାଏର ହୋଇଥିଲା । ଗୋଟିଏ ମୋକଦମା ପ୍ରମାଣ ଦେଲ ନାହିଁ ଏବଂ ବାକୀ ମୋକଦମାରେ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଦଣ୍ଡ ପାଇଥିଲେ ବର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମ ରୁକ୍ତ ସକାଶରେ କ ୨ ଶ କନଷ୍ଟେବଲ ବଜ୍ରାଘାତ ଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ପାଇଥିଲେ ।

୨୫ । ଏକଲ୍ଲା ଇଲକାରେ ବର୍ଷରେ କ ୧୩୫ ଶ ଦାକୀ ଓ ବଦମାସ ବ୍ୟକ୍ତି ବାସ କରିଥିଲେ ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କ ୫୨ ଶ ପୁଲିସ

ଚକାରଣରେ ଏବଂ କ ୧୫ ଶ ଜେଲରେ ଥିଲେ । ଏମାନଙ୍କର ଅଚରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମସ୍ତ ସମୟରେ ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଚକାରଣ କରିନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଗଜବସ୍ତୁ ବିଷୟ ପୁଲିସ ଜାଏରରେ ଦରଜ କରିନ୍ତି ।

୨୬ । ବର୍ଷରେ ବସ ମଧ୍ୟରେ କ ୨୭ ଶ ଫେସଲ ଅସମିମାନଙ୍କ ନାମ ପୁଲିସରେ ରେକର୍ଡ୍ ହୋଇଥିଲା ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କ ୧୫ ଶ ଏକଲ୍ଲା ଇଲକା ଏବଂ ବାକୀ ଅସୀମୀ ଅପର ଇଲକାମାନଙ୍କର ଅଟନ୍ତି ।

୨୭ । ବର୍ଷରେ ବସ ମଧ୍ୟରେ ପୁଲିସ ଉପରେ କ ୧୪୧୧ ମୂଲ ଅଜର କାର ହୋଇଥିଲା ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ କ ୧୩୮୭ ମୂଲ ଅଜର ଭାମିଲ ଦୋର କ ୨୫ ମୂଲ ବର୍ଷ ଶେଷକୁ ବାକୀ ଥିଲା । ଉକ୍ତ ଅଜରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କ ୧୭୨ ମୂଲ ସମନ ଓ ଓଧାରଣ କ ୧୩୦ ମୂଲ ଦେଓଧାନା କ ୧୧୦୯ ମୂଲ ଫଜ୍ଜଦାର ପୁଲିସ ଏବଂ ଅପର ବାକି ଅଜରମାନ ଅଟେ ।

୨୮ । ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ନିଜ କର୍ମ ଛୁଟା ଯେତେ ବାକି କର୍ମ ନିର୍ବାହ କରିନ୍ତି ତାହା ଉପର ଲେଖା ହୁଏତରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।

୨୯ । ପୁଲିସ ବଜ୍ରାଘାତ କର୍ମ ନିମନ୍ତେ ଏକଶତ ନିୟମାବଳୀ ଅବସ୍ଥାପନ ଅଟେ । ଦେଶୀୟ ଶକ୍ତିମାନ ଏବଂ ବେଙ୍ଗଲ ପୁଲିସର ନିୟମାବଳୀ ଅନୁକରଣରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅଭିଯୋଗ ତାହା ମଞ୍ଜୁର ନିମନ୍ତେ ଅଗତ ହେବ ।

୩୦ । ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଦେଖି ଅମ୍ନେ ସମୁକ୍ତ ହୋଇଅଛି ବେତେ ଜଣ ଉପଯୁକ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ଏ ଇଲକାରେ ରଖାଯାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବେତନର ପରିମାଣ ଅଧିକ ହେଲେ ଅତୁର ମଧ୍ୟ ଉପଯୁକ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ପାରବ ।

୩୧ । ଜଙ୍ଗଲ—ଅମ୍ନେ ମଫସଲ ଉପକ୍ରମ କରିବା ସମୟରେ ଏକଲ୍ଲାରେ ଥିବା ଜଙ୍ଗଲମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାର, ପରିମାଣ ଏବଂ ଉପଯୋଗିତାର ପରିଚ୍ଛେଦନ ପାଇଅଛି । ବଜ୍ରମାଲ ଇଲକାରେ ଅଭ୍ୟାସିତାମୟ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବାନ ସାଧନା ଥିଲା । ଏହି ଇଲକାରେ କିଛିଲେହେ ବାସ କରିନ୍ତି । ଗାଈ ଗରାପୁର ସକାଶ ଏଇଲକାରେ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ ଗରାପୁର, ଇଲକାରେ ଥିବା ଶାଳକାଠମାନ, ଏବଂ ଅପରପର ଝଡ଼ାପତା ଶାଳକାଠମାନ ବଡ଼ା କରାଯାଇଅଛି, ତନା ଅନୁମତିରେ ସାଧନା ମଧ୍ୟରେ ନୂତନ ଇଲକା ପରିସାର କରିବା ତମ୍ବା ଜାଲିଆକାଠ ବୃକ୍ଷମାନ ନ ବାଟିବା ସକାଶ ମାଲିଆ କଳମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ନିଷେଧ କରାଯାଇଅଛି । ଏହି ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ ଏକକଣ୍ଠ କନେଷ୍ଟେବଲ ବାସ କରି ଜଙ୍ଗଲ ରକ୍ଷା କରେ । ଅକ୍ତୁଅକଳମାନେ ଶକ୍ତିସଂରକ୍ଷାକୁ ବର ଦଅନ୍ତି ନାହିଁ, ଏବଂ ଏଥିପ୍ରଦେ ସେମାନେ ଶକ୍ତିସଂରକ୍ଷାର ତମ୍ବା ତାଙ୍କର ମନିମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଶାସିତ ହୋଇ ନ ଥିଲେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସେମାନଙ୍କୁ ସାଧନାର୍ଥରେ ଅଣାଯିବ, ସକାଶ ଉପାୟମାନ ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଇଥିବାରୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଚଉକ ପ୍ରାସିତ କରାଯିବାରୁ ସେମାନେ ବେତେକ ମନ ଲେକଙ୍କ ପରମର୍ଷରେ ଉଦ୍ଦେଶିକ ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର ଅବଶେଷରେ ସର୍ବସ୍ତ୍ର ହୋଇ ରହିଅଛନ୍ତି ।

୨୨ । ବଡ଼ମାଳ ଛତା ଏ ଛୋଟ ଦକ୍ଷିଣଦିଗରେ ମଧ୍ୟ ଏକଶତ୍ରୁ ଛତ୍ରମ ଜଙ୍ଗଲ ଅଛି ଏବଂ ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ମାଳୁଆମାନେ ବାସ କରନ୍ତି ଏ ଜଙ୍ଗଲ ଖଣ୍ଡକୁ ମଧ୍ୟ ରକ୍ଷା କରାଯାଇ ଏକଜଣ କନ୍ୟାକୁଳ ନିୟୁକ୍ତ କରି ରଖାଯାଇଅଛି । ଶାଳ ଛତା ନାନାପ୍ରକାରକାଠ ଓ ବାଉଁଶ ପ୍ରଭୃତି ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଏକଜଙ୍ଗଲରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଲୁଗାକୁ ବସ୍ତ୍ରରପରମାଣରେ ରପ୍ତାନା ଦେଉଅଛି ଏହି ଜଙ୍ଗଲ ଖଣ୍ଡ ଚଳକାନ୍ତକର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ତ୍ରୀରୁ ଏହାର ଉତ୍ପତ୍ତିରକ୍ତା ଜନନୀ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଅଛି ଉପରେକ୍ତ ଜଙ୍ଗଲମାନଙ୍କ ଛତା ଏ କ୍ଷୋର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ କେତେକ ଖଣ୍ଡ ମୂଲ୍ୟବାନ ଜଙ୍ଗଲ ଅଛି ଯେଉଁମାନେ କି ଉତ୍ତମରୂପେ ରକ୍ଷିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତୁଲବର୍ଷରେ ସମୁଦାୟ ରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲର ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ମ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନ ଅମ୍ବେ ସ୍ୱୟଂ ତଦାରଖ କରୁଥିଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ସୀମା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ସୁମ୍ଭମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି । ତଳତବର୍ଷ ସେ କର୍ମମାନ ସେଗ ହୋଇ ପାରିବ ବହୁତରୁ ଏକଗୋଟି କକଣା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ରଖାଯିବ ।

୨୩ । ରାଣସୁର ଲୁଗା ପ୍ରକାମାନେ କଳାମୂଲ୍ୟରେ ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରୁ କାଲେଣୀ କାଠ ଓ ବୃଷିଯୋଗ୍ୟ କାଠମାନ ଅଣିବା ଏବଂ ଗୋମେଘାଦ ଚରୁକବା ସକାଶ ଅଧିକାର ପାଇଅଛନ୍ତି ଏନମିତ୍ତ ଏକ ଚେନାଶୁଷ୍ଣ ନିମିତ୍ତ ବସ୍ତ୍ରର ପରମାଣରେ ଜଙ୍ଗଲ ଛତ୍ର ଦିଆଯାଇ ଅଛି ଲୋକମାନେ ଏ ଖୋଲ ଜଙ୍ଗଲ ପରିଷ୍କାର କରି ବସ୍ତ୍ରର ପରମାଣରେ ଚୋନାଜମି ମଧ୍ୟ ଆଦାୟ କରିବାକୁ ହୁଏତ କରୁ ନାହାନ୍ତି । ରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲ ଛତା ଅଛି ତାହାକୁ ଜଙ୍ଗଲ ନିଷିଦ୍ଧ ଜଙ୍ଗଲ ଅଟେ ।

୨୪ । ଲତପୁର ଲୋକେ ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ ଅବଦେଶା କମେ ଅଗ୍ନି ଲଗାଇ ଯୋଡ଼ ଦେଉଥିଲେ ବର୍ତ୍ତୁଲବର୍ଷରେ ଏପରି ଘଣ୍ଟକୁ ନିବାରଣ କରାଯାଇ ସ୍ତ୍ରୀରୁ ଅଦୌ ବଣ ଯୋଡ଼ ହୋଇ ନାହିଁ ।

୨୫ । ବର୍ତ୍ତୁଲବର୍ଷରେ ଜଙ୍ଗଲ ଲୁଗାକୁ ପାସ ଦେବା ଦ୍ୱାରା ଟ ୨୮୧୨ ମ/ କା ଅମଦାନା ହୋଇଥିଲା । ମୋଟରେ ଖ ୪୨୧ ଶ୍ରୀ ପାସ ଦିଆଯାଇ ଥିଲା ଖ ୩୦୦ ଶ୍ରୀ ଛତ୍ର ମଧ୍ୟ ରକ୍ଷିତ ଓ ଖୋଲ ଜଙ୍ଗଲମାନଙ୍କୁ ଦେଖାଯାଇଥିଲା । ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ପରମାଣରେ ବାଉଁଶ, ମୁଣ୍ଡି, କାଠଖୁଣ୍ଟି ପ୍ରଭୃତି ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ରପ୍ତାନା ହୋଇଥିଲା ।

୨୬ । ଅବଦେଶୀୟ ମୁଣ୍ଡିକାଠ ଓ ଖୁଣ୍ଟିମାନ ବଣି କରବା ସକାଶ ଏକଜଣ କନ୍ୟାକୁଳ ନିୟୁକ୍ତ କରାଯାଇଅଛି । ଗୋପାଳପୁର ନାମକ ସ୍ଥାନରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଦାନ ଖୋଳାଯାଇ ଅଛି ଲୋକମାନେ ଅବଦେଶକମତେ ନଗଦ ଖର୍ଚ୍ଚାରେ ମୁଣ୍ଡିକାଠ ଓ ଖୁଣ୍ଟିମାନ ଏହି ଗୋଦାନରୁ ବଣି ନେଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ବ୍ୟବସାୟ ଜନନୀ ଦୁରଦ୍ୟାପି ହେଉ ସ୍ତ୍ରୀର ଦେଖାଯାଏ ।

୨୭ । କେଲ ।—ବର୍ତ୍ତୁଲ ବର୍ଷରେ କ ୧୧୪ ଶ ଅସାନୀ ବାଉଁଶକ ହୋଇଥିଲେ । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କ ୧୧୩୩ ପ୍ରଭୃତ ଏବଂ ୧ ଜଣ ଶ୍ରୀ ଅଛନ୍ତି ଓ ମୋଟରେ କ ୮୨ ଶ ବସା ଖଲସ ହୋଇଥିଲେ ଓ କ ୩ ଶ ପକାଦଳ କରୁଥିଲେ ଏବଂ କ ୨୧ ଶ ବର୍ଷ ସେଗକୁ ବାଣୀ ଥିଲେ । ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବସଦମାନେ ତଳଲେଖାନୁସାରେ କର୍ମ କରୁଥିଲେ ଯଥା;—

ମାଟିକର୍ମ	କ ୩୦୪୮ ଶ
କାଠକର୍ମ	କ ୩୦୧୦ ଶ

ବାଉଁଶଗୁଣା	କ ୨୨୫ ଶ
ଧାନକୁଟା	କ ୩୭୮ ଶ
ତେଲପତା	କ ୪୧ ଶ
ସେଷା	କ ୪୧୩ ଶ
ବରିଗୁକର୍ମ	କ ୨୦୩୫ ଶ
କାଗଜ କର୍ମ	କ ୨ ଶ
ଲୁଗାଗୁଣା କର୍ମ	କ ୨୫୮ ଶ

ମୋଟ କ ୧୦୪୪୨ ଶ

୨୮ । ବର୍ତ୍ତୁଲ ବର୍ଷରେ ଉପରେକ୍ତ କର୍ମମାନଙ୍କରୁ ମୋଟରେ ଟ ୨୨୧ ୪ ୫ ଅମଦାନା ହୋଇଥିଲା ଯଥା;—

କାଠକର୍ମ	ଟ ୨୮୨ ମ/
ମାଟିକର୍ମ	ଟ ୨୮୫ ୩
ଧାନକୁଟାର ଲତ	ଟ ୪୫ /
ବରିଗୁ ଅମଦାନା	ଟ ୮୨ ୫
ତେଲ ବଣି	ଟ ୨
ବାଉଁଶ ଗୁଣାଗୁଣା କର୍ମ	ଟ ୨୫ / ୨
ଲୁଗା	ଟ ୪୧୩/୧୦

ମୋଟ ଟ ୨୨୧ ୪ ୫

୨୯ । ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଧାନ ସକାଶ ଟ ୧୨୨ ମ/ ୧, ତେଲ ସକାଶ ଟ ୧୫ କା ଏବଂ ଲୁଗା ସକାଶ ଟ ୨୮୩/ ଏଗୁଡ଼ିଏ ମୋଟରେ ଟ ୧୧୮୩/ ଦୃଢ଼ମାଲତ ସ୍ୱରୂପ ଦିଆ ଯାଇଥିଲା ।

୩୦ । ବର୍ତ୍ତୁଲ ବର୍ଷ ତେଲ ପତା ଏବଂ ଲୁଗା କର୍ମ ଅରମ୍ଭ କରାଯାଇ ଅଛି । ଦେଶୀ କାଗଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ସକାଶ ମଧ୍ୟ ଅପୂର୍ବକ ଭବ୍ତ ଯାଇଅଛି ମାତ୍ର କାଗଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ନାହିଁ । ବସଦମାନେ ଅପଣା ଖୋରାକ ସକାଶ ଧାନ ଛୁଟନ୍ତି ଏବଂ ଏଦ୍ୱାରା ଖୋରାକ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଟ ୪୫/ ଲୁଗା ହୋଇଅଛି । ଅତୁର ମଧ୍ୟ ବସଦମାନେ ନିଆ ଜେଲପର ଏବଂ କେତେକ ସତ୍ତକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିବାରେ ତଦ୍ୱାରା କି ଟ ୪୨୧୩/ ଲତ ହୋଇଅଛି ସେମାନେ ଅପଣା ବସଦ୍ୱାର ନିମନ୍ତେ ମଧ୍ୟ ଲୁଗା ଗୁଣନ୍ତି ଏବଂ ବରିଗୁରେ ପସର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି । ଏ ସକର କୌଣସି ସ୍ୱପାକ ଧବ ଯାଇ ନାହିଁ ।

୩୧ । କ ୮୪ ଶ ଦାକତ ଏବଂ କ ୧୫ ଶ ଦେଖାଗା ବସଦ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ତେଲକୁ ଅଧିଷ୍ଠରେ ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କ ୧୫ ଶ ଖଲସ ପାଇ ଦେବଳ କ ୪ ଶ ବର୍ଷ ସେଗକୁ ବାଣୀ ରୁହୁଥିଲେ ଏମାନଙ୍କର ଖୋରାକ ସକାଶ ମୋଟରେ ଟ ୨୧୫/୨ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

୩୨ । ବସଦମାନଙ୍କର ଚାନ୍ଦ ବ୍ୟବସାୟ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଦଣ୍ଡର ପରମାଣ ପ୍ରଭୃତି ବସଦ୍ୱାର ଉଲ୍ଲକ୍ଷିତ କରଣରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ଯଥା;—

ଅପରାଧ କ୍ରମାଙ୍କ ବିବରଣୀ	୧୫୫୭	୧୧୪
	୧୫୫୮	୧୧୫
	୧୫୫୯	୧୧୬
	୧୫୬୦	୧୧୭
	୧୫୬୧	୧୧୮
	୧୫୬୨	୧୧୯
	୧୫୬୩	୧୨୦
ଅପରାଧ କ୍ରମାଙ୍କ ବିବରଣୀ	୧୫୬୪	୧୨୧
	୧୫୬୫	୧୨୨
	୧୫୬୬	୧୨୩
	୧୫୬୭	୧୨୪
ଅପରାଧ କ୍ରମାଙ୍କ ବିବରଣୀ	୧୫୬୮	୧୨୫
	୧୫୬୯	୧୨୬
	୧୫୭୦	୧୨୭
	୧୫୭୧	୧୨୮
	୧୫୭୨	୧୨୯
ଅପରାଧ କ୍ରମାଙ୍କ ବିବରଣୀ	୧୫୭୩	୧୩୦
	୧୫୭୪	୧୩୧
	୧୫୭୫	୧୩୨
	୧୫୭୬	୧୩୩
	୧୫୭୭	୧୩୪

୮୩ । ଦୈନିକ ମୋଟ ଅନୁସାରେ କ୍ର ୨୫୧ ଟା କ୍ରମାଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ହୋଇ ଉପର ସେବନ କରାଯିବ ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କ୍ର ୨୫୧ ଟା ଅଗ୍ରମ ହୋଇଥିଲେ ଏକ କ୍ର ୨ ଟା ଚିକିତ୍ସାଧାନରେ ବର୍ଷ ଶେଷକୁ ବାନ୍ଧା ଥିଲେ ।

୮୪ । ଜେଲ ଭିତ୍ତିକରେ ଭଲଜିଣ୍ଡା କର୍ମଚାରୀମାନେ ନିୟୁତ ଅଛନ୍ତି ଯଥା;—

କେଶିର ଜାଲର ଭାରପ୍ରାପ୍ତ ଜେଲ ସୁପରଭେନ୍‌ଜେନ୍ ମାସିକଭତ୍ତା ଟ ୧୦୧
 ଏକଜଣ ହେଡ୍ ଓଫିଜର ମାସିକ ବେତନ ଟ ୫୯
 କ୍ର ୪ ଟା ଓଫିଜର ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସିକ ବେତନ ଟ ୩୫

୮୫ । ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ଭଲଜିଣ୍ଡାମାନଙ୍କୁ ମୋଟରେ ଟ ୨୦୫/୭ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ଯଥା;—

ଜାଲର ଭତ୍ତା ଟ ୧୧୦୯ କ୍ରା
 ଓଫିଜରମାନଙ୍କ ବେତନ ଟ ୨୦୧୯ କ୍ରା
 କ୍ରମାଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ଓ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ଖର୍ଚ୍ଚ } ଟ ୩୮୨/୭ କ୍ରା

ମୋଟ ଟ ୨୦୫/୭ କ୍ରା

୮୬ । ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଜେଲର କର୍ମଚାରୀ, ଅପରାଧକର ଏବଂ ଅପରାଧକର ଥିବାରୁ ବର୍ଷରେ ଗୋ ୧ ଟି ନୂତନ ଜେଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅନୁବରମାପଠାରୁ ଉକ୍ତ ଘରେ କ୍ରମାଙ୍କ ବାସକଲେ ଏହି ନୂତନଘର ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରାପ୍ତକ୍ରମାଙ୍କ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏହାର ଚରଣାଂଶରେ ଗୋଟିଏ ବରିଷ୍ଠ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି ।

୮୭ । ଭିତରଲେଖାମାନଙ୍କୁ ଦେଇ କ୍ର ୩ ଟା କ୍ରମାଙ୍କ ପକ୍ଷାନ୍ତର କରାଯିବ ସେମାନେ ଧୁଳିଦେଇ ଚରଣାଂଶଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ କର୍ମାନ୍ତର ନିବାରଣ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ସର୍ଜନ ଗୋଷ୍ଠୀ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଦଣ୍ଡ ପାଇଥିଲେ ।

୮୮ । ଗଜବାଟୀ—ବର୍ଷରେ ଗଜବାଟୀ ଅଭ୍ୟନ୍ତରକ ବିଷୟମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସିପ୍ରକାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟି ନାହିଁ, ସେମାନେ ଏକାକ୍ରମେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ନିବାସିତ ହୋଇଥିଲେ ଯୋଗ୍ୟସ୍ତ୍ର ଜଗଦେବ ସାମନ୍ତଙ୍କ ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲା ରଜନପୁର ପରିକାଶ୍ୟ ଗୋ ୧ ଟି କନ୍ୟା-ସହିତ ବିବାହ ଦେବା ବିଷୟ ଗଜବାଟୀର ଜାଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସିଂହଳ ପରମପାଳିକାରେ ପୁରୁବରାଧାର ଭାବରେ କରାଯିବ ପୁଣି ଜାଲ ନିକଟରେ ସିଂହଳ କନ୍ୟା ଅଗୋଷ୍ଠୀ ସକାଶ ମଧ୍ୟସ୍ତ୍ରରୂପ ପଠାଯାଇଅଛି କନ୍ୟାର ଅଭିଭାବକଙ୍କୁ ପରାପଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ସକାଶ ମଧ୍ୟସ୍ତ୍ରକ୍ରମାଙ୍କ ଟ ୫୦୦୯ କ୍ରା ମଧ୍ୟ ପଠାଯାଇ ଅଛି ।

୮୯ । କରାଯିବ ପୁଣି ଗମ୍ଭୀରସାମନ୍ତ ଗଜଗଦେବ ଭୃତ୍ୟକାଶ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଭାବର ବୟସ ବ ୨ ବର୍ଷ ଅଟେ ସେ ଗୋଟିଏ ସ୍ତ୍ରୀ, ଚନ୍ଦନ ଏବଂ ବୃଦ୍ଧମାନଙ୍କ କାଳକ ଅଟନ୍ତି ସେ ଇଂରାଜୀ ଦେଖାପଡ଼ା ଅରମ୍ଭ କରିଅଛନ୍ତି । ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତେ ଏକଜଣ ବିଷୟ ନିୟୁତ କରାଯାଇ ଅଛି ଏହାଙ୍କର ଲେଖାପଢ଼ା ସାଧାରଣ ସନ୍ତୋଷକର ଅଟେ ।

୯୦ । ଯୋଗ୍ୟସ୍ତ୍ର ଦରଦରଜଗଦେବ ସାମନ୍ତଙ୍କ ବୟସ ବ ୧୭ ବର୍ଷ ଅଟେ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରାଗପୁର ସ୍କୁଲରେ ବିଦ୍ୟାଗଣା କରୁ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଶୁଣିବାରୁ ପଞ୍ଚାୟା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି, ମାତ୍ର ଉକ୍ତ ପଞ୍ଚାୟା ଫଳ ଅବଧି ଜଣା-ଯାଇ ନାହିଁ ଏହି ସାମନ୍ତଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷାଦେଲେ ସେ ଭବିଷ୍ୟତ-

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ସ ୨୧ ବ

ସ ୪୦ ଖ

ତା ୨ ରବି ନାଦେ ଅକ୍ଟୋବର ୧୯୧୭ ମସିହା । ମୁ। ଅମ୍ବିକ ଚ ୧୮ ୧ ସଡ ୧୨୧୪ ସାଇ ପତ୍ରିକାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବିକାଶୀ
ଫାସିକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨ ୯
ଭାବମାସିକ	ଟ ୦ ୯	ଟ ୧ ୯

ବାମଣୀ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନିମ୍ନଲେଖିତ ପୁସ୍ତକମାନ ଶ୍ରୀବାକୁ ରାମପ୍ରସାଦ-ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ ମୁଦ୍ରାପ କଟକର ଦୋକାନରେ ଏବଂ ଶ୍ରୀବାକୁ ଧରଣୀଧର ମିଶ୍ର ମୁଦ୍ରାପ ସମ୍ବଲପୁରର ଦୋକାନରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।

ପୁସ୍ତକର ନାମ	ଓ	ମୂଲ୍ୟ
ମାତୃମାଳା		ଟ ୦/୮
ମାତୃସାର (ଉପଲେଖର ବଜ୍ରପତ୍ରାଙ୍କ କବିତା ସହିତ)		ଟ ୦/୮
କବିତା ସମ୍ବଳ		ଟ ୦/୮
ଅଲଙ୍କାରବେଦୋଦୟ		ଟ ୦/୫
ପ୍ରାକୃତ ଇତିହାସ		ଟ ୦/୫
କଟକ	ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳପତ୍ର ମିତ୍ର ବାମଣୀ-ଏଜେଣ୍ଟ	
ଶ୍ରୀବାହାର ସାହି		

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ତା ୧୮ ରବି ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୯୧୭ ମସିହା ।

ବାସିକ ଦୁର୍ଗୋତ୍ସବ ପର୍ବ ଉପଲକ୍ଷରେ ପ୍ରଚଳିତ ନିୟମାନୁସାରେ ଅଳ୍ପତା ୧ ୧ ନ ଲକ୍ଷ ପ୍ରତି ଲକ୍ଷମାନଙ୍କ ସହାୟତା ଦାନ ଦେଲେ ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ ମଧ୍ୟ ଏହି ସଙ୍ଗେ ଅବସର ପ୍ରଦାନ କଲେ ଅତିଏବ ଆରାମୀ ଶକ୍ତିର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ବାହାରନ ନାହିଁ । ପୁଣି କୁଟା

ଉତ୍କଳ ପ୍ରଜା ଓ ପାଠକମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ସାମାଜିକରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବୁ ।

ଦୁର୍ଗାପୂଜା ସମୟରେ ଏ ନଗରବାସି ଇଂରାଜୀମାନେ ନାନାପ୍ରକାର ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦରେ କଟକନଗର ସଜଳ କରିଅଛନ୍ତି । ଏସମୟରେ ପ୍ରଭୃତ ଦୁର୍ଗପୂଜା କଳାପତ୍ରରୁ ପ୍ରକାଶ ହେଉଥିବା ମାତ୍ର ତା ୫ ରଖି ଅର୍ଥାତ୍ ଅଷ୍ଟମାସପୂଜାଦି ଅସମ୍ଭବରେ ମୋକ୍ଷଗାରେ କାଠୁଆ ଓ କାଳିବୋଧ ବାହୁବାର ଲତାଇ ଦେବ ଏବଂ ତହିଁର ଆରବନ ଘୋଡ଼ା ବୈଜ ହେବ । ତା ୧୧ରଖ ସୋମବାର ରାତ୍ରିରେ କୋଳେ ନାଟକାଳୟ ହେବ ।

ଗରମାସ ତା ୨୪ ରଖି ଅଧିବେଶନରେ କଟକ ନା ବ୍ୟବସ୍ଥାପକସଭାରେ ମିଶାଦିଅବସ୍ଥାପକ ଆଇନ ବ୍ୟବହାର ଦେଲେ । ସିଲେକ୍ଟକମେଟାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବମତେ ଏହି ଆଇନ କରକମିଶନସିପାଲିଟୀ ଏବଂ ମୋକ୍ଷସର ମିଶନସିପାଲିଟିମାନଙ୍କରେ ଶୁଭଚିତ ଦେବାର ନିୟମ ହୋଇଅଛି । ସରକାର ଏବାହାର କରାଯିବ ୧୯୧୭ ସାଇର ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ ସକ ୧୮୮୪ ସାଇର ଅଞ୍ଚଳ ସମ୍ପୋଷିତ ହୋଇଅଛି । ଗନ୍ଧର୍ବର ଜେନରାଲ-ବାହାଦୁରଙ୍କ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ଆଇନ ଜାଣ ହେବ ।

ବାନପୁରର ଆଦର୍ଶକ୍ଷେତ୍ରରେ ପରୀକ୍ଷାଦ୍ୱାରା ଦେଖା ଯାଇଅଛି ଯେ ରେସମର ଅକର୍ମଣ୍ୟ-ଅଂଶଦ୍ୱାରା ଗହମଗୁଣ ନିମିତ୍ତ ଉତ୍ତମ ଖର ପ୍ରସୂତ ହୁଅଇ ଓ ସୋରର ଖରଠାରୁ ଭାବ୍ୟ ଅଳ୍ପ ନିକୃଷ୍ଟ ଅଟଇ । ଏଥିରୁ ସୋରର ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ ମାତ୍ର ବାନପୁରରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ରେସମକଳ ଥିବାରୁ ତହିଁର ଯେଉଁ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ରେସମ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ ତାହା ବଳୀ ମୂଲ୍ୟ ଅଥବା ସାମାନ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ମିଳିପାରେ । ଅତଏବ ଏହି ଅବସ୍ଥାର ଲଘୁଜନକ ଅଟଇ ଅତୁର ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଦେଖା ଯାଇଅଛି ଯେ ଗହମଗୁଣ ନିମିତ୍ତ-ଗଣ୍ଡର ଲଜାଳ ଦେଲେ ପ୍ରାୟ ଦେଉ ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଅଇ ।

କଲକତର ଏକ ଭାବସଦାକରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ପ୍ରାୟ ଏକମାସ ଦେଲେ ଅଫଗାନ ଓ ବଦ-ଖସାନ ମଧ୍ୟରେ ଫିରକାବାଦୀରେ ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗି-ଅଛି । ବଦଖସାନ ସୂଚ୍ୟକୁ ଅଫଗାନ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଅଧୀନସ୍ତ୍ର କରିବା ଏ ଯୁଦ୍ଧର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟବୋଲି କଥିତ ହୁଅଇ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ଯୁଦ୍ଧସମ୍ପର୍କରେ ଆଉକିଛି ଶୁଣାଯାଇ ନ ଥିବାରୁ ଏସବୁ ପ୍ରତି ବଡ଼ ବିଶ୍ୱାସହେତୁ ନାହିଁ । ଏଣେ ସିମଳାଠାରୁ ହକାଦ ଅଧିପତ୍ତି ଯେ ସୀମାନଗୁପଣକଣ୍ଠ କମିଶ୍ନରମାନେ ଗୁରୁତ୍ୱବର୍ଣ୍ଣିତ ଫେର ଅପ୍ୟ-ଛନ୍ତି ଏବଂ ତଳଗମାସ ତା ୧୦ ରଖିରେ ବାହୁଲରେ ପହୁଣ୍ଡିବେ । ଲତାଇ ହେଉଥିଲେ

କମିଶ୍ନରମାନେ ଏତେ ନିଷ୍ପତ୍ତିଭାବରେ ଫେରି-
ଆସନ୍ତେ ନାହିଁ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀଣର ସହିତ ସବାଦ-
ପତ୍ରରେ ପାଠ କଲୁଁ ଯେ କାଗମୀର ଧଳମନ୍ତ୍ରୀ
କାରୁ ନାଲମ୍ବର ମୁଖ୍ୟତା ଅପର କର୍ମରେ ଇସ୍ତଫା
ଦେବାରୁ ମହାରାଜା ତାହା ପ୍ରହରୀ ନରଅଛନ୍ତି
ନୀତି ମୁଖ୍ୟତା ମହାରାଜାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ
କାହାକୁ ସେନାସକ ଦେବା ଉଚିତ କେବେତଳା
କରି ନାହାନ୍ତି ନାଲମ୍ବର କାରୁକ କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପ-
ର୍କରେ ଅନେକ ଦିନରୁ ଗୋଳମାଳ ଶୁଣା
ଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ସେ ଦୀର୍ଘକାଳ ମୁଖ୍ୟତା ସହିତ
କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଆସିଥିବାରୁ କୃତକ ମହାରାଜା
କାହାକୁ ଶୁଣି ଦେବେ ବୋଲି ଅମ୍ଭେମାନେ
ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରୁ ନ ଥିଲୁଁ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର
ଭୟ ଦେଉଥିଲେ ଯେ ଏମନ୍ତ ସମାପ୍ୟ କର୍ମ-
ଶୁଣାକୁ ବଦାୟ ଦେବା କାଗମୀରପକ୍ଷରେ
ମଙ୍ଗଳକଳା ଘଟଣା ନୁହେଁ ।

ଦୈନିକରେ ଏକଦାଲି ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି
କିମ୍ପାନେ ଦଶହରା କରେଷ କନ ସମୟରେ
ହୁଟି ନ ନେଇ କରେଷରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର
ଅନୁମତି ପାଇବା ହାରସ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ଅ-
ବେଦକ କରିବାକୁ ମନସ୍ତକ ରୁଅଛନ୍ତି । କାରଣ
କ୍ରାନ୍ତିକର୍ମଗୁରୁମାନେ ଯେବେ ଦଶହରା ସମୟ-
ରେ ଅବସର ନେବେ ତେବେ ଯୌତୁକକଳାକୁ
ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର ଦେବ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦୁର୍ଗାପୂଜା
ଉପଲକ୍ଷରେ କୁଣୀ ନେବା ଦ୍ରୁମାନଙ୍କପକ୍ଷରେ
ଅବହର ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଏମନ୍ତସ୍ତଳେ ସମ୍ଭାବକ
ଓ ସେବକ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାନ୍ଥସମାଜର ପତ୍ରିକାବୋଲି
ଦାଶ କରୁଥିବା ସ୍ତଳେ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ସମୟରେ
କପର ଦୁଇପ୍ରାଦ ହୁଟି ନେଉଅଛନ୍ତି କିଛି
କୁଣୀ ଯାଏ ନାହିଁ । କଲିକତାର ସ୍ୱଳର ସମା-
ଗୁରୁ ଶକ୍ତିଏ ଗ୍ରାନ୍ଥସଂକଳା ଅଟଇ । ସୁଜା-
ସମୟରେ ସେ ପତ୍ରିକା କନ ନ ହୋଇ କିଂ
ସମୟକ ଅଜମରରେ ପ୍ରକାଶ ହୁଅଇ ।

କଲିକତାର ଗୋଳମାଳ କମଣ୍ଡା ବୁଦ୍ଧି
ଦେବାର ଦେଖାଯାଉଅଛି । ଯେଉଁମାନେ
ଶତ୍ରୁପକ୍ଷ କର ରକ୍ତକୁମାର ଆଲୋକକଣ୍ଠରୁ
ବିଶ୍ୱାସକରୁ କରୁଥିଲେ ଉଲ୍ଲସକର
ଶାବକ ନିମିତ୍ତ ବସିଥିବା ମହାରାଜାଙ୍କ ସେମାନଙ୍କୁ
କରୁଣାପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଅଣିବାର ଅର୍ଥ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

କିନ୍ତୁ ରୁଷିୟାର ଏ କଥା ମନୋମାତ ନୁହେଁ ।
ରୁଷିୟା ସେମାନଙ୍କ କରୁଣାକର୍ମରେ ଯୁଦ୍ଧରେ
ନିଷେଧ କରି ପଠାଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଅନୁମାନ
ଦୁଅଇ ମହାରାଜାଙ୍କ ତାହା ମାନ ନାହାନ୍ତି ।
ଏଥିପାଇଁ ରୁଷିୟା ଏକ ତତ୍ତ୍ୱାନ୍ତ ପତ୍ର ଲେଖି
ସତ୍ତ୍ୱମତକାରମାନଙ୍କୁ ଖଲ୍ଲସ କରିଦେବାର
ଦଶା କରିଅଛନ୍ତି ବୋଲି କରମାସ ତା ୨୫-
ରଖଇଖିତ ଏକ ଚାରିତାକସମ୍ପାଦକୁ ପ୍ରକାଶ
ପାଉଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଦୋଧ ଦୁଅଇ ଯେ
ମହାରାଜାଙ୍କ ଏକାଗ୍ର ଅବଦେଶା କଲେ ଯୁଦ୍ଧ
ହୋଇପାରେ ।

ଏ ଦେଶୀୟ ଲେକମାନେ ବରଭରେ ଯାଇ
ଅଧ୍ୟୟନ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ଏଥିପାଇଁ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଗୋ ୨ ୫ ଶତ୍ରୁକୁଳି ପ୍ରାପକ କରି
ଏହି ନିୟମ କରିଥିଲେ କି ଯେଉଁମାନଙ୍କର
କର୍ମର କ ୨୯ ଶତରୁ ଉର୍ଦ୍ଧା ସେହିମାନେ ଏକର
ପାଲବାର ସାମାନ୍ୟ ଦେବେ । ଏଥିରୁ ମୁସଲ-
ମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅପର ହେବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
କର୍ମସର ସଂଖ୍ୟା ୧୯ ଶତରୁ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
ଅର୍ଥାତ୍ କର୍ମସର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ସୀମା କ ୨୨ ଶତ ଦେବ
ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶତ୍ତ୍ୱ ଉଲ୍ଲକର୍ଷ ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାସିବ
୫ ୨୦୦୦୦ କା ଲେଖିଏ ବୁଲି ପାଇବେ ଏକ
ଯିବା ଅସିବାର ଖର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରତିଶତକୁ ୫୧୦୦୦୦ କା
ଲେଖିଏ ଦୟାସିବାର ପ୍ରଥମେ କଥା ହୋଇ-
ଥିଲା ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ କର୍ମସ ଦେଲ କିଲିକତା
ଯିବା ଅସିବାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶତକର ଯେତେ
କର୍ମସ ପତକ ସରକାର ତାହା ଦେବେ । ଏହି
କର୍ମସମାନ ସକସାଧାରକ ପାଣିକା କାରଣ
ଗକେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶାଲୀକରୁ ଏ ବର୍ଷ ସରସପ୍ରା ଦେଉଅଛନ୍ତି
ଯୋବର ପଥରକର ଉକମାସ ହେଲ ଉକ
ଯିବାରୁ କନସେଚକ କାର୍ଯ୍ୟ ଏକପ୍ରକାର କନ
ହୋଇଅଛି ଏକ ସାହିତ୍ୟ ଯିବା ଅସିବାର
ସେପର ବସ୍ତୁ ହୋଇଅଛି କହୁରେ ସରକ
ନାହିଁ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ପୁଣି ନରକକର ଗର
ସମାଜରୁ ଶକ୍ତି ଯିବାରୁ କାଠଯୋଗରେ ଅଧିକ
କଲି ଯାଉଅଛି ଏକ ମହାନଦୀ ପାଣି ଅତୁର
ସି ପକଲଣି । ଅଳ ବାଲି କପାରେ ଦେବେ
କରିଅସିବାରୁ ପାଣି ହେବ ଶେଷ ହେବୁ
ଦଶହରା ଉତ୍ସବୁ ସେ କଥା ରୁପକ ନାହିଁ ।
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶେଷକୁ କନ ସାଗାଲବାର କଥା

ଏବର୍ଷ ଏକକ ଏକ ସେବେ ଛାଡ଼ିବିମାସରେ
ରୁଷ୍ଟି ନ ଦେବ ତେବେ ପସଲ ପ୍ରତି ବଡ଼
ହାଜ ଦେବ । ଏସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରଦେବତା ଏକ-
ପ୍ରକାର ପାଳ ନେଲେ ଦଶହରା ଉତ୍ସବୁ ଦୁଇ
ଏକଅର୍ ରୁଷ୍ଟି ଦେଲେ ନାଳ ପାଣି ନ ପାଇ-
ବା ଦେବୁକୁ କିଛି କଷ୍ଟ ଦେବ ନାହିଁ । ମାତ୍ର
ସରକାରକର ଦୁଇ ଅଡ଼େ ଏ ରୁଟି । ଏଣେ
କନକର ନଷ୍ଟା ତେଣେ ନାଳ ମାସକ ମଧ୍ୟ ଶତ
କାରଣ ଏ ଦୁଇବକ୍ଷ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ ଦେଲେ
ନାଳରେ ପାଣି ଦେବ ନାହିଁ । ସରକାର କି
କରୁଣ କରୁଅଛନ୍ତି ଅମ୍ଭେମାନେ କହି ନ
ପାରୁଁ ମାତ୍ର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏହି
ସମୟରେ ନାଳ ଉଠାଇ ଦେଇ ଶୀଘ୍ର ରେଲି-
ବାଟ କରିବାର ଉଚିତ ।

କରିବାର ଗୋଟିଏ ମୁଦ୍ରାପତ୍ରର ଅଧ-
କାର ଟ୍ରେଜସାହେବକ ମୋକଦମା ଭେନ କିଛି
ଗପ୍ତଗୋଳ ଲଗିଅଛି ମୋକଦମାର ଦୁଇନ୍ତ
ଏହିକ ଟ୍ରେଜସାହେବକ ପ୍ରସାଧାନାର ଉପେ
ଦପ୍ରସ୍ତ ଦଠାତ ମରଗଲ । ସାହେବ ପୁଲସକୁ
ସମ୍ପାଦ ଦେଇ ପଠାଇଲେ କି ଦପ୍ରସ୍ତକ ଦଠାତ
କାଳ ମାରିବାରୁ ସେ ଅତେଜନ ଦେଲ ଓ
ଉତ୍ସାହୀତ ତାହାକୁ ତାହାର ଦରଠାକୁ ପଠାଇ
ଦୟାଗଳ ମାତ୍ର ସେ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ମରଗଲ ।
ତାକୁରସାହେବ ଶକ ସପାଣୀ କର କହୁଲେ
ମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟସର କିଛି ପତ୍ର ନାହିଁ ଓ ମୁର୍ଦ୍ଦାସେ-
ଗରେ ମୁରୁ ଘଟବାର ଅନୁମାନ ହୁଅଇ । ମାତ୍ର
ସାହେବକ ପ୍ରସାଧାନାର ଅନ୍ୟ ଦୁଇକଣ ଦପ୍ରସ୍ତ
ପୁଲସରେ ଇକତାର କଲେ କି ସାହେବକ
ପ୍ରକାରରେ ଉକ୍ତ ଦପ୍ରସ୍ତ ମରଅଛି । ଏଥିରୁ
ସାହେବ ଦପ୍ରସ୍ତକ ନାମରେ ପୁଲସରେ ପିଅନ୍ଦା-
ସମ୍ପାଦ ଦେବାର ନାଲସ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ସାହେବକ ନାମରେ ଦପ୍ରସ୍ତକ ମାରିପକାଲବାର
ମୋକଦମା ଦାଏର ହୋଇଛି । ମୁରୁ କାରଣ
ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବାରୁ ସେଉଁ କୁଣ୍ଠ ବସିଥିଲେ
ସେମାନଙ୍କମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶକ ମତ ଏହି ହୋ-
ଇଅଛି କି ଯେସ୍ତଳେ ଦୁଇକମ କରପେଷ
ସାଣୀ କରୁଅଛନ୍ତି କି ସାହେବ ଦପ୍ରସ୍ତକ ମାରି-
ଥିଲେ ସେସ୍ତଳେ ମାତ୍ରର ଅପାତରେ ତାହାର
ମୁରୁ ଘଟବାର ବ୍ୟସ ଦେଉଅଛି । କରୁଣକେ
କି ସର ଦେବ ପରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।

ଗଣମଙ୍ଗଳକାରୀରୁ ଏକଗରୁରେ
 ଝୁଡ଼ି ବର୍ଷା ଲଗାଇଥୁଣ୍ଡ । ଏମନ୍ତ ଲଗଣବର୍ଷା
 ଏବର୍ଷ ଏଥିପୁଣେ ଦେଖା ନ ଥୁଣ୍ଡ । ବର୍ଷା-
 କାଳ ଶେଷଦେବାର ଦେଖି ମେଘ ଯେମନ୍ତ
 ସାଲହମାମି ନିକାଶ କରବାପାଇଁ ଅହୋସୁଖି
 ଲଗିପଡ଼ିଥୁଣ୍ଡ । ଏହି ଝୁଡ଼ିରେ ବିପୁର ଜଳ
 ବୃଷ୍ଟି ଦୋଇଥୁଣ୍ଡ ଏବଂ ପବନର ଗତି ଦେଖି
 ଅନୁମାନ ଦେଉଥୁଣ୍ଡ ଯେମନ୍ତ କୌଶସିଠାରେ
 ତେପାନ ଦେଉଥୁଣ୍ଡ । ବରାସ ଉତ୍ତରରୁ
 ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ଉତ୍ତର ପୂର୍ବେଇରେ ରହିଥୁଣ୍ଡ
 ଏବଂ ବେଳେ ଗୋପାଳପରି ଝୁଙ୍କୁଥିଲେହେଁ
 ସାମାନ୍ୟ ବଳଦେହରୁ କୌଶସି ଅନୁଷ୍ଠ କର
 ନାହିଁ । ଯେପରିମଣ ବୃଷ୍ଟି ଏଠାରେ ହୋଇଥୁଣ୍ଡ
 ଉପରମାଳରେ ସେପରି ହୋଇଥିଲେ ନଦୀବ-
 ଡି ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ଭାବୀ ହେଲେ ଏବର୍ଷ
 ଦଶହରା ବଢ଼ି ଦେବ । ଅପାତତଃ ଏହିଝୁଡ଼ିରେ
 ଲେକଙ୍କର ଭାଷା ଅସୁବଧା ଘଟିଥୁଣ୍ଡ । ଦଶହରା
 ସମୟର ବିଶା ବିକା ସୁବଧାମତେ ହୋଇପାରୁ
 ନାହିଁ ଗ୍ରାହକ ଓ ଦୋକାମା ଉତ୍ତୟଙ୍କର
 ଭାବକା ପଡ଼ିଥୁଣ୍ଡ । ଅଳ୍ପ ମେଘ ଗୁଡ଼ିକାର ଲି-
 ଶଣ ଦେଖାଯାଉ ଅଛି ମାତ୍ର ଭାବୀ ନ ହେଲେ
 ବୃତ୍ତେଶ୍ୟା ଓ ଅନୁଧ୍ୟାୟ ଲେକଙ୍କର ଘରକୁ
 ଯିବାର ବଡ଼ ଚ୍ରେଣ ଦେବ । ପସଲପସରେ
 ମଧ୍ୟ ଯଥେଷ୍ଟ ଜଳ ହୋଇଥୁଣ୍ଡ । ଏଥର
 ବହୁଦିନ ଗୁଡ଼ିଗଲେ ଇବ ବୃଣାବୃଣି ଏବଂ
 ପୂଜାର ଆମୋଦପ୍ରମୋଦ ଉତ୍ତୟପକ୍ଷରେ
 ଉତ୍ତମ ଦେବ ।

ଲଗ୍ନନକଗରରୁ ଭାରତୀକପୋଷେ ସୁବାଦ
 ଅସିଥୁଣ୍ଡ ଯେ ଗରମାସ ଶା ୨୫ ଉତ୍ତରେ
 ପାଲିମେଣ୍ଡ ସମ୍ଭ ବନ ଦେଲ । ଅଗାମୀ ନବ-
 ମୂର ମାସ ଶା ୧୧ ଉତ୍ତରେ ପୁଣି ସଭା ପିଠିବ ।
 ସଭା ବନ ଦେବା ସମୟରେ ଶ୍ରୀମଙ୍ଗ ମଦୀ-
 ଶ୍ରୀକର ଯେଉଁ ବଲ୍ଲଭା ପଠିତ ହୋଇଥିଲ
 ଚର୍ଚ୍ଚିର ସାରମର୍ତ୍ତୀ ଏହି ବ ବୈଦେଶିକ ସଜନୀ-
 ବର୍ଣ୍ଣକପୁଣ୍ଡ ମଦୀରାଶୀଙ୍କର ବିଲକ୍ଷଣ ସଭାବ
 ଅଛି ବଲ୍ଲଗେରସ୍ତାର ସଜକ୍ରମାର ଅଲେକ-
 କେଶ୍ୱର ପଦ ଭାଗ ନରବାକୁ ବାଧଦେବାରୁ
 ଏକ ମହାଶୀସରଦ୍ୱାରା ସେଠାର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ
 ଦେଉଥୁଣ୍ଡ ମାତ୍ର ବଲ୍ଲିକସଙ୍କର ନିୟମାନୁସାରେ
 ଜଣେ ନୂତନ ଗଜା ନିୟୋଗ କରବାକୁ ଉକ୍ତ-
 ସଙ୍କରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରୁଥିବା ସଜାମାନେ ବିପ୍ଳବ
 କରୁଅଛନ୍ତି । ଅପମାନ-ସୀମାନରୁପଣ କାର୍ଯ୍ୟ

ଅଳ୍ପଅଳ୍ପ ବାଜା ଅଛି ଭାବୀ ଚିଠିପଠିଦ୍ୱାରା
 ମିମଂସା ହୋଇ ପାରିବ ଶୀଘ୍ର ପ୍ରକଳ ଦେବା
 ଦୃଷ୍ଟିରେ ସୀମାନରୁପଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ
 କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱମାନଙ୍କୁ ଫେର ଅସିବାର ଆଦେଶ
 ହୋଇଅଛି । ଆଦେଶପ୍ରକ୍ତ ଗୋଳମାଳ ନିଷିଦ୍ଧି
 କରବା କାରଣ ଶୀଘ୍ର ଗୋଟିଏ ଆଇରସରୁମି-
 ସମିତି ବସିବ । ଉତ୍ତରପଶ୍ଚି ଓ ଉପକ୍ରମେଶ-
 କାସିଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ନିମିତ୍ତ ବିଲକ୍ଷଣକାରୀଙ୍କର ଯତ୍ନ
 ଦେଖି ମଦୀରାଶୀ ବଳ ଅନଳିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ଏ ଯତ୍ନ କପରି ପାଠକମାନେ ରୁଣ୍ଡପାରୁ-
 ଥିବେ । ଅଳ୍ପଦିନକାଳେ ଭାରତ ଏବଂ ଉପନ-
 ଦେସ-ଜାତ ଦୁବ୍ୟର ଯେଉଁ ମଦୀପ୍ରଦର୍ଶନ
 ବିଲକ୍ଷଣରେ ବସିଥିଲା ତେଣୁ ମାତ୍ର ଅଛି ।
 ଭାରତସମ୍ପର୍କରେ ଏହିକଥା କହୁ ମଦୀରାଶୀ
 ସମ୍ପୃକ୍ତ ହେଲେ ବିନ୍ଦୁ ବୁଝିବ ସୁଦୈର୍ଘ୍ୟ ଯେ
 ଅସଂଖ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ ଓ ଅଅ ନାଶ ଦେଉଅଛି ଏବଂ
 ସେହି ଅର୍ଥ ଯୋଗାଳବାରେ ଭାରତବର୍ଷ
 ଉଚ୍ଚଳ ଦେଉଅଛି ମଲ୍ଲିମାନେ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ବହୁ-
 ମାତ୍ର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଶ୍ରୀମଙ୍ଗମଦୀରାଶୀଙ୍କି ସୁରଣ କରଇ
 ଦେଲେ ନାହିଁ ।

ଘୋଷସ୍ୱାନକରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ
 ବନାରସ—କଟକ ରେଲବାଟର ଜରବକାର୍ଯ୍ୟ
 ଶେଷ ହେଲ ଉତ୍ତରୁ ନକ୍ସା ଓ ଇଞ୍ଜିନିଟମାନ
 ସମାପ୍ତ ହୋଇଅଛି । ବଙ୍ଗଳା—ନାଗପୁର-
 ରେଲବାଟସଙ୍ଗେ ଯୋଗ ଦେବା ସ୍ଥାନରୁ
 ମଦୀନାପାର୍ଯ୍ୟକୁ ଏହି ରେଲବାଟର ଯେଉଁ
 ଅଂଶ ପଡ଼ିବ ତାହା ମା ୧୭୦ ଲକ୍ଷ ଲମ୍ବ ଏବଂ
 ସଦ୍‌ଜରୁମିଶ୍ରଣ ଉପରେ ଅସିବ ଅର୍ଥାତ୍
 ବଙ୍ଗଳା ଓ ନାଗପୁର-ରେଲବାଟର ଅପର
 ଅଂଶ ଯେମନ୍ତ ବିଶମରୁମିଶ୍ରଣ ଉପରେ ଯାଉ-
 ଅଛି ସେପରି ନୂତନ ଏବଂ ବାଟ ବହୁତ ବଳା
 ନୂତନ ଅର୍ଥାତ୍ ତୁର ଭିତମାଇଲରେ ଏକମା-
 ଇଲ ପ୍ରମାଣ ପଡ଼ିଅଛି । କଟକଠାରୁ ପୁଣ୍ୟପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଯେଉଁ ବାଟ ଯିବ ଚର୍ଚ୍ଚିର ପ୍ରାୟ ସମୁଦାୟ ଅଂଶ
 ସମରୁମିରେ ପଡ଼ିଅଛି ଏବଂ ଏବାଟର ଦୈର୍ଘ୍ୟ
 ମା ୪୫ ଲକ୍ଷ ଅଛି । ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ
 ଦେଖିବେ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ବୌଦ୍ଧଗଣଙ୍କୁ ସବୁ
 ସୁଲକ୍ଷଣକରଣା ହୋଇଅଛି ଦେବକଳ ବ୍ୟାଳି-
 ରେ ଶ୍ରେଣ ନାହିଁ ହୋଇ ଚର୍ଚ୍ଚିର ପ୍ରଧାନ ଫଳ-
 ଲଭ କରପାରୁ ନାହିଁ । ରେଲବାଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 କରବାର ସକଳପ୍ରକାର ସୁବଧା ଅଛି । ବାଟ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଯାତ୍ରୀ ଏବଂ ସୁସା-

ଦିପ୍ରାଣ ଦୁବ୍ୟଭୋଲର କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ବିପୁର ଅୟ ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ଏବଂ
 ଓଡ଼ିଶା ଓ ଶ୍ରେଟନାଗପୁରର ଜଙ୍ଗଲପ୍ରଦେଶ-
 ମଧ୍ୟରେ ଏହି ବାଟ ଅସିବ ରୁ ସମସ୍ତସ୍ଥାନ
 ଅଳ୍ପକାଳରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଉଦ୍‌ଭ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବାନ
 ଦେବାର ବିଲକ୍ଷଣ ଉପାୟ ରହିଅଛି । ବିନ୍ଦୁ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଅପରକାର୍ଯ୍ୟରେ ମାତ୍ର ଏହି
 ଅନାବଶ୍ୟକୀୟ ଏବଂ ଅଶୁ ଅୟବର କାର୍ଯ୍ୟକୁ
 ପକାଇ ରଖିଅଛନ୍ତି । ଏତେଦିନେ ନୁହଣା
 ଓ ଇଞ୍ଜିନିଟ ଦେଲ ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ ନ
 ହେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଲଭ କସ ?
 କଟକରୁ ପୁଣ୍ୟପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଟଟା ଅଳ୍ପ ଶୀଘ୍ର
 ଦେବାର କଥା ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଦେଲ ଉଦୟଦୋଇ
 ଅବଧି ବୁଝ କାର୍ଯ୍ୟସଙ୍ଗେ ଦେଖା ନାହିଁ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଜଣେ ବହୁ ସାଧକପୁର ଅଗ୍ନି-
 ଲରୁ ଭଲକ୍ଷିତ ବିଷୟମାନ ଲେଖି ପଠାଇ
 ଥିବାରୁ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ କରି ପ୍ରାର୍ଥନା
 କରୁଅଛୁ ଯେ ଏ ବିଷୟମାନ ସ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳ ଚର୍ଚ୍ଚି-
 ପକ୍ଷରୁ ମନୋଯୋଗ ଅର୍ପଣ କରେ । ଯଥା;

ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଅମ୍ଭେ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟୋ-
 ପଲକ୍ଷେ ବହେ କଳକଳା ନିଜଗତ ମୁକାମକୁ
 ଯାଇଥିଲୁଁ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଓ ବହେ ଦର୍ପଣରେ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଫସଲ ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତମଅଛି । କଳକଳା
 ଇଲକାରେ ପାଉଣ୍ଡ (Cattle Pound)
 ଜାର ନ ଥିବା ଦେଉ ଗବାଦ ପଶୁମାନେ
 ଫସଲ ସମସ୍ତ ନଷ୍ଟ କରୁଥିବାର ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିର
 ବହୁମାତ୍ର ପ୍ରଜାକାର ରଜା ବିନ୍ଦା ପ୍ରଜାକହାସ
 ହୋଇ ଯାଉ ନ ଥିବାରୁ ପ୍ରଜାମାନେ ଏ ବିଷ-
 ଯୁରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖିତ ଥିବାର ଅମ୍ଭ ସାକ୍ଷା-
 ତରେ ପ୍ରକାଶକଲେ ।

ବିଶା ଦର୍ପଣ ଅନୁଗତ ନେତ୍ରନପୁର ବଜା-
 ରଠାରୁ ଶ୍ରୀ ମଦୀକଳାପୁରଙ୍କ ମଲ୍ଲର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଓ ସେଠାରୁ କଳକଳା ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଗମ୍ୟ
 ପଥ ନ ଥିବାରୁ ସୁବଧା ଲେକମାନଙ୍କର ଓ
 ଯାହାକି ମେଳା ସମୟରେ ଯାତ୍ରିମାନଙ୍କର
 ବିଶେଷ କଷ୍ଟ ହୁଏ ଏପ୍ରକାର ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କରେ
 ସେତୁସେସ୍ତୁ ପଥରୁ ସପ୍ତା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବାର
 ନିତାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ଏପ୍ରକାର ଚର୍ଚ୍ଚିପକ୍ଷ ଦାକ୍ଷି-
 ମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପ ହେଲେ ଲେକମାନ-
 କର କଷ୍ଟ ଓ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ମୋଚନ ଦେବ ।

ଧର୍ମଶାଳା ନିକଟ ବାହୁଶାଳିକା ଦାଟରେ
 ଭଲକ୍ଷଣର ପ୍ରଭୁ ପରିମାଣ ପଟୋଲନ ବସି

ଓ ତାଙ୍କ ମନୁକୁର ରାଜ୍ୟ ନ ଥିବାରୁ ସମସ୍ତ-
 ମାନଙ୍କର ନ୍ୟା ଥର ଦେବାରେ ଅନେକ
 ସମୟ ଅକାରଣ କଳମ୍ ହେଉଅଛି ଦେବନ-
 ମାତ୍ର ଓ ୨ ଶ୍ରୀ କ୍ରମେ ଓ ଓ ୨ ତାଙ୍କା ଗାଟରେ
 ଥିବାର ଦେଖିଲୁ ଓ ଉକ୍ତ ଓ ୨ ଶ୍ରୀ କ୍ରମେ
 ନିସାର ଉତ୍ତର ପାରରେ ଥିବାରେ ସକାଳ
 ଦି ୨ ଖାଠାରୁ ଦି ୧୦ ଖା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିସାର
 ଦକ୍ଷିଣ ପାରରେ ଅମୂଳ୍ ଅକାରଣ ପତ୍ର ରହ-
 ବାକୁ ହୋଇଥିଲେ ଶାନ୍ତିମାନଙ୍କରେ ଏପ୍ରକାର
 ଅନାୟ ଉତ୍ତର ନିସାରରେ ଅମୂଳମାନଙ୍କ
 ଜଳର ମାନକ୍ଷେପ ସାଦୃଶ୍ୟ ମହୋତୟ ବଳ
 ସ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ କଲେ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟଦାରମାନେ
 ଏ କ୍ରମରେ କରୁଲିପୁତ୍ର ସର୍ତ୍ତନୁସାୟା ଶାସିତ
 ନ କଲେ ପଥକମାନଙ୍କର ଅନର୍ଥକ ଭବନ
 ଓ ନିରୁପାୟ କଷ୍ଟା ଦୁର୍ବଳତା ଦେବ କ ହୁ ।

ପିଣ୍ଡାଦିଅ ।

ପିଣ୍ଡାଦିଅ ବ୍ୟବସାୟ ବମନ ଶତପୁତ୍ର
 କଳାସୁଧନର ସମସ୍ତ ପ୍ରାକରବର୍ଣ୍ଣର ବସେପର
 ବଳପ୍ରଦେଶରୁ ଅତି ଉତ୍ତମସିଦ୍ଧା ଦେଇଅଛି ।
 ବନାରସରେ ସେମନ୍ତ ପିଣ୍ଡାଦିଅପଥା ପ୍ରକାଶ-
 ପାଇଲେ ତେମନ୍ତ ସେଠାର ଦୁଇଜଣ ରୁଦ୍ର
 ବାନ୍ ମଧ୍ୟେକ ସାଦେବ ଓ ବାନ୍ ଗୋକୁଳ
 ତନ୍ତୁ । ଏ ପ୍ରକାଶପୁ ଏକ ଅପରକଳାପୁ ପ୍ରଧାନ
 ଲେକକ୍ ତାଙ୍କା ଗୋଟିଏ ପଥ ଏକ ବସାଇ
 ଏହି ପ୍ରକାଶକଲେ ବ କ୍ରମକ୍ରମ ଅର ଗୋଟିଏ
 ନିକର ଦୋକାନ ବିଜାୟ ଦ ଓ ନିଦୁମିତ
 ପସାଣ ଓ ବୁଝା ସୁଧାଭିରୁ ଦେବନ ଶାନ୍ତି-
 ଦିଅ ସେଠାରେ ବନୟ ଦେବ । ଏହି ଦୋ-
 କାନର ମୁଖ୍ୟନିକମିତ୍ ପ୍ରତିଅଂଶ ଟ ୧୦୦୦
 ଲେଖିଏ ଦଶଦକାର ଟଙ୍କା ସେହି ମଜଲ-
 ସରେ ଦେବାଦେଇ ଏକ ଦେବାଦାମାନେ
 ନିୟମ କଲେ ବ ସେମାନେ ବାଣିଜ୍ୟ ସତରତ
 ଟ ୨୯ କା ଲେଖିଏ ସୁଧପ୍ରତା ଦୋକାନରୁ
 ଅନ୍ୟକୌଣସି ଲଭ କେବେ ନାହି । ଏହି
 ପଥାଏତା ବନିକାର ଅନ୍ୟସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଦୋ-
 କାନ ଫିଟିଲ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଠାରେ କ୍ରମକ୍ର-
 ଦିଅ ବନୟ ଦେଉଅଛି ଏକ ଏଥିର ଦେଖା-
 ଦେଖି ଅନ୍ୟ ନିଜାଗୁ ପ୍ରଧାନ ଲେକମାନେ
 ଏସୁପର ଅର୍ଥ ଦୋକାନମାନ ଫିଟାଇଅଛନ୍ତି ।
 ଏହିପୁତ୍ର ଦୁଇଜଣ ସଦକଲ୍ଲୀକସମ୍ପଦ ଓ
 ଶୁଣଦଦାନପୁର ବନା ଉପାୟ ଉପମାଲିଖ୍ୟାଦ
 ଅନ୍ୟ ସାଧାରଣ ବ୍ୟବହାରକ ପରରେ ଅଧିକ

ପ୍ରମାଣର ସମ୍ମାନ ପ୍ରସାର ବା ଅନୁମେ-
 ଦନ ପ୍ରଦାନ ଲେଖ୍ୟ ଅତିମୂଲ୍ୟ ଅଥବା ସମ୍ପା-
 ଦସ୍ୟ ଅଦେବନ ପଦ୍ମହାର ସଦସ୍ୟାକରଣ ବା
 ଶବ୍ଦମେତ୍ସୁ ଅଦେବନ କରତ.ବନା ଗୋ-
 ଟିଏ ମହତକାର୍ଯ୍ୟ ସାଧକ ହୋଇଗଲା । ବନ-
 କାରେ ଅବଧ ସେ ସେପୁର ଶେଷ ମାନଂସା
 ହୋଇ ନାହି । ଅନୋବନ ଅଦେବନ ପ୍ରସାର
 ଅବଧ ଲଗି ରହିଅଛି ଏକ କଲେସର ଲେ-
 ଦକ ଅର୍ତ୍ତନାଦରେ ବ୍ୟସ୍ତହୋଇ ବାଜିଲି
 ପଦ୍ମହାରୁ ଓଲ୍ଲାଇଅସ ବସନ ଶ୍ରୀଏ ଅଇଲ
 ବାହାରକରିଦେଇ ମଧ୍ୟ ଲେକକ୍ ସଦକ୍ରମ
 କରପାର ନାହାନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଅପରାଧୁ
 ଅପେ ସାଦାସ୍ୟ ନ ଲେଇ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟସା-
 ଧକ ହୋଇ ନ ପାରେ । ଅର୍ଥ ଶରୀରକା
 ସଦାଗ୍ରେ ପ୍ରୟୋଜନ । ଅପରାଠୁ କଲେ
 ଅବଶ୍ୟ ଅନ୍ୟର ସାଦାସ୍ୟ ଅବଶ୍ୟକ । ପଶ୍ଚିମ-
 ମାନଙ୍କର ଦିବ୍ୟତା ଦୁଇହକର ଓ ବାଜିତ୍ୟ-
 ରୁକ୍ତି ଅମୂଳମାନଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ଭେଗ୍ ସେମାନେ
 ଅମୂଳମାନଙ୍କପର ଉପସ୍ଥିତ କାର୍ଯ୍ୟ କେବଳ
 ସେଦଳ ନ କର ସଦୃଶା ଗୋଟାଏ ଉପାଦୁକର
 ନେଲେ । ଶାନ୍ତିଦୁବର ଅପରକର କ୍ରମ-
 ଯୁରେ ଅଇଲର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହି ଏମନ୍ତ
 ଅମୂଳମାନେ କହୁ ନାହିଁ ବସୁବରେ ଦୁଷ୍ଟଲେ
 ଢଳ ଶାସନନମିତ୍ ଅଇଲର ସପେକ୍ଷ ପ୍ର-
 କ୍ଷୁ ଅଛି । ବନ୍ତୁ ଅପରାଦ୍ରାସ ସେତେଦୂର
 ହୋଇପ ରେ ଉତ୍ତର ଉପାଦୁକରକା ପ୍ରଥମେ
 ପ୍ରୟୋଜକ । ଅନ୍ତେଦୁତ ନ ଦେଲେ ଅଇଲ-
 ଦ୍ରାଶ ଅପରାଦୁତ ସାଦାସ୍ୟ ହୋଇପାରକ
 ନାହି ।

ସର ସେପେଟର ମାସ ତା ୨୫ ରାଜ୍ୟ ସମି-
 ବାରଦନ ଉଦ୍ଦାନାକମତାଠାରେ ସେଠା-
 ମାନେର ସୁରୁର ପୁରୁଷାର ବରଣଦ ଦୋଇ-
 ଥିଲ । ଅକର ଅଇଲର ବସ୍ତ୍ର ସେ ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତି
 ଗଜନାକମଦାଲର ମାନମାୟସୁପରାଶେଶ୍ରେଣୀ
 ସାଦେବ ସରପତ ଅସନ ପ୍ରଦେବସପୁଲେ ।
 ଉକ୍ତପ୍ରକରେ ସରକାଶାଦର୍ମିକ୍ଷ୍ୟ ମନାକେକର-
 ପ୍ରକର ଓ ବ୍ରହ୍ମପୁତ୍ରବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉପସ୍ଥିତସ୍ଥରେ
 ମାନମାୟ ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତି ସୁପରାଶେଶ୍ରେଣୀସାଦେବକ
 ଶୁଭାଗମନ ଓ ପୁଣି ସୁଲର ପୁରୁଷାରବରଣ-
 ପ୍ରକରେ ସରପତଅସନ ପ୍ରଦାନ ଦର୍ପତଦର
 ବସ୍ତ୍ରଲେକମାନେ ଅନୁଦାନବଶରେ ସୁଷ୍ଟି-
 ଥିଲେ । ଉତ୍ତମିରକାର୍ଯ୍ୟମନ ସମ୍ଭବୁତ୍ତପେ

ନିକଟ ଦେବା ଉତ୍ତରୁ ସାଦେବନଦୋତୟ
 ପୁରୁଷାଶେଷଦୋଗା ସୁଧମାନଙ୍କୁ ପୁରୁଷାର
 ବରଣ କଲେ ଓ ମଧ୍ୟ ସେଠା ସୁଧୁତ୍ତମୁର
 ଶ୍ରୀମାନଙ୍କଠାରୁ ମୁଖ୍ୟ ପଦ୍ୟ ଶ୍ରବଣ କଲେ ।
 ଉଦନକର ବସ୍ତ୍ର ଲକ୍ଷେବସିଂ ପଶ୍ଚିତ ଶ-
 ବାନ୍ ଗୌରଗପକ୍ଷ୍ମୀୟକ ଲୋଟିଏ ସରପତ
 ସୁ ଦ ଉପଦାନମାନକ ପଦ୍ୟ ପାଠକର ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତି
 ଉପସ୍ଥିତସାଦେବକ ଦୁଷ୍ଟରେ ଅର୍ପଣ କଲେ ଓ
 ସାଦେବନଦୋତୟ ଏହି ବରଣା ପ୍ରଦେଶରେ
 ଅନନ ପ୍ରତାପ କରନାନା ଉତ୍ତରାଦପୁଣି ବାଜନ-
 ଉପଦେଶଦ୍ରୁଷ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକ କର
 ସର ଉକ୍ତ କଲେ । ଉପଦାନର ପଦ୍ୟ ନିମ୍ନେ
 ପ୍ରକ ଶିର ଦେବ ପଥା ।—

ଏ ସୁଦ୍ଧ ଉପଦାନ ।

ସରପତର ଦେ ଦୁଷ୍ଟ ଅଦେବ ପତ ।
 ଅଦେବପଦ ଦାଶାଦା ଯେ ମୁଦତ । ଘୋଷା ।
 ଶାମା ଦର୍ଶନର ବରଣେ ଶୁଭ ଉପଦର୍ଶ ସୁଖରେ ।
 ଶ୍ରୀକ୍ରମ ଘୋଷ ଦେଶରେ ଘୋଷିକରମାନକରପୁରୁଷାଦେ ।
 ନେଅନ ଅତି ସେ ଅଦେ ମଦାକାତ୍ ଅର ନିଗାଦକ ବସ ।
 ଶ୍ରୀକ୍ରମ ହୋଇ ଉତ୍ତର ଦେଶରେ ବମନ ମୁଖ୍ୟରାଜ । ୨୫
 ବାମ ଘୋଷ ଉତ୍ତର ପଦମାନ ଦେଲେପାଲି ପପର ।
 ଦ-କାର ବାଦାନ ଅପରାଦୁ ବନ ବହୁ ବଦହର କାଶ । ୨୬
 ବ-ଦୁଶାକାରସ ଗାନ୍ଧି ବଦ ମୁଁ ରହୁଛୁ ତୁମ ପଥାରେ ।
 ମି-ଶିବିତ ଅତି ନପରତ ହୋଇ ଶ୍ରୀକ୍ରମପାଳକରେ । ୨୭
 ଦ-ପଦାଦେବ ମାନକରାଦେ ବାମା ବହୁଅଟ ଶେ ।
 ନ-ରମାନକର ପଥାର କରଣ ଅକ୍ଷି ପପର ଏକ । ୨୮
 ଦ-ଶନପୁର ବାଣ୍ଡିତଶତା ସୁବ ଦେବ ଦେଲଅଇ ।
 ଗା-ଧୁ ଦୁଷ୍ଟ ଅତି ଓଡିଶା ମଧ୍ୟରେ ବହୁବଦ ଶେ ମୁଁ । ୨୯
 ଦେ-କର ମାନସ ବହୁଅଟ ଶାବ ପର ବଦ ବହୋର ।
 ବ-ଦର ବଦ ଅଦେବ ଦେଇ ବଦ ଅଧ୍ୟାକରକ ଦାର । ୩୦
 ବ-ଦନ ବନ ରରଣା ବରଣେ ଦୁମ ଶିବପୁରୁଷ ।
 ବ-ଶାସନାନ ନ କଲେ ଏହୁପଦ କୁ ବଦାଦକେ ଶେମାଦା । ୩୧
 ର-ଶରସ ପ୍ରାଣୀ ରରଣ ଘୋଷେ ଶ୍ରୀକ୍ରମକରପଥାର ।
 ନ-ପଦକମମାନକ ମୁଖି ଏକା ଶ୍ରୀକ୍ରମ ଅଦପୁର । ୩୨
 ନ-ସର ମଧ୍ୟରେ ରରଣାଦେ ଦୁଷ୍ଟ ଦେହେ ଏହି ଘୋଷଣା ।
 ର-ଶାବଣୀ ହୋଇ ଶ୍ରୀକ୍ରମିତ୍ତର ଦେହେଶେ ଯେ ଜଣାଣ । ୩୩
 ସୁ-ଦକାଶୀ ଅତି ଶକ୍ତିକାରୀସୁକ ଅଧିକ ଦୁରକରଣ ।
 ର-କ୍ର ବନ ପର ପଡି ରହି ବଦ ବହୁଶିଳ ନଦେବନ । ୩୪
 ଦ-ଦ୍ରୁମ ବନର ଅଦେବନର ରରଣ ରରଣା ମୋର ।
 ର-ପ ମୋର ପଥା ନ ବର ନପଥା ସର ମାତ୍ର ବଦ ପାର । ୩୫
 ଅ-ଦ୍ୟ ପରମାତ୍ମାଙ୍କୁ ମହୋତୟ ଦେହେ ସୁରବ ବନ ।
 ସରଦେଶୀ ଅତିକରଣେ କୌଣସି ଉଦତ ବନଦେବ । ୩୬

ଅଧ୍ୟାୟ ୨ } ଉଦ୍ଦେଶ
 ଶ୍ରୀ ଶୈଳକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ
 ସରକର ପତ୍ର ଦୋକାନ

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏ ନବନବୀଣା ରଂବନମାନକ ପକ୍ଷ ଅନୋପମଧ୍ୟରେ
 ଅନମା ପକ୍ଷକର ଦେଇ ଏ ୩ ଖାଠାରୁ ପତ୍ର ପଠଦେବା-

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ଗୋଟିଏ ମନୋହର ପ୍ରକାର ଦାଃ କରନ୍ତି । ଏହି ଦାଃର ଅର୍ଥ ଭେଦି ଶମସନ ଠକଣାଳୟ ଏବଂ ତା'ଅନ୍ତର ଅମାଧ ବାଳକ ବାଳକାଳ ସାହାଯ୍ୟରେ ଲବିବ ନଗରଗାଣା ଦେଖିବୁ ଇତ୍ତଦେବତାମନୁ ଅମନୁଷ୍ୟ ଦେବେ ଅଛି

କଟକ ଦୌରାମିସର ଗତି ଗୁରୁକାର ଶେଷ ହେଲା । ପୁଣି ଏହି ମାସ ତା ୧୪ ରିଦୋରୁ ଦୌରାମିସର କଟକ । କାଲେସରର ଦୌରା ନକସରମାସର ହେବ ।

ମିତାସିଅର ବ୍ୟକଷା କରସାର ମାତ୍ରକର କଲେସର ଗରମପ୍ରାପ୍ତରେ ଦାଃଲିଲୁ ଯାହା କଲେ । ଅସିନମାସ ହେବ ଦେବେ ସୁଦା ପଦଦହାରର ଲେର ଶୁଭ ହେଉ ନାହିଁ ।

ଶରବସୁରୁ ଏକ ବାନ୍ତ ଲେଖି ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି କି ଜଣେ ବାନ୍ତର ସୁବଦାନରେ ଉନ୍ନତ ହୋଇ ଏକ ବଣ କୁଣ୍ଡାଣୋକର ଉର୍ଦ୍ଧନସାରେ ଅନେକ କରକାରୁ ବସ୍ତ୍ରଦ୍ୱାରା ଉପାସୁରୁ ନ ଦେଖି ତାହା ଦାଃରେ ସୁଦା ପିରଲ ଶତଦ୍ୱାଏ ଏମନ୍ତ ଅପାଦ କରସେ ବାରର ପ୍ରସ୍ତୁ ରକ୍ତ ବାହାର ପଡ଼ିବ । ଏହି ସମୟରେ କେହି ପଞ୍ଚକ ଦାକୋକ୍ଷିକାରୁ ବାନ୍ତର ପଲାସନ କର । ଦୁଃସର ବସ୍ତ୍ରସେ ଏହି ନୟନକୁ ପଶ ପଅଇବାର ଉପାୟ ଦେବ ନାହିଁ । ଅବହାସୁ ଶିବ ପକ୍ଷରେ ଶିରୁନ ଶତ କେମନ୍ତ ଅଧି ଏକ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜାତରେ ସୁଦା ସଦାକର କେମନ୍ତ ଅପର ପାଠକମାନେ ଏଥିରୁ ଅନୁଭବ ହେବେ ।

ଏହି ପଦପ୍ରେରକ ତଦାପୁଣା ଉର୍ଦ୍ଧାକୁଲର ସୁଲର ପ୍ରଧାନ- ଶିକ୍ଷକ ବାବୁ ବୁଦମଣିନାପାତ୍ର ଶ୍ରୀନାଗୁରୁତ ଦେବାକୁ ଚିଠିକା କରବାକୁ ବିଦ୍ରୋହରେ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏ ଶିକ୍ଷକ ଯଦ ଧାର୍ମିକ ଓ ସରବତ୍ର ସଫଳ ଏବଂ କେତେଗୁଣିଏ ମାଲକରୁ କଳା କେତେରେ ଓ ଅପଣା ଦାଃରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସାବାଇ ପଦାଉଅଛନ୍ତି । ସେଠାର ଜମିଦାର କୌଣସି ଧନୁ କରସେରତାପ ଓ କୌଣସି ବାବୁ ଦୁରବହା- ମାଦକଠାରେ ଗ୍ରାହଣା ଯେ ସେମାନେ ଏମନ୍ତ ଶିକ୍ଷକ ମାଗୁରୁତ ଦେବାକୁ ନ ଦେଇ ଦୁର୍ଦ୍ଦିକାକମମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା- ଶସ୍ତ୍ରରେ ସାହାଯ୍ୟ କରବାକୁ ମନ କରାଇବେ ।

କାଲେସରର ସମାଦବାହୁକାରୁ ଅକଳତ ହେଲୁଁ ଯେ ସେଠାରେ ଏମନ୍ତ ଉତ୍ସବ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି ଯେ ଉତ୍ସବର ଗା ନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସମାଦସିବ ଏବଂ ପସଲର ଅକଷା କରୁ ଲ ଅଛି ।

ଏମନ୍ତର ନବାବ ବାହାସର ବୁଷ୍ଟ ସେନରେ ଅଦଳ ଚିତ ଅଲେ । ସମ୍ପଦ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୁ ଅଦେଶ ଲର କର- ରୁ ଅପଣା ସମ୍ପଦ ଗୋଟିଏ ଦୁରୁତନ ନସନ୍ତର ମସମତ ହବା ତାରଣ ଦେବଦେବ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟୟ କରବାକୁ ମନସ ରୁଅଛନ୍ତି । ସହରର ଏହି ସମାଦ ପ୍ରକାଶ କର ଲେଖି- ଶୁଣି ଯେ ବୁଷ୍ଟସେନ ଅଦେଶ ବୁଷ୍ଟର ନାହିଁ ବୋଲି ତା ଲେକେ ବସାସ କରନ୍ତି ତାହା ପ୍ରମାଣୁ ଅଛି । ଧର ବାହାସର ଉତ୍ସାହୀ ପ୍ରକାଶ କରଦେଲେ କରଦର ନକ ହୁଏ ହୋଇ ପାରିବ ।

ପ୍ରଭୁସୁବର ନବସେନାପଦ କେତେଲର ମାକପର୍ଯ୍ୟ ନବକ ମଦାଲସୁରେ ପଶୁଅଛନ୍ତି । କଳ୍ପ ବର୍ଣ୍ଣମାନ- ସୁରେ ସୁକ କରବାଇ ଶୁଭ ସୁଦେଖା ନାହିଁ । ନଦାବଦିରେ ଶ ଧୋଇଆଇଅଛି ଏବଂ ଲଦକକ ସେନାପଦରେ କ ପ୍ରବେଶ କରୁଅଛି । ଏହି ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକା କ ୧୭ ବ ବକ ବାନ୍ତର ପଠାଇବା ବାବଦ ଗରଦକର୍ତ୍ତୃ ସରମାସ ମାନ ମାତ୍ର ଉତ୍ତରଣୀର ବାନ୍ତର କି ମିରକାରୁ ନିମ୍ନ- ଶୀର କେତେକ ନବ ବାନ୍ତର ପ୍ରେରଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଏହି ଦୈନିକସୁକ ଶେଷ ହେଲେ ପରେ ମାନକସୁକ ଅରହ ହେବ ।

କଳାରେ ଏଥମଧ୍ୟରେ ଗୁରୁ ବର୍ଣ୍ଣ ଓ ନଦାବଦିକାର ଅନେକ ଶ୍ରୀକରେ ଧୋଇ ହୋଇ ଯାଇଅଛି । ପୁଣି କଳା- ରେ ଏଥର ଉତ୍ତପୁନ ଅଧିକ ଓ ନଦାବଦିରେ ମଧ୍ୟ ଉଦା ନୁହେ । ନଦାବଦିର ବନ୍ଧ ଲାଗିବାର ଉପକ୍ରମ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର କୌଣସିଭୂସେ ରକ୍ଷା ପାଇଅଛି । କେତେ ଶ୍ରୀକରେ ବଅଳା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲଦାଦି ପସଲ କହି ୨ ନକ୍ଷ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ମୋଟରେ ପସଲର ଅକଷା ଉତ୍ତମ ଅଛି ।

ରାଜପୁରଠାରେ ଗରମାସ ତା ୧୫ ରିଶ ସକାଳେ ରୁମିକମ୍ପ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ରୁମିକମ୍ପ ଦୁଇସେକେଣ୍ଡ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଣା ପାଇଥିଲା ।

ଏଥମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳକୁଳରେ ଦାଃଦୁରୁଅର ଅଲନ ନାମ ହୋଇଅଛି । ନକର୍ପମେଧ ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି କି କେହି ବାନ୍ତର ପଞ୍ଚାଦାର ମାନକ୍ଷେଷକ ବନା ଅନୁମତରେ କୌଣସି ଦେଶୀୟ ଲେକକୁ ବାରତ ବନ୍ଧୁକୁ କରବ ନାହିଁ ଏବଂ ଅନୁମତ- ଶରେ ସୁଦା ବର୍ଷକୁ ଅଧସେରୁ ଅଧିକ ଦେବ ନାହିଁ ।

ମାତ୍ର ନବରର କୁଣା ମଧ୍ୟରୁ କେତେଗୁଣିଏ ଲେକ ହୁଠାକୁ ବସୋଗୁ ହୋଇ ଅପଣା-ପଲକନର ଦୁଇନଗ ରୁ- କର୍ମସୁରୁକି ଦୁଦା କର ବକାରରେ ହୁଲବାକୁ ଅରଣ କଲେ ମାତ୍ର ଅପର ସୈନ୍ୟମାନେ ଗୁଜରାଣିପର୍ବନ ପୁଣିକ ସେମାନଙ୍କୁ ଧରବାକୁ ଅସିବାରେ ସେମାନେ ପଲଇ ଗଲେ । ଏଥମଧ୍ୟରେ କେତେକେ ଧର ପକଅଛନ୍ତି ଓ ବାକୀ ସବୁ ଅୋକା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ମହୁଣର ମନ କେତେକେଲେ କ ରୁଅଇ ଶୁଭ ବୋଦସାଇ ନ ପାରେ ।

ଅଧାଠାରେ ଗରବକରଦ କେ ହୁଦ ମୁଖଲମାନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୁରୁ ପଣା ଦୁମାମ ହୋଇଥିବାକୁ ହୁଦମାନେ ଏ- ଶୁଭ କର ଧର୍ମରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଗରପମେଧକୁ ଅନେକ କର ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁର ବନ୍ଧୁର ଦେବଧାଏ ସେମାନେ ଅପଣା- ଦୋକାନ ସବୁ ବନ ରୁଦିବାନ ଶୁଭ କରୁଅଛନ୍ତି ।

କରକଦାର ସରକାସଦେବମାନଙ୍କର ଅମନମାନେ ତତପ୍ରାସର କେତନ ଅସିକା ତା ୨୮ ରିଶରୁ ପାଠକେ ବୋଲି ଏକାରଣ୍ୟକ ଜେନରଲ ବଞ୍ଚେନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ମୋପସଲ ଅମନମାନଙ୍କ ପ୍ରତ ଏକାସନେ କୁକୁମ କରଦେ- ଲଥିଲେ କଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । ସମସ୍ତକ ଦରମାହୁ ପହୁ- ତାରଣରେ ଦେବା କରକକୁ ହେବ ।

ସୁଦା ଯାଉଅଛି ଯେ ଘର ବର୍ଷପର ଗରପମେଧ ହୁ- ଶୁର ସାଦେବକ ବୁଦାସନ ଅନୁଷ୍ଠାରେ ଓଡ଼ିଶାବାସୀ କର୍ମସୁରୁକ ମଧ୍ୟରୁ ଏକକଣ୍ଠ ଏବଂ ରେସୁଟ ନକ୍ଷେଷ୍ଟ ପଦରେ ନସୁତ କରକେ । କର୍ମସୁରୁ ସ ଦେବ ଏଥମଧ୍ୟରେ କେତେ ଜନଲର ନାମ ସେରଣ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ନାମକାଳୀ—ପ୍ରେକଳରୁଡ଼ ବା ବକନପାଠକୁ ଡି- କରୁ ଦାଶି ତାହା ମାତ୍ରକେ ପହିଁରେ ପାଶି ଦେଇ କରୁବ- ନ ଏବଂ ତହିଁ ସମେ କଳ ବର୍ଣ୍ଣା ମିଶାଇ ରଖି ଦେବାକୁ ଦେବ । କର ପାଠ କର ଉତ୍ତର ତାକୁ ସବୁ ନଅରେ ବସାଇ ଶୁଭବେଳ ସିଂହାରକ, ପହିଁ ପରେ ତାକୁ ଶୁଦିକର ସେହି ପାଶିରେ ଅକ୍ଷ ଶୋପ ଅଠା ମିଶାଇ ଦେଲେ ଉତ୍କଳ ନାମ ଶାଶୁ ପ୍ରସୁତ ହେବ ।

ଅଲମାସ ବା ପରକରେ ବାତ ଯୋଡ଼ବାର ସୁଧାନ । ଏହି ସୁଧାନ ପ୍ରସୁତ କରବାକୁ ହେଲେ କଳ ଉପର ଦେଇ ନଅରେ ବଳ ସୁଧା ଚାକୁ ଓଷାଇ ଉତ୍କଳରୁପେ ଶାଠକ କରବ । ଶାଠକ ହୋଇବନରୁ ଉତ୍କରେ କଳ ଶୁଭସୁତ ମିଶାଇ କ ସେପରି ପାଠକ ନ ହୋଇ ଅଛି ବହୁକ

ହୋଇ ରୁଠିନ । ବହୁକ ହୋଇବନରୁ ତାକୁ ଖଣ୍ଡେ ବା- ପୁଣା କି ଲୁହାପୁଣା ଉପରେ ବାତ ବାବୁକିରେ ଏଥର ପିଠିକ କ ସେପରି କୋମଳ ହୋଇଥିବ । କୋମଳ ହୋଇ ଗଲରୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ କାର୍ଯ୍ୟର ଉପଯୋଗୀ ହେବ ।

ଦୟାର କେକଟ ପ୍ରଭର କରଇ କରବାର ଉପାୟ— କେକଟ ପ୍ରଭର ପ୍ରାୟ ଋଷ (ସଙ୍ଗା) ଦାସ କରଇ କରପାଏ କରଇ କରବା କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧ ସୁତକ । ସେଇଁ ଶନସବୁ କର- ର କରବାକୁ ଦେବ ତାକୁ ଲକ୍ଷାଗୁଣ, ଚନ୍ଦ୍ରଲୀ ପ୍ରଭର ପଦାର୍ଥରେ ଉତ୍କଳରୁପେ ମାଣ ସଦା କରବୁ ତାକୁ ନଅଁ ଉପରେ କସାଇ ଖୁକ କରମ କରବାକୁ ଦେବ କ ସେପରି ଉକ୍ତ ଜନସରେ ସଙ୍ଗା ଲାଗିରେ ତରତ ଶିବ । ଏପକ୍ଷ ଗରମ ହେଲୁକ ତହିଁ ଉପରେ ସଙ୍ଗା ଖଣ୍ଡେ ସାଧି ଦେଇ ତାହା ଉପରେ ଅକ୍ଷ ଜଣାଦଳ ଲଗାଇଦେଇ ଶଣ୍ଡେ ଋଷ- ବନାରେ ସେହି ଲାଗିଥିବା ତରଲରସକୁ ଜନସ ଦେହପାକ ବୁଲାଇ ପାଶି ନେଲେ ସମାନ ସୁକରେ ସବୁଠାରେ ଉତ୍କଳ- ରୁପେ ସାଶି ଉତ୍କଳ କରଇ ହୋଇଥିବ ।

ରୁଦ୍ରକୋଷ୍ଠିଅରୁ ଅକଷତ ହେଲୁଁ ଯେ ଶାନ୍ତ ଭୋମନୀର ଅପିଲ ଉପମିସ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ତାହାର ସାମୀ କୈଶ୍ଵର କ ୩ ଶ ବାଦରୁ କ ୨ ଶ ବାସବାସ ପଶୁକୁ କମି ଯାଇ- ଅଛି ।

ଡ଼ି ଓଶେକ ନାମକ ଜଣେ ପଦସିନ୍ ଏକ କାଗଜର ଲୌକା ନିର୍ମାଣ କର ଦୁଇ ବର୍ଷ ହେଲ ଉତ୍କଳପର ନାନା- ନଦ ନଦ ଓ ସାଗରରେ ଗ୍ରମଣ କରୁଥିବାର ସମ୍ଭାବ ମିଲଇ ଅକ୍ଷପାଏ ଉକ୍ତ ଲୌକାଦ୍ୱାଏ ଡ଼ି ଓଶେକ ମା ୨୦୦୦ ଇ- ବାଃ ଗ୍ରମଣ କରୁଅଛନ୍ତି ଏ ଲୌକାର କୌଣସି ଶତ ହୋଇନବାର ଜଣା ନ ଯାଏ । ଏବଂ ନାମ କୁଦବାଦକ ହୋଇଅଛି । ଏଥର ଲକ୍ଷ ୨ ୧୨ ଓ ଓସାର ୨ ୨୪ ଟ ଅଛି ।

ପଞ୍ଚାବ ସାମାନ୍ତ ପ୍ରବେଶକୁ ସୈନ୍ୟ ପ୍ରେରଣ କରୁଥିବାର ପଶୁର ସିଦିଅଛି । କଥର ରୁଏ ସାମାନ୍ତପ୍ରବେଶୀୟ ବନ୍ଧବରାସ ପାହାଡ଼କାଗମାନକୁ ଦମନ କରବା ଏଥର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ ମାତ୍ର ଏମନ୍ତ ସୁଦା କସଦ ରୁଅଇ ଯେ ବାବୁଲର ଅମରକ ବାପୁଁ ଶାବର ଅଧମନରେ ସାହାଯ୍ୟ କରବା ଏ ଅଭୋଜନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଛି । ସୁକ କୌଣସିର ମଲ କଥା ହୁଠା ହୁଁ ପାରିବାର ନୁହେଁ ।

କଲିକତା ଅବଶୁରୁସମାଜର ଜଣେ ବୃଥାଲ ଅର୍ଗୁର୍ଯ୍ୟ ବାବୁ ବେଗୁରମ କୃତ୍ୟାକର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଅଛି । ଏ ମହାଶୟ ବଡ଼ ଧ ମିକ ଏକ ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ ପ୍ରଭର ବସ୍ତ୍ରସେ କଳ ମନୋଯୋଗୀ ଥିଲେ । ଏଠର ଅପଣା ସୁଶାମ କେହେପର ଅନେକ ଉତ୍କ- ଶାଧନ କରୁଥିବାକୁ ସେଠା ଲେକମାନେ ଅଦଳ ପ୍ରବେଶ ଅଛନ୍ତି ।

କରକଦା ଗରପସର ସମାଦକ ବାବୁ ପାଣ୍ଡାସୋଡ଼ନ- ମର୍ତ୍ତ୍ୟା ବରୁଷକ ବ୍ୟବସାୟର ସରକ ନଦେ ମେସରସୁବୁପ ପୁକଦାଲ କସୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ବାବୁ ମହାଶୟ ସରମତରେ ଏହି ମାନ୍ୟର ଗପସୁତ ଅଛି ।

ଉତ୍କଳବର୍ଷର ବର୍ଣ୍ଣମାନ କେତେକେଟିଏ ସହ ଉତ୍କଳ କସୁବାହେବ କରୁଅଛନ୍ତି କି ଏ କାର୍ଯ୍ୟର ସେ କେତେଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପସୁତ ତାହା ସେ ନାପଶୁ ସାହି କହୁ ତାହାକର ବୁଦପ୍ରକେ ଏହି କ ଗରଦବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷତରେ ପଶପାତନା ଶାଶୁପାସିକତା କଳ ଉତ୍କଳ ନାହିଁ । ସେକେ ଏତକ ହେବ ଦେବେ ଅଧମାନଙ୍କର ଧର ଦୁଃଖ କସ ? ଅସ୍ୟେମାନେ କେବଳ ନାସୁବରୁ ଉତ୍କ ।

ଦକ୍ଷିଣ ଅକ୍ଷେପରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବିଲକର୍ମଗୁଣକର
ବେଦନ ରୁଣା ହୋଇଅଛି । ସରକାରୀ ବିଲକର୍ମଗୁଣ-
ମାତ୍ର ବେଦନାବେଶ । ଏମାନଙ୍କର ବେଦନ ରୂପରେ
କିଏ ହାତ ଦେବ ?

ପ୍ରେସ୍‌ପତ୍ରି ।

ପ୍ରେସ୍‌ପତ୍ରିର ମହାନ ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ-
ମାନେ ଦାୟୀ କୋଡ଼ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳଦିପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହୋଦୟ-
ସମୀପେଷୁ

ମଦାସୟ !

ଉତ୍କଳପ୍ରେସ୍‌ର ସମ୍ପାଦକରେ ଭବିଷ୍ୟତ ବିଶ୍ୱା-
ସମ୍ଭବରେ ଯେ ସବୁ ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲେ
କାହା ଜଣେ ଅପରାଧୀ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ
ଲୋକଠାରୁ ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରକାଶ କରି ପ୍ରକାଶ
କରିଥିଲେ ଅମ୍ଭେ ଶୁଣୁଅଛୁ ଯେ କିଛି କଲର
ସମ୍ପାଦକ ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ପଞ୍ଚପ୍ରକାର
କାମ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ନେତୃତ୍ୱର ବଡ଼
ଗୋଲ୍‌ଡ଼ାମାରେ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ଉକ୍ତ ପତ୍ରିକା
କମ୍ପ୍ୟୁଟରବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଚିତ୍ତା ନିମନ୍ତେ
ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ନିକଟକୁ ଗଢ଼ା ପଠାଉଥିଲେ
କିନ୍ତୁ ଚିତ୍ତା ଦୂରେ ଥାଉ ତାହାଙ୍କୁ ସବୁ
ସମ୍ପାଦକ ସମ୍ପରେ ସୁଦ୍ଧା ଦେଖି ନାହାନ୍ତି ।
ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ସମସ୍ତକାର୍ଯ୍ୟ ଏହିପରି ଅଧା ।
ଏପରି ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ବଳିକ ହୋଇ ପଡ଼ିପୁରଣ
କଲେ ଉଦ୍ଧାର କିପରି ? ବୋଧହୁଏ ସେ-
ସମୟରେ ବ୍ରହ୍ମପ୍ରେମାସ୍ତ୍ରାଦିକରେ ନିମନ୍ତେ ଥିଲେ
ସବୁ ? କୌଣସି କୁତୁହୀ ଲୋକ ଏପରିକାର୍ଯ୍ୟ
କରି ଦୂର ଗୁରୁଜଣ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ
ମାସରେ ପଚାରିବାକୁ ଏବେ କାଣ୍ଡ କରିଅଛନ୍ତି ।
କିନ୍ତୁ ପତ୍ରିକା ମର୍ମ ଏହି ଯେ ନୂତନ ସମା-
ଜର ବୃତ୍ତିରେ ଉତ୍କଳପ୍ରେସ୍‌ରେ ଲେବ ତାହା ।
ଉତ୍କଳପ୍ରେସ୍‌ର ଶ୍ରୀ ଜଗଦେବ ସାମନ୍ତ ସମ୍ପା-
ଦକମାନଙ୍କର ପତ୍ରିକା ଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ସମ୍ପାଦକ
ପ୍ରଧାନକର୍ମଗୁଣ ବେଦନା ଓ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ-
ସୂଚକ କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ଏହିପରି ଲିଖିତ
ହୋଇଅଛି କିନ୍ତୁ ଏହା ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ନିଜାନ୍ତ
ଅସଙ୍ଗତ ବୋଧ ହେଉଅଛି । ନୂତନ ପ୍ରକା-
ଶାହେବ ପ୍ରାୟ କ୍ରମାପ ଦେବ ସମ୍ପାଦକଙ୍କର
ଗୁଣକର ବିଶ୍ୱାସ ସକଳ ଲୋକଙ୍କୁ ଅପ୍ୟୟିତ
କରଅଛନ୍ତି ଓ ମାମଲ ମୋକଦ୍ଦମା ସବୁ ନିର୍-
ପେକ୍ଷତାରେ ପେଠାର ବ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନକାରୀ
ସମ୍ପାଦକଙ୍କୋତ୍ତ ଓ ସେମାନଙ୍କର ମାମଲ
ଗୁଣକର ନିଶ୍ଚି କରନ୍ତି ଏହିପରି ସ୍ୱାଭାବିକ-

ପ୍ରେସ୍‌ର ସମ୍ପାଦକ ନିଜେ ସମ୍ପାଦକ ହୁଏ ଅର୍ଥାତ୍
ଶ୍ରେୟ ଅନ୍ୟଲୋକ କା ନିଜେ ତାଙ୍କର ପିତୃବ୍ୟ
ଜଗଦେବସାମନ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ସମସ୍ତ ଦର୍ପଣ
ଦେଇ ନିଶ୍ଚି ରହିଲେ ସମ୍ପାଦକ କାର୍ଯ୍ୟ-
ପତ୍ରିକା କିନ୍ତୁ ପାରିବ ନାହିଁ ଓ ଉତ୍କଳପ୍ରେସ୍‌ର
ସମୟରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରଧାନକର୍ମଗୁଣ ପ୍ରକାଶ
କେବଳ ଓ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ଉତ୍କଳ
ପ୍ରଶଂସାରସହଜ ତଳା ଅପିଥିଲେ କିନ୍ତୁ
ଯେଉଁବନ୍ତୁ ଜଗଦେବସାମନ୍ତଙ୍କ ଉପରେ
ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ଉତ୍କଳ ନିଶ୍ଚି ରହିଲେ ସେହିପରି
ନାନାପ୍ରକାର ବିଶ୍ୱାସୀ କରୁଥିବାର ଦେଖା-
ଯାଏ ଓ ପ୍ରକାମାନେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ଥିଲେ
ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ସମ୍ପାଦକ-ଅପରେ ସମସ୍ତେ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନୁଭବ ହେଉଥିଲେ ଏପରି ସମୟ-
ରେ ସମ୍ପାଦକ ନିଜେ ସମ୍ପାଦକ ଉତ୍କଳ ନିଜେ
ଅନ୍ୟ କାହାରଦ୍ୱାରା ତଳାଦି କଦପି ଉପ-
ନୁଦେ । ଶେଷରେ ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଦାବ ଯେକି
ଏହି ନିବେଦନ କରୁଅଛୁ ଯେ ଏପରି ବିଶ୍ୱା-
ସମ୍ପାଦକ ସବୁ ଅର୍ଥାତ୍ କୌଣସି ଅପରାଧୀ ବ୍ୟକ୍ତି-
ଠାରୁ ନେଇ ପ୍ରକାଶ କରିବେ ନାହିଁ । ନାହିଁ
କାଳ ମୋଡ଼ ହୁଅନ୍ତୁ । ରହି ।

୨୩/୧୮୭
ସୁଦାହାଟ

Chinta money Pattanaick.

To the Editor of UTKAL DIPIKA,
Sir,

While every good work done is
scarcely omitted to be honorably men-
tioned by you, some people are
wondering how a great feat which is
being performed by Babu Chattur-
bhuj Patnaik has not attracted your
attention yet. It is worthy of pub-
lication that the Babu despite the
orders of Government prohibiting his
having any connection with the Press
has, as if to brow-beat the Govern-
ment, started a press which he has
obtained from the Raja of Bamra.
The Babu's good pluck in persisting
not merely to be a nominal editor but
to be a proprietor of a press is very
admiring.

30-9-86. Yours faithfully
An observer.

We have already announced the esta-

ishment of this Press as another Benames
concern of Babu Chatterbhuj Patnaik. We
are now informed that his brother Babu
Sham Sunder Patnaik has made the declara-
tion regarding it :— Ed.

ମଦାସୟ !

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶୁଭ୍ର କବିତାକୁ ଅପରାଧ ସ୍ୱ-
ଖ୍ୟାତ ପତ୍ରିକାର ଏକପ୍ରାନ୍ତରେ ପ୍ରାକ ପ୍ରକାଶ
କରି ଦାୟିତ୍ୱ କରିବାବେଳେ ।

ତୁର୍ଗାପକା ।

ଅସ ମା ଜନନ ଉତ୍କଳଦେଶରେ
ଉତ୍କଳସମ୍ରାଜ୍ୟେ ପତ୍ରିକା ପାଦ ।
ସିଂହାସନେ କସି ମଦାସନ୍ତୋଷରେ
ଉତ୍କଳନେ ଦାନ କରି ଅନନ୍ଦ ।

କବ ଅପରାଧ ଅତି ମନୋହର
ସମ୍ପାଦକରେ ଏକ୍ତୁ ଶରତ୍ୱ କାଳ ।
ନାନାଦ ସମନେ ଚରୁଗୁରୁବର
ସୁଗର ପବନ ବଦେ ମୁଦୁଳ ।

ସମ୍ପାଦକରେ ପତ୍ରିକା ଅତି ଶୋଭାକର
ଦେଲିଗି ସରକଳ ନିମଳ ।
କ୍ଷେତ୍ରେ କାଶିକୃଷି ବିଶିଷ୍ଟ ସୁନ୍ଦର
ଦରପକ୍ଷିଣାଳୀ ବିଲେ ଶ୍ୟାମଳ ।

ଏ ଶୋଭାକର କଲେକର କର
ପବନ ବର ଗୋ ଉତ୍କଳସୁମି ।
କବ ପତ୍ରିକା ଅପେ ଲଭି ଅବସର
ତୁମ୍ଭର ପ୍ରେମରେ ହୋଇବୁ ପ୍ରେମୀ ।

କବ ଉତ୍କଳରେ ଦାନ ଉତ୍କଳ
ଅନନ୍ଦେ ମାତୃତ୍ୱ ସବନ ଗୁରୁ ।
କୃପାମୟୀ ନାମ କର ଗୋ ବିଷୟ
ଉତ୍କଳସମ୍ରାଜ୍ୟେ ସଦୟ ହୋଇ ।

କବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲେବ ମିତ୍ରଣ ସଦନେ
ଅନନ୍ଦେ ଗାଲକେ ତୁମ୍ଭର ନାମ ।
ଅବଦାସ ଲଭି ବର୍ମଗୁଣବଳେ
ଅମୋକ ପ୍ରମୋକେ ହୋଇବେ ସମ ।

ଅସ ମା ଅସ ଗୋ ଜଗତଜନନ
ଓଡ଼ିଶା ତୁର୍ଗା କର ଲେବନ ।

ଉକ କୃପା ବଦା ଉତ୍କଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
କୃପା ବାଣିଜ୍ୟରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସ୍ଥାନ ।

ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶେ ଶୁଦ୍ଧେ ଦାଦାବାର ବାଣୀ ।
ଦତ୍ତ ଅମ୍ବୁକୂ ଦୁଃଖ ଅନଳ ।
ଲଭ୍ୟ ଚଷ୍ଟାଳେ ଛାଳ କୃପାପାଣି
ଏ ଘୋରସଙ୍କଟୁ ରଖ ଉତ୍କଳ ।

ବାର୍ଷିକ ପାକଣ କର ପୁଞ୍ଜ ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଉତ୍କଳେ କର ଗୋ ପାଦକ୍ଷେପଣ ।
ସେବା ପୂଜା କରୁ ଉତ୍କଳସମ୍ମାନ
ନିଜ ନିଜ ଛୋଟ କରୁ ପୁଞ୍ଜଣ ।

ନବକର୍ତ୍ତେ ଅମ୍ବେ ଶ୍ରେଣୀ ନବସୁଖ
ଅନୁକମ୍ପା କର ଶାନ୍ତସନ୍ତାନେ ।
ଓଡ଼ିଶାଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ସୁ-ଲେଚନେ ଦେଖ
ଅସ ମା ଜନନୀ ଉତ୍କଳ ସ୍ତ୍ରୀନେ ।

୨୭।୧।୮୭ } ବନ୍ଧୁମତ
ଏରସମା } ଶ୍ରୀ ରଘୁନାଥ ମିଶ୍ର

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଦୃଶ୍ୟ ପୂଜା ।

ଏହି ମହାପଦ ଉପଲକ୍ଷରେ ବାବୁ ଅରବିନ୍ଦ
ଜର ବନ୍ଧାନ ନାନା ପ୍ରକାର ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଓ ବଳାସ ଦ୍ରବ୍ୟ କଲିକତାରୁ
ନୂତନ ଅମଦାନ କର ଅପଣାଗ୍ରାହକମଣ୍ଡଳୀ
ଏବଂ ଅପରବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ସେ ସବୁ ଦେଖିବା-
ନିମିତ୍ତ ଗୋଷ୍ଠିଗଠନ ବାବୁ ଗୋଷ୍ଠିଗଠନ-
ସମ୍ପର୍କ ବସା ନିକଟ ଦୋକାନକୁ ସବନୟ
ଅହ୍ୱାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ସମସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସ୍ୱଳ୍ପ ପ୍ରମାଣେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।
କ୍ରେତାମାନେ ଥରେ ପଶାଣା କଲେ ବୁଝି
ପାରିବେ ।

NOTICE.

Wanted the following Clerks and
Moharirs for the Road Cess collection
office at Pooree. Applications will be
received upto 12th. October 1886.
A good knowledge of English is
essensial for employment in any but
the last named appointment.

- 1 Head Clerk @ Rs. 40 rising to Rs. 50 per month by biennial increment Rs. 2.
- 1 Second Clerk @ Rs. 30 to Rs. 40 by Do.
- 1 Third Clerk @ Rs. 25 to Rs. 35 by Do.
- 1 English knowing Moharir @ Rs. 20 to Rs. 30 by Do.

1 Moharir @ Rs. 20.
Road Cess office } H. SAVAGE
Pooree } Offg. Collector.
25.9.86.

ବନ୍ଧୁମତ ।

ଏ ବନ୍ଧୁର ଚମତ୍କାର କାରବାର ନିମନ୍ତେ
ଲଲସେନୁ ଆଗାମୀ ନବମ୍ବର ମାସ ପ୍ରଥମ
ସପ୍ତାହରେ ଦିଅଯିବ ଯେଉଁମାନେ ଲଲସେନୁ
ନେଇ ଏ ବନ୍ଧୁରେ ଚମତ୍କାର କାରବାର କର-
ବାକୁ ଇଚ୍ଛା ରଖୁଥିବେ ସେମାନେ ଆଗାମୀ
ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ତା ୩୧ ରଖ ପୂର୍ବରୁ ଅମ୍ବ-
କୃଷ୍ଣକୁ ଦରଖାସ୍ତ୍ର ପଠାଇବେ ।

। ବା । ବତ୍ତାମା } Madan Mohun Patnaik
୨୭।୧।୮୭ } Manager

ବାଲିକାଗଜ ।

ଉତ୍କଳସମବା ଶ୍ରୀ ଦରରେ ସଦର କଟକ
ଗୋଷ୍ଠିଗଠନ ବାବୁ ଗୋଷ୍ଠିଗଠନ ସମ୍ପର୍କ
ବସା ନିକଟ ବାବୁ ଅରବିନ୍ଦ କର ବନ୍ଧାନାମକ
ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି ଯଥା—
୧୨ ପାଣି ବାଦାମ ଚମର ୧୨ ୫ ୨୫
୧୧ ପାଣି " " ୫ ୨
୧୨ ପାଣି " " ୫ ୨୫

କେପାରିମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନେ ଏକ-
ଶରେ ରି * ମ ବା ଅଧିକ କିମ୍ପା କରବେ ଅନୁର
ସ୍ୱଳ୍ପର ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବୁ । ମୂଲ୍ୟ ନବଦ ।
ଶ୍ରୀମତ ବାବୁ ଗୋଷ୍ଠିଗଠନ ସମ୍ପର୍କର
ଚତୁର୍ଥକ୍ରମକାର ବସା ନିକଟସ୍ଥ ଅମ୍ବୁକୃଷ୍ଣ
ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଣା ଓ ବଲ୍ଲଜା ଓ
ରେସମାଓଗେର ଲୁଗା ଓ ଶ୍ରେଣୀଗଣା ଓ କଲି-
କଜା ଚମାସୁ ସତରଠର ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି
ବାଦା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକବର୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ
ଅଛି । ଚିତ୍ତର ଆଉ କେତେକ ଫେନସି
ଜିନିଷାତ୍ ବିକ୍ରୟ ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି
ବାଦା ନିମ୍ନ ଭାଗରେ ଲେଖାଗଲ ଯାହାକର
ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ଉକ୍ତ ଦୋକାନରେ ଅନ୍ତେ-
ପଣ କଲେ ସ୍ୱଳ୍ପର ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
ପାରିବେ । ଏକତା ଅମ୍ବେମାନେ ବିଲେଇଝାଡ଼ି
ବିକ୍ରୟ ସକାଶେ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖି-

ଅଛି । କେହି ଖରଦ କରବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ତାଙ୍କ
ବିକ୍ରୟ କରାଯିବ । ଯଦି ଉକ୍ତ ଝାଡ଼ିମାନ ବିକ୍ରୟ
ହେବା ପୂର୍ବ ଅପଣା ମଜଲିସ ସକାଶେ ଉକ୍ତା
ଗୁଡ଼ାନ୍ତି ତେବେ ଏକ ସଫଳ ଫଳ ତା ୫/୨
ହସାବରେ ଉକ୍ତାଦେଲେ ପାଇ ପାରିବେ ! ମାତ୍ର
ବାଦାର ଶକ୍ତ ଖୟାଳର ଭାବ ତାଙ୍କ ଉପକେ
ଥୁବ । ଯଦି ହେଲେ ଝାଡ଼ିର ପର ମଲ୍ୟ ତାଙ୍କୁ
ଦେବାକୁ ହେବ ।

ବନ୍ଧୁମତ ।

କଳର ଶେଷଣା ବ ଚ ହୁଁରେ ଗୁଡ ଦେଲେ ଗଲେ । କଦୋଝୋଡ କଦୋସୀର ଦେଲ ଜଜବା ଶେନ ସାବା ଓ ତୋମ ସହର । ତୁରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ନବସା କଦବା ବାଗବ ଗେହ- ସିର ଓ କଲମ । ପେନ୍ସିଲ କାହାଣୀ ପଦ । ନାନା ପ୍ରକାରର ଚଠ- କାଗଜ ଓ ଲଗାପା ହେଉଁ ମୁଖ । ଠିକର ହତ । କଦୋ ସାହୁକ । ବାବାଇ ସାବାନ ସର୍ତ୍ତରେ ଲୁଗା-ପଦସାର ହୁଏ । ଅକ୍ଷୋଭ ଗୋଡ—ଅର୍ଥାତ୍ ସୁଗଢ଼ୀ ପ୍ରକା । ଅସଲ ଲୁଗା । ଓଧାଟର ସୁପ୍ତ ହତା । କଦର ଅର୍ତ୍ତ । କୋଦୋଡାନ୍ତ । ପୋରସୁନ୍ଦର କେବର- ମେକ ଓ କରକ ଗୋ- କରେ ଲଗେ ବୁଝାବ କାନ ଗର୍ଥାତ୍ ଲେଖିବାକେଲେ ମଜ ଓ ଶୁଣିଲେ କଳା ତେବ । ଅଲଗା ତନ୍ତା ୧୨ x ୧୦ ଇଞ୍ଚ ୧୫ x ୧୨ ଇଞ୍ଚ ପଦେକବୁଦ୍ଧ-ବଲ ଗାଞ୍ଜ ସହର ୫ - 1/୨ ମୋନା ଓ ମୋନାବଦ ଉକ୍ତମ ଧର୍ମ ନିଜକାଗଜ ଚନ୍ଦ୍ରପାସାନ୍ତ କଳା କଦି ଓ ପାରିବର ଚୌତ ପଦା	ବାବୁ ଶିବସ ସାଜ ଓ କଦ ରଜନ ଓ ସାବା କଦୋ ବେହେର ରଜର୍ସ କୁଦପଦହୁଏ ,, ଏକପଦ ହୁଏ କେଲସନ ଉପୋର ମେ କେସର ଅସଲ ମାକି ବାଳୀ ଲୁଗାରେ ଠକ ଦେଲେ ଖୋକ ଗରେ ବଦଳ ହେବ ନାହି । ଏ, ଘୋଷକ ମସୃତେଲ କାମିନ ଓ କଦବା । କଦୋ ଅସଲେଟ । ଏକକ ବାଲମା । ସୁଅନ ପେର । ଅକ୍ଷମେଷ୍ଟକ ପେନ୍ସିଲ ଅ ର୍ଥାତ୍ ଏ ପେନ୍ସିଲରେ ଲେଖି କଦିନ ପେପ ରକ୍ତ ରିମାଲ ସେହୁ ପେନ୍ସିଲ ଲେଖା ହୁ ପରେ କେଉ ଚପାଲ ପେଲେ ଚହୁଁର ନକ ଲ ଲହେ । କଦିନ ପେପର । କଦସିକ ଦେଲେ କଦ କାର ହାତ । ଉକ୍ତର ଗୋପର ଅର୍ଥାତ୍ ପଠାଇ କଗ୍ରଲ ବା ନିବାର ରବର । ମନସାମା । କେହୁ କୁ ପେନ୍ସିଲ ! କମ କୋଦଲ କନାରଣୀ ଗାଞ୍ଜ ଓ ଗୋଡ ଓ କର ମଦସୁଦାବାସ ଓ ଶିର- ପାଲ ଗାଞ୍ଜୋଡ ଓ ଶାଞ୍ଜା । ତ୍ରିଶିଂ କାଦ
---	---

ଅରବିନ୍ଦ କର ବନ୍ଧାନ

352

କମିତାଙ୍କ ବିକ୍ରୟ

କମିତାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ କୁଞ୍ଜମୋହନ ବୋଷ-
ଙ୍କର । କି । ବାଲେଶ୍ଵର ଅନୁଗତ । ପ୍ର ।
କାବମା ନ ୧୨୭୩ ଉତ୍କଳା । ତା । ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା
ଓଗେର କମିତାଙ୍କ ବିକ୍ରୟ ଦେବ, ଏହା ଓଡ଼ି-
ଶ୍ୟାଳ ପ୍ରଧାନ କଲର ଗୁଜରାଟରୁ ଫଳଗୁ
ହୁଏ ଯେଉଁଠାକୁ କଲକତାଜାହାଜସବୁ ଯାଆ-
ନ୍ତୁ ବରଇ ଏହାର ସଦରଜମା ୫ ୧୩୮ ।
ଅଣା ଏକ ମଫସଲ ଜମା ୫ ୩୦୦ ଛା ।
ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରରେ କେତାମାଳେ ଅନୁ ନକଟରେ
ଇତ୍ତାଦୁଷ୍ଟକାଳ କଲେ ସମସ୍ତ ବିକ୍ରୟ ଜାଣିପାର-
ବେ ।

By order
Peary Mohun Bose

ଓଲଟ୍ଟା ଶେଗର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା
ମହୋଦୟ ।

ଏହି ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସମାଜ ଶୁଣାବଳୀ ଅନ୍ୟ
କୌଣସି ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଲାଭିତ ହୁଏ ନାହିଁ ।
ଏପରି ଓଲଟ୍ଟା ଶେଗର ପ୍ରଧାନକର୍ମୀ ଉତ୍କଳ
ଦୋର ନାହିଁ; ଏହି ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ଫଳପ୍ରଦ
“କ୍ଲୋସେଡାଲନ” ଯେଉଁଠାରେ ଫଳପ୍ରଦ
ଦୋର ଅନେକ ପ୍ରକାର ଲାଭ କରିଥାନ୍ତି ।
କ୍ଲୋସେଡାଲନ ପରବର୍ତ୍ତରେ ନ ୧ ମୂଲ
ପଲ ବା ବନ୍ଧା ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ହୁଏ ।

କ୍ଲୋସେଡାଲନ ଯେଉଁ ସ୍ଵଳେ ଫଳପ୍ରଦ ନ
ହୁଏ ସେଥିଲେ ନ ୨ ମୂଲ ପିଲ ବା ବନ୍ଧା
ବ୍ୟବହାର କଲେ ନିଷ୍ଠେ ସେଗା ଶେଗରୁ
ମୁକ୍ତ ହୁଏ ।

ସେଗର ମରଣାପନ୍ନ ଅବସ୍ଥାରେ ନ ୩ ମୂଲ
ପିଲ ବା ବନ୍ଧା ବ୍ୟବହାର କଲେ ସେଗା ଲାଗତ
ଆଇ ପୁଣି ସର୍ବାଦ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରଇ ।

ଯଦ୍ୟପି ବାଣ୍ଟି ବନ୍ଦ ନ ହୁଏ ତେବେ ନ ୪
ପିଲ ବା ବନ୍ଧା ବ୍ୟବହାରରେ ନିଷ୍ଠେ ବନ୍ଦ ହୁଏ ।
ଅସମ୍ଭବ କୃପା ନିକାରଣ ସତ୍ୟରେ ନ ୫ ମୂଲ
ପିଲ ବା ବନ୍ଧା ବ୍ୟବହାର ମାତ୍ରେ
କରିବେ ହୁଏ ।

ଯଦି ଯେକେ ସହଣୀ ହୁଏ ବା ଯେକେ
ସୁଲଭ ବା ସେଗର ପଲ୍ଲୀ ନ ହୁଏ ତେ-
ବେ ନ ୬ ମୂଲ ଉତ୍କଳ ବ୍ୟବହାରରେ ସମସ୍ତ
କାର୍ଯ୍ୟ ଉପସମ ହୁଏ ।

ଉକ୍ତ ପ୍ରକାଶକମୂଳ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ମୂଲ୍ୟ ୫୦ ୧
ଓ ସମୁଦାୟ ଏକତ୍ରରେ କିମ୍ବ କଲେ ଉତ୍କଳ
ବାକ୍ସରେ ବନ୍ଦ କରି ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ସବୁ ୫୭ ।
ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

ଅଧିକ ବା ଅଳ୍ପକମର କଣ୍ଠସାଧ୍ୟ କୂଳ ଓ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସେଗର ବହୁ ପଦାଧିକ ଓ ଅଗୁ-
ଫଳପ୍ରଦ ଉତ୍କଳ ।

କୌଣସି ପ୍ରକାର ବ୍ୟବସାୟ	ବହୁସେବକ ଚର୍ଚ୍ଚ ୫୦ ୮
କୂଳସମାପନ ୫ ୧ ।	ବହୁସେବକ (ଉତ୍କଳମୂଲ୍ୟ ମା- ପତ) ୫୦ ୮
ବାସୁଲର ଅତି ପ୍ରସ୍ତରଣ	କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର ଉତ୍କଳ ୫୦ ୫
ଉତ୍କଳ ୫ ୧୧	କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର ଉତ୍କଳ ୫୦ ୫
ବାଦାଶ୍ରମ ବା ପ୍ରଦୀପନେ- ଦେବର ଉତ୍କଳ ୫ ୧	କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର ଉତ୍କଳ ୫୦ ୫
ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କ- ଳ ୫ ୧ ୫	କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର ଉତ୍କଳ ୫୦ ୫
ସାହୁର ମରମ (ଗୁଣା ବ- ରମ ମାତ୍ର) ୫ ୦ ୮	କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର ଉତ୍କଳ ୫୦ ୫
ବସୁଲର ଉତ୍କଳ ୫ ୦ ୮	କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର ଉତ୍କଳ ୫୦ ୫

ପ୍ରସ୍ତାବନା ।

ଅପରକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓଲଟ୍ଟା ଶେଗର ବନ୍ଧା-
କାର ଗୁଣ ଯଥେଷ୍ଟରୂପେ ପ୍ରଶଂସା କରାଯାଇ
ନ ପାରେ । ୧୦ ବସର ଅଧିକ ଓ ୨୦ ବର୍ଷର
ଅଧିକ ବୟସ୍କ ଅମୂଲ୍ୟ ଜଣେ ପ୍ରତିବାସୀ
ଓଲଟ୍ଟା ଶେଗରେ ଏପରି ଶାନ୍ତି ଥିଲେ କି
କାକର ଜୀବନର ଅଣା ସମସ୍ତେ ଭାଗ କରି
ଥାନ୍ତେ । ଏହି ସମୟରେ ଅପରକ ଦତ୍ତ
(ନ ୩ ମୂଲ) ବନ୍ଧାକାଟି ବାଦାକୁ ଉତ୍କଳ ।
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅଭାବରେ ପ୍ରଶାନ୍ତପତି କି ଉକ୍ତ
ବନ୍ଧାକା ଦେବାନାମକେ ସେଗା ଉପସମାନ
କଲେ ଓ ଅବଶେଷରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭାଗ ଲାଭ
କଲେ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା } Munsif Warish Alli
୩୦/୧୦/୯୭ } Head Master.

ମହାଶୟ, ଅପରକ ଯେଉଁ ଉତ୍କଳ ପ୍ରକାର
କରିଥିଲେ ତାହା ବହୁବିକ୍ରୟଦ୍ଵାରା ବୁଲର
ପାଣ୍ଡିଆପୁଲ ଉତ୍କଳ ଅଟେ । ବୁଲର ପକ୍ଷରେ
ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତକର ଫଳ ଫଳପ୍ରଦାୟ ଏହାର
ପ୍ରଶଂସା ଅନୁ କରୁ ଅଟୁ ।

ଅପରକର ବୟସକ
ଭାବରେ ପ୍ରସାଦ ଦାସ
ଭେଜିଷ୍ଟ୍ରା ବସଣୀ

ଅନ୍ୟ ସାହିତ୍ୟିକମାନ ଦାସିକାର ମାତ୍ର ୨,
୨୦/୧୦/୯୭, ୧୦/୧୦/୯୭ ଓ ୨୦/୧୦/୯୭, ଓ

ସମ୍ପାଦକର ମାତ୍ର ୨ରେ ପ୍ରକାଶ ଦୋର
ଅଛୁ ଦେଖ ଓ କବିସକଳଠାରେ ଉକ୍ତ କଲେ
ଅନେକ ସାହିତ୍ୟିକଙ୍କ ପାଠ କରି ପାରିବ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଗୁପ୍ତ
କବିସକଳଠାରେ ଉପସେକ୍ତ ଉତ୍କଳମାନ ପ୍ରାପ୍ତ
ହେବ ।

Apply to
LAKSHMINARAIN GUPTA
Kibiraj, Kendrapara.

ମେହରୋଗ ।

୧୨୭୩ମସିହାରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନୀ ଯଦିଶା ନିରୁଦ୍ଧି
ହେବ । ବୁଲର ପ୍ରମେହକାରୀ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ
ଅନୁମତି କରୁଅଛୁ ସେମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତ ଗୌ-
ଣକରାବ ଉଚିତ ନୁହେଁ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥକ୍ୟକୁ
ସତ୍ୟରେ ଜାଣିବେ ମାତ୍ର ପରିଭାଗ କରୁ ନୁହେଁ ।

ଏହି ଉତ୍କଳ ଯଥାସ୍ଵତନ୍ତ୍ରରେ ଏକପ୍ରାୟ ସେ-
ବା କଲେ ନୁହେଁ କେବଳ ଏକ ଭଳ ଗୁଣ ସମ୍ପା-
ଦରେ ସୁସଜ୍ଞତାରେ ଅବଶ୍ୟ ଅଭାଗ୍ୟ ହେ-
ବ । ସେଉଁମାନେ ଅଭାଗ୍ୟ ନ ହେବେ ନିଷ୍ଠ-
କୁ ବହୁଅଟୁ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗ ।
ଦୋର ଜାଣିବେ ଶେଷସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେବ ।
ସର୍ବାର ଉତ୍କଳରେ ସମସ୍ତେ ନ ହେଲେ ଶେଷ
ସିଦ୍ଧ ନାହିଁ ଅନେକ ସେଗା ଅଭାଗ୍ୟ ଲାଭ
କରି ପ୍ରଶଂସାପ୍ରମାଣ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
ଅବିକମରେ ପୁସ୍ତକାକାରେ ପ୍ରକାଶ ହେବ
କଲକତା ଅହେରଷୋଲ ନମ୍ବର ଉତ୍କଳରେ
ସି, କେ, ଗୁପ୍ତ କଳ୍ପନକଳଠାରେ ଏକ ବନ୍ଧା
ଦରଦାବପାରି ପ୍ରତିକ୍ରମାକ ପୁସ୍ତକାକାରେ
ଏହି ଉତ୍କଳ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକଟି-
ଟି ୫୫୮୫ ବା । ପୁଲିନା ଓ ଡାକଶ୍ରମୀ ପୁସ୍ତକ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ଉଲଟ୍ଟା ଶେଗର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ
ଓଡ଼ି କୁପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଚୋଳକର ଉତ୍କଳ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସତ୍ୟରେ	
ଜାତି ଚଳ	୫ ୦ ୮
ଅଧିକ ପ୍ରସ୍ତ	୫ ୨ ୧
ଫଳ ପ୍ରସ୍ତ	୫ ୦
ଉକ୍ତ କୌଣସି ଉତ୍କଳ ଯେକେ ଶୁଦ୍ଧ ହେଲେ ଫଳିତ ଉତ୍କଳ ୫ ୦ ୮ ବା ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ । ଓ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସତ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ ଅନେକ ଫଳ ଓ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ହେବ । ଅଧିକ ଉତ୍କଳ କଲକତା ହେବ ବଦୋଦୟ ଚୋଳ ଶାନ୍ତି । ଫଳପ୍ରଦ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସତ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ	

ଫଳପ୍ରଦ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସତ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳ
ଫଳପ୍ରଦ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସତ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

୧୯୧୪
୧୯୧୪

୧୯୧୪ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯ ତାରିଖର ୧୯୧୪ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯ ତାରିଖର ୧୯୧୪ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯ ତାରିଖର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ଦ୍ୱିତୀୟ
ଫାଷ୍ଟିକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨ ୯
ଭାବମାସ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧ ୯

ସମସ୍ତ ଶୈଳବଦାର ସମ୍ପର୍କରେ ଉତ୍କଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବିଲ୍ଡିଂ ଯେଉଁ ପଦପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ତାହା ଅସମ୍ଭବତଃ ଥିବାର ବିଲ୍ଡିଂ ଯାହା ମଧ୍ୟ କାମ କରୁଥିବା ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ଶାନ୍ତିପୁର ମଧ୍ୟ ବିଲ୍ଡିଂରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରକଳ ଅବଦାନ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ ଯେ ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ଏଦେଶରେ ଯେଉଁ ଅନୋଚଳ ବୋଧହୁଏ ତାହା ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଅଭାବେ ଏହି ଦୁର୍ଗାଭର କିଛି ପ୍ରକାଶ ଦେବ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପାଠକଙ୍କ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେଉଥିବାର ଉଚ୍ଚତର ବର୍ଣ୍ଣାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଦେଖାଦ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସବୁ ଦେଖାଦ ଭଲକର ବୁଝିଲେ ଏଥିରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ହେଉ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ପାଇପାରେ ।

ବୁଝିବ ପଦବ୍ୟୟ ଗ୍ରହଣ ଯେତେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଶ୍ରୀମାତୃସ୍ତଳ ସେ ଉତ୍କଳ ଉଚ୍ଚଳ ନୁହନ୍ତି ବୋଲି ଏବେ ଜଣା ପଡ଼ୁଅଛି । କଥିତହୋଇ ଥିଲା ସେ ଉତ୍କଳ ମତ୍ସ୍ୟ ମାତ୍ର ଯେତେବେଳେ ସେ ଜାହାଜରେ ବନ୍ଦୀବୋଇ ଅସିଲେ ଅଦୌ ମତ୍ସ୍ୟ କୁଲିଲେ ନାହିଁ ଏବଂ ମତ୍ସ୍ୟଜୀବୀ ଗୋବରୁଣ ଅଗ୍ରଣି ନ ଥିବାର ଦେଖି ଲୋକେ ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ ହେଲେ ଗୋବରୁଣ ଅନ୍ୟ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ସେ ସେ ବଡ଼ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଓ ନିଷ୍ଠୁର ମାତ୍ର ଏତେବେଳେ ବଦଳିଗଲାରେ ଉକ୍ତ ସୁଦା

ବୁଝିବାସାଧକ ଜଳସ୍ନାତକ ଉଚ୍ଚତ ଦୁଃଖ ଶୁଣି ଓଷମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ସାଧକ ଅଠସତ ଧନୀ ପଠାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅସ୍ପୃଶ୍ୟର ବସୟ ଯେ ଗ୍ରହଣ ଉପରେ ପଦସ୍ତ ଥିବା ସୁଲିପ କର୍ମଗୁଣ ଏହି ଟଙ୍କା ମନଅର୍ଥର କର ପଠାଇଲେ ବୋଲି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ କର୍ମସ ବାକ୍ୟ ଶୁଣିଅଛନ୍ତି ।

ପୁଣ୍ୟ ଦେବଗଜକ ବସୁରୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଦେବଙ୍କ ମନ୍ଦିରର ଉତ୍କଳ ଗୋବରୁଣା ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତରକୁ ଦଶହରା କଚେରୀକର ପଦେ ଦାଏର ହେବାର କଥା ଥିଲା କୌଣସି କାରଣରୁ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ଅଲଗା ଅଦ କାଗଜପତ୍ର ସବୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି କଚେରୀ ଫିଟିଲମାଟକେ ନାଲିସ ହେବାର କଥା ଏବଂ ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗେ ଅଗାମୀ ବୋଲିଲାର ପ୍ରାର୍ଥନା ଦେବ ଏବଂ ଅଦାଲତରୁ ମୋକଦ୍ଦମା ନିଷ୍ପତ୍ତି ହେବାରପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍କଳର ଜଣେ କିମ୍ପୁକୁ ବୋଇ ଗୋବରୁଣା ମନ୍ଦିରର କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଲିବ ଏହିପରି ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ହୋଇଅଛି । ଦେବଗଜକ ପକ୍ଷରୁ ମୋକଦ୍ଦମା ଲଢ଼ିବାର କି ଉପାୟ ହେଉଅଛି ଅନେମାନେ ଜାଣି ନାହାନ୍ତି । ଶୁଣିବାରେ ଗୋବରୁଣା ମୋକଦ୍ଦମା ଅପେକ୍ଷିତେ ଗୁଲିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କର ଥିଲେ ଉତ୍କଳର କିଛି ଉତ୍କଳ ପାଠକାହାନ୍ତି । ଯାହା ହେଉ ଓଡ଼ିଶାପକ୍ଷରେ ଏ ମୋକଦ୍ଦମାଟା ସମ୍ପ୍ରଦାନ ଅଟଇ ଏବଂ ଉତ୍କଳ

ବାସିସମସ୍ତ ହିନ୍ଦୁଙ୍କର ଏଥିରେ ଗାଢ଼ ସମ୍ପର୍କ ଥିବାରୁ ସାଧାରଣ ଚର୍ଚ୍ଚାର ବସୟ ହୋଇଅଛି । ଅନେମାନେ ଅଗାବରୁ ଏସମୟରେ ଓଡ଼ିଶା-ବାସିମାନେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ନ ହୋଇ ମନ୍ଦିରର ସେବା କାର୍ଯ୍ୟ ବସୟ କଲୋବସୁରେ ଗୁଲିବାର ଉଚିତ ଚର୍ଚ୍ଚା କରନିହାସ ଏକଥା ସ୍ଥିର କରବାକୁ ମନୋସୋଗୀ ଦେବେ ।

ଦେହାର ପ୍ରଦେଶର ଗରବର୍ଷର ବାସିକ ବରଣୀରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଗଜର ଗୁଣ ବେ-ବଳ ପାଟଳୀ ଜଳରେ କିଛି ନାହିଁ ଏବଂ ଗୟା-ଜଳରେ ଅଳ୍ପ ପରିମାଣରେ ଅଛି । ଏହି ଦୁ-ଜଳ ଛଡ଼ା ଅଛି ସମସ୍ତ ଜଳରେ ଉକ୍ତ ଗୁଣ କିମ୍ପୁର ପରିମାଣରେ ଦୁଅଇ ଏବଂ ବର୍ଣ୍ଣିତ ବର୍ଷ-ରେ ଗରବର୍ଷାପେକ୍ଷା ବୁଝି ହୋଇଅଛି । ପୁଣ୍ୟ ଏହି ବ୍ୟବସାୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେ ସବୁ ମନକଥା ଶୁଣା ଯାଉଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ କିଛି ନାହିଁ । ପ୍ରଜାମାନେ ଅଗ୍ରଦୃଷ୍ଟକ ମାନବୁଷ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ କାରଖାନାବାଲ ଏବଂ ପ୍ରଜାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବଦାଦ ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । ପାଟଳୀର କମିଶ୍ନର ଦାଲିତେଷାଦେବକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରଶଂସା କରୁଅଛନ୍ତି । ମାଲ ଛଡ଼ା ସୋସ ଏବଂ ସୋଜା ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅଇ ମାତ୍ର ଏ ବର୍ଷ ଏହି ଦୁବନ୍ଦ ଉତ୍କଳ ଅନେକ ଉତ୍କଳ ବୋଇଅଛି ଅଥଚ ସ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳ ହାକିମମାନେ ଏଥିରୁ ହାତ

ପୁରୁ କର ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । କେହି ଅନୁମାନ କରନ୍ତି କି ରାଜସ୍ୱସମ୍ପର୍କୀୟ ବିଧାନମାନ ଏହି ଭାବଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ହୋଇଅଛି । ଯେବେ ତାହା ହୋଇଥାଏ ତେବେ ରାଜସ୍ୱମେଣ୍ଡାଙ୍କର ଉଚ୍ଚ ବିଧାନମାନ ଶୀଘ୍ର ସଂଶୋଧନ କରବା ଉଚିତ । ସରକାରଙ୍କ ଦେଇ କୌଣସି ଦେଶୀୟ ବ୍ୟବସାୟ ନିଷ୍ଠା ହେଲେ ତତ୍ତ୍ୱ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଦେବ ।

ସନ ୧୮୮୫ ସାଲର ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ଯେ ସମସ୍ତ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଅଛି ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ମଧୁକା-ରୁକର ପ୍ରବନ୍ଧମାନା ଏବଂ ଫକୀରମୋହନ ବାବୁଙ୍କର ରାମାୟଣ ଅଯୋଧ୍ୟା କାଣ୍ଡ ନିରୂପିତ ହୋଇଅଛି । ଏହି ପୁସ୍ତକମାନ ନିର୍ଦ୍ଦାୟକ ଦେବା ଅଧ୍ୟାୟ ହୋଇଅଛି ଏମନ୍ତ ବୋଲିବା ଅନୁ-ମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହଇ । ବାସ୍ତବରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟର ରଚିତ ପୁସ୍ତକମାନ ବାହୁ-ବାକୁ ଦେଲେ ଏସବୁ ଶ୍ରେଣୀ ଅନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର ଦିଅ ଯାଇ ନ ପାରେ । ମାତ୍ର ଅନୁମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ଏହି ଯେ ଅନ୍ୟତଃ ଦୁଇ ଭିନ୍ନଗତ ବର୍ଷର ପ୍ରାଚୀନ ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀ କାବ୍ୟମାନ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ରହିଥିବା ଏବଂ ଅବଧି କଳସଂସାରଣରେ ସମ୍ପ-ତିତ ଅଦର ସହିତ ଗୁମ୍ଫାଳ ଦେଉଥିବା ପ୍ରକୃ-ତ୍ୟେ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାରେ ତହିଁର ଜାମ ରକ୍ଷା ରହିଲ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାଷାର ପ୍ରାଚୀନ ପୁସ୍ତକମାନ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସେସବୁ ସଙ୍ଗରେ ଭୁଲନା କରି ଦେଖିଲେ କୋଥ ଦେଉଅଛି ଯେମନ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଗୋଟିଏ ଅଧୁନିକ ଭାଷା ଅଟଇ ଇଂରାଜୀ ସମୃଦ୍ଧ, ପାରସୀ, ବଙ୍ଗଳା ଉର୍ଦ୍ଦୁରେ ଯେପରି କାବ୍ୟ ସମ୍ରଦ୍ଧମାନ ବିଷୟବସ୍ତୁ ସବାଗେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ସେହିପରି ଶ୍ରେଣୀ ପୁସ୍ତକ ହେଲେ ଭାଷାର ଗୌରବ ରକ୍ଷା ହୁଅନ୍ତା । କେବେ ସରକାରୀ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ଉଚ୍ଚ-ନ ଭାଷାର ଅଦର ଦେବ ଅନୁମାନେ ନିଷ୍ଠା ରହିପାରୁ ନାହିଁ ।

ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଦେଶୀୟ ମଦ୍ୟମାନର ଅଧିକ ସେକେଟିଙ୍ଗ ସରକାର ଗୋଟିଏ ସାହେବ ଭାବରେ ବନବନ୍ଧନ ନିମିତ୍ତ ଅନୁମାନ କରବାର ମନସ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହିପରି ଯା ୧୫ ଡିଗ୍ରୀରେ ବିଭିନ୍ନରୁ ଯାହା କରବାର ତଥା ସୁଭବ

ଅନୁମାନ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଏଠାରେ ପଦ୍ମହାସ୍ୟ । ଏବଂ ଅନୁମାନଙ୍କ ରାଜସ୍ୱିକରଣ-ରୁଲ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ଅପରାଧ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି । ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀ ଏବଂ ରେଭିନ୍ଦ୍ରାଟି ବିଷୟର ଉଚ୍ଚତ କେତେକ ପ୍ରଧାନ ବିଷୟ ତଳ କଳା-ପୁସ୍ତକ ମାମାଂସା କରବା ତାହାଙ୍କ ଅନୁମାନର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୋଲି କଥିତ ହୁଅଇ । ଅଧିକ ସେକେଟିଙ୍ଗ ଏହିଦ୍ୱାରା ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟଇ । ଭାରତବର୍ଷ ପ୍ରତି ତାହାଙ୍କର ମନୋ-ଯୋଗଥିବାର ଏଥିପ୍ରକାର ଜଣାପଡ଼ିଥିଲ ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପସ୍ଥଳ ଅଧିକାର ପାଇ ଏବେସର ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିକା ସବାଗେ ସ୍ୱୟଂ ଅଧିକାର ପୁରୁ କର ସମ୍ଭବ ମନୋଯୋଗର ପରତତ୍ତ୍ୱ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଯେବେ ସେ କେବଳ ଏଦେ-ଶୀୟ ଇଂରାଜୀକ ତଥାରେ ନ ପଡ଼ି ନାହିଁ ତଥ୍ୟ-ମୂଳେ ଦେଶୀୟ ଏବଂ ବିଦେଶୀୟଙ୍କ ମତାମତ ସମାନଭାବରେ ଶୁଣି ଅପଣା ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁରୁ କର କେବେ ଅନୁମାନଙ୍କର ଅନେକ ମଙ୍ଗଳ ହେବ ସମେତ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟରେ ଭାରତର ଅର୍ଥ ସେଇ ନିଷ୍ଠା ଦେଉଅଛି ତାହା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ ଦେଖିବେ ଏବଂ ଏହି ଏକ ଉଦାହରଣ ଦୃଷ୍ଟିପାତ୍ରରେ ଯେ ଭାରତର ସାମଗ୍ରୀ କେବଳ ଭାରତର କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟୟ ନ ଦେଲେ ଏବେଗର ଅର୍ଥକ ଅବସ୍ଥା ଭଲ ହେବ ନାହିଁ ।

ଅନୁମାନେ ଅତିଦୂରରେ ସହଜ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଏ ଜଗତର ପାଦର ମାନମାନ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧାପୂର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରୀମୁଖ ବକଳ ସାହେବ ତତର ମଧ୍ୟ ଭାଷାରେ ମାନବଜାତି ସେଷ କଲେ । ସାହେବ ମହୋଦୟ ଏ ଜଗତର ଜଣେ ବହୁ-କାଳର ନିବାସୀ ଓ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ପରମ ବନ୍ଧୁ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଧର୍ମ ନିଷ୍ଠା, ସବାଗର ଓ ପରୋପକାର ଦେଇ ସେ କି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ କି ହିନ୍ଦୁ କି ମୁସଲମାନ ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଶେଷରୂପେ ସମାଦୃତ ହିଲେ ଓ ଦେଶୀୟଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ମଧ୍ୟ ବିଶେଷ ଅଦର ଥିଲ କ୍ଷେତ୍ର ବିକ୍ର ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ସମଭାବ ଥିଲ ଓ ଜାଗା-ଗଦା ଅବା ଅରମାନ ଆଦୌ ନ ଥିଲ । ଏହି ସବୁ ଶୁଣି ଦେଖିଲେ କେ ତାହାଠାରେ ବଡ଼ ପ୍ରୀତି ଥିଲେ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମତ୍ତା ଓ ତାଙ୍କର ପରୋପକାର କାର୍ଯ୍ୟ ଛଡ଼ା ପ୍ରାୟ ସରଳ ସାଧାରଣ ସର୍ତ୍ତରେ ମୁସଲମାନଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ

ବହୁତା ଓ ସତ୍ତ୍ୱପଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସାଧାରଣରେ ସାଧାରଣ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କୁ ଥିଲେ ତାଙ୍କଠାରେ ସୁମତାଭିମାନ ମଧ୍ୟ ନ ଥିଲ । ବିଳୟ, ଶାନ୍ତି, ସହସ୍ପତି ଭାବ୍ୟାଦି ସତ୍ତ୍ୱମାନ ତାଙ୍କୁ ଅନୁକୃତ କରୁଥିଲ । ଅତଏବ ତାଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ସାଧାରଣ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ଓ ତାଙ୍କର ଅନ୍ତେଶ୍ୱରୀତା ତାଙ୍କରେ ଜନତା ତାଙ୍କ-ପ୍ରତି ସାଧାରଣ ଭାବର ପରତତ୍ତ୍ୱ ଦେଇଅଛି । ତାଙ୍କର ବୟସ ବ ୭୦ ବର୍ଷ ଦେଇଥିଲ ।

କବଳ ସାହେବ ମୂଲ୍ୟ ପୂର୍ବେ କଥିଥିଲେ କି ଇଂରେଜଙ୍କ କବଳ ପ୍ରାଳରେ ମୋହର କବଳ ନ ଦୋଇ କଳା ଲୋକଙ୍କ କବଳ ମଝିରେ ମୋହର କବଳ ହେବ ଓ ମୋହର କଳା ସୁଲମାନେ ମୋହର ସବୁ କବଳ ପ୍ରାଳକୁ ନେଇଯିବେ । ଏହା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରୀ-କା ହୋଇଛି ଓ ଏଥିରୁ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ବହୁଭାବର ବିଶେଷ ପରତତ୍ତ୍ୱ ମିଳୁଅଛି । ତାଙ୍କର ମନ ସେପରି ସ୍ୱଳ ଥିଲ ସେପରି କିଛି କିଛି ଲୋକ କର ନାହାନ୍ତି ତୁର ଏବଂ ତଳ ମାଟି ଶରୀର ଅପସ୍ତ ହୋଇ ତାହା ପରୀକ୍ଷାରେ ପ୍ରାଣ ତ୍ୟାଗ ଦେଲ । ଦେଶୀୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ବିଶେଷରୂପେ ସ୍ତୁ-ଅଛନ୍ତି ।

କଟକରେ ପଞ୍ଜାର ଅମୋଦ ।
 ଇଂରେଜମାନଙ୍କ ଯୋଗେ ଏ ଜଗତରେ ପଞ୍ଜା ସମୟରେ ଅଧିକ ସାଧାରଣ ଅମୋଦ-ପ୍ରମୋଦ ହୋଇଥିଲ ଓ ମଧ୍ୟ ତହିଁରେ ମଦ-ରାମ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲ । ମୋହରରେ ପଞ୍ଜା ସମୟରେ ମଜଲିସ ନାଟିରଙ୍ଗ ଲଭ୍ୟା-ଦରେ ଯେପରି ଅମୋଦ ହୁଅଇ ସେପରି ଅମୋଦ ଏ ଜଗତରେ ହୁଅଇ ନାହିଁ, କିମ୍ପା ସେ ଅମୋଦ ଆଦୌ ନାହିଁ କହିଲେ ଅଭକ୍ତି ହେବ ନାହିଁ । କେବେ ଜଗତର ପ୍ରତିମା ଓ ସାତ ପରି ସରସ ଏମନ୍ତ କି ମୋହରରେ ମେଢ଼ର ଏପରି ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀ ଶୁଣଣ ପ୍ରାୟ କୌଣସି-ପ୍ରାଳ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ଏଠା ମେଢ଼ ପର୍ଯ୍ୟ-ରେ କମ୍ପଳ ପରତତ୍ତ୍ୱ ହୁଅଇ । ବସନ୍ତସମୟ ଏଠାରେ ବିଶେଷ ଜନତା ହୁଅଇ ଓ ମେଢ଼ ମାନ ଏକହିତ ହୋଇ ଯିବାରେ ଦୃଷ୍ୟଟି ଅତି ଶୋଭନୀୟ ଓ ମନୋହର ହୁଅଇ । ସେ-ବଳ ମଧ୍ୟ ମେଢ଼ ସଙ୍ଗରେ ନାଟି ଅବା ଶଙ୍ଖାର୍ଜୁନ ନ ଥାଏ ଏବର୍ଷ କେବଳ ଦୁଇମେଢ଼ ସଙ୍ଗେ

ସାମାନ୍ୟ କାନ୍ଧି ଥିଲ । ଏ କମଳରେ ଏକେ
 ଦୁର୍ଗାମେଢ଼ ଲୋକେ ଦେଖିଲେ ହେଁ ଯେତେ
 କାଳକ୍ରମେ ସେ ସର୍ବଜ୍ଞ ହେଲେ
 ବାମନମେଢ଼ ଏଗାର ଦୋଷ ଦୋଷ ଏଥି
 ମଧ୍ୟରେ ବାମନ ଲୁଚି ନୁହେଁ ଓ ଶିଳା
 ପ୍ରସାଦ ବାବୁ ଅନନ୍ତପଦା ମେଢ଼ ଅତି
 ସରସ ହେଲେ ଏବଂ କେତେକ ସାଧାରଣ
 ରେ ଦୁର୍ଗାମେଢ଼ କିଛି ଯାଇଥିଲ । ସାଧାରଣ
 ବ୍ୟକ୍ତିମେଢ଼ ଉତ୍ତମ ରୁଚିର ପରମ୍ପରା ଦେଖି
 ଥିଲ । ଅର୍ଜୁନ କୁଳରେ ନିଷ୍ଠା ଦେଖିବା
 ବହିରେ ପରମ୍ପରା ଦୋଷ ଏବଂ ପଞ୍ଚ-
 ପାଶୁର ଦୋଷ ଓ ଅନେକ ରଖି ମୁକ୍ତି ପ୍ରଦ-
 ମାମାନ ଥିଲ । ତାହା ଉତ୍କଳରେ ପ୍ରଚଳିତ
 ହେଲ ନ ଥିଲେ ମନୋହର ହୋଇଥିଲ ।
 ଏଠାରେ ପୂଜା ଚଳିତର ଉତ୍ତମ ପାଶୁର
 ଥିଲାରୁ ଦର୍ଶନର କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରକାଶ ହୋଇ-
 ଥିଲ ମାତ୍ର ମୋଦନର ଦୋଷ ପ୍ରାୟ ଦଶ-
 ଦଶ ଶତକରେ ବର୍ଣ୍ଣ ଦୋଷକୁ ଯାହା
 ପଞ୍ଚ ବ୍ୟାସ ଓ ଅପୂର୍ବ ହୋଇଥିଲ ।

ଇଂରେଜମାନଙ୍କର ଆମୋଦର ବିକଳଣ
 ଏହି ଯେ ତା * ଉତ୍କଳ ମହାନଦୀରେ ନିଉ-
 ଚାଳିତ ହେଲେ ଗୋଟିଏ ବୃଦ୍ଧ ବୋଧ
 ଗୁଣ୍ଡୁଆ ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ିବାରେ ସହଜ ହେଲ
 ସୁନ୍ଦର ଦେଖିଲ ଓ ଉତ୍କଳ ମେମମାନେ
 ତସିଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ଏକ ନାକକ ଦ୍ରବ୍ୟ
 ବାହୁ କଂଥ ଦେଖି ଦେଲ ।
 ଦୁର୍ଗାମେଢ଼ ଗୁଣ୍ଡୁଆ ଦେଖିବା ନାକକଦ୍ରବ୍ୟ
 ବାହୁ ପଞ୍ଚ.ଗ.ଃ ଓ ଦୁର୍ଗାମେଢ଼ ସାଦେବମା
 ତକଦ୍ରବ୍ୟ ବାହୁ ଉତ୍କଳ କାଳବୋଧର
 ଦୌଡ଼ ଦେଲ । କାଳବୋଧର ଦୌଡ଼
 ଦୌଡ଼କଳର ହୋଇଥିଲ । ଅତି ଗୋଟିଏ
 ଅଧିକ ଦୌଡ଼କଳର ଏହିଥିଲ ଯେ ଗୋଟିଏ
 ଗୋଲକୂଳ ଉତ୍କଳ ଶେଣୀ ବାନ୍ଧରେ ବନ୍ଧା
 ହୋଇ ଅଠ ଦଶଦା ପାଶି ଉପରେ ପଦାକୁ
 ବାନ୍ଧାଥିଲ । ଉତ୍କଳରେ ତହିଁ ବୋଧା ହୋଇ
 ଥିଲ । ବୌଦ୍ଧିଏ ବ୍ୟକ୍ତି ଉତ୍କଳ ଉପରେ ଉତ୍କଳ
 ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁଣ୍ଡୁ ଗଲେ ୫ * କା ପୁର-
 ପ୍ସାର ପାଇବର ଜୟମ ଥିଲ । ଏଥିରେ
 କେତେକ କେକ ତେଣୁ କଲେ ମାଣି ଦୁର-
 ଗୁଣ୍ଡୁ ବାଧ ଯାଇ ପାଶିରେ ଦୁରଦାଲ ପଡ଼ି
 ପିଠର ପଦା ଅଧିକ ପଡ଼ିଯିବା ସମୟରେ
 ଦର୍ଶନର ବଡ଼ ଦୁର୍ଗାମେଢ଼ ହେଉଥିଲ ।
 ତା ୨ ଉପ ଓ ତା ୮ ଉପ ଓ ତା ୧୨ ଉପରେ

ଗୁଣ୍ଡୁଆମେଢ଼ ପଡ଼ିଥିଲେ ଦେଖି ଦୌଡ଼ ଦେଲ
 ଓ ଦେଖିଲ ସର୍ବଜ୍ଞ ଉପ ଥିଲେ ଦୌଡ଼ ପ୍ରତି
 ଅତି ଦର୍ଶନର ଦ୍ରବ୍ୟ ଜନନୀ ହୋଇ
 ଥିଲାରୁ ସେ ପ୍ରାୟ ଶେଷ ପାଉଥିଲ ଓ ଏପରି
 ଆମୋଦରେ ଏଠା ଲୋକଙ୍କର ରୁଚି ଥିବର
 ନଶ ଗଲ । ତା ୨ ଉପରେ ଦେଖା ପଡ଼ିଥିଲେ
 ମନୁଷ୍ୟ ଦୌଡ଼ ଦେଲେ ଓ ସାଦେବମାନେ
 ଦୌଡ଼ ଥିଲ । ତା ୧ ଉପରେ ମେମମାନ
 ବର ମନୋହର ଦୃଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲ । ଏଥିର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମତ୍ତ ଅଟଇ । କାରଣ ଏଥିର
 ଉପୁର ଏଠା ଶା ଚିନ୍ତାମୟରେ ଲାବି ।
 ଅନୁମାନକ ଉତ୍କଳର ଶକ୍ତି କାଳ ହୋଇ
 ଥିବ । ତା ୧ ଉପ ଉପରେ ନିଷ୍ଠା ଯୁ
 ହୋଇଥିଲ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ କେତେକ ଅତି
 ଶାଳା ଓ ଗୋପନୀୟ ନିଷ୍ଠା ଦେଲେ ଥିଲ ।
 ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଇଂରେଜମାନଙ୍କ
 ଯୋଗେ ଏଠାରେ କେତେକ ସମସ୍ତାପାଦ
 ବିପ୍ରର ଆମୋଦ ହୋଇଅଛି ଓ ପୁଣି ଆମୋଦ
 ମାନ ଉତ୍କଳର ଓ ଶରୀରର ପୁଷ୍ଟିକର ଅଟଇ ।
 ଦେଖାଯୁ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ଶ୍ରମପାଥ
 ଆମୋଦମାନ ବିକଳରେ ପ୍ରକୃତ ହେବାର
 ବାଣ୍ଟାମାୟ ।

ମୋଦରମେଢ଼ ।

ମହତ୍ତମ ପଦ ଏ ବର୍ଷ ଏକଗଳରେ ସାମା-
 ନ୍ୟରେ ନିର୍ବାହ ହେଲେ । ତାଳଅର ସଖ୍ୟା
 କେବଳ ଅଠଗୋଟି ଥିଲ, ବଦିବକାର ଓ
 ଓଡ଼ିଆବକାର ତାଳଅ ଛଡ଼ା ଅତି ସବୁ ଅତି
 ଶୁଦ୍ର । ପୂର୍ବଦିନରେ ଏହା ଅତି ଉଚ୍ଚ ଅଟଇ
 ଓ ଶାନ୍ତସାମଗ୍ରୀର ମହାର୍ଯ୍ୟ ଏଥିର କାରଣ
 ଅନୁକୂଳ ହେଉଛି । କରମଖାର ତାଳଅ ପ୍ରତି-
 ବର୍ଷ ନିକଳ ପ୍ରକାରର ହେଉଥିଲ ଏ ବର୍ଷ
 ବାହା ଅଦୌ ଦୋଷ ନାହିଁ ତହିଁ ପରବର୍ତ୍ତେ
 ପଞ୍ଚା ବାହାଜଥିଲ । ପୂର୍ବରେ ଏ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ
 ଓଡ଼ିଆବକାର ତାଳଅର ସାଜ ସରସ ଥିଲ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ପଲଟନରେ ସପାହକ ସଖ୍ୟା ଉଚ୍ଚା
 ଥିଲାରୁ ଶେଷ ତାଳଅ ଶୁଦ୍ର ହୋଇଥିଲ ଓ
 ମଜଲସ ବାଣ ଉପାଦ ଅଦୌ ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ମଧ୍ୟ ସେ ତାଳଅର ସୁନ୍ଦର ଦେଖିଥିଲ । ଗୋଲ-
 ନାଳି ପେକସଳମାନେ ସେହିପରି ଅତି ଗୋଟିଏ
 ତାଳଅ କଲେ ଥିଲେ । ପଲଟନର ମିଶି ସବୁବିଧା
 ଏ କମଳରେ ଦସଗୋଟି ତାଳଅ ହୋଇଥିଲ ।
 ତାଳଅରେ ବିପ୍ରର ଜନନୀ ହୋଇ କହି

ମାତ୍ର ଅଳ୍ପଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନେକ ଦେବୀ
 ବିଷୟର ଓ ପ୍ରସ୍ତର ଜଳଦା ଦେଲେ ଥିଲ । ଏ
 ପଦକ ବ୍ୟାପ୍ତମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଥିଲାରୁ ଏହା
 ଉପକାରକ ଅଟଇ ଓ ଏଥିରେ ହିଁ ମୁଖ୍ୟମାନ
 ଉପୁର ରତ ଆସି । ଅତିଏବ ସର୍ବସାଧାରଣ
 ଉପାଦ ପ୍ରକାର ପୂର୍ବ ଏ ପଦକକୁ ପୂର୍ବରୁ
 ଜାଗରୁକ ରଖିବାର ଉଚିତ ।

ଏଠା ମିତ୍ରନିଧିପଲକଦ୍ୟାଳୟ ।

ପୁଣ୍ୟ ସାଧାରଣଶିକ୍ଷାଦାନର ସମସ୍ତକାର
 ସରକାର ନେଥିଲେ । ଯେଉଁ କଳାକୁ
 ମିତ୍ରନିଧିପଲକଦ୍ୟାଳୟ ପୁଲିସ୍‌ଠାରୁ ରକ୍ଷା
 ପାଇଲେ ସେହିପରି ଗର୍ଭମେଧ ଶିକ୍ଷା-
 ଦାନ ଚିନ୍ତାମୟ ପ୍ରକୃତ କେତେକ ବିଷୟର
 ଅଗ୍ରାଦାନ ମିତ୍ରନିଧିପଲକଦ୍ୟାଳୟ ଅର୍ଥଣ କରବା-
 ଦୁର ଉଚ୍ଚ ଅନେକାଳୀରେ ଏଠା ମିତ୍ରନିଧି-
 ପାଳି ନଗରବାସୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ବାଳକମାନଙ୍କ
 ନିତ୍ତୁ କେତେକ ଉପାଦାନ ସେଇଲେ ।
 ପ୍ରଥମେ ଏହି ଉପାଦାନମାନଙ୍କର ବାଧ୍ୟ
 ସାମାନ୍ୟତା କେତେକ କଳା କମଣ୍ଡଳ ଉପକ
 ଦେଖି ଏବଂ ଗରାପଣର ପଲ ଦେଖି
 ଅବଶ୍ୟ ବୋଲିବରୁ ହେବ ଯେ ଏ ବିଷୟରେ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ମିତ୍ରନିଧିପଲକଦ୍ୟାଳୟମାନେ ପ୍ରସଂ-
 ସାର ଯେ ବ୍ୟ ଅଟଇ । ବର୍ତ୍ତମାନକର ଏହି
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯଦ୍ୟଦି ଅପୂର୍ଣ୍ଣମାନେ ସମସ୍ତ
 ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ତହିଁ ସଙ୍ଗେ କେତେକ
 ଉପାଦାନ ଅନୁମାନଙ୍କ ମନରେ ଉପୁର
 ଦେଖି ଏବଂ ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାଶ କର
 ଅପୂର୍ଣ୍ଣମାନେ ଅଗା କରୁ ତ ସର୍ବସାଧାରଣ
 ଓ ମିତ୍ରନିଧିପଲକଦ୍ୟାଳୟମାନେ ତହିଁ ପ୍ରତି
 ପୁଷ୍ଟିକର କରବେ ।

ଅନୁମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ସନ୍ଦେହ ଏହିପ ପ୍ରାଥ-
 ମିକ ଶିକ୍ଷାବିଷୟରେ ଏକପକ୍ଷରେ ସର୍ବଶ୍ରେୟ
 ଏବଂ ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ଲୋକମାନେ ଯଥେଚ୍ଚ
 ଦେଖା କରୁଥିବାପ୍ରକାର ମିତ୍ରନିଧିପଲକଦ୍ୟାଳୟ
 ସେହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ କରବାର ପ୍ରୟୋ-
 ଜନ ହେଲ କୁଣ୍ଡା ଯାଉ ନାହିଁ । ପ୍ରୟ ସମସ୍ତ
 ତାହା ଯେ ଏଠା ଲୋକମାନେ ଅପଣା
 ପିଲକୁ ବଦ୍ୟଶିକ୍ଷା ଦେବାପାଇଁ ଚାହୁଁ କରନ୍ତି
 ନାହିଁ । ଏଥିର ପ୍ରାୟ ପ୍ରକାର କେତେକ
 ଏବଂ ଗୁଣ୍ଡୁଆ ଉପୁର ଏବଂ ତହିଁର ଅଦ-
 ଧାନମାନେ ସରକାରୀ ଜୟମାନଙ୍କରେ ଯୋ-
 ଗ୍ୟା ଦେଖାଯାଇଲେ ପିଲମାନଙ୍କଠାରୁ

ପାଣ୍ଡୁପୁରୀରାଣୀ ବାବୁ ସମ୍ଭବତଃ ମଞ୍ଚ ନି ସଂଗୋରର ଚଳି
 ଅପାଇଁରେ ହେଉ ପକାଇଥିଲେ କୋଇ ଜଳ ସାଦେକ
 ଚାହାନ୍ତି ସତ୍ୟତା ବାଦୀତା ଓ ପାଠକଙ୍କ କଲମାଣୀ କର
 ସୁଦ୍ଧା ଶୁଣି ନି ଫୋଇ ଶେଷେ କରପସକ ଲଗାଇଦେଇ
 କାହୁଙ୍କ ଦ୍ଵାରରେ ସେହି ହେଉ ଯୋଗାଇଲେ । ସତ୍ୟତା
 ହେଉ ପକା ବା ଅବଶ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅଟଇ କିନ୍ତୁ ଜଳ
 ସାଦେକଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସେ କ୍ୟାସୁ ଧର୍ମ ଓ ଲାଭଦାର ବହୁକ
 ଚୋ-ଅଛ ଏଥିରେ କିଛି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । କାସ୍ତକରେ
 ଏପ୍ରକାରର ଦୋଷ ଅର୍ଥାଁ ବସୁରକର ଉଚ୍ଚ ଅସରର
 ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ସୁ ପକା ସମମେ'ଡ଼ନ ସମ୍ଭବ ମୁଦୁର ବ ୪୦ ଓ
 ଲଗୁରୁ ଚାହାନ୍ତି ସୁ ଚକ୍ର ଶ୍ରୀପନ ଉଦେଶ୍ୟରେ ଗପମ ସ
 ଠା ୨୭ ଉପରେ କଲିକତାରେ ଗୋଟିଏ ବହୁତ ସପ
 ହୋଇଥିବ ଏବଂ ସକଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକ ଏଥିରେ ଯୋଗ-
 ଦାନ କରୁଥିଲେ । ସୁ-ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରୀପନ ନିମିତ୍ତ ଲୋକା ସମ୍ପ୍ରଦ
 ହେବା ଏବଂ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏହି ବନରେ ଗୋଟିଏ ସକ ହେବାର
 ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।

ଜଗନ୍ନାଥପୁରୁ ସମ୍ବାଦ ।

ଏକର୍ଷ ପୁନଃ ଓ ବୈରବଜାରେ ଉଲଗୋଟି ପ୍ରଥମ
 ହୋଇଥିଲେ । ଅପରିଚିତ ବୃଦ୍ଧି ପର୍ଣ୍ଣମାନଙ୍କ ସୁଖ ଗୁଣ
 ଦେଇଥିବ । ନାଟ ଦାନସାର ଅପୁକ ନ ଥିଲେ ସୁକ କାହୁଅ
 ଦସ୍ତୁର ସେବେ ତାହା ସବୁ ଅର୍ଥାଁ ସୁଖଦାୟକ ହୋଇ
 ନ ଥିବ । ଦସ୍ତୁର ଗୁରୁବାର ବନ ପଦକାକୁ ସେ ବନ ନ
 ହୋଇ ସୁଦ୍ଧାବର ବନ ହେବ । କିନ୍ତୁ ସୁଖରେ ସମସ୍ତଙ୍କର
 ଅପର ଥିଲେ ସୁକା ଦେବେ କଳଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ବଳଦା
 ସାଦେକ ସୁଖୀ ଅଚାନ୍ତ ମନୋରମ ଯୋଗୁ । ବେଦେକ
 ଶ୍ରୀମରେ ଲୋକ ଯାଇଥିବ, ଏବଂ ବେଦେକ ହୁଏ ମତର
 ପୁର ନିଧି ଓ ବହୁକ ହୋଇ ନିଃସ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ ପ୍ରକୃତ
 ବରୁଥିଲେ । - ଏହାକୁ ଯୋଗ୍ୟ କର୍ମରୁମାନଙ୍କ ବାହା-
 ଦୁର ବୋଇବାକୁ ହେବ ।

ଦଶହର ଦଳ ମେଠ ସବୁ ନ ଏ ସୁର ମ ହୁଣି କେଜାଇ
 ପାଇ ହୋଇ ଶିବାକୁ ହୁଏ । ଏଠାରେ ବେଶିବ ଯୋଇବ
 ଅଚାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ କିନ୍ତୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଅଧିକାଧିକାକୁ ନ ନାପକାର
 ଅସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି । ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧିରବସ୍ତୁ ପଟେପଟରେ
 ମେଠ ପାଇବକିବା କିନ୍ତୁ ବସତଜନକ ତାହା ପାଠକ-
 ମାନେ ସହଜରେ ବୁଝି ପାଇବେ । ଶ୍ରୀମକ୍ଷିମାନେ ଯେ ଲ
 ଜମିର ସାମାନ୍ୟ କର୍ମରୁମାନଙ୍କଠାକୁ କମିଶନର ସ ହେ-
 ବକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାହୁ ଉ ଉକ୍ତରେ ଗୁରୁର କରବାରେ ହୁଏ
 ବସ ନ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ସର୍ବୁ ଏପରି ହୋଇଅଛି । ସେବନ
 ଶ୍ରୀସୁକ୍ତ କମିଶନର ସାଦେକ ସୁଖରେ ଯେଉଁମାନ ଅବଶ୍ୟ
 ଦେଖି ଗ୍ର ମକ୍ଷିମାନଙ୍କୁ ଅବାକ ଦେଇଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ମତର
 ଲୋକମାନଙ୍କ ବା ବ. ସେ ଅଟଇ । ତୁର ପୁରୁଷ ମିତ-
 ଅଛି ।

ଘଟା ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାପକାବଳେ ବାରଲପାଟିକୁ ସାର
 ସୁବା ବେଦେକ ଜଣ ହୁଅ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନାମରେ ଶକ୍ତି
 ଉଦ୍ଦାହାର ପାଇ ହେବ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପାଠକଙ୍କ
 ଜଳମସୁ ହୋଇ ପଢ଼ା ଯାଏ ହେଲେ । ଏହି ବୃଦ୍ଧିକୁ
 ପଠକମ ନ ସେ ଶ୍ରୀମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅସୁବିଧା ଉପସ୍ଥାପନ
 ବସୁ ପାଇବେ ।

ଘଟାମାସ ଠା ୨୭ ଉପରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଠା ୨୭ ସପ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ପ୍ରମାଣରେ ହୁଏର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବ ।
 ସମସ୍ତେ ବହୁତ ପ୍ରକରତା ଦେଖି ଲୋକମାନେ ଗପକର୍ଣ୍ଣର

ରାସ୍ତାକୁ ସଂଶୟ ମୁକ୍ତ କରୁଥିଲେ । ମଧ୍ୟେ ନାମାପ-
 କାର ଜଳଜଳ ଶୁଣାଯାଇ ଉ କିନ୍ତୁ ଚନ୍ଦ୍ର ସେ ବସି
 ସଂଶୟ ଦୂରୀକାର । ଲୋକମାନେ ହେତୁହେତୁ ବହୁ କାହାରି-
 ପାଇ ନ ହଲେ, ଏକ ପାଠକଙ୍କ ଏକପ୍ରକାର ବନପକାକୁ
 ଶିକ୍ଷିତମାନେ ଅନୁଗମକୁ ପାଦନ କରୁଥିଲେ । ଗୋରୁ
 ଗାଇ ମଧ୍ୟ କାହାକୁ କାହାରିକା କିନ୍ତୁର ହୋଇଥିବ ।
 ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ଦୃଷ୍ଟିକାର ସମ୍ଭାବ
 ମିତଅଛି । ଅଦାବସ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ବନ ହୋଇନାହିଁ ।

ଉପରେକ୍ତ ହେତୁ ସମସ୍ତରେ ହେନେ ଠାକୁରପଟଣା
 ମୌଜାରେ ଗୋଟିଏ ଘରେ ବଜ୍ରୀକ ହୋଇଥିବୁ ଏବଂ
 ପ୍ରାସ୍ତ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତ୍ୟା କର୍ମାନ୍ତର ହୋଇଅଛି ।
 ସୁଖର ପଶସୁ ସେ ଏଦ୍ଵାର ଅଭିଳେ ଅନିଷ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟିନାହିଁ ।

ଏକର୍ଷ ପସଲର ଅବସ୍ଥା ଭଲ ନୁହେଁ । ଅପରିଚିତ ବୃଦ୍ଧି-
 ହେତୁ ବେଅଚପସଲର ଅନିଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । କମିଶନ
 ବଲିକସ କମ ଶେଷ କଲେଣି । ଶରପାନ ଲଳ ହେବାର
 ଅପା ଦେଖାଯାଇନାହିଁ । ପ୍ରକୃତ ପରମାଣରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ-
 ଅବାକୁ ଜଳର ଅଧିକ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ସତ୍ୟାସମ୍ପଦରେ ବୃଦ୍ଧି
 ହୋଇଥିଲେ କିଛି ମଧ୍ୟ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା ।

ବେଶାପାର ପ୍ରଲୋଭନର ନାମକପାନ୍ତ ମୌଜାର ଜଣ
 ଲୋକ, ଶକ୍ତି ଚିଠିରେ ମା' ୧୭ର (Refaced
 Stamp) ଲଗାଇ ତାହା କାଲିକତା ଡାକରେ ଦେଇ-
 ଥିବ । ଦେଖି ଉକ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କ ଏ ଦସ୍ତୁର ଉଚ୍ଚରୁ କର୍ମ-
 ରୁମମାନଙ୍କ କଲିକତାକୁ ମେ କାନ୍ତି ଉଚ୍ଚରୁ ଉଚ୍ଚର
 ହୋଇ ମୋକଦ । ଚକ୍ରଧାରରେ ଅଛି । ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଠା
 ୧୧ ଉପରେ ମୋକଦମା ସେହି ହେବାର ଅଦେଶ ହୋଇ-
 ଅଛି ।

କେଳମାସ ଠା ୨୭ ଉପରେ ଉକ୍ତ ଲୋକ ଅଧିକ ବା
 ଚୋହର ଚୋଟିଏ ସମେତକୁ ଏପରି ପ୍ରକୃତରୁପେ
 ପ୍ରକାର କରୁଥିବ ସେ ଚକ୍ର ସେ ଅର୍ଥ ମୁକାବିଶାକୁ ଲଗ-
 ପାଏ । ମେ ଅପଲରେ ବୁ ଛକା ଚମେର ଫଣେ ଗୁରୁ-
 ଠାରେ ସୁବା ସିଦ୍ଧିକାଳ ପ୍ରକୃତ ବସତେ ହୁଏ । କର୍ଣ୍ଣପଟା-
 ଦମାନେ ଏ ଦସ୍ତୁରରେ ବୃଦ୍ଧିପାଦ ନି କଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
 ଅଚାନ୍ତ ଦୁର୍ବିଶା ଦୃଷ୍ଟିକାର ସମ୍ଭାବନ ।

ମୋହରମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହୋଇ ନ ଥିବ । ସେକେବଳ
 ବୃଦ୍ଧି ହେବାକୁ ପର୍ଣ୍ଣମାନ ନ ଚକ୍ର ବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ପରାସ୍ତ
 କରୁଥିଲେ । ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସୁଖର
 କଟକାରଣ ନାହିଁ ।

ଘଟାମାସ ଠା ୨୭ ଉପରେ ଉକ୍ତ ସର୍ବରେକ୍ତ କାହୁ
 ବଶା ନକଟବର୍ଣ୍ଣୀ ନ କଲେ ଗୋଟିଏ କାଳକ ଦେବାକୁ ପଡ଼
 ପାଇ ପଢ଼ା ପ୍ରାସ୍ତ ହୋଇଅଛି । ପରଦକମ ନାମରେ ଘବ
 ଲଗୁଥିବାର ଦେଖାଗଲା ।

ଘଟାମାସ ସମ୍ବାଦ ।

ଘଟକାଳରେ ଜଣେ ନାବକ ଗାଆଇବା ସମୟରେ
 ଏକପକା ବଶାକୁ କିନ୍ତୁକାର ଦଂପିତ ହୋଇ ଦୁଇପକା
 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାଣଦାନ କରା । ଏ ବଶାକୁ ଜନ୍ମ ବା କୃତମ
 ତାହା ଦଂପିତକାଳି ମଧ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିପାଦ ନ ଥିବ । ଅହେତୁ
 ଅକୃତ କରନ୍ତୁ ସେ ସମସ୍ତମଧ୍ୟ କୌଣସି ଦଶାକୁ ଗୁ
 କୁଅପେଣି ସମରେ ନିଶମଧ୍ୟକୁ ଅଧିକ । ନେହୁଲେ
 ଘଟକାଳରେ ଏପରି କୌଣସି ଦଶାକିନ୍ତୁ ନାହିଁ ସେ ଯାହାର
 ଦଂପିତକାଳେ ଅନୁମୟ ମଧ୍ୟରେ ମୁଦୁ ଦୃଷ୍ଟିକାର ସମ୍ଭବ ।

ଘଟକାଳ ଉପରେ ଦେଖାଯା ଘଟା ମଧ୍ୟମରେ ହୋଇ-
 ସବା କୁକ କାକରର ଅସୁ ଦୁଇମାସମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାସ୍ତ

୪ ୧୫୯ କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଥିବାର ଶୁଣାଯାଏ । ଏଥିରୁ
 ଅନୁମାନ ହେଉଅଛି ଯେ ଏଠାର ଅସୁକାର ଡାକସର
 କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଚଳାଯାଉ ଏବଂ ଡାକସରକାର ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚ-
 ଶାଳୀ ହେବାର ସମ୍ଭବ ଏଠାର ସୁର ସ-ମଧ୍ୟରେ ଡାକ-
 ସର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ହେଉଥିବାକୁ ଡାକସର ମଧ୍ୟେ ୪ ୨-୯
 କା ଲକ୍ଷ୍ୟରୁ ମଜୁର ହୋଇଅଛି ।

ଘଟକାଳ କଳରର ମହାଜନମାନ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ
 ଗୁରୁତ ଶକ୍ତି କରବାକୁ ନ ପାଇବାକୁ କଲିକତାଠାରୁ
 ଗୁରୁ ଅଶାନ୍ତ ଭୂତମୁଖିତ ଗର ଶ୍ରୀମନଙ୍କୁ ଲଗା
 କିନ୍ତୁଅଛି ।

ଘଟକାଳର ସବଦେପୁଣି କଲିକତା ଏମ୍ ଉଚ୍ଚର
 ସାଦେକ ଏକ ମପ୍ରାଦନମନ୍ତ୍ର - ଉଚ୍ଚତାକୁ ସାଧ୍ୟ ମୋସଦ-
 ଧର୍ମ ହେ ଫେର ନ ଅଧିକାରୁ ଚଳ ଦସ୍ତୁରରେ ଲୋକେ
 ନା'ପକାର ସନ୍ଦେହ କରୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଅଧିକ ପ୍ରାସ୍ତ ଦୁ-
 ମା'ସ ହେବ ସାଦେକ ମହୋତସୁ ନିକର୍ଣ୍ଣରୁ ଫେର ନ
 ଅଧିକାରୁ ସେ ସନ୍ଦେହ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । କିନ୍ତୁ
 ପ୍ରକୃତ ଅଧିକା କୃତମ ବେହୁ ପ୍ରକାଶ ଘଟରେ କରୁବକୁ
 ସାହସ ପାଇନାହାନ୍ତି । ବାକୀ ସାଦେକମାନଙ୍କ ଦସ୍ତୁରରେ
 କୌଣସି ବ୍ୟାଧିଲେ ଡାକିବା ସହଜକଥା ନୁହଇ ସେ
 ଦସ୍ତୁରରେ ଅଦୋଳନ ହେଉଅଛି । ପ୍ରକୃତକାଳ କାଳପ-
 କରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣା ହୁଏ ।

ଘଟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଉକ୍ତମ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିବାକୁ
 ପସଲର ଅବଶ୍ୟ ଅଲ, କଳିକା ଏକ କା-ସମାଜରେ
 ଶ୍ରୀମାନଙ୍କରେ ଉକ୍ତମ ହୋଇଅଛି । ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଏକର୍ଷ ନୃତି
 ଅର୍ଥାଁ ହୋଇ ନ ବଶାକୁ ମୌଜା ଅଞ୍ଚଳରେ ଯୋଇନି
 ବ ମତ୍ର ହୋଇନାହିଁ । ଅଧିକ ଦୁର୍ଲଭ ଏ ଦୁଇମାସ ଉଦ୍ଦ-
 ଦେନତା ପାଦରେ ଘୋରପଣ ବୃଦ୍ଧିହେବାକୁ ସମ୍ଭବ ।

ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅନୁପର ଘଟାମାନଙ୍କର ଅବଶ୍ୟକ
 କଥା କିନ୍ତୁ ବାହୁଲ୍ୟ ମାତ୍ର । ବାକୀ ସେଉଁମାନଙ୍କ ଏ
 ଦେଶର ଅନିଧେ ଧନ ସେମାନେ ବାଣ୍ଟି ଗୋରୁ ଓ ହେତୁ
 ଚକ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କିନ୍ତୁ କଲେଣି । ବାକୀ ଘଟକର୍ଷ ପସ-
 ଲର ଅବଶ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେ ନି ସ-ଲକ୍ଷେ ଅନାନ୍ୟକର୍ଷ
 ଅବଶ୍ୟ ଏକର୍ଷ କେଳି-ଆଦାୟକାରୀ ଅଧି ବଠିଏ-ବରେ
 ହୋଇଅଛି । ଦେଖିବେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିନାୟକ ୪୮୦୦୦୯
 କା ବାକ ପଡ଼ି ଥାଏ ସେ ଛଲେ ଏକର୍ଷ ହେବକ ୪ ୨୦୦୦୯
 କା ବାକ ର-ଅଛି ।

ଘଟକାଳ ମେନେକର କାହୁ ଶ୍ରୀମାଥ ଦଶବର୍ଣ୍ଣୀ ପଶୁପୁ
 ଉପଲକ୍ଷରେ ଶ୍ରୀମକୁ ଘାତହେତୁ ଚାଳ କର୍ମର ସୁର
 ଏଠାର କେତେକ ହେତୁ ନୁହଁ କାହୁ ଦୁଇହେତୁ କଲିକ
 ଦୁସ୍ତୁରେ ନ-ସୁଦେବାର ଶୁଣାଯାଏ ।

ଘଟକାଳରେ ହୁଏ ଏବଂ ଗାଠି ସାଦେକ ଅହୁ
 ଏମାନଙ୍କ ପ୍ରକାର କରାଅଇ । ବେହୁ ଏମାନଙ୍କୁ ବାଠିଗାଠିରେ
 ଦେଖି ଗୋଟିଏ ସଂମ ନ କଲେ ସ-ସୁହୁଁ ପ୍ରକୃତକେ-
 ଠରେ ଗୁରୁକ କାକପାଳ କରନ୍ତୁ । ସୁଦ୍ଧାରେ ଉଚ୍ଚକୋଶୀ
 ସୁର ଓ ଶ୍ରୀମଦେବ-ଅଗତ୍ୟା ଗୁରୁକରୁନନା ସହ-କରୁ
 ଦୁହୋଇ ଦେବୁ ସାନ୍ତୁ ; ଏମାନଙ୍କ ଦୁଇହେତୁ ହରାସୁ
 ଦିଶୁଅପି ଅବଶ୍ୟ ବୁଝିବେ ।

ଘଟାମାସର ସମ୍ବାଦ ।

ଘଟମାସ ଠା ୨୭ ଉପରେ କେଳାପଡ଼ାର ଜଣେ ନିମିତ୍ତର
 କାହୁ ହେତୁକ୍ତ ଉଚ୍ଚର ପର-ଘଟ ବନବଦେ । ଏହା-
 କର ସମ୍ପ୍ରଦେଶ ହୋଇଥିବ । ଏ ଘଟେ ମିତନିପିତର
 କମିଶନ ଓ ଦେଖି ମେକର୍ଣ୍ଣର ଥିଲେ, ଏହାକ ବସ୍ତ୍ର ୧୦
 ଦଶା ୧୨ ଥିବ ।

ଉତ୍କଳର ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ମନରା ଉପରେ ଏକ ବଡ଼ ବର୍ଷର ଯୋଗ୍ୟ ବାଦଳା ଦେଖୁଥିଲ । ବାଦଳର ପିଠା ଚୋର ବର୍ଷ ପିଠାକୁ ଗୋଟାଏ ମାତ୍ରପତ୍ନୀ ଚୋରକରଣ ପିଠା ଚାହାରି ବେଳ ଟିକେ ଯେ ସେ ମରଣର, ଏ ଦିନକୁ ପୁଣି ସଦାକର ଯିବିବ ।

ଉତ୍କଳର ମାତୃପୁତ୍ର ମନରାରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଗୋଟିଏ ବାଦଳା ବଦଳେ ଉତ୍କଳର କଥା ସବୁକୁ ନିଜା ସଦା ପୁଣି ସେ ବାଦଳାଗମନ କରୁଥିଲ ।

ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ୧୨୧ ଚାନ୍ଦର ଉପ ପ୍ରଦେଶରେ ଅବସ୍ଥା କରା ହୋଇଥିଲ ।

କିଛି ପଃ ମୁଖ୍ୟ ଉପେ ଅରପତ୍ରୀ ମାତାକନନ ପରଠାରେ ୧୩୧୫ ଟଙ୍କା ଅନାଦି ଗୋଟିଏ ଗଠ ସୁଦୃଶ୍ୟେଳ ଦେଉ ଥିଲ । ପ୍ରତ୍ୟେକର ମୂଲ୍ୟ ୫ ଶା ଅନା ପତ୍ରୀକା କାହିଁକାରେ ଏଠାକୁ ବ ସୁଦୃଶ ଉପିଗତ । ଏଠା ପୁଣି ମଧ୍ୟ ଉପକାର ଏଠାରେ ଏପରି ବର୍ମର ଶୁଣାବାର ନ ଥିଲ ।

ଅତରୁ ମାତ୍ର ଦେବ ଅଳକରେ କଲ୍ୟାଣର ଶିବା-ଅସିବା ବନ ହୋଇଥିଲ । ଏ ସର୍ବତ୍ର ବନର କରୁଥି-ରରେ ଆନନ୍ଦର ଅପ ରମେଶ୍ୱର ଦେ ଉପ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେ ଜଗନ୍ନାଥ ବାଉଁଶରେ ଓ ନାଗୋଦା ଦୁଇଜଣକର ଯେଉଁ ମୋ-କମା ଯାଉଥିବ ସେଥିରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଦୁଇଜଣକୁ ୫୦୦ ନା ଓ ୫ ୧୦୦ ନା କୋଇମାତା ହୋଇଥିଲ ।

ପ୍ରେମଭାବ ।

ପ୍ରେମଭାବର ମନରା ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ ମନେ ଦାସୀ କୋଡ଼ୁ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ-ସର୍ଗ ପଞ୍ଚ ।

ମହାଶୟ !

କେତେକ ସପ୍ତକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟରେ ଯେଉଁ ସାମଲକ୍ଷ୍ମୀକାମନୀଙ୍କର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ କନ୍ୟା-ବିଷୟରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ବାଦାୟଥିଲ ତାହା ଏକ-ଜଣ ଶ୍ରୀକେଶ୍ୱରଦାସୀ ପତ୍ନୀ ମହାଶୟ ଲେଖି-ଥିବାରୁ ଉତ୍କଳରେ କିଛି ସନ୍ଦେହ କରିବା-ଯୋଗେ ଯେଉଁ ବସୟ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ ତହିଁର ସତ୍ତ୍ୱର ଉକ୍ତି ପତ୍ନୀ ମହା-ଶୟ ପତ୍ରଗତ କରାଇ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ମାଳିକୀର ସମ୍ପର୍କ ଦୂର କରିବେ ।—

ପତ୍ନୀମହାଶୟ ଯେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତ ଯେଉଁ ସନ୍ତାନ ଅଗେ ଜନ୍ମିଲ ସେ କଲ୍ୟାଣ ଏବଂ ଯେ ପତ୍ନୀ ଜନ୍ମିଲ ସେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ । ଯେ-ହେତୁ ପତ୍ନୀ ଜନ୍ମିତ ବାଳକର ଅଗେ ଅଧାନ ହୋଇ ଅଗ ଜନ୍ମିତା ବାଳକର ପତ୍ନୀ ଅଧାନ ହୋଇଥିଲ । ଏତରୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତ ଏକ ଏହି ସେ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏକଜଣଙ୍କ ଶ୍ରୀର ଗର୍ଭୋତ୍ପତ୍ତ ଦେବାର ଦୁଇମାସ ପରେ ଅନ୍ୟ-ଜଣ ଶ୍ରୀର ଗର୍ଭ ଉତ୍ପତ୍ତ ହେଲା, କିନ୍ତୁ ପତ୍ନୀ ଗର୍ଭ ହୋଇଥିବା ଶ୍ରୀର ସାମୋସରେ ଏକ

କନ୍ୟା ଜନ୍ମିଲ, ତହିଁର ମାସକ ଉତ୍କଳରେ ଅଗ ଗର୍ଭ ହୋଇଥିବା ଶ୍ରୀର ଏକ ପୁତ୍ର ଜନ୍ମିତ, ଏପ୍ରକାରେ ଅଗ ଗର୍ଭାଧାନ ହୋଇ ପୁତ୍ର ପତ୍ନୀ ଜନ୍ମିଲଦେ ଅପସର ମତାମୁଖରେ କନ୍ୟାଠାରୁ ପୁତ୍ର ବଡ଼ ଦେଉଁ ଅଛୁ ତେଣୁ ସେ କନ୍ୟାକୁ ଏହି ପୁତ୍ର ବିବଦ୍ଧ ହୋବା ଶେଷରେତ ବିଛ ଦେଖି ସାଧକ ନ ହୁଁ ? “କରପୁଣ୍ୟ କହ୍ନେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ” ଏହି ବାକ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଅଛି ।—

ଅତୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଅଗ ଜନ୍ମି ପତ୍ନୀ ପତ୍ନୀ ଜନ୍ମିଥିଲେ ଏବଂ ଅଗ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଜନ୍ମିହୋଇ ପରେ ନବ ଜନ୍ମି ଥିଲେ, ଏହା କଲ୍ୟାଣ ପୁତ୍ର ଗମାୟଣରେ ଦେଖି କରିଅଛନ୍ତି, ଏପ୍ରକାରେ ସାଧକ ଏବଂ ବଡ଼ ଏବଂ ଏହା କରୁନାଗର ଅବସ୍ୟକ । ଅତୁ ମଧ୍ୟ ସଦାସାଧାରଣରେ ଜନ୍ମଠାରୁ ବୟସର ଗଣନା କରାଯାଇ ସାଧକ ବଡ଼ ନିଷ୍ପତ୍ତ କରିବା, ଯଥା—“ଜନ୍ମିତୋ ଜ୍ଞାନ-ଚୋହିତକ” ଅର୍ଥାତ୍ କେହି ଜନ୍ମଠାରୁ ଗଣନା କରି ସାଧକ ବଡ଼ ଜଣନ୍ତି ଏବଂ କେହି ଜ୍ଞାନରୁ ବଡ଼ ହୁଁ ସାଧକ ତେ ଗଣନା କରନ୍ତି । ଅତୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କୌଳବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟ ଅଛୁ ଯେ ଯେ ଅଗେ ଜନ୍ମ ହୁଏ ସେ ବଡ଼ ଓ ଯେ ପତ୍ନୀ ଜନ୍ମ ହୁଏ ସେ ସାଧକ, ଅଥବା ପତ୍ନୀମହାଶୟ ଏହି ଗୋଳାଘୋର ଶକ୍ତିର କରବା କାରଣ କେଉଁ ସୁତ ପୁତ୍ରଶାବରେ ଦେଖି ଲେଖିଛୁ ଏବଂ ହେଉ ନିମ୍ନରେ କେଉଁ ପ୍ରକରେ କପର ବାରିୟ କରୁଅଛୁ ଏଥିର ଯଥାର୍ଥ ଉତ୍କର ଲେଖି ସରମବଧିର କର-ବେ । କଲ ।—

୨୩୧୮୭ । କ । କେହି ପାଠକ ।

(ଅସ୍ତରୋପର ଦୁଇର ଜଣେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଗଳ ଲାଥ ସିଂହ ଗାନ୍ଧାର୍ଯ୍ୟ ସରସ୍ୱତୀ ପତ୍ନୀ ଉପକର-ରେ ଗୋଟିଏ ଦର୍ଶ ସଦ୍ୟ ରଚନା କରି ଅମ୍ଭ-ମାନଙ୍କୁ ଦେଖିଥିଲେ ପ୍ରାକାରରୁ ତହିଁର ଶେଷଭାଗରୁ ବହୁତ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ।)

ଜଗତ୍ତଳନ ମାତଃ ! ଅସ କୁପା କର, ଦୟାକର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଢ଼ୁଛନ୍ତି ନରନାଶ । ଉନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦି ଏ ଜଗତେ ବନ୍ଧନ, ସର୍ବଦେଶେ ବିଦ୍ୟାଧର ତରେ ଅପମତ । ଗୁରୁତ କେବଳ ହୁଏ ଉପରେ ନିପୁତ, ତୁମ୍ଭ କୃପା ଦେଲେ ସେହି ଦେବ ଯେ କାହାର ।

ଗରେ ଅପ ଶ୍ରୀମତୀର ମାତ ଦେବେ ପ୍ରୀତ, ଯଦୁପରେ ବୈଦାକତେ କର ନୁହେଁଗାରି । ସୁପ୍ତି ସୁପ୍ତି ବୋଲୁଅଛି ବାଞ୍ଛନା ଶକ୍ତିରେ, ତାହି ବି କରନ୍ତୁ କର୍ତ୍ତ ବୁଦ୍ଧିବାସରେ । ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ଏବେ ଉତ୍କଳ ମନରେ, ଜୟଦର ବିଦାକତେ କରଦାକରରେ । ସର୍ବପଥ ଅବନୟ ପତ୍ର ମ.ଉପଦେ, ସନାତନ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଅତର ବିଷୟେ । ମତ ଅଜ୍ଞା ଦୋଳ ବୋଲି ଦୁଇ ଦର, ଜଗନ୍ନାଥ, ପରମେଶ ସୃଷ୍ଟି ଅଧିକାରୀ । ମାତାପିତା ଗୋଷିଣ ଯେ ଦୁଅ ତୁମ୍ଭେ ପାରି, ଅବଦେଲେ ମାୟାମୟ ତୁମ୍ଭର ସଂସାର । ଏତେ ନାଗୁଡ଼ି ଉଷା ଶପଦେ ତୁମ୍ଭର, ଅସ ଅସ ଅସ ମାତଃ ବିଲମ୍ବ ନ କର । ଦୋଷକ୍ଷେ ଦୋଷକୁ ବାରେ ନ ଧର ମନରେ ଫଣୋଧନ କର ଦୋଷ ନିଚର ଶୁଣରେ । ସର୍ବଦେବ କୁପାକର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାକାଥରେ, ଉତ୍କଳଦେଶରେ ଯେହୁ ଶିକ୍ଷା କରାଗଲେ । ଶ୍ରୀ ମଧୁସୂଦନ ନାମ ଅଟେ ସଦାକାର, ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ବିଶ୍ୱରୂପ ଶିଷ୍ୟ ଯେ ତାଙ୍କର । ସଦୁପେଶ ତୁମ୍ଭର ଯେହୁ ଗଳରପାଳକ, ନାହିଁ ତାଙ୍କଠାରେ ଦେଖ, କୋଥ ଅଭିମାନ । ଅଦୂର୍ଗଣ ଚନ୍ଦ୍ରଶକ୍ତି ଉତ୍କଳର ଦେବ, କୁପାକର ମାତଃ ଏବେ କମଳବାସିଣ ।

ନ-ନରେ କି ଧର ତୁମ୍ଭେ ଦେଖିବ-ବି ଧ-ମଉ-ଠ ଅଗ୍ନିରୁ କରଇ ବା-ଧା ସୁ-ଗୁଣ ଅଛୁ ଯେଣୁ ମନରେ ନା-ନା ଦ ଗୁ ବହୁ ପତ୍ରବାରେ ପିତାଳା-ଅ ନ ହୁଅ ବିରାଗ ତୁମ୍ଭ ଜ୍ଞାନ-ର ଦ-ଗପ୍ତନ ଅଟେ ଯେଣୁ ତୁମ୍ଭ ବା-ସୁ ଓ ତପ୍ୟାରେ ଅହିଂସା ଯା ଜ୍ଞାନ- ଶ୍ରୀ

ସରତୁବାଳେ କୃଷକ ।
ସମଦେବ ।
ଧୀରେ ଧୀରେ ଶାନ୍ତମାୟ
ଅତ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଦେଲ ।
କୃଷକମାନଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦୟ
ଶାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶ କଲ ।
ପାତଳ ଦୁଅର ବାହାଣ
ସୁଦେ ପ୍ରଦେଶ ଦେଲେ ।
ଜାଗରୁକେ ଗୀତ ବାଦନ
ନାନା ଅମୋଦ କଲେ ।